

KOMMUNEPLAN 2021-2033

Hovedstruktur

Kolding Kommune

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
1. OVERORDNET STRUKTUR	6
Bymønstre	7
Udvikling i landsbyer og små lokalsamfund	11
Blå-grøn struktur	15
2. BYERNE	18
Byudvikling	19
Bosætning og bymiljøer	25
Bolig og bosætning	25
Bymiljøer	29
Erhverv og uddannelse	35
Erhvervsudvikling og uddannelsesmiljøer	37
Produktionserhverv - udpegning af områder	41
Virksomheder med særlige beliggenhedskrav	43
Risikovirksomheder	44
Detailhandel	51
Bymidter og aflastningsområder	54
Bydelscentre	59
Lokalcentre	63
Områder til butikker med særligt pladskrævende varegrupper	67
3. DET ÅBNE LAND	71
4. TURISME, FRILUFTSLIV OG KULTUR.	77
Turisme	78
Fritid og friluftsoplevelser	80
Naturpark Lillebælt	81
Udvidelse af Marina syd i Kolding	85
Rekreative stier og ruter	88
Udvikling af Kolding Stadion	90

Kulturarv og kulturhistoriske bevaringsværdier	91
Bevaringsværdige bygninger	92
Kulturmiljøer	93
Kirkeomgivelser	94
Verdensarvsområde Christiansfeld	97
5. TRAFIK OG TEKNISKE ANLÆG	99
Vejnet og fremkommelighed	100
Parkering	104
Kollektiv trafik	105
Cykelfremme og cykelstier	107
Kolding erhvervshavn	111
Kolding Lufthavn	112
Forbrændings- og deponeringsanlæg	113
Øvrige tekniske anlæg	115
6. MILJØFORHOLD	117
7. KLIMA	119
Oversvømmelse og erosion	121
Klimatilpasning	125
8. FORHOLD TIL ANDEN PLANLÆGNING	131
OVERSIGT - KORTBILAG OG RETNINGSLINJER	134
BILAG	137
Liste med bevaringsværdige bygninger	
Klimatilpasningsplan 2013-2025 for Kolding Kommune	

Kolofon

Kommuneplan 2021-2033 - Hovedstruktur - er udarbejdet af Kolding Kommune

Fotos: Kolding Kommune

Kort: Kolding Kommune

Kolding Byråd, december 2021

INDLEDNING

Kommuneplanlægning

Kommuneplanen er Byrådets plan for kommunens udvikling. Det gælder udformning af byområder, placering af boliger, arbejdspladser, butikker, offentlige institutioner, trafikanelæg og grønne områder mv. Kommuneplanen skal sammenfatte og konkretisere Byrådets overordnede politiske mål.

Selve kommuneplanen består samlet set af en hovedstruktur for Trekantområdets kommuner og en hovedstruktur for Kolding Kommune alene. I hovedstrukturen fastlægges retningslinjer for arealanvendelse i kommunen som helhed og i de enkelte by- og landområder. Herudover skal der foreligge rammer med både generelle og detaljerede bestemmelser for lokalplanlægningen. Retningslinjer og rammer for lokalplanlægning ledsages af en redegørelse for kommunens planlægning.

Strategi og fælles hovedstruktur

Byrådet har den 14. december 2021 godkendt en ny samlet kommuneplan for Kolding Kommune.

Kolding Byråd har valgt at udarbejde dele af kommuneplanen i samarbejde med de 6 andre kommuner i Trekantområdet - Billund, Fredericia, Haderslev, Middelfart, Vejen og Vejle kommuner. Det betyder, at kommunerne sammen har udarbejdet en fælles planstrategi for Trekantområdets udvikling samt efterfølgende en hovedstruktur med overordnede arealudpegninger og retningslinjer for arealanvendelsen. Den fælles planlægning skal medvirke til at styrke Trekantområdets identitet og muligheder.

Den fælles planstrategi er suppleret med en strategi for, hvordan Byrådet ønsker at målrette planlægningen omkring de temaer, der har særlig relevans for Kolding Kommune.

Hovedstruktur for Kolding Kommune

Den fælles kommuneplandel er suppleret med en hovedstruktur for Kolding Kommune.

Den lokale hovedstruktur for Kolding Kommune indeholder en gennemgang af den overordnede struktur for udviklingen samt lokale retningslinjer for arealanvendelse og rammer for lokalplanlægningen.

Rammer for lokalplanlægning

Kommunens samlede geografi er opdelt i 14 plandistrikter, som igen er opdelt i enkeltområder, der hovedsagligt er afgrænset ud fra anvendelse, som eksempelvis boligformål, erhvervsformål, osv. samt ud fra skel, geografiske eller naturgivne forhold. Det er tilstræbt at fastsætte en afgrænsning og opdeling med nogenlunde ensartet anvendelse og

bebyggelse inden for hver enkeltområde. Rammebestemmelserne er opdelt i generelle rammer - dels for hele kommunen og dels for de enkelte anvendelseskategorier - og i specifikke rammer, der omfatter de enkelte områder.

Via rammer for lokalplanlægning har offentligheden mulighed for at orientere sig om, hvordan kommuneplanen gennem lokalplanlægningen vil have indflydelse på bygge- og anvendelsesmuligheder i de enkelte områder.

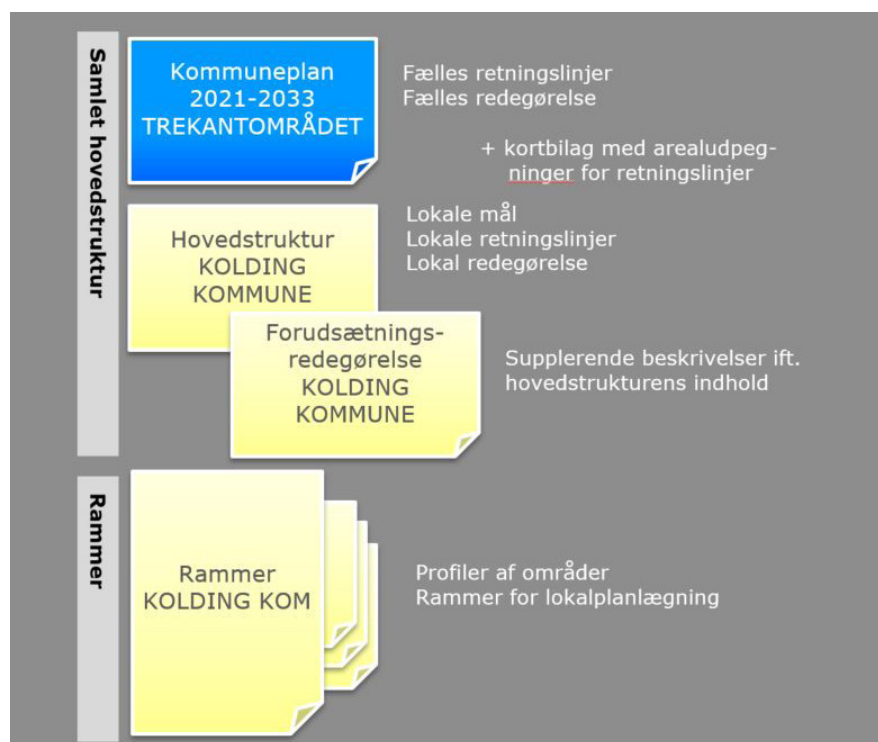
Som hovedregel er der ikke opsat rammebestemmelser for det åbne land. Der er dog rammer for de afgrænsede landsbyer samt enkelte fritliggende anlæg. Her kan udstykkes og bygges på baggrund af en landzonetilladelse inden for landsbyafgrænsningen. Derudover kan eksisterende bygninger indrettes til en række formål, som det fremgår af retningslinjerne for det åbne land. Der kan stilles krav om tinglysning af en deklaration til sikring af forhold, som sædvanligvis reguleres i en lokalplan.

Forudsætninger for Kommuneplan 2021-2033

Kommuneplanrevisionen er gennemført med baggrund i Planstrategi 2019 for Trekantområdet og Kolding Kommune.

Der er udarbejdet et selvstændigt dokument, der redegør for forudsætningerne for revisionsarbejdet, og de arealudpegninger som kommuneplanen indeholder.

Illustration af den samlede kommuneplans opbygning.

---

1. OVERORDNET STRUKTUR

Bymønstre

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 1. Trekantområdet - en vækstdynamo, og kapitel 2. Byerne - drivkraften for udviklingen, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

1.1.1 Retningslinje for bymønstret

Arealudlæg til byudvikling skal ske i henhold til bymønstret, der er angivet på kort, og arealerne overføres til byzone i forbindelse med lokalplanlægningen.

Redegørelse til retningslinje

Kolding Kommunes byer indgår i et netværk, som består af en hovedby, centerbyer, lokalbyer og landsbyer.

Hovedbyen Kolding

Kolding er kommunens absolutte hovedby. Byrådet vil i samarbejde med virksomheder og borgere sætte mange kræfter ind på at fastholde og udbygge byens stærke profil og sikre dens fortsatte udvikling som en hovedby i det sydlige Danmark, uddannelsesbyen i Trekantområdet, handels- og kulturbyen i Sydøstjylland og det kreative centrum i Region Syddanmark for nytænkning, alsidighed og opfindsomhed i tanke og handling.

Udover at sikre rummelighed til byudvikling for den kommende 12-års periode, er det vigtigt for Byrådet at rette fokus på byomdannelse. Det vil sige ændring og fornyelse i de eksisterende byområder. Disse ændringer vil ofte føre til en fortætning, blandt andet for at skabe stationsnære boliger.

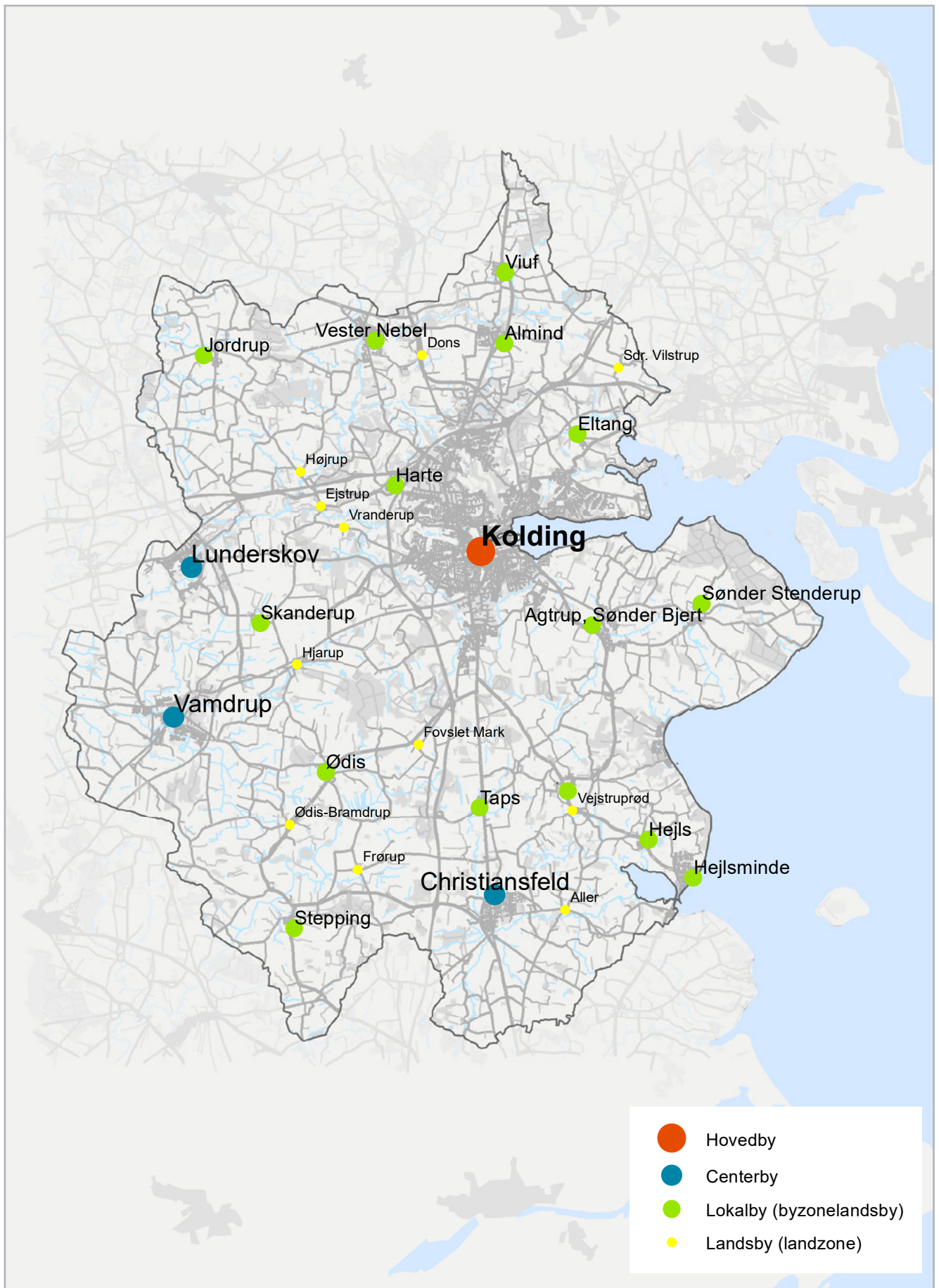
Centerbyer

De tre centerbyer Christiansfeld, Lunderskov og Vamdrup har et bredt udbud af både privat og offentlig service. Byerne har hver deres profil, og disse profiler ønskes styrket gennem en velplanlagt udbygning og byomdannelse. En udbygning af centerbyerne skal sikre et fortsat varieret udbud af både boliger, erhvervsområder og offentlig og privat service i form af institutioner, butikker med videre.

Lokalbyer (byzonelandsbyer)

Der skal skabes de bedst mulige rammer for en videre udvikling af de mindre byer - både hvad angår boliger samt privat og offentlig service. I landsbyer med skole og et vist udbud af service og detailhandel kan der - afhængig af nærhed til hovedbyen og centerbyer samt trafikbetjening og nærhed til herlighedsværdier - ske en vis boligudbygning. Det forudsættes, at erhvervsudbygning sker i form af virksomheder med lokal tilknytning, primært inden for serviceerhverv.

Lokalbyer omfatter følgende byer, og fremgår af kortet på næste side: Almind, Agtrup/Sdr. Bjert, Eltang, Harte, Hejls, Hejlsminde, Jordrup, Sdr. Stenderup, Sjølund, Skanderup, Stepping, Taps, Vester Nebel, Viuf, Ødis.

Kolding kommunes bymønster med hovedby, centerbyer og lokalbyer (landsbyer i byzone). Desuden vises landsbyer i landzone.

Landsbyer i landzone

Landsbyer er en større eller mindre samling huse beliggende i det åbne land. I en række mindre landsbyer, som ikke har et udbud af privat og offentlig service, skal der ikke ske boligudbygning. Der kan dog etableres enkelte boliger som huludfyldning og afrunding af landsbyen. På kortet er angivet de landsbyer, der i kommuneplanen er afgrænset som landsbyer i landzone. I de landsbyer kan der således ske en meget begrænset udvikling, og der skal altid tages hensyn til den enkelte landsbys struktur og særlige kvaliteter.

I det åbne land må der som hovedregel ikke tillades ny, spredt bebyggelse.

Udvikling i landsbyer og små lokalsamfund

1.1.2 Retningslinje for udvikling i landsbyer og små lokalsamfund

Landsbyerne skal understøttes med afsæt i den mangfoldighed, som de udgør. Det skal ske med udgangspunkt i Kolding Kommunes Landsbysamarbejde og de forskellige forudsætninger, som landsbyerne har fx i kraft af den enkelte landsbys position i kommuneplanens bymønster.

Aktive og initiativrige beboergrupper og lokalsamfund skal understøttes i at opretholde og udvikle de lokale rammer for det gode liv.

Med fokus på en gunstig udvikling i hele kommunen vil Kolding Kommune særligt støtte de lokale initiativer, hvor der er bred opbakning, og hvor der er fokus på synergieffekter og samspil mellem flere projekter og lokalsamfund.

Redegørelse til retningslinje

Modernisering af planloven førte i 2019 til nyt krav om, at der i kommuneplanlægningen skal foretages en strategisk planlægning for landsbyer. Denne skal tage stilling til mulighederne for udvikling af landsbyer. Kommunerne forpligtiges samtidig til at indarbejde retningslinjer for udviklingen af landsbyer.

Kommunerne har metodefrihed til, hvordan der tages stilling til udviklingsmuligheder. Bysamfund i kommunen med 200-1.000 indbyggere i henhold til opgørelse fra Danmarks Statistik skal dog være omfattet.

Med en aktiv stillingtagen til, hvordan landsbyerne eller udfordrede landområder er eller kan blive levedygtige, skal kommuneplanlægningen understøtte en udvikling af levedygtige lokalsamfund i landsbyer, fremme en differentieret og målrettet udvikling af landsbyer og angive overordnede målsætninger og virkemidler for udviklingen af landsbyer.

Landsbyerne og de mindre lokalsamfund har forskellig forsyning i forhold til privat og offentlig service. Kollektiv trafik, stier og trafiksikre forbindelser skal forbinde boligbebyggelser med de byer, hvor eksempelvis skole, dagtilbud og fritidsfaciliteter ligger. Derudover har forskellige områder nogle stedbundne særlige kvaliteter, hvad enten det er lokalsamfund langs kysten, omkring søer og tunneldale eller kulturhistoriske miljøer og anlæg.

Landsbyer og landsbysamarbejde

Arbejdet i Kolding kommune med forskønnelse og udvikling af landsbyer og de små lokalsamfund er organiseret i et formelt samarbejde i Kolding Kommunes Landsbyforum. Landsbyforum består af engagerede

---

frivillige landsbyrepræsentanter, og hver landsby er repræsenteret med én person.

Landsbyforum er et samarbejde mellem kommunen og områdets landsbyer med rødder tilbage fra 1998. Dengang omfattede det 10 landsbyer og ved kommunalreformen i 2007 blev samarbejdet udvidet til at omfatte yderligere 10 landsbyer.

Byrådet har gennem alle årene afsat betydelige midler til forbedringer af landsbymiljøer via Landsbypuljen, og Landsbypuljen er omdrejningspunktet for det gode samarbejde. Beløbet fordeles på udvalgte projekter, som Landsbyforum anbefaler. Der er ikke midler til at imødekomme alle landsbyernes ønsker, men der er mulighed for at fremsende større projekter til politisk behandling i forbindelse med efterårets budgetdrøftelser.

Landsbyforum har egne vedtægter og en forretningsorden. Landsbyforum er organiseret i et Forretningsudvalg, hvor der tilrettelægges dagsordner, aktiviteter og udstikkes mål for Landsbysamarbejdet. I Forretningsudvalget sidder formanden og næstformanden sammen med to øvrige valgte medlemmer fra Landsbyforum og kommunens landsbykoordinator.

Landsbyforum holder faste møder nogle gange om året. Sammen med byrådets politiske kontaktudvalg besøger de hvert år udvalgte landsbyer. De fælles besøg er for at besigtige de afsluttede projekter, der har fået tilskud fra Landsbypuljen og lignende bidrag. Landsbyforum indgår i et tæt samarbejde med det kommunalpolitiske udvalg, og mødes et par gange hvert år i Kolding Kommunes Landsbysamarbejde.

Samarbejdet omfatter følgende landsbyer og mindre bysamfund*): Almind (1.690), Aller, Dons, Ejstrup, Eltang, Harte, Hejls (424) /Hejlsminde, Hjarup (425), Jordrup (536), Lilballe, Sdr. Bjert (2.009), Sdr. Stenderup (558), Sdr. Vilstrup, Sjølund (540), Skanderup (435), Stepping (367), Taps (329), Vester Nebel (1.908), Viuf (558) og Ødis Sogn (Ødis: 445).

Landsbyfællesskabsplaner

Siden etableringen af Kolding Kommunes Landsbyforum og indtil 2010 er der udarbejdet såkaldte udviklingsplaner for hvert af de 20 landsbyer og mindre lokalsamfund.

I 2019 startede landsbysamarbejdet en ny tilgang til at finde sammen og stille skarpt på, hvilke udviklingspotentialer der er i landsbyerne. På initiativ fra landsbyerne selv er der udarbejdet en Landsbyfællesskabsplan for Almind, Viuf, Vester Nebel og Dons. Landsbyfællesskabsplaner er et værktøj, hvor landsbyer med en geografisk sammenhæng kan gå sammen om at afdække fælles potentialer og ønsker til at udvikle det gode liv i landsbyerne. Ambitionen er, at landsbyfællesskabsplanerne skal fungere som et fælles referencedokument for både borgerne i landsbyerne samt politisk og administrativt i kommunen omkring borgernes ønsker og prioritering af udvikling og fællesskaber i landsbyerne.

I 2020 blev igangsat udarbejdelse af landsbyfællesskabsplan for Stenderuphalvøen, der omfatter Sdr. Bjert og Sdr. Stenderup, og i 2021 igangsættes udarbejdelsen af en landsbyfællesskabsplan for byerne Hejls, Hejlsminde, Sjølund og Aller.

De kommende år forventes yderligere planer at blive igangsat, hvilket vil ske på baggrund de landsbyer og mindre lokalsamfund der tager initiativ, og på baggrund af samarbejdets prioritering af midler.

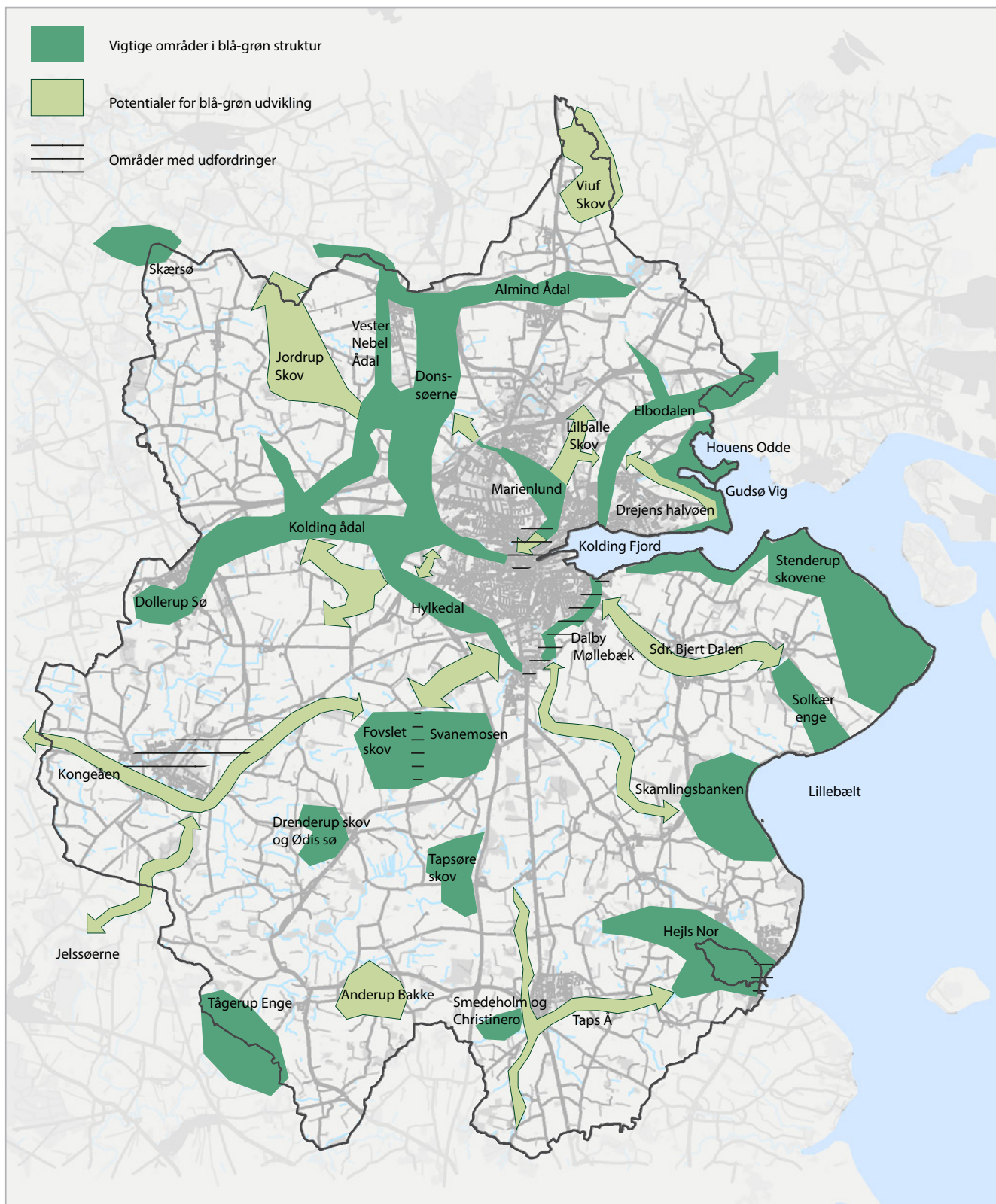
Landsbyfællesskabsplanerne og udviklingsprojekter i forlængelse af dem udgør kernen i Kolding kommunes sammenhængende stillingtagen til udviklingsmuligheder i landsbyerne.

Se i øvrigt mere om muligheder for byudvikling og boligudbygning under forrige kapitel "Bymønster".

*) Tallene er en oplysning om indbyggertallet ifølge Danmarks Statistik (DST). Tallene er gengivet fra DST's opgørelse fra juni 2020 over folketal fordelt på byer og landdistrikter.

En by er ifølge DST defineret som en naturligt sammenhængende bebyggelse med mindst 200 indbyggere. At bebyggelsen er naturligt sammenhængende vil sige, at afstanden mellem husene normalt ikke overstiger 200 meter, medmindre afbrydelsen skyldes større gennemgående veje (uden direkte adgangsveje mellem bebyggelserne) kirkegårde, sportspladser, parkerings- og parkanlæg, jernbane og lagerarealer, jorde under udstykning og lignende. Spredt bebyggelse langs en landevej henregnes ikke som hørende til en by - også selv om afstanden imellem dem er mindre end 200 meter.

Befolkningen, der er bosiddende i bebyggelser og spredt bebyggelse med under 200 indbyggere, klassificeres som bosiddende i landdistrikter. DST opgør kommunens landdistrikter under ét.

Det overordnede billede af vigtige områder og udviklings-potentialerne i den blå-grønne struktur i Kolding kommune. Af kommuneplanens forudsætningsredegørelse fremgår en uddybende beskrivelse af de konkrete delområder, der indgår i strukturen.

Blå-grøn struktur

Formål

Kolding Kommune vil sikre og udvikle de blå-grønne værdier både i byerne og det åbne land. Som en del af en bæredygtig udvikling ønsker vi at fremme biodiversitet, naturværdier og et godt vandmiljø, samt at bidrage til klimatilpasning. Vi ønsker at synliggøre værdien af både bynatur og større landskabstræk, og at fremme sundhed og trivsel gennem let adgang til natur, stier og rekreative friluftsoplevelser. Målet med den blå-grønne struktur er at skabe overblik, for at kunne samtænke og skabe synergi mellem disse målsætninger.

Den blå-grønne struktur vil indgå i kommunens arbejde på linje med kommunens bymønster, som en del af den retning kommuneplanen udstikker for kommunens udvikling. Hensynet til at bevare, styrke og udvikle den blå-grønne struktur vil således indgå i de samlede overvejelser, når der træffes afgørelser i sager, der vedrører fysisk planlægning og fysiske projekter. Ligeledes vil Kolding Kommune i sager der har relation til den blå-grønne strukturs geografi, være opmærksomme på udviklingsprincipperne tid, plads og forbindelser, der beskrives senere.

Blå-grøn struktur

Ligesom vi planlægger byernes udvikling og trafikens bevægelser, er de blå og grønne elementer også væsentlige, når vi tegner billedet af Kolding Kommune. Den blå-grønne struktur er en overordnet afgrænsning af de vigtigste områder vi skal styrke, bevare og udvikle. Dermed danner strukturen grundlag for at inddrage de blå og grønne værdier i det strategiske arbejde med kommunens udvikling.

Den blå-grønne struktur viser samspillet mellem en række temaer og skaber grundlag for at prioritere dem indbyrdes og i forhold til andre interesser. Strukturen består af områder, der har værdi inden for flere blå-grønne temaer, og derfor bør bevares og styrkes. Derudover viser strukturen områder med potentiale for udvikling.

Udviklingen kan dreje sig om nye fysiske sammenhænge eller synergi-effekter mellem funktioner, både på tværs af temaer som fx natur og klimatilpasning, men også i forhold til samspillet med byudvikling, ny infrastruktur, energianlæg m.m.

Endelig viser den blå-grønne struktur også områder med mulige udfordringer, enten på grund af modstridende interesser inden for strukturens temaer, eller på grund af pres fra andre interesser, som fx byudvikling eller landbrugsdrift. Her kræves der særlig opmærksomhed på at prioritere den begrænsede plads.

Den blå-grønne struktur forholder sig til temaerne hav, fjord, søer og vandløb, klimatilpasning, landskabstræk, natur, biodiversitet, grønne områder og rekreative oplevelser. Kortlægningen af den blågrønne struktur i Kolding Kommune er foretaget første gang i forbindelse med kommuneplan 2021, men den blå-grønne struktur forventes at blive tilpasset, kvalificeret og nuanceret løbende ved fremtidige kommuneplanrevisioner. Til venstre ses blå-grøn struktur for Kolding kommune, som den er defineret i denne kommuneplan.

Udviklingsprincipper

Tid

En væsentlig forskel på byudvikling og udvikling af den blå-grønne struktur er tidsperspektivet. På få måneder eller år kan vi bygge nye boligområder, omlægge veje og opstille vindmøller og derved skabe stor værdi. At rejse skove, skabe biodiversitet eller forbedre vandmiljøet kræver mange år, i nogle tilfælde mange hundrede år. Generelt bliver de blå-grønne elementer mere værdifulde, jo ældre og større tidsdybde de har. Hvis de ødelægges eller forringes tager det meget lang tid at genskabe dem og i nogle tilfælde er det ikke muligt. Derfor er det meget væsentligt at bevare og styrke de eksisterende blå-grønne elementer, som rummer langt større værdi end de nye vi kan skabe.

Plads

Vi har brug for den blå-grønne struktur og naturen i bred forstand, både som ressource men også som en vigtig faktor i menneskets livskvalitet og sundhed. Naturen har også værdi i sig selv. Hensynet til biodiversiteten, i form af levesteder for sjældne planter eller dyr eller til vandmiljøet i fjord, søer og åer, er dog nogle steder under pres. Det skyldes blandt andet, at menneskelige aktiviteter lægger pres på pladsen i landskabet og belaster naturen og miljøet på forskellig vis.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at elementerne i den blå-grønne struktur har forskellige kvaliteter og at forskelligheden fortsat bør understøttes. Der skal være plads til både den uforstyrrede og artsrige natur, til at tilbageholde vand og til rekreative aktiviteter, men ikke alt kan rummes på samme sted. Nogle områder skal præges af den ro og uforstyrrelighed, som kan sænke vores stressniveau, mens der andre steder skal være plads til mange mennesker og aktiviteter med høj puls og fart.

Det kan derfor være nødvendigt at prioritere mellem forskellige temaer og andre interesser eller at udbygge den blå-grønne struktur for at skabe plads til alle behov. Endelig er det vigtigt, at skabe bedre sammenhæng i de få eksisterende, store og artsrige naturområder vi har i Kolding kommune, for at vi kan bevare biodiversiteten i disse på langt sigt.

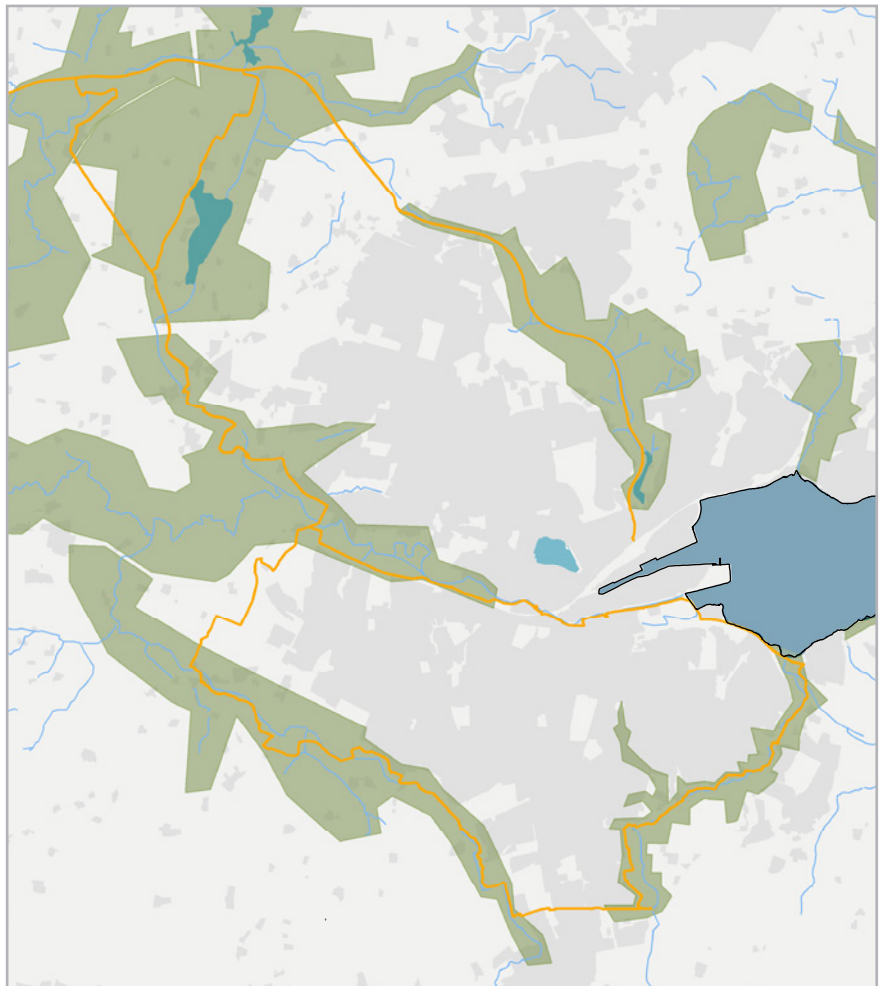
Forbindelser

Forbindelser mellem de forskellige blå-grønne områder er væsentlige, både i form af økologiske forbindelser, men også som rekreative forbindelser. Særligt omkring de større byer Kolding, Vamdrup, Christians-

feld og Lunderskov, hvor mange mennesker bor tæt, er det vigtigt at bevare og udvikle bynaturen og fremme sundhed og bevægelse ved at give mulighed for ophold og bevægelse i rekreative, grønne omgivelser. Samtidig er det i og omkring byerne den blå-grønne struktur er under pres fra efterspørgslen på byggegrunde. Forbindelserne kan opdeles i typerne kiler og ringe. Kiler skaber forbindelse mellem byernes centrale dele og de større blå-grønne elementer i det åbne land. Kilerne gør det muligt at gå, cykle eller sejle fra byerne ud til større naturområder, uden først at skulle transporteres i bil eller bus. Ringforbindelser findes især omkring Kolding. Det er oplevelsesmæssigt mere interessant at kunne bevæge sig rundt på en sti, der danner en sluttet ring, end at følge samme rute ud og hjem.

Omkring Kolding findes flere grønne ringe af forskellig størrelse, hvor man kan cykle eller gå rundt om byen gennem ådale og grønne områder. Dette er en stor værdi, og det er derfor vigtigt at ringene ikke brydes. Samtidig er det relevant at arbejde med at styrke de blå-grønne elementer, i de områder, hvor ringene er svage.

---

2. BYERNE

Byudvikling

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 1. Trekantområdet - en metropol på vej, og afsnit 2.1 Arealer til byudvikling, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Mål

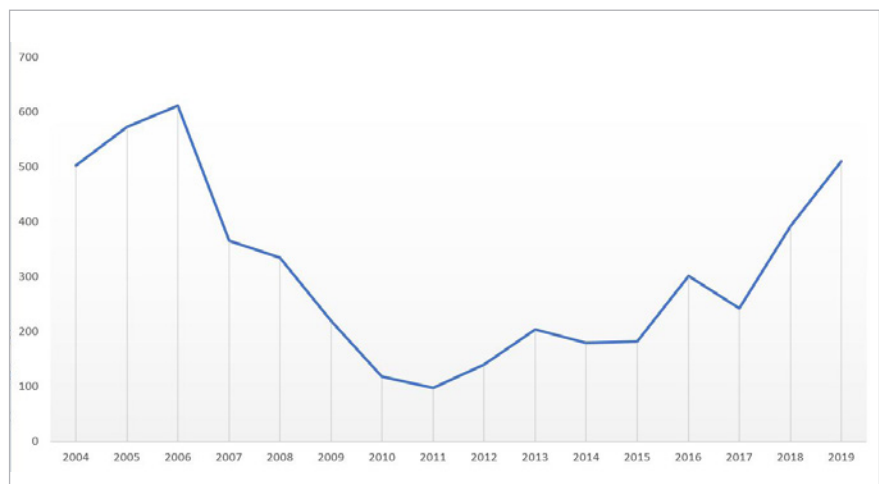
I kommuneplanen skal der udlægges tilstrækkeligt med arealer til boliger, erhverv og offentlige formål til at sikre fortsat udvikling af kommunen. Det er Kolding Kommunes mål, at:

- Udvikle Kolding og centerbyerne som bosætningsområder med stationsnærhed og kollektiv trafikadgang som vigtige forudsætninger.
- Sikre bosætningsmulighed i kommunens landsbyer.
- Sikre at boligudbygningen sker på et bæredygtigt grundlag og med udgangspunkt i en helhedstankegang.
- Sikre tilstrækkelige erhvervsudlæg i forhold til den aktuelle og kommende efterspørgsel.
- Sikre nye lokaliseringsmuligheder for vidensbaserede virksomheder, der har et samarbejde med uddannelsesinstitutionerne i kommunen.

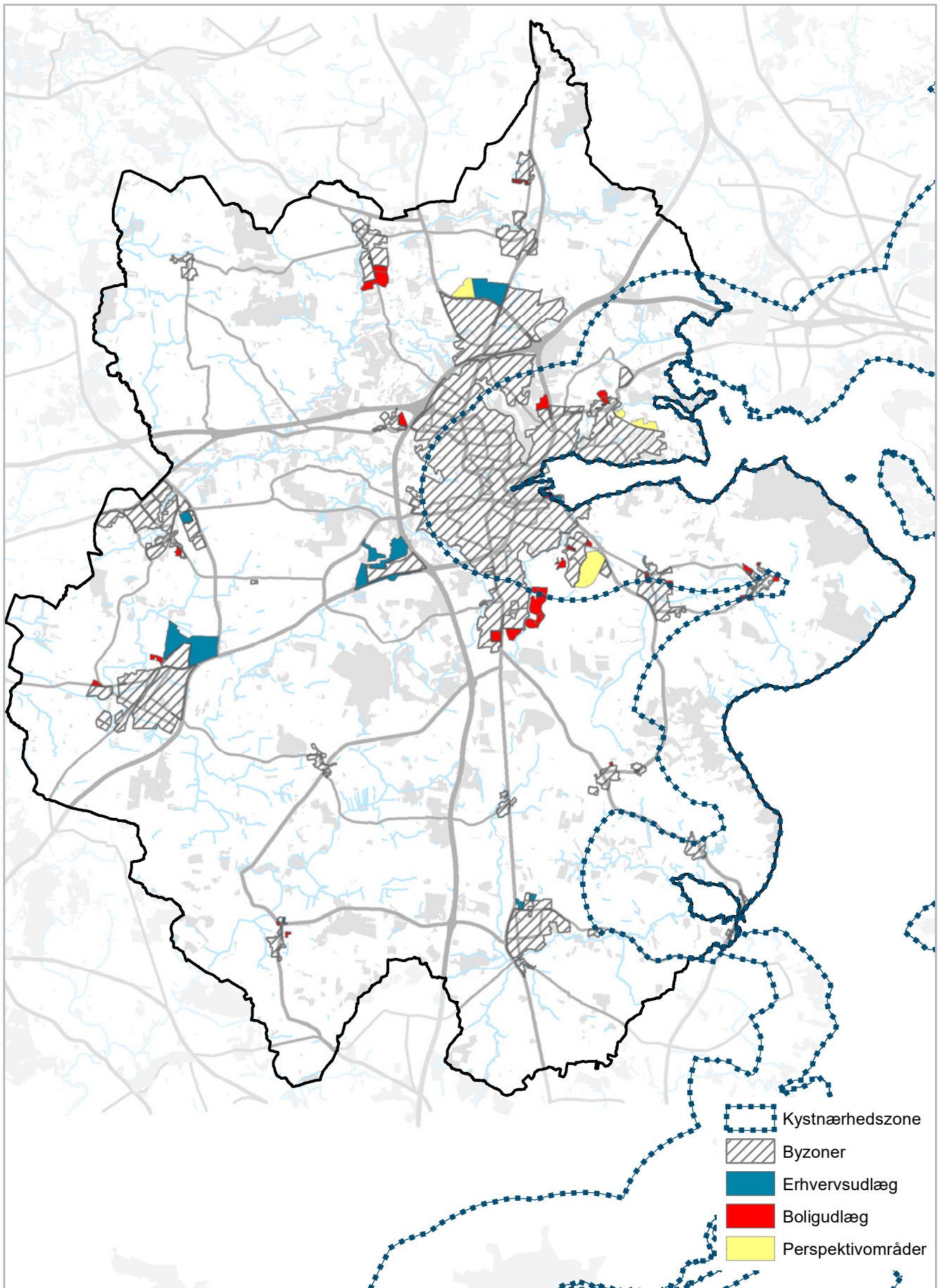
Byudviklingsområder

Udlagte arealer til nye boliger

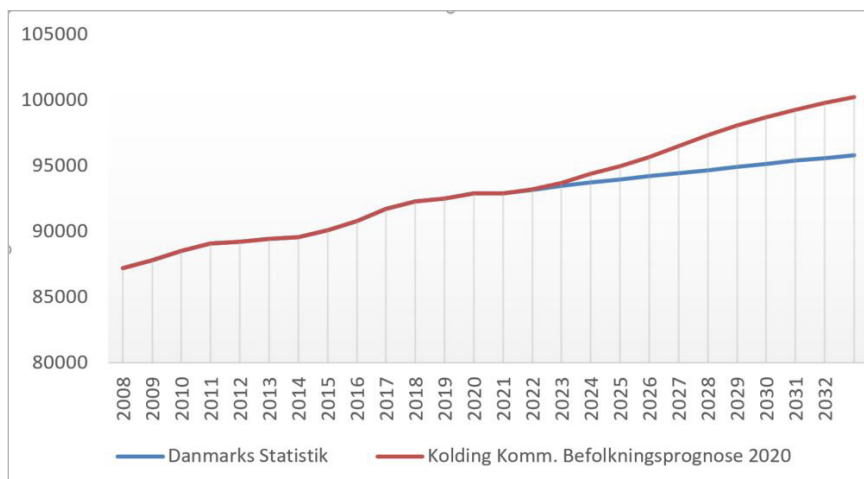
Udbygningsområderne skal sikre rummelighed til nye boliger fordelt i hele kommunen. Over en tolvårig periode fra 2008-2019 er der i Kolding Kommune opført samlet godt 2.900 boliger svarende til et gennemsnit på cirka 240 boliger årligt. Dette er hovedsageligt sket i nye byzonearealer, og i mindre udstrækning ved fortætning og omdannelse. Tallene dækker over en nedgang i byggeriet i perioden 2008-2012, hvor der f.eks. i 2011 kun blev opført knap 100 nye boliger. Sidenhen er kurven vendt, og i Kolding kommune opleves nu, at der er kommet godt gang i boligbyggeriet igen. Baseret på de seneste 5 års opført byggeri (2016-2020) vurderer Kolding Kommune derfor at der i området er et behov svarende til knap 4.600 boliger samlet set over de næste 12 år. Kommunens planlægning bør derfor muliggøre godt 380 boliger pr. år over de næste 12 år.

Opførte boliger i perioden 2004-2019, jf. BBR (Kilde: Befolkningsprognose for Kolding Kommune). Byggeriet var på sit laveste i 2011 men har været støt stigende sidenhen. En opgørelse over igangværende boligbyggerier indikerer, at der er stadig større interesse for at bygge boliger i Kolding kommune og særligt i Kolding by (se kommuneplanens Forudsætningsredegørelse).

Kommuneplan 2021 - 2033 har udlagt boligområder i Kolding, Vamdrup, Lunderskov og Christiansfeld samt hovedparten af kommunens lokalbyer. Der er udlagt erhvervsområder i hovedbyen Kolding og i centerbyerne.

Befolkningsudvikling og -prognose 2008-2033 for Kolding kommune. Den blå kurve er baseret på Danmarks Statistiks fremskrivning af udvikling i indbyggertallet i Kolding kommune over de næste 12 år (opgjort i maj 2020). Illustrationen viser desuden at Danmarks Statistiks prognose er mindre optimistisk end kommunens befolkningsprognose 2020 - vist med rød kurve.

Dertil kommer at Kolding Kommune også er begunstiget af en øget befolkningstilvækst.

Det er vigtigt, at der i kommunen til stadighed findes arealudlæg, der kan sikre et bredt og varieret udbud af grunde til boliger - både i forhold til størrelse, type og geografisk placering. Med afsæt i ovenstående udvikling i opført boligbyggeri og befolkningstal, vurderes det rimeligt, at forventninger til behov for boligbyggeri i de kommende 12 år som minimum svarer til de seneste 12 års opførte boligbyggeri. (Se i øvrigt kommuneplanens Forudsætningsredegørelsen for nærmere redegørelse).

Samlet er der i de ubebyggede byudviklingsarealer en restrummelighed svarende til ca. 2.100 nye boliger til opførelse på såkaldt "bar mark".

I de eksisterende byområder eksisterer der desuden potentialer for boligudbygning ved fortætning og byomdannelse. Særligt de seneste år har der været interesse for at investere i denne type af boligudbygning. Det indebærer, at flere af de boligbyggerier, der i en længere årrække har været planlægning for i specielt Kolding by, nu er undervejs til at blive realiseret. Den gældende planlægning muliggør stadig en boligudbygning ved fortætning og omdannelse svarende til ca. 1.750 boliger. Langt hovedparten af boligerne er planlagt beliggende i Koldings centrale bydele, og tallet dækker over en stor variation i byggeriernes udviklingshorisont og afklaring. Nogle af byggerierne er netop påbegyndt. Andre er planlagt men realiseringen sker etapevis for, at bygherrerne kan teste og matche efterspørgslen på boligmarkedet. Dertil kommer, at fortætningspotentialer indeholder byggerier, hvor der endnu er uvished om tidshorisonten for realisering (læs mere herom i forudsætningsredegørelsen). Boligudbygning ved fortætning og omdannelse skal derfor opfattes som et estimat på, hvilken udbygning der er mulighed for inden for de planlagte områder. Når fortætning og omdannelse af områderne gennemføres, kan de opførte boligbyggerier medføre at antallet af boliger i området nedjusteres. Desuden er i nogle områder en risiko for, at nogle af byggerierne aldrig bliver opført.

Det vurderes derfor samlet set, at der i denne kommuneplan bør opretholdes en rummelighed på bar mark svarende til niveauet i tidligere kommuneplanlægning. I Kommuneplan 2021-2033 er der derfor udlagt nye arealer, overvejende i de byer og bydele, hvor de seneste års udvikling har reduceret den eksisterende rummelighed til boliger i området.

I Kolding er de store udbygningsområder mod syd koncentreret omkring Vonsild og Dalby og mod nord omkring Nr. Bjert, Drejens og Eltang. I disse områder udlægges nye områder. Herudover findes der større arealudlæg til boliger i centerbyerne Christiansfeld, Lunderskov og Vamdrup. I lokalbyerne er der uudnyttede arealer til boliger i i f.eks. Almind, Viuf, Vester Nebel, Harte, Skanderup, Sdr. Bjert, Sdr. Stenderup, Ødis, Taps og Hejls.

Ud over byzoneudbygning lægges der stor vægt på, at der fortsat er fokus på realiseringen af de planlagte boligbyggerier ved fortætning og omdannelse.

Udlagte arealer til nyt erhverv

De vigtigste forudsætninger for en positiv erhvervsudvikling er en veludbygget infrastruktur lokalt og regionalt samt et bredt udbud af attraktiv erhvervsjord og bygninger.

Kolding er begunstiget af en attraktiv beliggenhed, hvilket er fundamentalt i forhold til handel, logistik, bosætning og virksomhedsetablering. Der skal kunne tilbydes et bredt og varieret udbud af erhvervsgrunde med god infrastrukturel tilgængelighed. Derfor er det også vigtigt, at der er en stor rummelighed til den kommende erhvervsudvikling i kommunen.

I forbindelse med lavkonjunkturen i den forrige planperiode har der været relativ lille efterspørgsel på ny erhvervsjord i Kolding. Dette hænger sammen med, at ældre ledige erhvervsjendomme har kunnet dække behovet hos de virksomheder, der har efterspurgt ejendomme i området. I den seneste planperiode har der dog vist sig en stigning i efterspørgsel på erhvervsudbygning på bar mark. Det gælder blandt andet erhvervsområder nord for Kolding (Bramdrup Mark), sydvest for Kolding (Tankedalsvej) og i Vamdrup. Den udvikling forventes at fortsætte de kommende år.

I Kommuneplan 2021- 2033 er der en rummelighed til erhvervsudvikling på knap 500 hektar beliggende i henholdsvis Kolding, Vamdrup og Christiansfeld.

Erhvervsudlæg:

- Bramdrup Mark og Profilvervej (Kolding Nord)
- Birkemose Allé, Nørreskovgaard og Petersmindevej (Kolding Øst)
- Tankedalsvej (Kolding Sydvest)
- Bønstrup Erhvervspark (Vamdrup)
- Allervej (Christiansfeld nord)

FAKTA:

Grundvandsredegørelse

Der kan i forbindelse med udlæg af byudviklingsområder stilles særlige krav til grundvandsbeskyttende tiltag. Store dele af de bynære områder i Kolding Kommune er omfattet af drikkevandsinteresser, og derfor blev der i forbindelse med Kommuneplan 2017 udarbejdet en samlet grundvandsredegørelse for forholdet mellem byudvikling og drikkevandsinteresser.

I de tilfælde, at der inden for områder med særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsoplunde, udlægges nye byudviklingsområder til erhvervsformål eller sker en ændret anvendelse til virksomhedstyper og anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet, skal der udarbejdes en supplerende grundvandsredegørelse. Med de supplerende grundvandsredegørelser udbygges den samlede redegørelse.

I den nordlige del af Kolding har der over de forløbne år været en væsentlig udbygning som følge af den gode infrastrukturelle beliggenhed nær motorvejen. Derfor udlægges nyt område nord for Bramdrup Mark (se nærmere herom i kommuneplanens Forudsætningsredegørelse).

Herudover er der fortsat mulighed for omdannelse og fortætning i eksisterende byområder i Kolding by.

Perspektivområder

De konkrete arealudlæg til byudvikling skal dække behovet i planperioden, som strækker sig over 12 år. Kommuneplanen indeholder desuden perspektivområder, hvor der på længere sigt forventes at ske en udvikling, som enten kan være til bolig- eller erhvervsformål.

Virksomhed i Koldings erhvervsområde

Bosætning og bymiljøer

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer og andet relevant indhold. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 1. Trekantområdet - en metropol på vej, samt kapitel 4. Turisme, kultur og fritidsliv, i sammenhæng med denne lokale del af afsnit.

Mål

- Flere borgere skal bosætte sig i Kolding kommune.
- Arkitekturstrategiens værktøjer skal sikre, at omdannelse og nye bebyggelser skaber bymiljøer med identitet, rammer for aktivitet, respekt for landskabet og god bygningsarkitektur.
- Kolding bymidte skal være præget af god arkitektur og kvalitet i byrummene, og i et samarbejde mellem byens aktører skal byen fortsat tilbyde levende mødesteder og gode oplevelser.
- Byggeri af og indsats i almene boligbebyggelser skal medvirke til at understøtte og skabe socialt og økonomisk bæredygtige bydele og boligområder.
- Der skal arbejdes strategisk med byudvikling og mobilitet i tæt kombination, så der skabes gode vilkår for videreudvikling af attraktive bymiljøer.
- Bosætning i centerbyer og lokalbyer skal markedsføres og planlægges på baggrund af de kvaliteter, der er beskrevet i borgerplanerne.

Indledning

Planlægningen skal bidrage til at sikre en hensigtsmæssig udvikling, hvor velfungerende og gode bomiljøer med optimale mobilitetsforhold og nem adgang til rekreative og sunde omgivelser er med til at tegne oplevelsen af en attraktiv bosætningskommune.

Byernes mange kvaliteter og muligheder skal blandt andet styrkes gennem satsningen på design. Fysisk handler design om, at vi i forbindelse med planlægningen tænker i kvalitet og helhed. Der skal lægges vægt på udvikling af byområder og byrum, der synligt og varigt understøtter kommunens designbrand.

Med bydesign ønsker vi overordnet set at designe mulighederne for at skabe et godt liv i rammerne af det byggede miljø, og vi skal således sikre et gennemtænkt og velbelyst grundlag for den ønskede byudvikling. I den forbindelse vil der være særlige forhold, der optager Kolding Kommune som myndighed og udvikler, og som er baggrunden for nogle af de indsatser, som Kolding Kommune har prioriteret og igangsat.

I det følgende beskrives de politikker, strategier og indsatser, der er væsentlige for kommunens - og særligt byernes - fysiske udvikling i de kommende år. En udvikling, der bygger videre på flere, længerevarende indsatser.

Bolig og bosætning

Boligpolitik

De overordnede principper for boligudbygning i kommunen, defineret i kommunens boligpolitik fra i 2010, er fortsat aktuelle. Der skal sikres et alsidigt udvalg af attraktive boliger og boligområder for alle borgere - uanset alder samt civil og social status.

Boligpolitikken indhold fokuserer først og fremmest på et alsidigt ud-

---

bud, bæredygtighed og levende boligområder:

- Ud over blandede ejerforhold er målsætningen et stort udbud på alle parametre; pris, størrelse, tæthed, nærhed til byliv, nærhed til natur, fællesskab og privatliv.
- Udvikling af nye og eksisterende boligområder skal ske på et bæredygtigt grundlag.
- I udviklingen af nye og eksisterende byområder skal der skabes levende boligområder.

Byrådet har efterfølgende i flere omgange konkretiseret og justeret boligpolitikken gennem sine udvalgs politikker - senest i 2019.

Der skal i planlægningen arbejdes med et fokus på at sikre et mangfoldigt udvalg af attraktive boliger og boligområder for alle gennem alle dele af livet – billige boliger, eksklusive boliger, almene boliger og boliger med fællesskabet som omdrejningspunkt.

Mulighederne skal findes i såvel Kolding by som centerbyerne og de mindre byer. I Kolding Kommune vil vi have et socialt, økonomisk og miljømæssigt bæredygtigt samfund med plads til alle, og vi vil skabe en kommune i balance.

I Kolding by satses der på byudvikling og boligudbygning ved hjælp af partnerskaber med private investorer og bygherrer, pensionselskaber og de almene boligorganisationer. Herved skabes en bred palette af boligområder og boligtyper, som f.eks i Marina City, Design City, "Kolding Å" (den nye bydel omkring Ribberdyb og Holmsminde) samt eksisterende og nært forestående bebyggelser som det almene boligbyggeri Klostergården midt i byen, Koldinghave i Bypark Øst, Fjordbrynet tæt ved Kolding fjord og Marina City, boligerne i det omdannede gamle sygehus på Engstien og mange, mange flere.

Herudover er der et stort fokus på centerbyerne og udnyttelse af de kvaliteter, der knytter sig til de tre byer. Lunderskov som pendlerby, Vamdrup som bolig- og erhvervsby og Christiansfeld med den historiske kulturarv. I de mindre byer medvirker de kommunale byggemodninger til, at der fortsat er mulighed for bosætning her, og at de levende lokalsamfund understøttes.

Flere bymidtenære boliger i Kolding

Koldings størrelse gør, at byen har en række tilbud og faciliteter som efterspørges - uddannelser, jobmuligheder, byliv, kultur og nærhed til service. De seneste års satsning på at øge bolig-tallet i de centrale bydele har resulteret i realisering af flere hundrede nye boliger i og omkring Kolding bymidte - overvejende som etageboliger og som tæt-lav bebyggelser. Den indsats opleves også ved, at indbyggertallet for det centrale planlægningsdistrikt er øget med mere end 700 beboere i perioden fra 2010 til 2020, hvilket er en stigning med mere end 10 pct. I de tilstødende bymidtenære områder er der ligeledes kommet flere beboere. Generelt forventes denne udvikling at fortsætte og det forventes med en større stigning som et resultat af de mange nye boligbyggerier, der enten er under realisering eller på vej til at blive det.

Flere pensionsselskaber investerer i boligbyggeriet i Kolding. Her er det Fjordbrynet ved Skamlingvej og i baggrunden Kolding Sky i Kolding Apark.

Ved anvendelse af en almen boligstrategi, har der i Kolding været stort fokus på Campusområdet i bymidte med ungdomsboliger, og de almene boliger har medvirket til omdannelse og fortætning i eller tæt på bymidten. I nogle tilfælde har de almene boliger bidraget til at kickstarte en ønsket boligudbygning i bestemte områder, hvad enten det har været i eksisterende byområder eller nyudlagte boligområder.

Byboliger er attraktive for alle aldersgrupper, der gerne vil bo centralt. Boliger til en varieret befolkningsgruppe i og omkring bymidten bidrager samtidig til mere variation i bylivet. Mennesker skaber liv i byen - de unge bruger byen på nye måder, de ældre er meget aktive brugere af kultur- og fritidstilbud, og børnefamilierne skaber liv på pladser og i grønne områder. Vi skal have fokus på fortsat at få etableret flere boliger centralt i byen - til mennesker, der er forskellige steder i livet og har forskellige behov og ønsker i forhold til at leve i byen.

Med Campusområdet i Kolding bymidte vil der fortsat ske en væsentlig tilgang af nye studerende til de forskellige uddannelsesinstitutioner. Studiemiljøet og -livet i og omkring det nye campusområde har stor betydning for tiltrækningen af studerende. Nye boliger til studerende bør derfor fortsat placeres i umiddelbar nærhed af den centrale bymidte og campusområdet.

De unge bidrager til byens liv, uanset åbningstider, og er et vigtig satsningsområde for at opretholde byens befolkningstal. De bringer liv og kulør til byen og viser nye måder at bruge byens rum på. Ambitionen er, at de skal også have lyst til at blive i Kolding efter endt studietid.

Byfortætning - lejligheder med parcelhuskvaliteter i kanten af den revitaliserede Bypark Øst i Kolding.

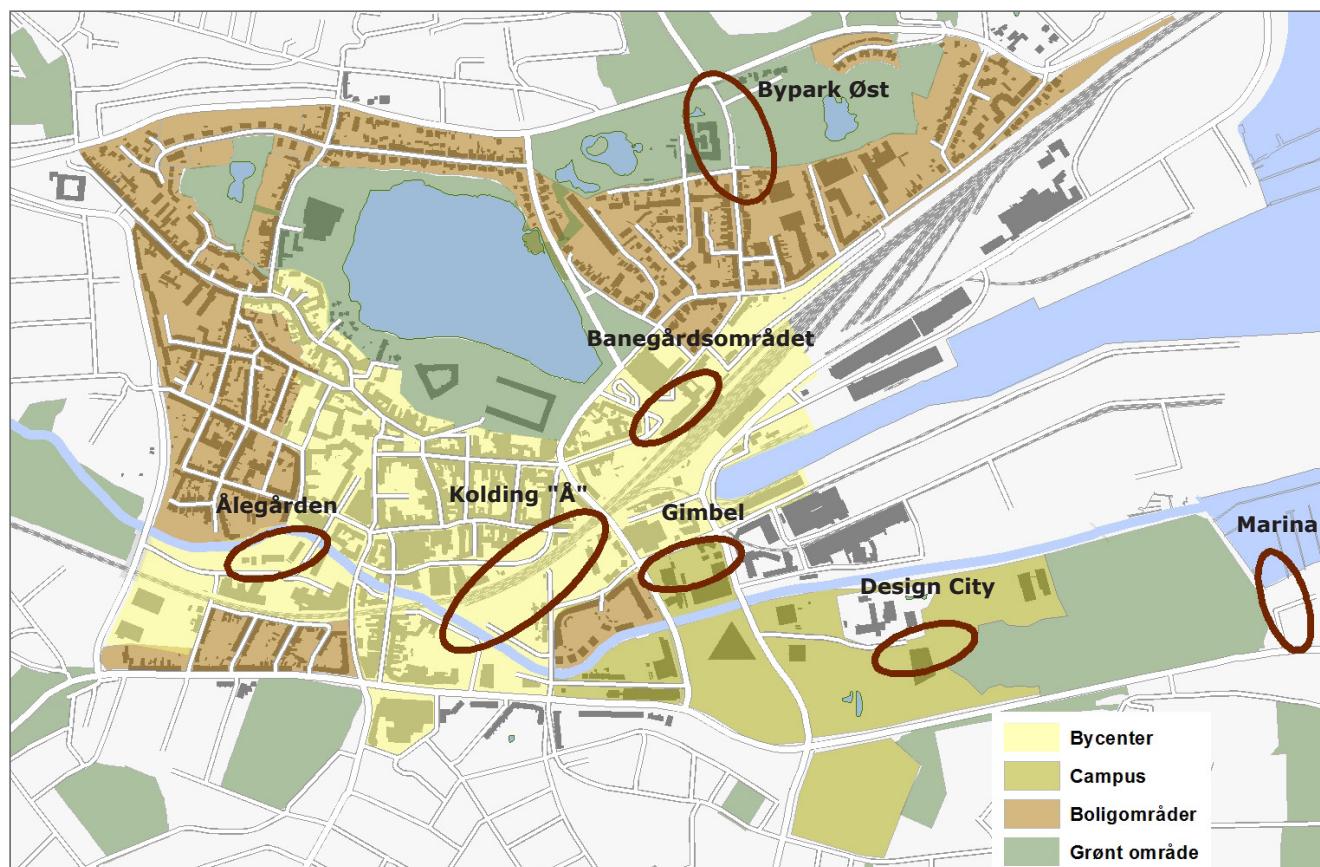
For at skabe den nødvendige plads til nye boligbebyggelser i bymidten skal der fortsat arbejdes med fortætning og omdannelse, men det skal ske under afvejet hensyn til at fastholde og understøtte en attraktiv by, med en variation i byrum og med byrum af høj kvalitet. Byen skal fortsat have grønne og rekreative åndehuller. Omdannelser skal ikke bare give nye boliger, men de skal også tilføre byen nye rekreative områder og understrege områdets historie og egenart eller appellere til målgrupper med særlige interesser og ønsker til bestemte boformer eller lignende.

Planlægningen af nye attraktive bynære boliger pågår allerede, med flere boliger i nærhed til Byparken, ved Kolding Å samt i Marina City og på den sydlige side af fjorden.

Kolding Kommune har sammen med de almene boligorganisationer arbejdet målrettet for, at byens store almene boligområder fortsat er attraktive at bosætte sig i. I de kommende år vil der være behov for fokus på opfølgning i forhold til de strategiske udviklingsplaner for omdannelse af de såkaldt hårde ghettoområder, og de afledte aktiviteter - byggerier og anlæg - som den koordinerede indsats indebærer. Det er vigtigt at vurdere indsatsen og kommende lokalisering af boligbyggerier og -typologier i forhold til kommunens ambition om at skabe særligt socialt og økonomisk bæredygtige kvarterer og bydele. Boligområder skal fremstå som integreret i den øvrige by, og de skal spille en attraktivt rolle i forhold til det samlede boligmarked.

Byfortætning i campusområdet og Kolding Åpark (Design City) med uddannelser, erhverv samt almene og private boliger.

Principskitsen viser muligheder for boligfortætning og nye bycenterfunktioner i Kolding bymidte, hvoraf nogle er realiseret, mens andre er under planlægning eller vil blive undersøgt nærmere (Helhedsplan for Kolding Bymidte, fra 2017).

Marked i Kolding

Bymiljøer

Vision og strategier

Kolding Kommunes vision, "Sammen designer vi livet", danner udgangspunkt for udarbejdelse og udmøntning af en række politikker, strategier og tiltag, som skal synliggøre og understøtte visionen - også gennem den fysiske planlægning. Designvisionen foreligger i en version 3, og der har været arbejdet kontinuerligt med visionen som ramme for kommunens udvikling siden 2012.

Med de overordnede indsatser skabes rammerne for kommunens fortsatte sikring og udvikling af bymiljøerne i byerne. Den forestående planperiode vil lige som den seneste planperiode blive præget af opfølgning på de overordnede målsætninger, strategier og planer, der tidligere er udarbejdet i dialog med bysamfund og andre interessenter.

Under de nedenstående tematiske overskrifter beskrives, hvilke overordnede hensyn og prioriteringer, der vil ligge til grund for den fysiske udvikling af bymiljøerne i hovedbyen og centerbyerne med afsæt i:

- Arkitekturstrategien
- Byliv i Kolding og strategisk udvikling af bymidte
- Borgerplaner for Vamdrup og Lunderskov
- Den levende verdensarvsby Christiansfeld

Arkitekturstrategien

Koldings strategi for arkitektur sætter fokus på en udvikling, hvor design og bæredygtighed kommer i forreste række. Karakteren af de eksisterende bysamfund, naturområderne og de særlige landskaber, der kendetegner vores kommune, skal fastholdes, og byudviklingen skal kendetegnes af kvalitetspræget byggeri, der kan bidrage til et bedre liv.

Arkitekturstrategien fokuserer på 4 vigtige indsatsområder i den fysiske planlægning for at skabe gode bymiljøer.

Byliv ved Kolding Å - Søndergade

Identitet

Den lokale identitet er de karaktertræk, der kendetegner stedet og styrker genkendeligheden. Udgangspunktet kan være bevaringsværdige bygninger, værdifuldt landskab, markante rumdannelse o. lign. Ændringer skal ske under hensyntagen til disse værdier. Andre steder kan rumdannende beplantning og ny markant bebyggelse styrke områdets identitet.

Rammer for livet

Bymidterne med stræder og pladser skal være udgangspunkt for oplevelser og overraskelser. Der skal være mulighed for handel, bevægelse og aktivitet, men der skal også være rum til fordybelse. Bydesign, indretning og beplantning har stor betydning for den praktiske anvendelse af byrummene og lyst til ophold.

Arkitekturen i landskabet

Naturen skal være et aktiv i ny byudvikling, og i planlægningen skal ske en afvejning mellem beskyttelse og aktiv udnyttelse af de landskabelige elementer. Ny bebyggelse skal tilpasse sig landskabet i materialevalg og skalaforhold. Grønne elementer i byerne skal give naturoplevelse og plads til friluftsliv, og kan også afbøde virkningerne af ekstremregn.

Arkitekturen i front

Arkitekturen skal med former, farver og udtryk medvirke til at gøre dagen oplevelsestrig. Bæredygtighed er centralt i Koldings udvikling og indgår naturligt i anlæg og byggeri. Grønne og blå elementer er vigtige for at skabe et godt bomiljø, derfor skal der sættes på synlige klimatilpasningsløsninger.

For hvert indsatsområde indeholder arkitekturstrategien en konkret værktøjskasse, som kan bringes i anvendelse i den konkrete planlægning.

Byliv i Kolding og strategisk udvikling af bymidte

Den igangværende indsats i forhold til at styrke og udvikle Kolding by - og herunder med særligt med fokus på byens liv, byens mødesteder, bymæssige oplevelser og sammenhænge på tværs af byen - tager afsæt i en bylivsstrategi, udarbejdet i forlængelse af Kolding Kommunes designvision 1.0. Med Bylivsstrategien 2013-2018 blev der angivet en retning for udvikling af bylivs-understøttende tiltag i Kolding, med ønsket om at synliggøre Kolding som en designby. Bylivsstrategiens tre overordnede mål er fortsat vigtige pejlemærker for byens udvikling, og Kolding Kommune har således fortsat fokus på:

- at flere skal bruge byen,
- at dem, der besøger bymidten, skal opholde sig i bymidten i længere tid, og
- at der skal være flere boliger og beboere i bymidten.

I tilknytning til de overordnede mål er der defineret en række fokusområder, der i overskrifter består af følgende:

- *Aktive byrum* - Byens parker, torve og gaderum skal indrettes, så der er plads til aktivitet - ikke nødvendigvis bevægelse - men også

Gang i den midlertidige bibliotekspark.

Ro i de historiske omgivelser bag det gamle borgerhus i Helligkorsgade.

Et grønt åndehul i Bypark Øst med forbindelser til bymidten og til de rekreative kvaliteter i Marielundsskoven

Aftenmiljø ved Kolding Å og med udsigt til Syddansk Universitet i Kolding.

plads til stilhed og fordybelse. De enkelte byrums identitet og udtryk skal udnyttes til den aktivitet, rummet lægger op til.

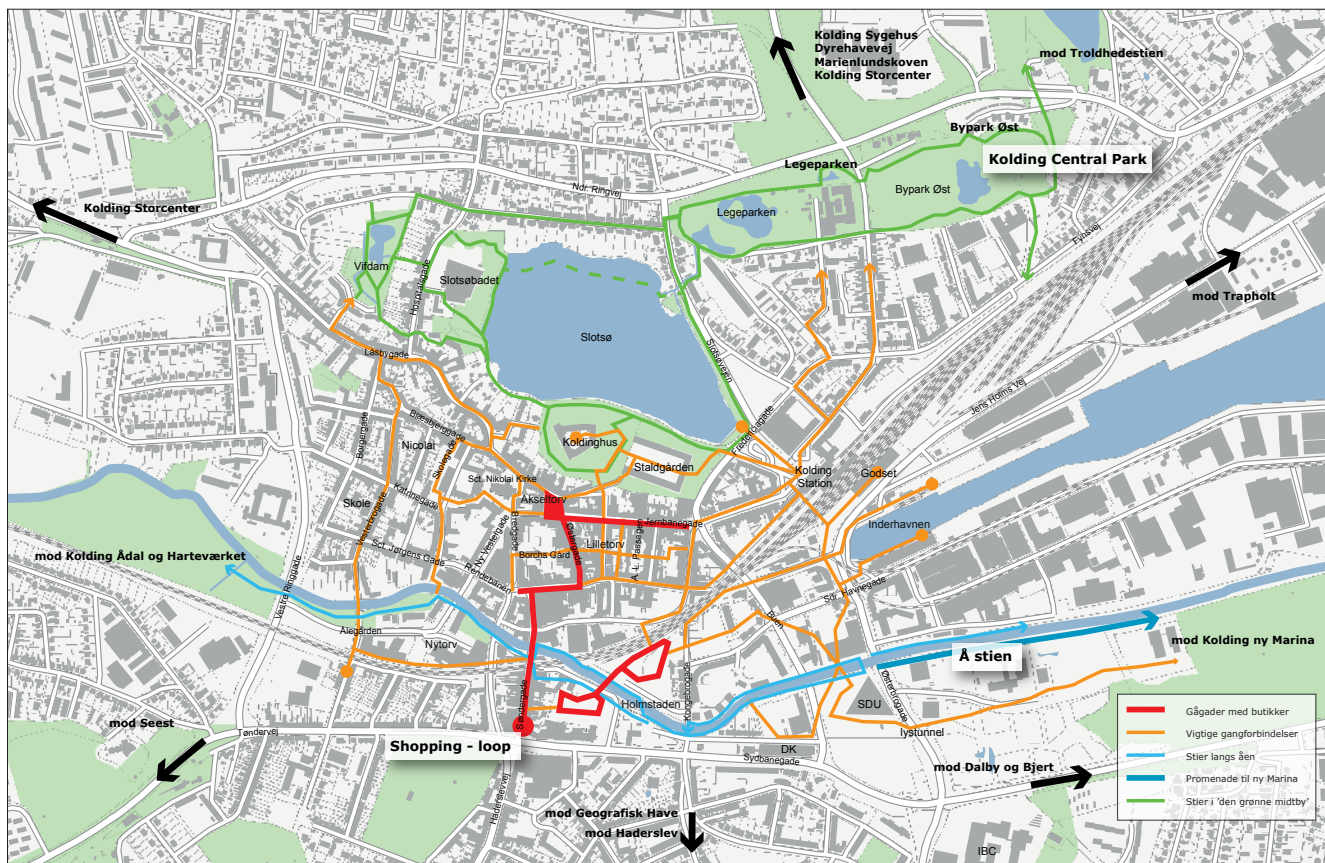
- *Midlertidighed* - Midlertidige anvendelser af byens rum og midlertidige indretninger er et stort fokuspunkt for at skabe mere byliv.
- *Forbindelserne* - Bymidten rummer et stort antal mere eller mindre synlige forbindelser mellem de forskellige byrum og funktioner. Forbindelserne skal tydeliggøres og bringes mere i spil med henblik på at skabe interessante smutveje og binde bymidten bedre sammen.
- *De grønne byrum* - De grønne kiler fra Rebæk, Kolding Å-dal og Marielundskoven, som strækker sig ind i Koldings bymidte er væsentlige opholdsarealer og forbindelser for byens beboere og for besøgende.

På grundlag af blandt andet bylivsstrategien fastlægger Helhedsplan for Kolding Bymidte fra 2017 de væsentlige indsatsområder for de kommende års fysiske planlægning.

I helhedsplanen er udpeget konkrete fokusområder, hvor der fortsat forventes omdannelser i de kommende år. Herudover er det et hovedtema i helhedsplanen, at kortlægge henholdsvis den grønne og blå struktur i bymidten, samt bymidtens vigtige stier og passager.

Den grønne og blå struktur

Åforløbet og forløbet fra Marielundskoven og ind i byen via Legeparken og Slotssøen er to markante naturforløb i Kolding bymidte. Helhedsplanen betegner sidstnævnte "Kolding Central Park". Det sammenhængende forløb skal styrkes f.eks gennem grønne elementer i gaderne og nye stiforbindelser.

Principskitsen viser overordnet de blå forbindelser langs åen og de grønne forbindelser, bl.a. omkring en fremtidig Kolding Central Park. Skitsen illustrerer desuden bymidtens væsentlige handelsstrøg - et såkaldt handelsloop. (Helhedsplan for Kolding Bymidte, fra 2017)

Ligeledes skal det sammenhængende forløb af Åstien fra Marina syd til Harte gennem Å-dalen styrkes. Å-stederne skal udbygges, krydsningerne af vejene forbedres og nye aktiviteter forsøges og udbygges.

Stjerne og passagerne

Med udbygning af Riberdyb/Holmsminde skal det samlede strøggadeforløb markeres tydeligt. En stor udfordring er også, at binde Banegårdspladsen bedre sammen med handeleggaderne og skabe naturlig og synlig forbindelse til Låsbybanke og til Nicolai-området, så de bliver en mere integreret del af bymidten.

I gågadeforløbet skal arbejdes med et intensivt "handels-loop". Det vil sige et koncentreret forløb med special- og udvalgswarebutikker, som danner en kerne i bymidtens detailhandel. Herudover er en væsentlig udfordring at styrke forbindelsen mellem bymidten og havnen og Campusområdet. Både via forbedrede jernbanekrydsninger ved banegården og via Toldbodgade hen forbi Riberdyb/Holmsminde.

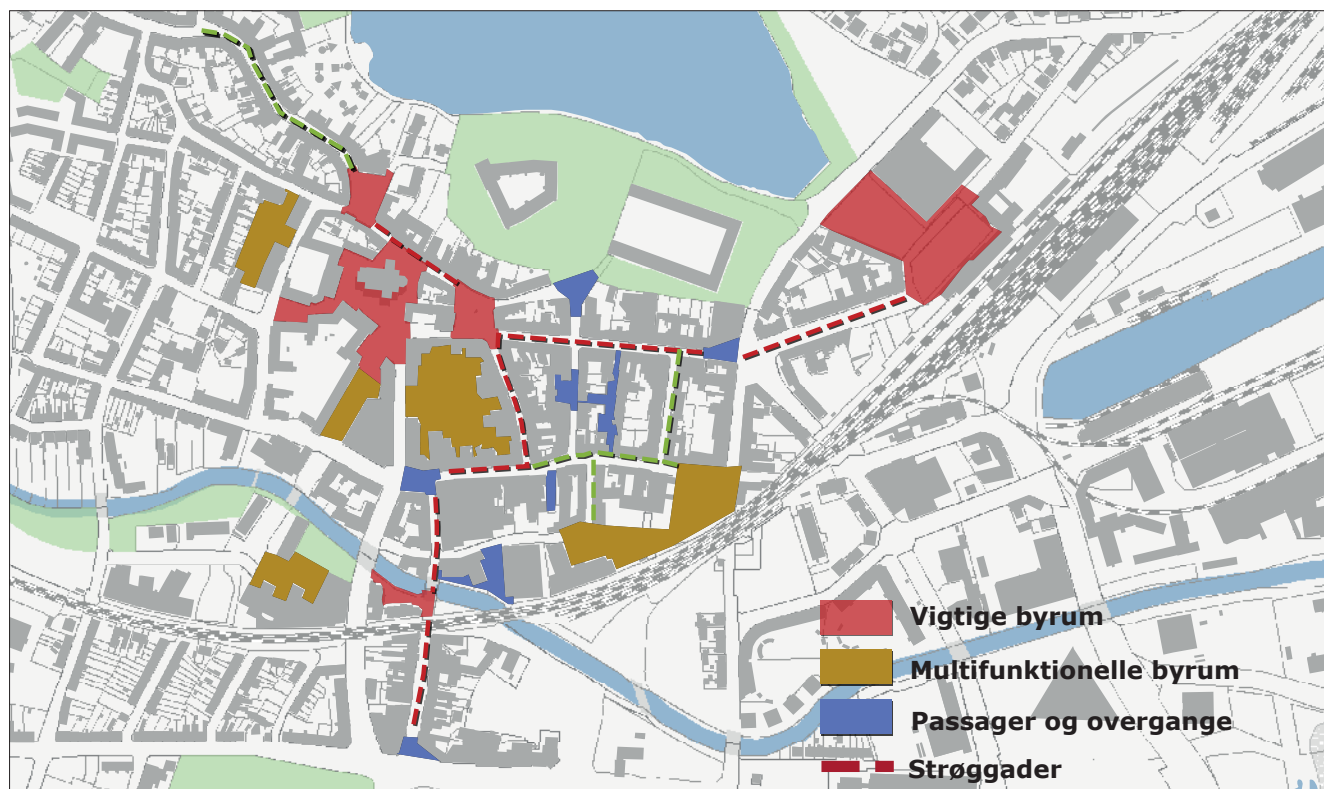
Sekundære forbindelser mellem parkeringspladser og bymidtens gader skal tydeliggøres. Der findes også en række små passager gennem nogle af kareerne, som er næsten skjulte, men som kan være med til at skabe oplevelser som små hurtige genveje.

De primære opholdsrum

I bymidten er identificeret 18 byrum af forskellig karakter. De spænder over vigtige ældre byrum, passager og overgangszoner til nyere byrum med multifunktionel anvendelse. Byrummene har hver især en vigtig rolle i det samlede bybillede og har betydning for oplevelsen igennem byen. De enkelte byrums kvaliteter og forskelligheder skal styrkes med

Passage til Koldings middelalderbydel og byens latinerkvarter ved Låsbygade.

Principskitsen viser overordnet bymidtens mange forskellige byrum, deres karakter og forskellige sammenhænge. (Helhedsplan for Kolding Bymidte fra 2017)

Borchs hus set fra Borchs Gaard.

et mere varieret udbud af attraktioner og begivenheder. For nogle byrum kræves meget få eller ingen tiltag for at styrke karakteren, mens der for andre kræves egentlige omlægninger og tilføjelser af helt nye funktioner. Byrummene skal fungere som:

- Byrum til oplevelser
- Byrum til handel (strøg/gågader)
- Byrum til fordybelse (lommeparker)
- Byrum til ophold
- Byrum ved vandet (havnen/åen)

Kvaliteterne i byens rum skal øges, så der skabes de bedste rammer for brugen af rummene. Pladsernes identitet skal forstærkes, og forskellighederne understreges med varierede stemninger og karakterer.

Alsidigheden og de mange små passager er det, der gør det oplevelsesrigt at bevæge sig rundt i Kolding by. Nogle rum har potentiale til permanent omdannelse til forskellige funktioner - andre steder er der stort potentiale for midlertidige anvendelser og fleksibilitet, som er med til at give byturen yderligere overraskende oplevelser.

Nye klimatilpasningstiltag kan medvirke til at skabe nye grønne elementer. Fokus på leg og bevægelse kan andre steder være det, der giver rummene identitet og opholdsværdi.

Revitalisering af byrum og rammer for butiks- og handelslivet

Med henblik på at øge kvaliteterne i bymidtens gader og pladser samt understøtte oplevelsen af byens forskellige kvarterer, blev der i 2018 udarbejdet en Bydesignguide for Kolding Bymidte. Designguiden fra 2018 blev til i et samarbejde mellem Kolding Kommune og udvalgte nøgleaktører, samt med input fra byens brugere. Bydesignguiden har foreløbigt dannet grundlag for den gennemførte renovering af Jernbanegade, på strækningen mellem Buen og Banegårdspladsen, ligesom den har været rammesættende for renovering og revitalisering af Søndertorv og Søndergade, Knudepunktet (tidligere Tombolapladsen), Vestertorv og Borchs Gård.

Sammen med de prioriterede tiltag til opfølgning på byens potentialer, beskrevet i Handlingskatalog for byliv og byrum i tilknytning til Kolding bymidte og Kolding Storcenter (fra 2020), vil bydesignguiden være med til at sætte retningen for udvikling af Kolding bymidte. En udvikling der vil blive skabt i et tæt samspil og samarbejde mellem Kolding Kommune og byens handels- og kulturaktører samt øvrige relevante partnere.

Borgerplaner for Vamdrup og Lunderskov

Vamdrup og Lunderskov er velfungerende centerbyer med handelsliv, institutioner, boliger og erhverv. Der blev i 2016-2017 udarbejdet borgerplaner for hver af de to byer, i et samarbejde mellem Kolding Kommune og henholdsvis Vamdrup Byforum og Lunderskov Lokalråd, samt med input fra borgere og aktører i de to centerbyer.

Med borgerplanerne sammenfattes hvilke initiativer, borgerne ønsker at prioritere fremadrettet for de to byer.

Ligesom hidtil skal borgerplanerne også fremover fungere som referencdokumenter for den fortsatte projektudvikling og fysisk planlægning samt for øvrig dialog mellem de enkelte borgere, centerbyrådene, Kolding Kommune og øvrige interessenter i områderne.

Borgerplanerne indeholder et stort antal idéer, der forholder sig til en række forskellige temaer, som "de unges by", "bosætning", "erhvervs-liv", "levende by" m.fl. På baggrund af de i borgerplanerne beskrevne idéer og prioriteringer, tegner der sig nogle fokuspunkter og projekter, hvoraf følgende kan nævnes:

Vamdrup Borgerplan

- Bynære boliger til (især) ældre og unge, f.eks. ved omdannelse af de bynære industriområder.
- Grøn aktivitetsakse mellem Torvet, "Kinotorvet", det gamle stadion, til Kongeåen / Margrethelund.
- Forbedring af de rekreative stier og arealer i byen, herunder Frederikselund, Arena Syd og Bønstrup Sø.
- Centralt beliggende kultur- og foreningshus.
- Opgradering af stationsområdet med tunnel.

Lunderskov Borgerplan

- Multicenter
- Forbedring og etablering af rekreative nye stier rundt om Dollerup sø, gennem mose, langs banen og åen mv.
- Potentialerne for Drabæks Mølle, hotellet og stationen.
- Forskønnelse af Storegade og Torvet.
- Omdannelse af LM Glasfiber-området til boliger og byerhverv.
- Sikker krydsning på tværs af Sortebjerg.

Christiansfeld - en levende verdensarvsby

Der har i en længere årrække været arbejdet med at udvikle Christiansfeld by med respekt for kulturarven og under hensyn til, at byen også fortsat skal være attraktiv bosætningsby med et passende udbud af erhvervs- og handelsliv.

I 2015 blev Christiansfeld udpeget som UNESCO verdensarvsområde, hvilket bl.a. skete på baggrund af en bevarende lokalplan for det udpegede område i den historiske bymidte. I kommuneplan 2017-2029 blev udpeget en bufferzone til sikring af de såkaldte enestående universelle værdier (se mere under afsnittet "Kulturarv og Kulturhistoriske bevaringsværdier" i kapitel "4. Kultur, turisme og fritid"). Der er de seneste mange år sket en forskønnelse af bymidtens byrum, herunder med en gennemgående renovering af bygninger og gaderum, hvor kommunen har prioriteret en målrettet byfornyelsesindsats i byen. Der vil også i de kommende år være fokus på forskønnelse og udvikling af byen under hensyn til sikring af de eksisterende kulturhistoriske spor. Dette vil blandt ske med afsæt i den Forvaltningsplan, der er udarbejdet som led i byens udpegning som verdensarvsområde, og som står over for at blive revideret igen, herunder i sammenhæng med den løbende monitorering af byen som fortsat verdensarvsområde.

Torvet i Vamdrup.

Drabæks Mølle i Lunderskov.

Stationsbygning og Storegade i Lunderskov.

Christiansfeld med sin karakteristiske bykerne, der gør at den er udpeget som UNESCO verdensarvsområde.

Erhverv og uddannelse

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer og andet relevant indhold. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 2. Byerne - drivkraften for udviklingen, og særligt afsnit 2.2 Erhverv, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Mål

- Med Kolding by som dynamo for udviklingen i hele kommunen, vil Kolding Kommune fortsat arbejde for at sikre udbuddet af attraktive erhvervsgrunde og erhvervsparker til differentierede virksomhedstyper med forskellige behov som fx synlighed, nem adgang til motorvej, adgang til specifik arbejdskraft, eller et ønske om tilknytning til innovative miljøer og campusområdet i Kolding.
- Der skal ske en revitalisering af de bynære erhvervsområder i samarbejde med bygningsejere, virksomhedsejere, projektudviklere og andre interessenter.
- Kolding bymidte skal rumme et bredt og varieret udvalg af erhverv, herunder erhvervshavn, serviceerhverv, videnserhverv mv. Videnserhvervene skal videreudvikles og kombineres i sammenhæng med bymidtens uddannelser, herunder specielt de videregående uddannelser. Med afsæt i det bynære campusområde skal Kolding markere sig som en førende uddannelses- og universitetsby i Syddanmark.
- Kolding skal opleves som en levende studieby og et mangfoldigt videnscenter inden for design, entreprenørskab og social udvikling. Studiebyen Kolding skal skabe et kraftcenter for mere end 5.000 studerende på videregående uddannelse, og en dynamisk campusbydel med direkte adgang til andre uddannelser, by- og butiksliv, erhverv og iværksætterier samt boliger.

Indledning

Kolding Kommune er kendetegnet ved at have mange arbejdspladser, hvilket blandt andet kan illustreres ved, at der er et overskud af antal arbejdspladser pr. indbygger i den erhvervsaktive alder (114 arbejdspladser pr. 100 i alderen 25-64 år, jf. Kontur 2020 for Kolding Kommune). Det vil sige at der er et overskud på nettoindpendling til kommunen.

Kommunen har gennem mange år været blandt landets førende vækstkommuner, og har været i front med etablering af nye virksomheder og erhvervsservice. Kolding by er med sin placering ved det store motorvejskryds mellem den Østjyske Motorvej (E45) og Esbjergmotorvejen (E20) et attraktivt område for virksomheder, der har brug for god infrastruktur og tilgængelighed, både i forhold til medarbejderrekruttering, varetransport, kundebesøg mv. Desuden har byen en række stærke uddannelsesinstitutioner på alle niveauer, fra ungdomsuddannelser, over korte og mellemlange uddannelser til længerevarende uddannelser, sidstnævnte med Syddansk Universitet (SDU Campus Kolding) og Designskolen i Kolding som fyrtårne. Uddannelsessektoren er også stærk i forhold til kursus- og efteruddannelser. Dette giver ikke bare byen, men også resten af kommunen nogle særlige muligheder i forhold til synergier og samspil mellem uddannelser og erhvervsliv.

Kommunens styrke hænger også sammen med, at der i den samlede kommune eksisterer en variation i udbuddet af erhvervsområder og -bygninger. Centerbyerne Vamdrup, Lunderskov og Christiansfeld udgør hver især et stærkt lokalt erhvervmiljø, men har samtidig nogle styrkepositioner i forhold til såvel et regionalt som et nationalt perspektiv.

Kommunen er samlet set kendetegnet ved en privat erhvervssektor med en høj andel af arbejdspladser inden for handel, transport og logi-

---

stik, inden for design, produktion, markedsføring og salg af møbler, sko og beklædning samt inden for bolig- og byggebranchen.

Kommunens erhvervsstruktur er dermed en væsentlig brik i Trekantområdet position som Danmarks Produktionscentrum, med flere industriarbejdspladser end København, Aarhus og Odense tilsammen. Kombinationen af et stærkt erhvervsliv med en række uddannelses- og udviklingsmiljøer gør, at Kolding rummer særligt gode rammevilkår i forhold til at udnytte synergi- og samarbejds muligheder mellem specialiserede produktionsenheder og forskning, udvikling og entreprenante aktører, der kan medvirke til at skabe basis for flere arbejdspladser. Dette kan også være medvirkende til, at antallet af nystartede virksomheder i Kolding Kommune er blandt de højeste i regionen.

Kolding Kommune har de seneste år målrettet haft fokus på at skabe de bedst mulige vilkår for nystartede virksomheder som en understøttende indsats til den overordnede vision "sammen designer vi livet". Iværksætteri er en af Koldings væsentlige styrker. Udvikling af nye ydelser, produkter og teknologier er med til at skabe økonomisk vækst og dynamik i samfundet. Iværksættere er en del af erhvervslivets vækstlag, og nye virksomheder kan bidrage til en udvikling og fornyelse i erhvervsstrukturen.

Den fortsatte udvikling af campusområder og andre relationsskabende tiltag skal være med til at understøtte områdets satsning og samspillet mellem uddannelser og erhvervslivets mange forskellige aktører.

For at sikre en fortsat bæredygtig erhvervsudvikling, skal den fysiske planlægning bakke op om erhvervslivets såvel som byernes behov.

Erhvervsudvikling og uddannelsesmiljøer

I en lang årrække er befolkningsvæksten først og fremmest sket i byerne, hvor også væksten af arbejdspladser har koncentreret sig.

Traditionelt har der i planlægningen været fokus på at udlægge tilstrækkelige arealer på bar mark for at dække behovet for nye virksomheder. Kolding Kommune skal fortsat være stærk på at kunne tilbyde ubebyggede erhvervsarealer for at tiltrække nye virksomheder i området, eller fastholde eksisterende virksomheder, der ønsker at udvide eller flytte. Ofte vil disse nye erhvervsarealer ligge i periferien af byen, hvor der fx kan være god tilgængelighed til det overordnede vejnet, og hvor særligt de arealkrævende virksomheder bedre kan finde plads til deres faciliteter.

Tendensen går dog også i retning af, at virksomheder efterspørger nærhed til bymæssige funktioner og service samt adgang til kollektiv transport. Mange virksomheder er ikke arealkrævende og kan ofte indpasses i byområderne uden miljøgener.

Erhvervslivets ønsker om, i højere grad at være en del af bymiljøet, kan samtidig være med til at understøtte bylivet. Flere arbejdspladser centralt i byen kan øge omsætningen i butikker, caféer og restauranter. Samtidig stiller det dog krav til forbedring af den trafikale fremkommelighed.

Virksomheder kan således ligge mange steder i en by, og derfor handler planlægning for erhverv i byerne ikke kun om de større sammenhængende erhvervsområder, men bredt set om lokalisering af erhverv som en del af bymiljøet.

Videreudviklingen af campusområdet i Kolding bymidte skal bidrage til Koldings placering som vækstdynamo og central uddannelsesby i Trekantområdet og regionen. Der er mere end 4.000 studerende i Kolding, og det er ambitionen, at endnu flere af de studerende bosætter sig i kommunen, end det er tilfældet i dag.

Et godt studiemiljø er en vigtig faktor for, hvor de studerende vælger at tage deres videregående uddannelse, og i hvilken grad de trives under studiet. Derfor skal der fortsat arbejdes på at udvikle rammerne for et attraktivt by- og studiemiljø i og omkring campusområdet i Kolding bymidte.

I Kolding er der taget flere initiativer til at styrke samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner, forskning og erhverv. Studiebyen Kolding, en studiekoordinator og etablering af iværksætter- og kontorfællesskabet Pakhuset i Kolding Inderhavn udgør blot nogle af disse initiativer. Der er en lang tradition for at samarbejde med virksomheder, hvor de studerende er i praktik, løser opgaver eller nytænker koncepter for virksomheder.

Det fysiske campusområde i Kolding bymidte er udgøres af nogle markante aktører som Universitetet, Designskolen, International Business

College (IBC), International Business Academy (IBA), Kolding Uddannelses Center (KUC) og Kolding VUC og HF. Desuden er professionshøjskolen University College Syd (UC Syd) ved at etablere sig i bymidtens campusområde. Dertil kommer, at der sker en fortsat udvikling af campusområdet og dets sammenhæng med eksisterende bymidte, aktivering af Inderhavnen med et design- og erhvervsudviklingsmiljø, samt en fortsat udvikling af Design City og kobling mellem by og fjord.

Kolding by rummer også andre vigtige uddannelses- og kursusvirksomheder som medvirker til at uddanne, fastholde og kvalificere en arbejdsstyrke, som blandt andet områdets virksomheder kan rekruttere fra. IBC Innovationsfabrikken har, med sin placering i den østlige del af byen, en god nærhed til det eksisterende erhvervsliv og en god tilgængelighed i forhold til motorvejen. Den nordlige del af byen rummer tilstedeværelsen af erhvervsorienterede uddannelsesinstitutioner som AMU SYD og Hansenberg, produktionsvirksomheder og en række utidssvarende og funktionstømte ejendomme muligheder for at videreudvikle og understøtte et campusområde.

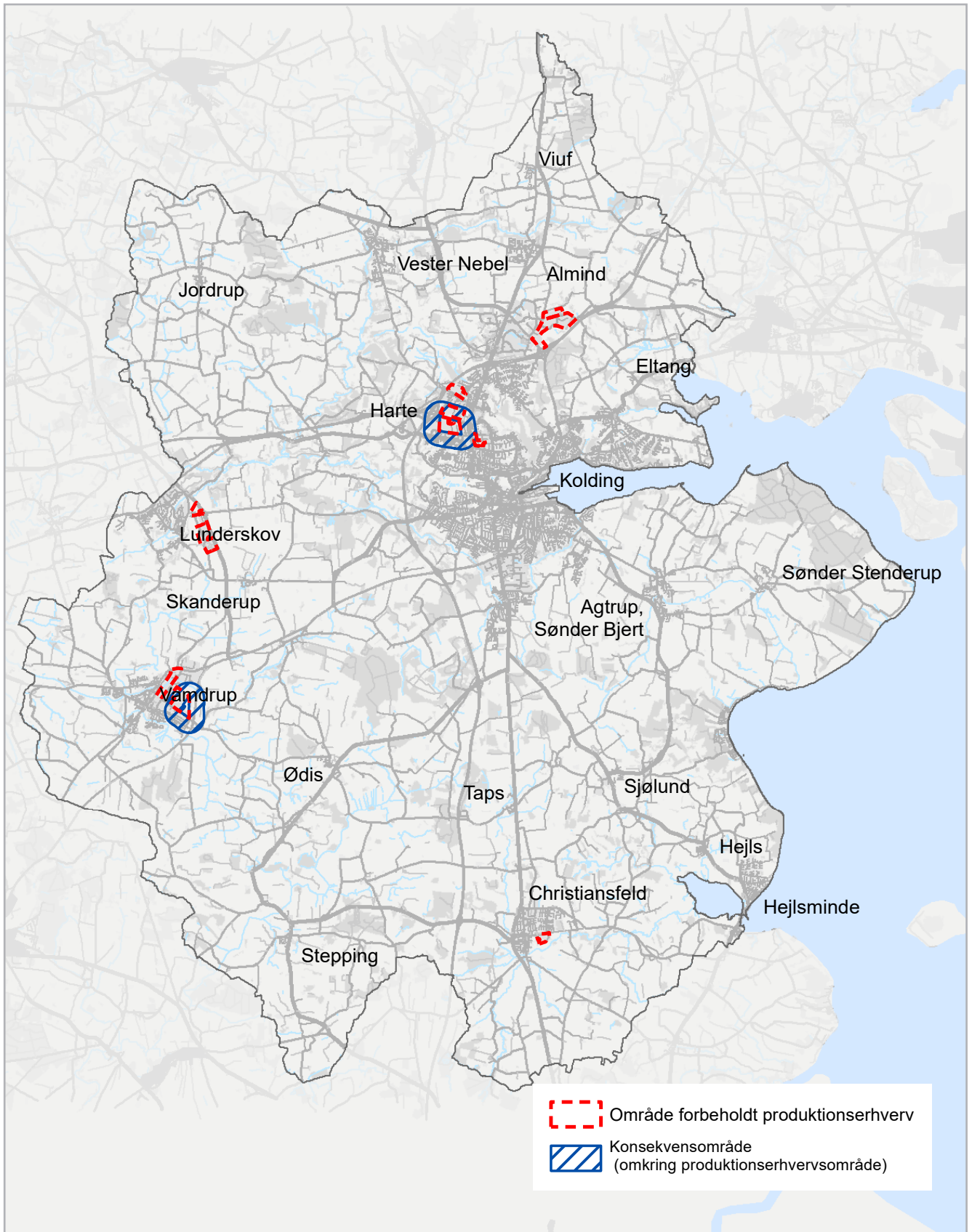

Uddannelsesinstitutioner, campusområder og innovations- og iværksættermiljøer i Kolding by.

Det på kortet markerede campusområde m.m. rummer bl.a. uddannelsessteder, ungdomsboliger, Pakhuset på Inderhavnen samt House of Innovation i Jernbanegade.

UC Syd er den seneste uddannelsesinstitution, der med flytning til ny bygning i løbet af de næste par år udbygger og styrker det centralt beliggende campusområde.

Områder forbeholdt produktionserhverv og konsekvensområder omkring disse.

Produktionserhverv - udpegning af områder

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder blandt andet følgende:

- 2.2.4 Retningslinje for områder forbeholdt produktionserhverv,
- 2.2.5 Retningslinje for konsekvensområder omkring områder forbeholdt produktionserhverv

For indblik i det samlede grundlag for retningslinjer og de dertil knyttede arealudpegninger, opfordres du derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, afsnit 2.2 Erhverv, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Supplerende redegørelse til retningslinje - konkret for Kolding kommune

Erhvervsstrukturen i Kolding kommune er præget af virksomheder inden for produktion, transport og logistik. Virksomheder vælger en lokalisering i området, blandt andet fordi her er en god trafikal infrastruktur til transport af råvarer og varer, og fordi der er god adgang til arbejdskraft.

Kolding Kommune vil fortsat arbejde for at fastholde eksisterende virksomheder inden for produktion, transport og logistik, samt tiltrække nye virksomheder til området. Kolding Kommune har derfor anvendt planlovens mulighed for at udpege særlige erhvervsområder, hvor de erhverv, der falder inden for definitionen af produktionsvirksomheder, har en særlig prioritet i området.

Nye produktionsvirksomheder vil særligt kunne henvises til de udpegede områder, og de eksisterende virksomheder inden for områderne vil kunne fortsætte sine aktiviteter inden for den gældende miljøgodkendelse.

Områder forbeholdt produktionserhverv

Områder forbeholdt produktionserhverv er udpeget på baggrund af følgende kriterier:

- Erhvervsområder, som indeholder eksisterende virksomheder, eller som er udlagt til virksomheder, i virksomhedsklasse 4-7.
- Andelen af produktionsvirksomheder i forhold til øvrig erhverv inden for den enkelte erhvervsramme.
- Gældende planlægning i området og afstanden til planlagt eller eksisterende miljøfølsom anvendelse i nærområdet.
- Eksisterende udpegninger begrundet i miljøbelastning, f.eks. virksomheder med særlige beliggenhedskrav.
- Investeringstunge produktions- og / eller transport- og logistikanlæg samt produktionsvirksomheder af betydning for regionale virksomhedsværdikæder.
- Kommunens målsætning for byernes udvikling og potentiale, herunder de vedtagne strategier, helhedsplaner med videre.

Udpegning af de konkrete områder er sket på baggrund af en samlet vurdering på de opstillede kriterier, forstået sådan at kriterierne i udgangspunktet er ligestillede. En udpegning forudsætter vel at mærke at et område er udlagt til erhvervsformål, og at rammebestemmelserne omfatter de højeste virksomhedsklasser (svarende til højere grad af miljøpåvirkning).

I kommunens udpegning af områder har det været vigtigt, at en udpegning ikke må stramme den gældende planlægning for det enkelte erhvervsområde. En udpegning til område forbeholdt produktions-

---

erhverv må således ikke pålægge en virksomhed inden for området yderligere bindinger og begrænsninger, end dem, der allerede regulerer virksomhedens aktiviteter ved gældende planlægning og dens miljøtil-ladelse.

Med kommuneplanens udpegninger er det ønsket at tydeliggøre de områder, hvor produktionsvirksomheder i henhold til definitionen er særligt prioriteret. Det har samtidig været vigtigt at en ny udpegning er i tråd med den gældende planlægning i området og ikke f.eks. fratager de muligheder, lodsejere henholdsvis inden for og uden for udpegningen allerede har. Dermed er det ønsket at stadfæste den gældende planlægning, fremfor at foretage en ny planlægning for områderne.

Miljøforholdene på den enkelte virksomhed vil som hidtil reguleres efter miljølovgivningen.

Konsekvensområder

Konsekvensområder omkring områder forbeholdt produktionserhverv, er udpeget på baggrund af følgende kriterier:

- Naboarealer, hvor der må forventes en fremtidig planlægning for miljøfølsom anvendelse, men hvor denne udvikling ikke må begrænse produktionserhvervenes fortsatte drift- og udviklingsmuligheder inden for udpeget område forbeholdt produktionserhverv
- Intentioner om at udpege såkaldte "transformationsområder" i henhold til planlovens §11a nr. 27, med mulighed for at planlægge for boliger i varigt støjbelastede områder. Tilsvarende for såkaldte "lugtbelastede arealer" i henhold til planlovens §11a nr. 28 der giver mulighed for at planlægge for boliger i varigt lugtbelastede områder, hvis en række betingelser er opfyldt.

Kolding Kommune har ikke aktuelt konkrete overvejelser om at anvende planlovens mulighed for udpegning af transformationsområder eller lugtbelastede arealer, hvilket forudsætter udpegning af konsekvensområder omkring de udpegede områder forbeholdt produktionserhverv. For de udpegede erhvervsområder, hvor udpegningsgrundlaget blandt andet består i, at området omfatter udpegninger i henhold til kommuneplanens retningslinje 2.2.2 for virksomheder med særlig beliggenhedskrav, er der udpeget konsekvensområde omkring område forbeholdt produktionserhverv, svarende til konsekvensområde med 500 meter afstand fra grænsen af arealudpegningen til virksomheder med særlige beliggenhedskrav.

Se kommuneplanens forudsætningsredegørelse for nærmere redegørelse for kommuneplanens udpegninger vedrørende produktionserhverv.

Virksomheder med særlige beliggenhedskrav

2.2.6 Retningslinje for Kolding Havn

Sydhavnen på Kolding Havn er udpeget som erhvervsområde for virksomheder med særlige beliggenhedskrav. Konsekvenszonen er reduceret til 300 meter omkring det særlige erhvervsområde. Herudover skal der for havnens øvrige klasse 6 virksomheder fastsættes en 300 meter konsekvenszone. Konsekvenszonerne skal friholdes for forureningsfølsom anvendelse, indtil der er foretaget undersøgelser, der dokumenterer, at miljøforholdene er acceptable i området.

FAKTA: Virksomheder - særlige beliggenhedskrav

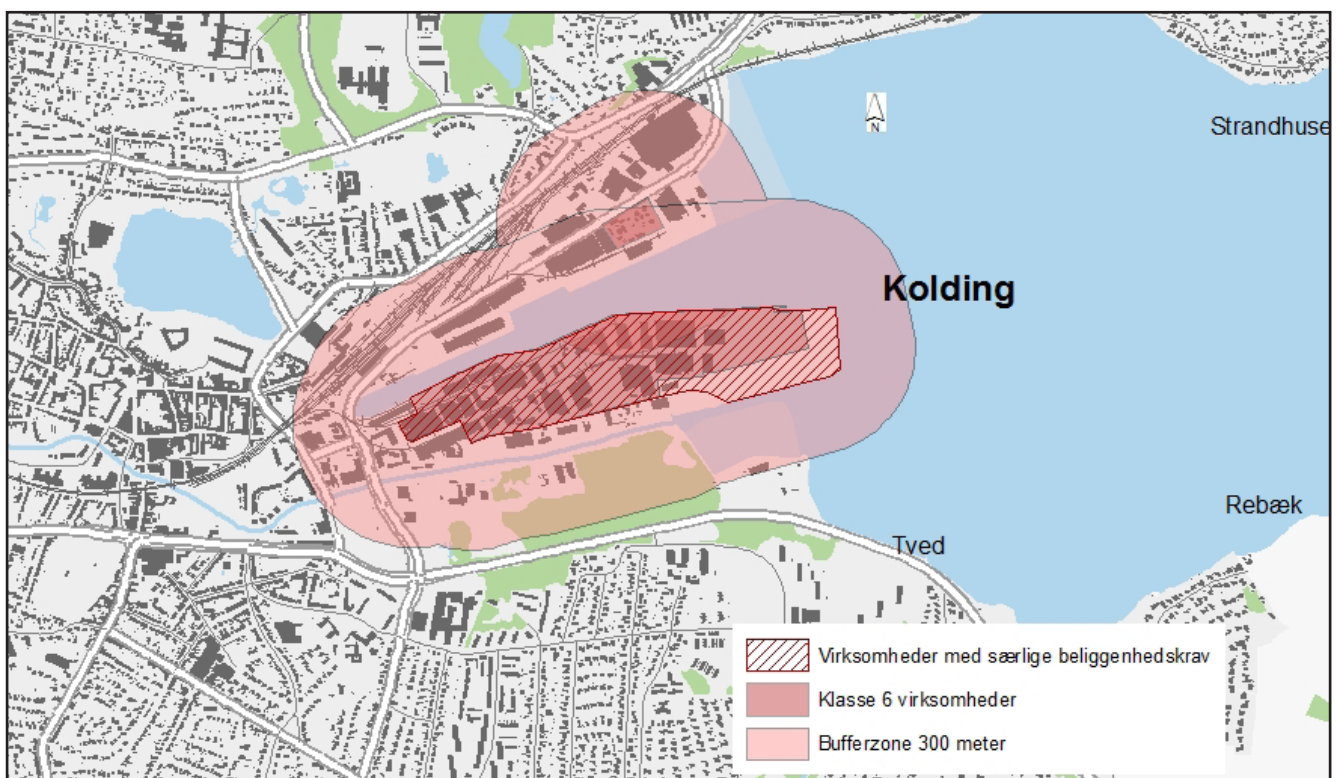
Virksomheder, der kan forventes at belaste de nære omgivelser på trods af forureningsbegrænsende foranstaltninger, skal placeres i særlige erhvervsområder. Omkring de særlige erhvervsområder skal der i detailplanlægningen sikres et konsekvensområde på 500 meter fra grænsen af området.

Et område ved Kolding havn er udlagt til virksomheder med særlige beliggenhedskrav.

Redegørelse til retningslinje

Kolding Havn har væsentlig regional betydning og behov for at kunne udvikle sig som regional erhvervshavn med tæt tilknytning til jernbanenettet. Der findes på Kolding Havn ikke virksomheder, der kræver en konsekvensafstand på 500 meter og der planlægges ikke for sådanne virksomheder.

På den baggrund udlægges et reduceret konsekvensområde på 300 meter fra grænsen af det særlige erhvervsområde og de øvrige klasse 6 virksomheder.

Kolding erhvervshavn med konsekvenszoner om de områder på havnen der er forbeholdt særlige erhvervsaktiviteter.

Risikovirksomheder

Vamdrup

2.2.7 Retningslinje for Risikovirksomhed - lagerhotel Vamdrup

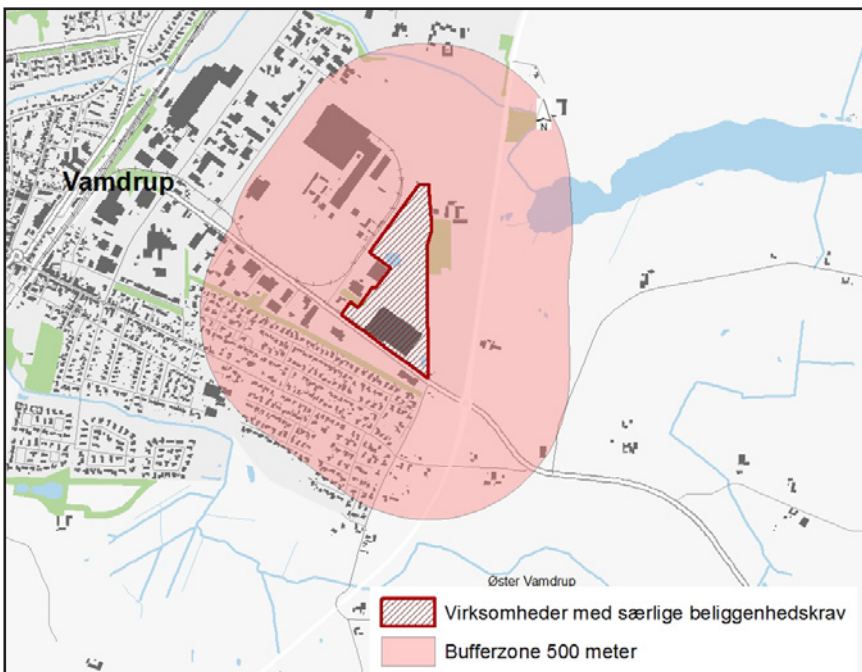
Det eksisterende lagerhotel inden for kommuneplanens rammeområde 1215-E4 kan etableres og udvides inden for rammerne af den tilhørende VVM-redegørelse.

Redegørelse til retningslinje

Staten og Kolding Kommune modtog i november 2008 en ansøgning fra virksomheden H. Daugaard A/S om tilladelse til opbevaring af et øget volumen af planteværnsmidler, miljø- og brandfarlige stoffer på virksomhedens lagerhotel i Vamdrup beliggende i kommuneplanens rammeområde 1215-E4.

H. Daugaard A/S er omfattet af bekendtgørelsen om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer. Virksomheden er miljøgodkendt af Vejle Amt i 2004 som en § 5 (kolonne-3) virksomhed. Der er i forbindelse med det ansøgte meroplæg stillet krav om en revideret sikkerhedsrapport med godkendelse fra risikomyndighederne.

Lageret ligger i den sydøstlige udkant af et erhvervsområde i Vamdrup, hvor der i forvejen er industri, lagre, autoværksteder og servicevirksomheder. Lageret er placeret ca. 150 meter fra den nærmeste sammenhængende bebyggelse som ligger på hhv. Mosevænget og Ahornvej i Vamdrup syd for virksomheden. Nordvest for matriklen findes virksomheden ISOVER som fremstiller isoleringsmaterialer. Områderne

Lagerhotel i Vamdrup

nord og øst for lageret er åbne marker. Der er ca. 1 km til Vamdrup bycentrum.

Risikomyndighederne har i forbindelse med en konkret vurdering af mængden og klassificeringen af de farlige stoffer oplageret på virksomheden samt sikkerheden og sikkerhedshåndteringen på virksomheden konkluderet, at der ikke er behov for udlægning af sikkerhedszoner uden for virksomhedens skel.

Det vurderes, at det ikke forventes, at scenarier vedrørende eventuel brand eller eksplosion vil give anledning til øget risiko uden for virksomhedens hegn.

Miljøcenter Odense (statens daværende VVM-ansvarlige) konkluderede, at meroplaget ikke vil påvirke eksisterende arealanvendelse i områder uden for virksomhedens skel. Retningslinjen omfatter derfor ikke krav om sikkerhedszoner. Opmærksomheden henledes dog på Miljøministeriets cirkulære nr. 37 af 20. april 2006, som jf. kapitel 2 § 2 foreskriver at *"Kommunalbestyrelsen skal inddrage hensynet til risikoen for større uheld i planlægningen forud for fastlæggelse af bestemmelser for arealanvendelsen i en kommune- eller lokalplan, som omfatter arealer, der ligger nærmere end 500 meter fra en virksomhed, som er omfattet af bekendtgørelse nr. 1166 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer."*

Forøget oplagring af giftige, miljø- og brandfarlige kemikalier på lagerhotel i Vamdrup var omfattet af bekendtgørelse nr. 1166 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer. På den baggrund blev der udarbejdet tillæg til Kommuneplan 2010-2021 med tilhørende VVM-redegørelse.

Risikovirksomheder

Kolding havn

2.2.8 Retningslinje for risikovirksomhed på Kolding havn

Virksomhed til opbevaring og håndtering af gødningstyper omfattet af risikobekendtgørelsen kan etableres inden for et nærmere afgrænset område på Kolding Havn jf. retningslinjekort. På baggrund af en sikkerhedsrapport med angivelse af sikkerheds- og planlægningszoner, skal det kunne dokumenteres, at de samfundsmæssige risici for den enkelte risikovirksomhed i området er acceptable inden for en planlægningsafstand på 500 meter omkring området.

Redegørelse til retningslinje

Risikovirksomheder er virksomheder, hvor der forekommer farlige stoffer i så store mængder, at de udgør en risiko for omgivelserne, hvis der skulle ske et uheld. Mængderne er bestemt i risikobekendtgørelsen.

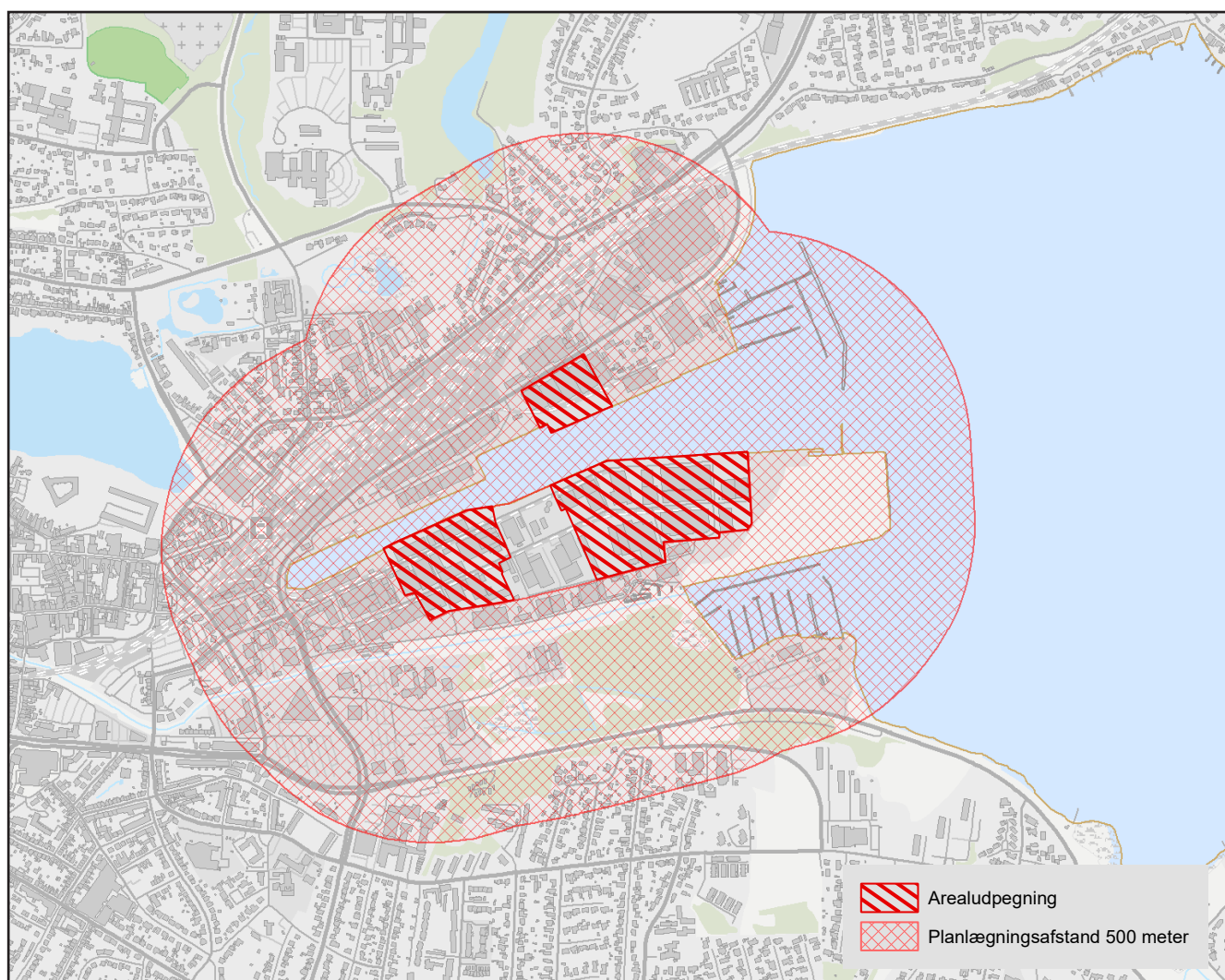
Risikovirksomheder må ikke etableres eller eksisterende risikovirksomheder må ikke udvides væsentligt, med mindre risikomyndighederne konkret vurderer, at risikoforholdene kan betragtes som acceptable.

Der skal ske en konkret vurdering af en eventuel samfundsmæssige risiko ved uheld. På baggrund af risikovurderingen skal der fastlægges sikkerhedszoner og planlægningszoner omkring virksomhederne. De endelige sikkerhedszoner og planlægningszoner vil først blive fastlagt, når sagsbehandlingen af risikoanmeldelsen er gennemført.

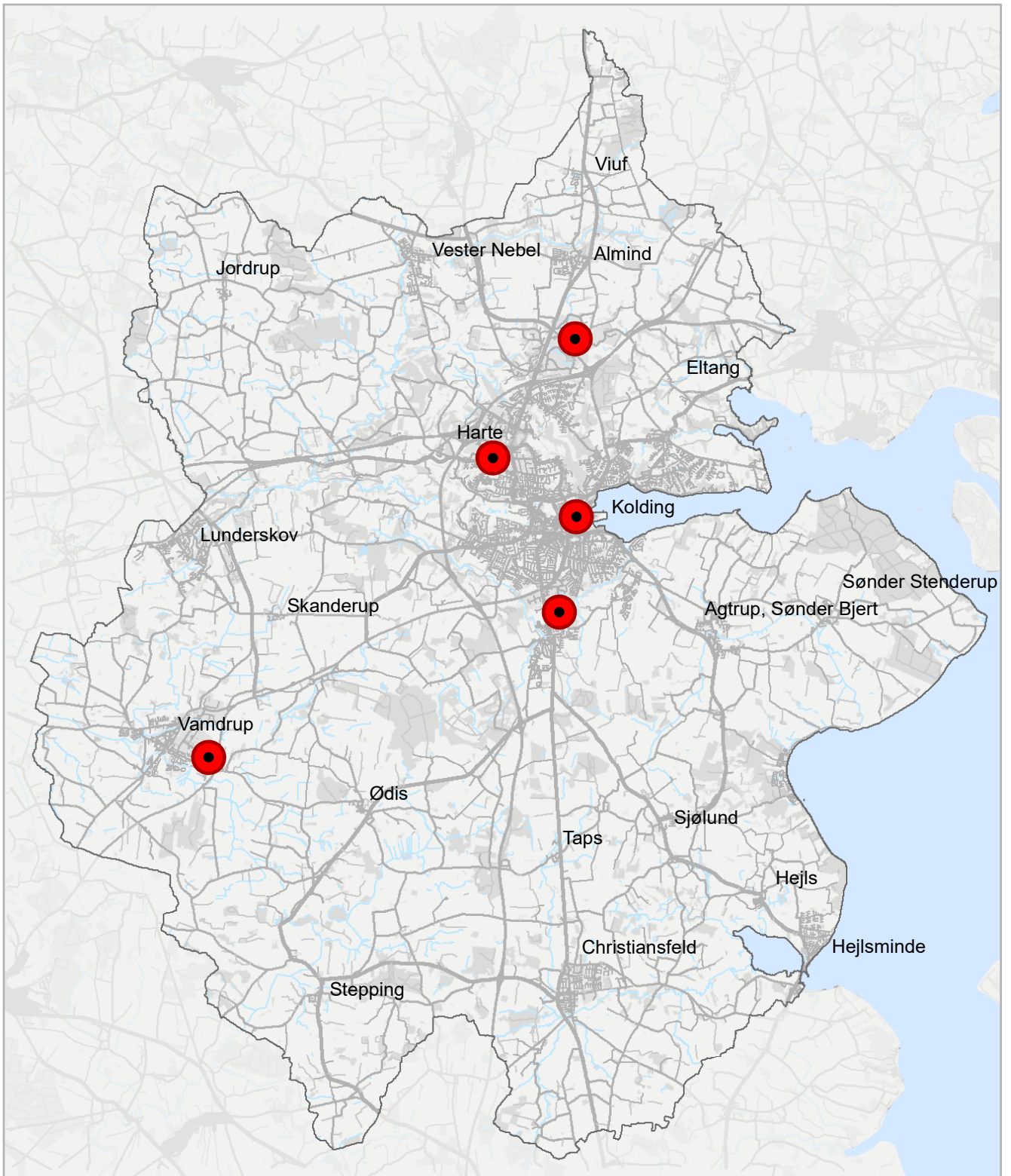
Den omfattede gødning kan ikke selvantænde, brænde eller eksplodere men kan understøtte en forbrænding - selv uden tilgang af ilt. Derfor skal en grundig risikovurdering sikre, at der ikke opstår fare for omgivelserne i tilfælde af brand i bygninger, køretøjer og øvrige omgivelser på havnen.

I kommuneplanen fastlægges en planlægningsafstand på 500 meter omkring området. Inden for den afstand skal hensynet til risikoen for større uheld inddrages i planlægningen for de omliggende arealer.

Planlægningsafstanden på 500 meter bibeholdes omkring det udpegede område til risikovirksomheder - også efter, at der er fastsat konkretiserede sikkerheds- og planlægningszoner. Det vil dog være de konkretiserede zoner, der primært vil blive vurderet efter i en konkret sag om ændret anvendelse.

Risikovirksomhed på Kolding havn

Risikovirksomheder og planlægningszoner (500 meter).

FAKTA:**Risikovirksomheder**

Ifølge risikobekendtgørelsens regler skal planmyndigheden - i dette tilfælde kommunen - tage hensyn til behov for passende afstand mellem risikovirksomheder og anden arealudnyttelse.

Der er således udlagt en planlægningszone på 500 meter omkring risikovirksomheder. Ved ny planlægning inden for zonen skal der ske en konkret vurdering af, hvordan risikoforholdene kan inddrages i planovervejelserne.

Risikovirksomheder og planlægningszone*Kolding Industri Nord*

På en ejendom ved Hesselly ligger en virksomhed, der som følge af anvendelse af flussyre til bejdsning, er udpeget som risikovirksomhed. Der er ikke udlagt nogen sikkerhedszone omkring virksomheden, da risikoscenarierne kan holdes inden for den pågældende ejendom. Der er af planlægningshensyn udlagt en zone omkring virksomheden på 500 meter. I forbindelse med ny planlægning for området skal der ske en konkret vurdering af risikoforholdene.

Kolding Industri Nordvest

På en ejendom syd for Platinvej ligger en virksomhed, der som følge af oplag med kemikalier og brandfarlige væsker er udpeget som risikovirksomhed. Der er ikke udlagt nogen sikkerhedszone omkring virksomheden da risikoscenarierne kan holdes inden for den konkrete ejendom. Der er af planlægningshensyn udlagt en zone omkring virksomheden på 500 meter. I forbindelse med ny planlægning for området skal der ske en konkret vurdering af risikoforholdene.

Kolding Industri Syd

På ejendom med adresse på Essen ligger en virksomhed udpeget som risikovirksomhed. Der er af planlægningshensyn udlagt en zone omkring virksomheden på 500 meter. I forbindelse med ny planlægning for området skal der ske en konkret vurdering af risikoforholdene.

Detailhandel

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer og andet relevant indhold. Alle retningslinjer for detailhandel fremgår dog af denne lokale del. Men du opfordres alligevel til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 2. Byerne - drivkraften for udviklingen, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

FAKTA:

Butikstyper

I planlægningen sondres mellem forskellige butikstyper:

- Dagligvarer
- Udvalgsvarer
- Butikker til særlig pladskrævende varegrupper

Dagligvarebutikker er butikker, der hovedsageligt forhandler varer, der indgår i den daglige husholdning eksempelvis bagerforretninger, døgnkiosker, supermarkeder, slagterforretninger, tobaks- og vinforretninger og apoteker.

Udvalgsvarebutikker er butikker, der hovedsageligt forhandler varer, som forbruges over længere tid eksempelvis tøjforretninger, hårde hvidevarer, køkkener, tæpper, babyudstyrs- og barnevognsforretninger, elektronik- og computerforretninger, cykelforretninger, bog- og papirhandler og sportsforretninger.

Særlig pladskrævende varer dækker over butikker og forretninger der alene forhandler særlig pladskrævende varer eller varer, som frembyder særlige sikkerhedsmæssige forhold, som f.eks. motorkøretøjer, lystbåde, campingvogne, trailere, planter, havebrugsvarer, tommer, byggematerialer, grus, sten- og betonvarer, møbler, samt ammunition og eksplosiver. Jf. Planloven §5n, stk. 1, nr. 3.

Mål

- Kolding Bymidte og Kolding Storcenter skal i gensidig synergi styrke og videreføre Kolding som et handelsmæssigt kraftcenter i regionen.
- Kolding bymidte skal styrkes som et attraktivt handelscenter med et varieret butiksudbud i samspil med serviceerhverv, byliv, aktiviteter og gode opholdsområder.
- Detailhandlen i kommunen skal sikres gode rammer og udbygningsmuligheder, der giver butikkerne den fornødne fælles tiltrækningskraft.
- Der skal sikres en god forsyning af dagligvarebutikker i de enkelte bydele og landsbyer.

Detailhandelsstrukturen

Detailhandelsplanlægningen er omfattet af helt særlige spilleregler i planloven. Arealudlæg til butiksformål skal ske med baggrund i planlovens bestemmelser for afgrænsning og arealrammer i aflastningsområder, bymidter, bydelscentre og lokalcentre. Herudover kan der etableres butikker til særlig pladskrævende varegrupper i afgrænsede områder uden for centerområderne samt mindre butikker til salg af egne produkter i tilknytning til en virksomheds produktionslokaler.

Kommuneplan 2021-2033 indeholder således en række centre, som tilsammen danner grundlag for den fremtidige udbygning af butikker og service i Kolding Kommune. Alle områderne er fysisk afgrænsede, og for hvert område er der fastsat arealrammer for det tilladte bruttoetageareal til detailhandelsformål.

Detailhandlen i Kolding Kommune omsætter årligt for mere end 5 mia. kr. Detailhandlen betyder ikke bare omsætning og arbejdspladser i kommunen men medirker også til attraktive bymiljøer i samspil med service, aktiviteter og oplevelser.

Med Kolding som hovedby er tyngden i detailhandelen lagt i Kolding bymidte og aflastningscenteret ved Kolding Storcenter. Disse to centre udgør det naturlige hovedcenter for detailhandlen i kommunen. Herudover har bymidterne i centerbyerne Christiansfeld, Lunderskov og Vamdrup sammen med en række bydelscentre og lokalcentre en vigtig rolle i forhold til at sikre et varieret butiksudbud til den lokale forsyning. I de mindre lokalbyer og landsbyer er der mulighed for at etablere enkeltstående butikker.

Detailhandelsstrukturen suppleres med afgrænsede områder til butikker, der forhandler særlig pladskrævende varegrupper. Disse områder er placeret i kommunens erhvervsområder. Der er tale om butikker som vanskeligt kan indpasses i de udlagte centerområder set i forhold til trafikale hensyn og i forhold til butikkernes bygningsvolumen.

Detailhandelsstrukturen understøtter bymønstret i forhold til hovedbyen Kolding samt de 3 store centerbyer, Vamdrup, Christiansfeld og Lunderskov. I lokalbyer, landsbyer og sommerhusområder er der mulighed for etablering af enkeltstående butikker til et områdes lokale forsyning. Detailhandelsstrukturen omfatter følgende centerområder:

- 2 hovedcentre - (aflastningsområder i Kolding Nord og Kolding bymidte).
- 3 bymidtecentre i centerbyerne (Christiansfeld, Lunderskov og Vamdrup).
- 6 bydelscentre - (Palme Allé, Lærkevej, Domhusgade, Sdr. Ringvej, Gefionvej og Centervej).
- 20 lokalcentre - (Skovparken, Knud Hansens Vej, Jovavej, Enevold Sørensens Vej, Vonsildvej, Padholm, Lyshøj Allé, Nr. Bjert, Peterbjerggård, Vester Nebel, Vejlevej Nord, Vejlevej syd, Hylkedalvej, Tvedvej, Agtrupvej, Idyl, Lindgård, Kongsbjerg, Rolles Møllevej og Lindegade.)
- Erhvervsområder til særlig pladskrævende varegrupper ved Vejlevej, Fynsvej, Vonsildvej og Gejlhavegård i Kolding, ved Kongsbjerg i Lunderskov, ved Koldingvej i Vamdrup og ved Allersvej i Christiansfeld.

Samspillet mellem butikker, servicefunktioner, bymiljø og oplevelser er vigtigt for at kunne opretholde et hensigtsmæssigt butiksudbud i byerne. Et langt stykke hen ad vejen kan kommunen selv gennem planlægningen styre detailhandelsudviklingen. Men udviklingen er i høj grad også styret af markedskræfter og forbrugertrends.

De eksisterende bymidter ønskes styrket som levende og varierede handelscentre, og planlægningen skal være med til fremme et varieret butiksudbud i både Kolding og centerbyerne. Formålet med detailhandelsplanlægningen er at give mulighed for en fortsat udvikling af handelslivet i kommunens byer. Desuden skal den sikre, at arealer til butiksformål udlægges, hvor der er god tilgængelighed for alle trafiktyper, herunder især den gående, cyklende og kollektive trafik. Samtidig skal det tilstræbes at transportafstandene i forbindelse med indkøb er begrænsede.

Søndergade i Kolding bymidte

FAKTA:

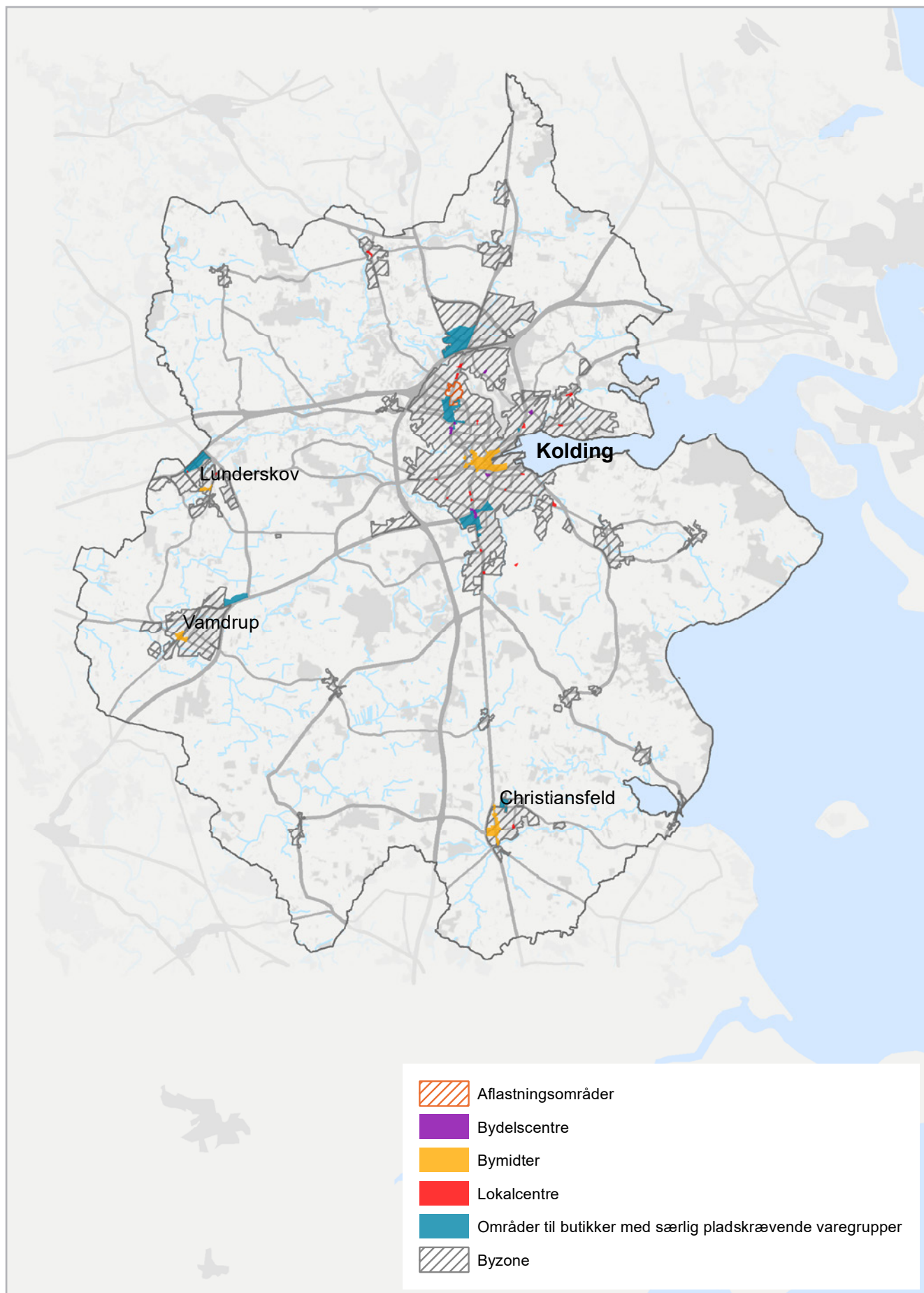
Planloven - lovgivning for detailhandel

Intentionen med planlovens detailhandelsbestemmelser er at understøtte en fortsat udvikling af detailhandlen i bymidterne, i bydelscentre og lokale centre. Målet er at skabe og udvikle levende og varierede byområder og samtidig fremme en bæredygtig detailhandelsstruktur.

Følgende regler har betydning for detailhandelsplanlægning*:

- *Udviklingen skal primært ske i bymidten, hvis afgrænsning til butiksformål kun kan udvides hvis det er begrundet og der er redegjort med afsæt i en detailhandelsanalyse eller tilsvarende.*
- *Eksisterende aflastningsområder kan udvides og nye kan planlægges, såfremt der er udarbejdet en særlig redegørelse, der blandt andet belyser kundeunderlag, samt påvirkning af markedet og øvrig detailhandel i kundeopland.*
- *I bymidter og bydelscentre fastlægger loven den maksimale butiksstørrelse for dagligvarer til 5.000 m². For udvalgsvarer er der ingen øvre grænse for butiksstørrelse.*
- *Uden for bymidter og bydelscentre kan der udlægges arealer til butiksformål i et lokalcenter, som alene betjener en begrænset del af en by eller en bydel, en landsby, et sommerhusområde eller lignende.*
- *I lokalcentre fastlægger loven den maksimale butiksstørrelse for dagligvarer til 1.200 m² (total inklusiv lager, personalefaciliteter mv.). For udvalgsvarer er der ingen øvre grænse for butiksstørrelse, dog kan det ikke overstige 3.000 m², som er grænsen for det maksimale bruttoetageareal til butiksformål i et lokalcenter.*
- *Uden for bymidter og bydelscentre kan der placeres butikker til særlig pladskrævende varegrupper i særligt afgrænsede områder.*
- *Uden for bymidter og bydelscentre kan der placeres enkeltstående butikker, der alene tjener til lokalområdets forsyning. Loven fastlægger den maksimale butiksstørrelse for dagligvarer til 1.200 m² (total inklusiv personalefaciliteter mv.).*

*) Planlovens detailhandelsregler blev i 2017 ændret ved modernisering af planloven. Læs mere herom i kommuneplanens forudsætningsredegørelse.

Den overordnede detailhandelsstruktur

Bymidter og aflastningsområder

2.3.1 Retningslinje for bymidter

Der kan i afgrænsede bymidter i hovedbyen og centerbyer lokalplanlægges for butikker. Butiksstørrelserne skal følge Planlovens generelle bestemmelser afhængig af butikstype.

Rammer for nybyggeri og maksimale butiksstørrelser fremgår af skemaet for bymidter i redegørelsen. De afgrænsede bymidter er angivet på kort.

Redegørelse til retningslinje

Arealer til butiksformål skal udlægges i den centrale del af en by (bymidten). Her kan der i henhold til planloven planlægges for butikker til dagligvarer på op til 5.000 m², mens lovgivningen ikke fastlægger nogen øvre grænse for udvalgsvarer. I Kolding kommune er der afgrænsede bymidter i hovedbyen Kolding, og centerbyerne Vamdrup, Lunderskov og Christiansfeld.

Ændring af bymidteafgrænsningen skal følge de til enhver tid gældende krav til begrundelse og redegørelse i henhold til statens udmeldinger.

Af nedenstående fremgår arealrammer til detailhandel i byernes bymidter. På de efterfølgende sider redegøres yderligere for planlægning for detailhandel i bymidterne.

Oversigt over arealrammer til bymidter

Område	Bydel	Rammeområde	Eks. bruttoareal	Udbygningsramme	Samlet arealramme	Maksimal butiksstørrelser ¹ m ²	
			m ²	m ²	m ²	Dagligvarer	Udvalgsvarer
<i>Bymidter (planlovens § 5m og 5q)</i>							
Kolding bymidte	00	²	34.000	50.000	84.000	3.500	2.000
Lunderskov bymidte	11	³	2.300	6.700	9.000	3.500	2.000
Vamdrup bymidte	12	⁴	10.000	10.000	20.000	3.500	2.000
Christiansfeld bymidte	13	1311-C1	4.500	10.500	15.000	3.500	2.000
I alt			50.800	77.200	128.000		

¹⁾ Ved konkret planlægning kan der være mulighed for butikker til dagligvarer på op til 5.000 m² og butikker til udvalgsvarer større end 2.000 m², jf. planlovens detailhandelsregler. I forbindelse med konkret planlægning for én eller flere butikker, der anvender planlovens maksimale butiksstørrelser, bør samtidig vurderes på konsekvenser for bymidten som helhed.

²⁾ Kolding bymidte omfatter arealrammen områderne 0011-C1, 0012-C1, 0013-C1, 0014-C1, 0015-C1, 0025-C1, 0032-C1, 0033-C1, 0035-C1, 0035-C2, 0036-C1, 0036-C2, 0036-C3, 0041-C1, 0041-C2, 0042-C1 samt 0042-C2.

³⁾ Lunderskov bymidte omfatter arealrammerne områderne 1111-C1, 1111-C2, 1111-C3 samt 1111-C4.

⁴⁾ Vamdrup bymidte omfatter arealrammerne områderne 1211-C1, 1211-C2, 1211-C3 samt 1211-C4.

2.3.2 Retningslinje for aflastningsområder

Der kan i de afgrænsede aflastningsområder lokalplanlægges for nye butikker. Butiksstørrelsen i aflastningsområderne skal følge Planlovens generelle bestemmelser, afhængig af butikstype.

Rammer for areal til aflastningsområder og restrummelighed fremgår af skemaet for aflastningsområder i redegørelsen. De afgrænsede aflastningsområder er angivet på kort.

Redegørelse til retningslinje

Aflastningsområderne i Kolding er placeret i den nordlige del af byen ved Vejlevej som en væsentlig indfaldsvej, og med god sammenhæng til bymidte og det overordnede vejnet. Området er placeret til aflastning af bymidten.

Butiksstørrelserne følger de generelle regler i Planloven for butikker til dagligvarer og udvalgsvarer.

Af nedenstående fremgår arealrammer til detailhandel i aflastningsområderne. På de efterfølgende sider redegøres yderligere for planlægning for detailhandel i aflastningsområderne i den nordlige del af Kolding by.

Oversigt over arealrammer til aflastningsområder

Område	Bydel	Rammekområde	Eks. bruttoareal	Udbygningsramme	Samlet arealramme	Maksimal butiksstørrelser m ²		Minimum butiksstørrelser m ²	
			m ²	m ²	m ²	Dagligvarer	Udvalgsvarer	Dagligvarer	Udvalgsvarer
<i>Regionalt aflastningscenter (planlovens § 5n og § 5q)</i>									
Aflastningsområde (Storcenter / Bilka)	01	0123-C1	43.200	12.800	56.000	300 ¹⁾	15.000	-	1.000 ²⁾
Aflastningsområde (Egtved Allé)	01	0123-C2	14.200	1.700	15.900	0	6.500	-	1.000
Aflastningsområde (Retailparken)	01	0123-C3	9.300	0	9.300	0	5.000	-	600
Aflastningsområde (Danfossgunden)	02	0221-C1	10.200	5.300	15.500	1.400 ³⁾	15.000	-	1.000 ⁴⁾
Aflastningsområde (Albuen)	02	0221-C2	12.500	0	12.500	0	5.000	-	600
I alt			89.400	19.800	109.200				

¹⁾ Eksisterende dagligvarebutik/hypermarked (Bilka) kan fastholdes og indgå i ny planlægning med 13.000 m² jf. detailhandelsanalyse 2015- øvrige dagligvarebutikker i centeret må ikke overstige 300 m²

²⁾ Eksisterende udvalgsvarebutikker i storcenteret kan indrettes med størrelser under 1.000 m² jf. lokalplan 0123-12.

³⁾ Der kan kun tillades én dagligvarebutik på maksimal 1.400 m²

⁴⁾ Der kan tillades én butik på mindst 600 m²

Kolding Bymidte

Kolding Bymidte har en række styrker i kraft af bymiljøet, men i de senere år har der været nedgang i omsætning, butiksareal og butiksantal. Byrådet ønsker at styrke indsatsen i bymidten, og detailhandel spiller en vigtig rolle i planlægningen. Der skal være gode muligheder for at tilføre bymidten nye butiksfunktioner, således at byen kan være forberedt på nye handelskoncepter, som forbrugerne efterspørger.

Service og kulturtilbud har de senere år fået en stadig vigtigere rolle for bymidts attraktivitet for kunderne. Sammen med butikkerne udgør særligt restaurationsbranchen og den personlige pleje kernen af de bylivsskabende funktioner. Servicefunktionerne i Kolding supplerer detailhandlen og spiller en central rolle for bylivet.

Byrådet ønsker at sætte særlig fokus på at styrke Kolding bymidte med et attraktivt varieret butiksudbud i et spændende bymiljø i samspil med byliv, aktiviteter og gode opholdsområder.

Kolding bymidte er hjemsted for ca. 125 butikker inden for stort set alle brancher. I henhold til detailhandelsanalysen fra 2014-15 omsatte butikkerne i bymidten for godt 0,7 mia. kr. svarende til ca 15 % af den samlede omsætning i kommunen.

I forbindelse med planlægning for udvidelse af aflastningsområdet blev omsætningstallene fremskrevet til tal for 2017. Det fremgår heraf at bymidten har holdt sit niveau i forhold til andelen af den samlede omsætning, der er beregnet til 5,2 mia. kr.

Der fastlægges en samlet arealramme på 84.000 m² for Kolding bymidte. Arealrammen repræsenterer det eksisterende butiksareal på 34.000 m² samt en udbygningsramme på 50.000 m².

FAKTA:

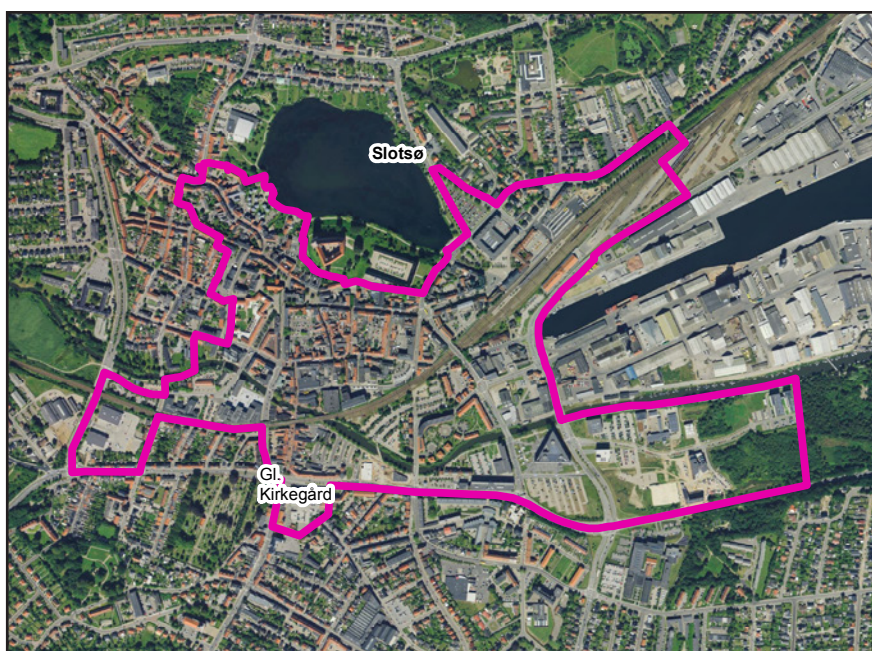
Servicefunktioner

Bymidten har 165 forskellige servicefunktioner svarende til ca. 30% flere servicefunktioner end butikker.

Omsætningen for service er pr. m² næsten lige så stor som for butikkerne (jf. analyse af servicefunktioner i Kolding Bymidte 2015).

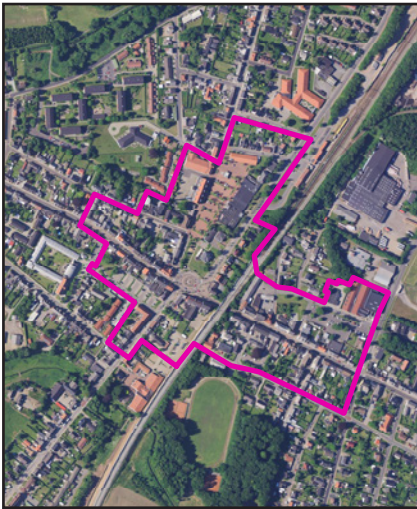

Gågaden i Kolding - Foto: Cowi A/S

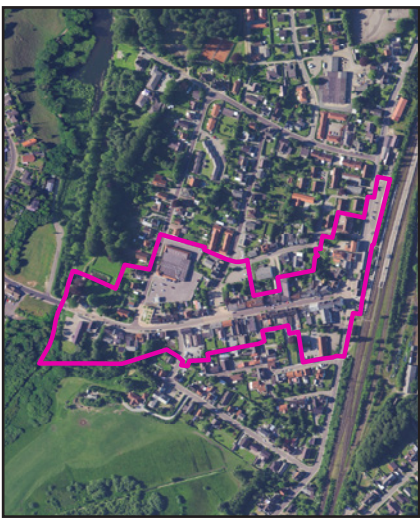

Afgrænsning af Kolding bymidte

Afgrænsning af Vamdrup bymidte

Afgrænsning af Lunderskov bymidte

Afgrænsning af Christiansfeld bymidte

Udbygningsrammen vil gøre det muligt at tilføre bymidten nye spændende butiksfunktioner - eksempelvis i forbindelse med revitalisering af arealerne ved Holmsminde og Riberdyb. Ligeledes vil der i forbindelse med byomdannelse i Banegårdsområdet være mulighed for etablering af nye større butikker. De forholdsvis store arealrammer skal sikre en løbende tilpasning af butiksstrukturen, således at der åbnes mulighed for at etablere de nyeste koncepter inden for både udvalgsvarer- og dagligvareområdet.

Bymidter i centerbyerne

Uden for Kolding har centerbyerne Christiansfeld, Lunderskov og Vamdrup den mest attraktive detailhandel. Her er det målet at optimere den allerede eksisterende detailhandel inden for de aktuelle bymidter.

De store arealrammer skal sikre en løbende tilpasning af butiksstrukturen, således at der åbnes mulighed for at etablere de nyeste koncepter inden for særligt dagligvareområdet. Samtidig tilstræbes det, at væksten afbalanceres i forhold til kundeunderlaget.

Med den planlagte boligudbygning i de 3 byer forventes en mindre vækst i indbyggertallet, hvilket på sigt vil fremme efterspørgslen på butikker. Christiansfeld og Vamdrup har et relativt veludviklet detailhandelsudbud, mens detailhandelen i Lunderskov i dag fungerer på et relativt begrænset niveau med kun få udvalgsvarerbutikker tilbage.

Bymidten i Christiansfeld - Foto: Cowi A/S

Aflastningsområde ved Kolding Storcenter

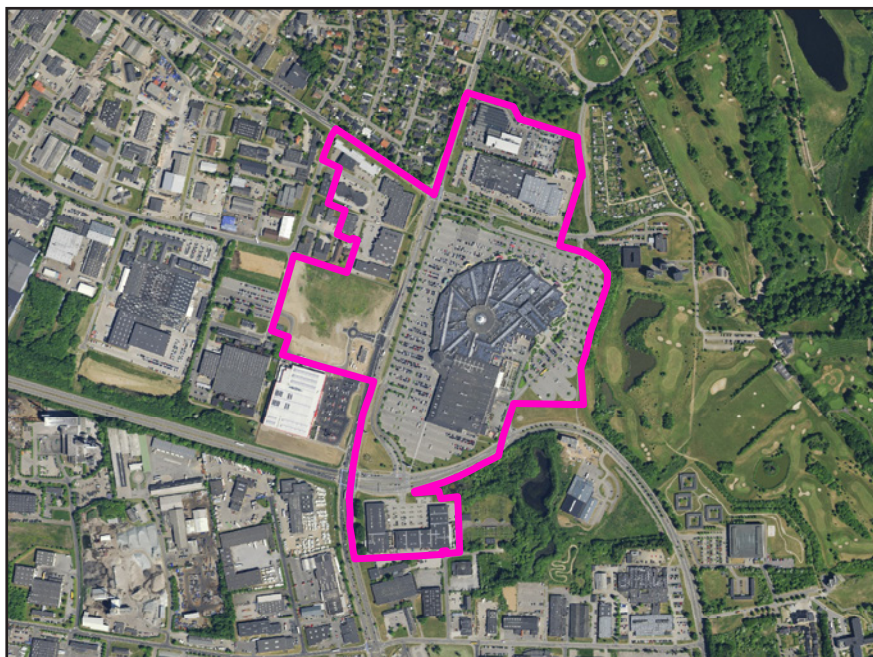
Aflastningsområdet nord for Skovvangen omfatter Kolding Storcenter med ca. 100 butikker - herunder Bilka – samt en del større udvalgsvarerbutikker omkring Egtved Allé nord for centeret, ved Albuen og vest for Vejlevej, samt syd for Skovvangen.

Området har stor betydning i hele oplandet, idet der hér findes det samme butiksmiks som i byer, der er langt større end Kolding. Sammen med bymidten udgør Kolding Storcenter det ubestridte knudepunkt for kommunens detailhandel. Dette giver Kolding by en stærk position og et godt udgangspunkt for også i fremtiden at være blandt de bedste og mest attraktive indkøbssteder i regionen.

I henhold til detailhandelsanalysen fra 2014-15 omsatte butikkerne inden for den tidligere afgrænsning af aflastningsområdet i størrelsesordenen 1,4 mia. kr. svarende til ca. 27 % af den samlede omsætning i kommunen.

I forbindelse med udvidelsen af aflastningsområderne i 2019 blev omsætningstallene fremskrevet til tal for 2017. Beregningerne viste at der blev omsat for mere end 2,1 mia. kr. i butikker beliggende i Kolding nordlige bydel, herunder inden for aflastningsområderne. Det svarer til ca. 40 % af den samlede omsætning i kommunen, og dermed en andel svarende til omsætningsåret i detailhandelsanalysen fra 2014-2015.

Aflastningsområderne er kendetegnet ved god tilgængelighed for biler i kraft af beliggenheden ved to af Koldings store indfaldsveje, Ny Esbjergvej og Vejlevej, og tæt på det store motorvejskryds mellem motorvej E45 og E20. Området har også god synlighed for de mange dagligt forbigående. Der er busstoppested midt i området på Vejlevej, og ligeledes er der busbetjening på den østlige side af Kolding Storcenter. Der er både cykelsti og fortov langs Vejlevej og Skovvangen. Samlet set har området god tilgængelighed for de forskellige trafikarter.

Afgrænsning af aflastningsområderne i Kolding Nord

Bydelscentre

2.3.3 Retningslinje for bydelscentre

Der kan i afgrænsede bydelscentre lokalplanlægges for butikker. Byrådet fastsætter det maksimale bruttoetageareal til butiksformål for det enkelte bydelscenter.

Rammer for areal til butiksformål og maksimale butiksstørrelser fremgår af skemaet for bydelscentre i redegørelsen. De afgrænsede bydelscentre er angivet på kort.

Redegørelse til retningslinje

Byer over 20.000 indbyggere har mulighed for at afgrænse bydelscentre i den centrale del af bydele, og Kolding har derfor udpeget afgrænsninger af bydelscentre. Byer over 40.000 indbyggere fastsætter selv det maksimale brutto-etageareal til butiksformål i det enkelte bydelscenter.

Butiksstørrelserne følger de generelle regler i Planloven for dagligvarer og udvalgsvarer.

Af nedenstående fremgår arealrammer til detailhandel i bydelscentre. På de efterfølgende sider redegøres yderligere for planlægning for detailhandel i bydelscentre i Kolding kommune.

Oversigt over arealrammer til bydelscentre

Område	Bydel	Rammeområde	Eks. bruttoareal	Udbygningsramme	Samlet arealramme	Maksimal butiksstørrelser ¹ m ²	
			m ²	m ²		m ²	Dagligvarer
<i>Bydelscentre (planlovens § 5 m og § 5q)</i>							
Lærkevej	01	0113-C1	1.500	500*	2.000	2.000	2.000
Palme Allé	02	0211-C1	4.500	2.000	6.500	3.500	2.000
Domhusgade	03	0312-C1	3.200	300*	3.500	3.500	2.000
Sdr. Ringvej/Mosevej Øst (1)	03	0315-C2	5.500	0	5.500	3.500	2.000
Sdr. Ringvej/Mosevej Øst (2)	03	0315-C3	0	3.000*	3.000		
Gefionvej	05	0513-C1	3.400	1.600*	5.000	3.500	2.000
Centervej	07	0723-C1	1.900	1.600	3.500	3.500	2.000
I alt			20.000	9.000	29.000		

¹⁾ Ved konkret planlægning kan der være mulighed for butikker til dagligvarer på op til 5.000 m² og butikker til udvalgsvarer større end 2.000 m², jf. planlovens detailhandelsregler. I forbindelse med konkret planlægning for én eller flere butikker, der anvender planlovens maksimale butiksstørrelser, bør samtidig vurderes på konsekvenser for bydelscentret som helhed.

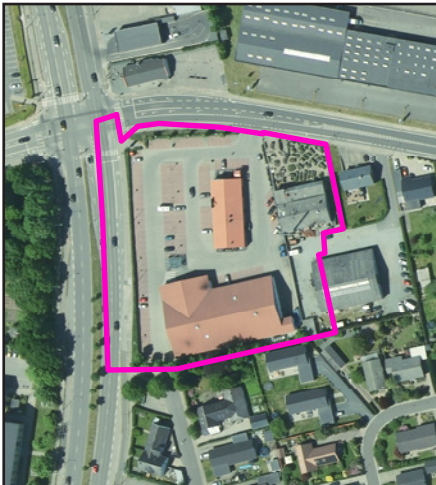
²⁾ Gældende lokalplan kan udnyttes. Det vil sige den anførte udbygningsramme kan udnyttes i henhold til gældende lokalplan. Det sker under henvisning til, at i det omfang en lokalplan har udlagt den i kommuneplanen fastlagte arealramme, er rammen udnyttet - også selv om lokalplanområdet endnu ikke er udbygget.

Bydelscentre

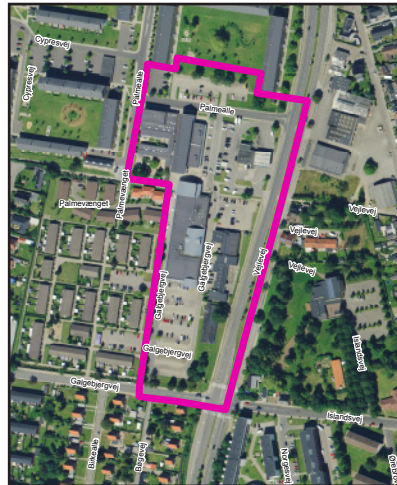
Målet er, at bydelscentrene skal betjene bydelene med blandede butik- og servicefunktioner, der primært betjener et afgrænset lokalt opland. Der er i Kommuneplan 2021-2033 udpeget 6 bydelscentre, som skaber god lokal forsyning i bydele ved Palme Allé, Sdr. Ringvej/Mosevej, Gefionvej, Domhusgade, Lærkevej og Centervej.

Der er stor forskel på bydelscentrenes styrkeposition og udviklingsmuligheder. Nogle er stærke og klarer sig godt på både dagligvare- og udvalgsvaresiden, imens andre hovedsagligt dækker dagligvarehandlen.

I Kommuneplan 2021-2033 er den samlede arealramme for de aktuelle bydelscentre på 29.000 m². Samlet set er der af denne arealramme udnyttet 20.000 m². Der er således en udbygningsramme på godt 9.000 m².

Bydelscenter ved Lærkevej (område 01)

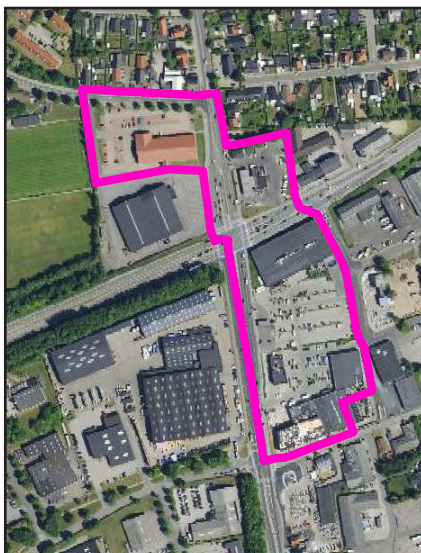

Bydelscenter ved Palme Allé (område 02)

Selv om udbygningsrammen for enkelte af områderne er sat til 0 m² er der fortsat et udviklingspotentiale i områderne ved Sdr. Ringvej/Mosevej, Gefionvej, og Lærkevej. Ifølge de lokalplaner, der er udarbejdet for områderne, er detailhandelsrammen endnu ikke udnyttet og der er

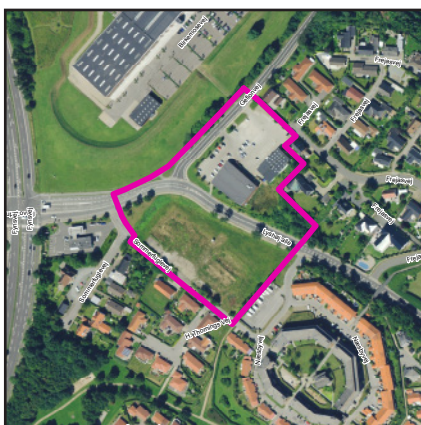
Bydelscenter ved Palme Allé

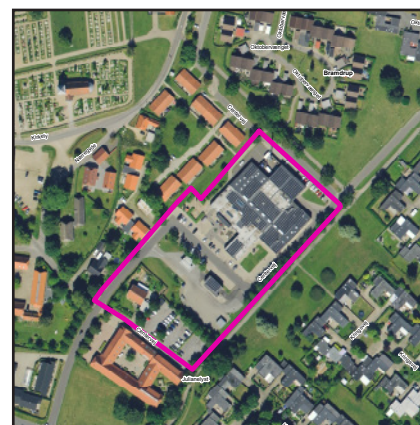
Bydelscenter ved Mosevej /Sdr. Ringvej
(område 03)

Bydelscenter ved Domhusgade (område 03)

Bydelscenter ved Gefionvej (område 05)

Bydelscenter ved Centervej (område 07)

fortsat en rummelighed til nyt byggeri. Der kan derfor etableres yderligere detailhandelsbyggeri inden for lokalplanområdet.

Oversigt over arealrammer til lokalcentre

Område	By-del	Ramme-område	Eks. bruttoareal	Udbyg-ningsram-me	Samlet areal-ramme	Maksimal butiksstørrelser m ²	
			m ²	m ²	m ²	Dagligvarer	Udvalgsvarer
<i>Lokalcentre (planlovens § 5n og § 5q)</i>							
Skovparken	01	0114-C1	900	2.100	3.000	1.000	500
Enevold Sørensens Vej	03	0313-C1	1.200	1.800	3.000	1.000	1.000
Jovavej	03	0313-C2	2.500	500	3.000	1.000	1.000
Knud Hansens Vej	03	0315-C1	750	250	1.000	1.000	1.000
Vonsildvej	04	0412-C1	3.000	0	3.000	1.200	1.000
Padholm	04	0415-C1	0	1.600	1.600	1.200	-
Petersbjerggård	05	0512-C1	1.850	1.150	3.000	1.000	1.000
Lyshøj Allé	05	0521-C1	1.000	2.000	3.000	1.000	1.000
Nr. Bjert	05	0531-C1	2.450	550	3.000	1.000	1.000
Vester Nebel	06	0641-C1	1.000	2.000	3.000	1.000	1.000
Vejlevej Syd	07	0712-C1	1.800	0	1.800	1.000	500
Vejlevej Nord	07	0712-C2	1.400	100	1.500	1.000	500
Hylkedalvej	08	0814-C1	1.000	1000	2.000	1.000	1.000
Tvedvej	10	1013-C1	1.100	1.900	3.000	1.000	500
Agtrupvej	10	1014-C1	1.200	800	2.000	1.000	500
Idyl	10	1018-C1	0	1.600	1.600	1.200	-
Lindgård	10	1031-C1	0	3.000	3.000	1.200	500
Rolles Møllevej	11	1112-C1	0	1.000	1.000	1.000	500
Kongsbjerg	11	1114-C1	750	250	1.000	1.000	500
Lindegade	13	1313-C1	1.500	500	2.000	1.000	1.000
I alt			23.400	22.100	45.500		

Lokalcentre

FAKTA:

Lokalcenter og enkeltstående butikker

I henhold til Planlovens §5n stk. 1 nr. 2 er der mulighed for at udlægge arealer til butikformål i et lokalcenter eller at placere enkeltstående butikker, som alene tjener til lokalområdets daglige forsyning.

Et lokalcenter skal alene betjene en begrænset del af en by eller en bydel, en landsby, et sommerhusområde eller lignende. En enkeltstående butik er alene til lokalområdets daglige forsyning. Planlægningen for lokalcentre og enkeltstående butikker skal derfor baseres på et lokalt kundegrundlag.

Størrelsen af enkeltstående udvalgsvarerbutikker til betjening af lokalområdet skal tilpasses efterspørgslen i lokalområdet. Der må ikke placeres enkeltstående butikker i tilknytning til andre butikker eller lokal-/bydelscentre, således at butikkerne tilsammen fremstår som et butiksområde, som dermed bliver større end det samlede tilfaldte areal for lokalcentre på 3.000 m².

Hvis et by- og boligområde udvikler sig over tid, kan kommunen med fordel samle enkeltstående butikker i et lokalcenter, som sammen med andre funktioner kan være med til at skabe og / eller understøtte et attraktivt byliv

Selv om tidligere afstandskrav mellem enkeltstående butikker og øvrige centerområder er faldet bort i planloven, bør enkeltstående butikker som udgangspunkt placeres med en afstand på mindst 500 m fra andre butikker og områder udlagt til butikformål. Det gælder typisk i forhold til placering af dagligvarebutikker i landsbyer og i sommerhusområder, men også enkelte steder inden for øvrige byområder.

2.3.4 Retningslinje for lokalcentre

Der kan lokalplanlægges for butikker i lokalcentre, der maksimalt må være på 3.000 m².

Størrelsen på de enkelte butikker må maksimalt være 1.000 m². Ved konkret planlægning kan dog tillades butikker op til 1.200 m².

Rammer for areal til butikformål og maksimale butiksstørrelser fremgår af skemaet for lokalcentre i redegørelsen. De afgrænsede lokalcentre er angivet på kort.

Redegørelse til retningslinje

Lokalbyerne er karakteriseret ved at have offentlige og/eller private funktioner såsom skoler og butikker, og de betjener derved det nære opland. I kommuneplanen er der mulighed for i lokalbyerne (byzone-landsbyer) og i lokalområder i de større byer, at udlægge arealer til butikformål til den lokale forsyning. Af skemaet på modstående side fremgår arealrammer til detailhandel i lokalcentre.

I de enkelte byområder i Kolding Kommune er der igennem tiden etableret en række mindre butikker til et områdes lokale forsyning. I den tidligere kommuneplanlægning er der for disse områder fastlagt rammer for en udbygning med butikker og servicefunktioner.

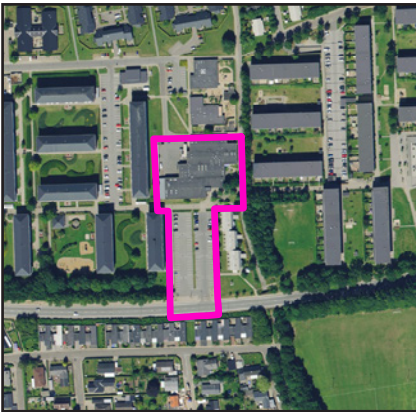
I Kolding Kommune er der udlagt ialt 20 lokalcentre. Områderne er ialt udbygget med ca. 23.400 m², og der er for områderne en samlet restrummelighed på godt 22.000 m². De fleste lokalcentre fremstår i dag med et godt udbud af butikker til den lokale forsyning med særligt dagligvarer. Der er dog enkelte lokalcentre i de nye byområder, hvor udbygningen endnu ikke er påbegyndt. Det drejer sig om lokalcentrene Padholm ved Vonsildvej, ved Idyl i Dalby og ved Lindgård i byudviklingsområdet øst for Dalby Møllebæk, ved Vonsild.

For 10 af de udlagte lokalcentre er planlovens arealgrænse på 3.000 m² indarbejdet i rammerne som et loft for det samlede butiksareal. For de øvrige lokalcentre vurderes det, at en mindre arealramme på mellem 1.000 m² og 2.000 m² er tilstrækkelig.

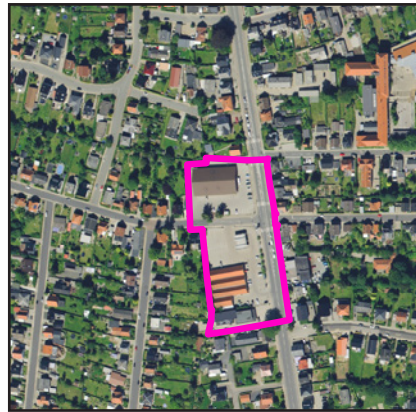
Lokalcentrene skal sikre lokal dagligvareforsyning af de omliggende boligområder.

Planlovens mulighed for at etablere dagligvarebutik op til 1.200 m² muliggøres alene ved konkret planlægning. Derved sikres også konkret vurdering af andre forhold som kan aflede krav til indpasning af en ny eller udvidet butik i et eksisterende byområde.

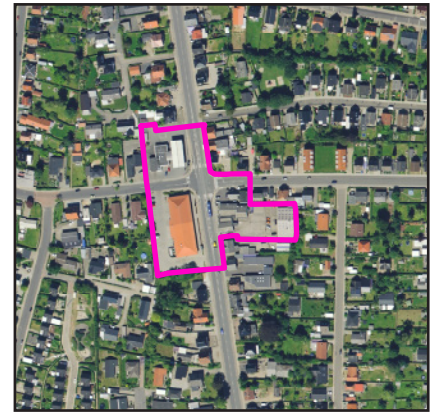
Afgrænsede lokalcentre i Kolding kommune

Lokalcenter ved Lærkevej (Skovparken område 01)

Lokalcenter ved Jovavej (område 03)

Lokalcenter ved Enevold Sørensen Vej (område 03)

Lokalcenter ved Knud Hansens Vej (Område 03)

Lokalcenter ved Vonsildvej (område 04)

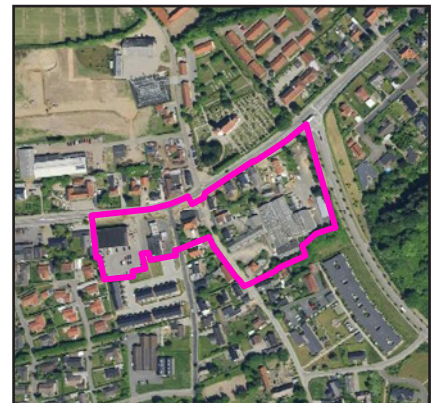
Lokalcenter ved Padholm (område 04)

Lokalcenter ved Lyshøj Allé (område 05)

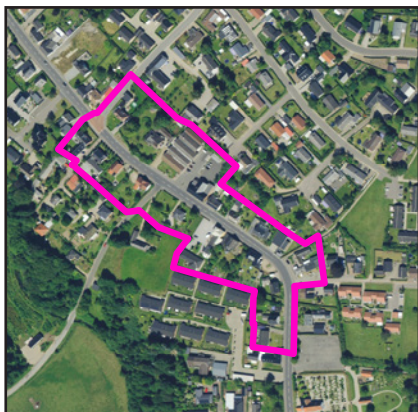

Lokalcenter ved Petersbjerggårdvej (område 05)

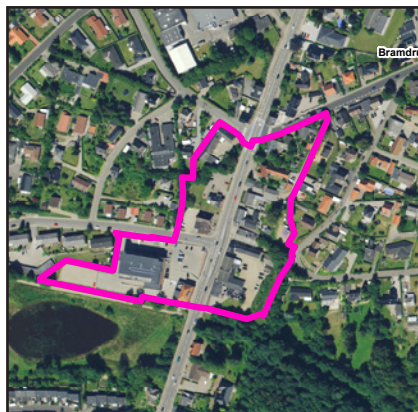

Lokalcenter i Nr. Bjert (område 05).

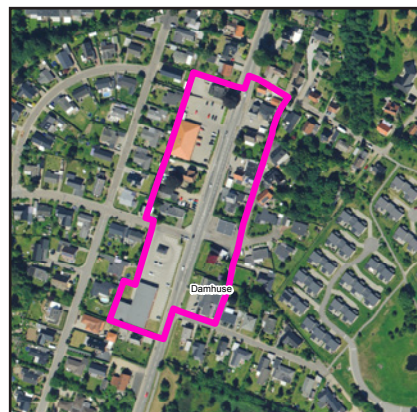

Lokalcenter i Vester Nebel (område 06)

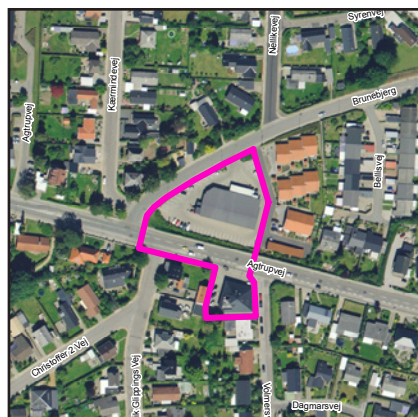
LokalcenterVejlevej Nord (område 07)

Lokalcenter ved Vejlevej Syd (område 07)

Lokalcenter ved Hylkedalsvej (område 08).

Lokalcenter ved Agtrupvej (område 10)

Lokalcenter ved Lindgård (område 10)

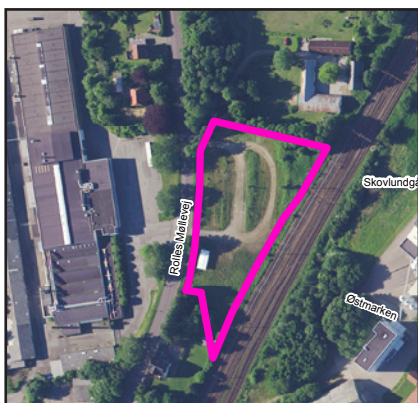
Lokalcenter ved Idyl (område 10)

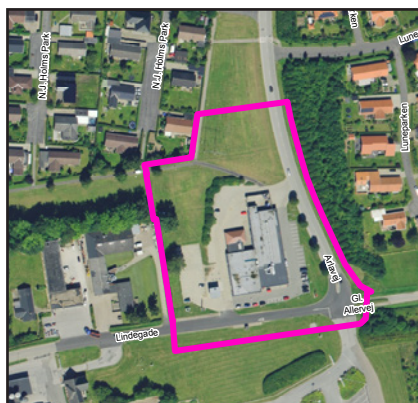
Lokalcenter ved Tvedvej (område 10)

Lokalcenter ved Kongsbjerg (område 11)

Lokalcenter ved Rolles Møllevej (område 11)

Lokalcenter ved Lindegade i Christiansfeld (område 13)

Områder til butikker med særligt pladskrævende varegrupper

2.3.5 Retningslinje for områder til butikker med særligt pladskrævende varegrupper

Der kan i de afgrænsede områder til butikker med særligt pladskrævende varegrupper lokalplanlægges for butikker.

Butikkernes størrelse og den samlede arealramme for områderne fremgår af skema i redegørelsen. De afgrænsede områder til butikker med særligt pladskrævende varegrupper er angivet på kort.

Redegørelse til retningslinje

Uden for bymidterne og bydelscentrene er der mulighed for at udpege områder til butikker, der alene forhandler særligt pladskrævende varegrupper. Særligt pladskrævende varegrupper er defineret som biler, lystbåde, campingvogne, planter og havebrugsvarer, tømmer, byggematerialer, grus, sten- og betonvarer samt møbler.

I Kolding kommune er der udpeget områder til særligt pladskrævende butikker langs indfaldsveje til Kolding samt i Vamdrup, Lunderskov og Christiansfeld. Kommunen skal i planlægningen sikre sig, at områderne betjenes med offentlig transport.

Af nedenstående fremgår arealrammer til detailhandel i områder til butikker med særlig pladskrævende varegrupper. På de efterfølgende sider redegøres yderligere for planlægning for særlig pladskrævende varegrupper i Kolding kommune.

Oversigt over arealrammer til særlig pladskrævende varegrupper

Område	Bydel	Eks. bruttoareal	Udbygningsramme	Samlet arealramme	Maksimal butiksstørrelser
		m ²	m ²	m ²	m ²
<i>Særlig pladskrævende varegrupper (planlovens § 5n)</i>					
Vejlevej Øst	01	17.000	23.000	40.000	5.000 ¹⁾
Vejlevej Vest	02	24.000	36.000	60.000	15.000
Mosevej/Sdr. Ringvej	03	3.500	6.500	10.000	5.000
Gejlhavegård	04	0	15.000	15.000	5.000
Industri Syd	04	11.000	39.000	50.000	5.000
Sjællandsvej	05	3.000	0	3.000	2.000
Bramdrup Erhvervspark	07	12.500	37.500	50.000	10.000
Kongsbjerg i Lunderskov	11	0	5.000	5.000	5.000
Koldingvej i Vamdrup	12	0	10.000	10.000	5.000
Christiansfeld Nord	13	0	5.000	5.000	5.000
I alt		71.000	177.000	248.000	

¹⁾ I rammeområde 0131-E4 er der dog mulighed for maksimal butiksstørrelse på 11.400 m².

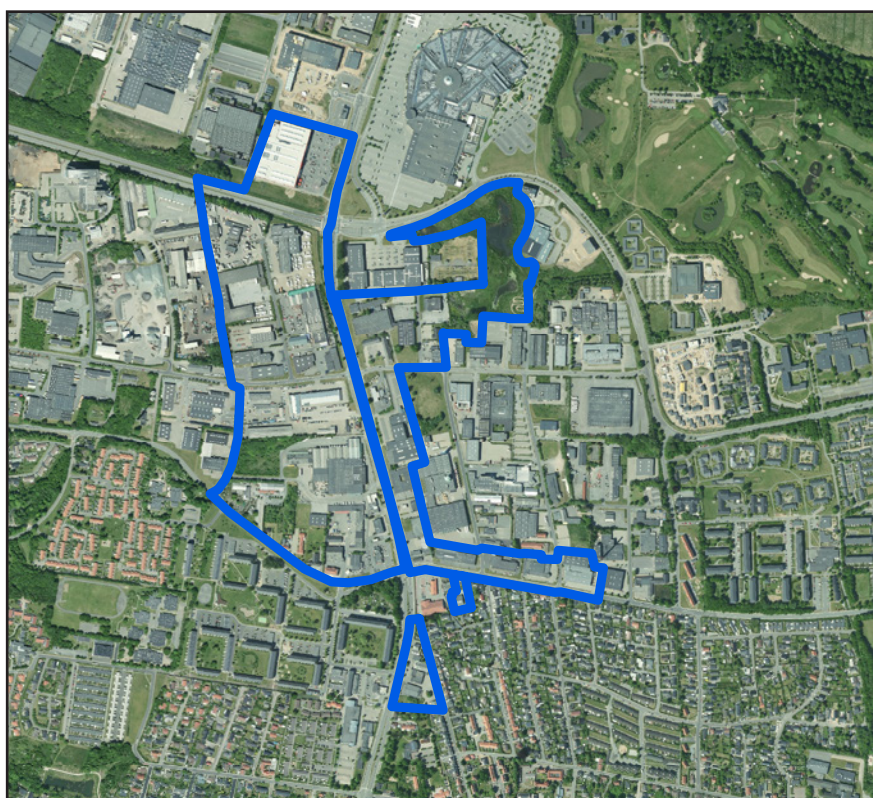
Særlig pladskrævende varegrupper

Uden for kommunens centerområder kan der udlægges arealer til butikker, der forhandler særlig pladskrævende varegrupper. Det er butikstyper, der i kraft af deres størrelse kan være vanskelige at indpasse i centerområderne. Kravet til beliggenhed er ens for alle butikker – stor synlighed og gerne sammen med andre butikker, således at der kan opnås en vis synergi.

Butikker til pladskrævende varegrupper er i Planloven (§ 5n) defineret som butikker, der der alene forhandler særlig pladskrævende varer eller varer, som frembyder særlige sikkerhedsmæssige forhold, som f.eks. motorkøretøjer, lystbåde, campingvogne, trailere, planter, havebrugsvarer, tømmer, byggematerialer, grus, sten- og betonvarer, møbler, samt ammunition og eksplosiver.

Butikker til pladskrævende varegrupper skal placeres i erhvervsområder med optimal beliggenhed ved det overordnede vejnet. I Kolding byområde er erhvervsområderne øst og vest for Vejlevej, ved Bramdrup Erhvervspark samt ved Sdr. Ringvej og Vonsildvej udlagt til denne form for butikker. I centerbyerne udlægges der areal i erhvervsområder ved Koldingvej i Vamdrup, ved Allervej i Christiansfeld og ved Kongsbjerg i Lunderskov.

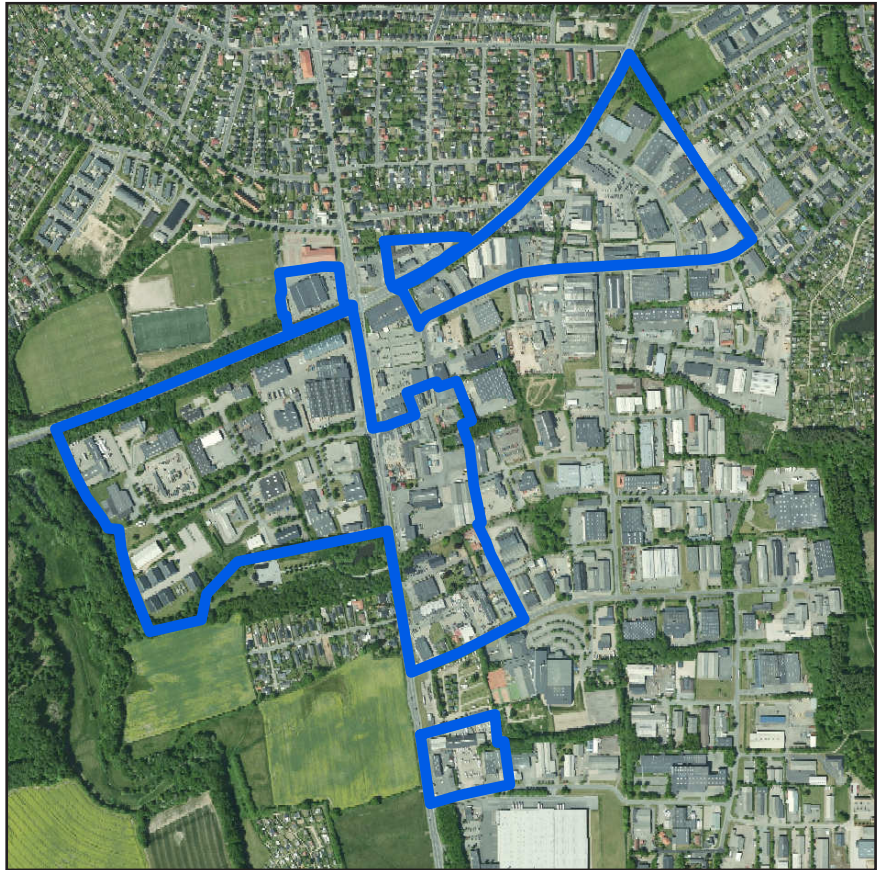
Udviklingen inden for særlig pladskrævende varegrupper har særligt orienteret sig i områderne omkring Kolding Storcenter, hvor en del nye butikker har placeret sig i erhvervsområderne langs Vejlevej.

Område omkring Vejlevej i det nordlige Kolding

Område ved Sjællandsvej i Kolding.

Område ved Tankedalsvej, Sdr. Ringvej og Gejlhavegård i det sydlige Kolding

Område ved Kongsbjerg i Lunderskov

Område ved Vejlevej og Gl. Dons Landevej i det nordlige Kolding

Område ved Allervej i det nordlige Christiansfeld

Område omkring Koldingvej ved Bønstrup i Vamdrup

Vejlevej er en af de vigtigste indfaldsveje til byen og den udgør bindeleddet mellem Kolding Storcenter og Kolding Bymidte. Områderne langs Vejlevej har i dag en meget god tilgængelighed i kraft af det omkringliggende vejnet og den direkte tilknytning til motorvejsnettet. Langs Vejlevej er der ligeledes regionale og lokale busruter, der medvirker til, at området er godt betjent med kollektiv trafik. Dette gør området meget attraktivt til detailhandelsudvikling og der er således planlagt for yderligere udlæg.

Tilsvarende er der de senere år etableret butikker med særlig pladskrævende varegrupper i erhvervsområderne nord for motorvejen i Bramdrup Erhvervspark.

Det er forbundet med stor usikkerhed at anslå et forventet arealbehov til nye butikker inden for denne kategori. Udviklingstendenserne inden for detailhandelsudviklingen peger på, at grupper inden for særlig pladskrævende varegrupper går i retning af skarpere koncepter, hvor de store butiksenheder vil blive endnu større end de er i dag. Der bør derfor udlægges arealer på en sådan måde, at der kan tages højde for de koncentrationstendenser, der er i detailhandelen. Områderne er i dag udbygget med ca. 71.000 m², og der er åbnet mulighed for et kommende udbygning med samlet ca. 177.000 m².

3. DET ÅBNE LAND

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder alle af kommuneplanens retningslinjer vedrørende det åbne land. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 3. Det åbne land - sammenhæng og balance, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Mål

- Landbrugserhvervets udviklingsmuligheder skal sikres på et bæredygtigt grundlag under hensyntagen til natur, miljø, landskab og lokalsamfund.
- Der skal sikres sammenhæng og god balance mellem benyttelse og beskyttelse i det åbne land.
- Befolkningens muligheder for adgang til oplevelser og friluftsliv skal sikres og søges udbygget med stier, skove og naturområder.

Indledning

Det åbne land udgør 90 % af Kolding kommunes areal og består hovedsageligt af dyrkede marker, skove og naturområder. Samlet set er der tale om et landskab, der omslutter kommunens byområder, og samtidig rummer mange landsbyer, gårde og huse. Landskabet er en mosaik af små og store enkeltdele, der hver især udgør en del af kommunens kulturhistorie og naturgrundlag. En af de primære opgaver for planlægningen i det åbne land er at varetage de generelle jordbrugs-, landskabs- og naturinteresser. For hvert af disse emner skal kommunen udpege og sikre særligt værdifulde områder. Det vil sige områder, hvor henholdsvis landbrug, landskab eller natur prioriteres særligt højt.

Landbrugsinteresser

Størsteparten af Kolding kommune er landbrugsareal, og landbruget er fortsat den største arealforvalter af det åbne land. Forudsætningerne for at udvikle et fortsat mere bæredygtigt landbrug er, at der er størst mulig investeringssikkerhed og fortsatte udviklingsmuligheder for jordbrugserhvervet. Samtidig skal det sikres, at udviklingen ikke sker på bekostning af natur-, landskabs- og miljøbeskyttelsesinteresser, men derimod giver mulighed for miljø- og naturforbedringer og sikrer drikkevand af god kvalitet.

Landbrugsjord er en begrænset ressource til fødevarer- og energiproduktion, og derfor er det vigtigt i videst muligt omfang at sikre den værdifulde landbrugsjord mod anden anvendelse. Der er imidlertid også andre arealinteresser, hvortil der er knyttet store samfundsmæssige interesser. Derfor skal der i kommuneplanen foretages en afvejning mellem landbrugsinteresserne og andre relevante arealinteresser, f.eks. naturen, miljøet, drikkevandsforsyning og byudvikling.

Skovrejsning

Kolding Kommune ønsker at fremme skovrejsning for at forbedre miljøet og livsbetingelserne for borgere, dyr og planter. Skovrejsningsområderne er udpeget ud fra behovet for grundvandsbeskyttelse, for at fremme bynært friluftsliv, skabe grønne forbindelseslinjer og mindske udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet. Mere skovareal vil endvidere binde mere CO₂.

Skovrejsning kan være med til at beskytte indvindingsområder til drikkevand. Derfor vil det være hensigtsmæssigt at se skovrejsning som et middel til grundvandsbeskyttelse.

Skove og skovrejsning er samtidig et væsentligt element i landskabernes karakter og værdier. Den igangværende landskabskortlægning for Kolding kommune vil derfor udgøre en vigtig del af grundlaget for en samlet vurdering af, hvor skovrejsning er henholdsvis ønsket og uønsket. Forud for en kommende revision af kommuneplanens udpegninger vedrørende skovrejsning, skal der foretages en analyse og afvejning i forhold til en række forskellige interesser.

Retningslinjer for skovrejsningsområder og skovrejsning uønsket kan ses i den fælles kommuneplan for Trekantområdet. De udpegede områder der knytter sig til retningslinjerne kan ses på kortbilag 4.

Natur og Grønt Danmarkskort

Kolding Kommune har siden sidste kommuneplanrevision arbejdet for at realisere kommunens Naturkvalitetsplan fra 2011, der opstiller en række målsætninger for naturplejeindsatsen. Væsentlige parametre er sikring af naturplejen på kommunalt ejede arealer og sikring af pleje på de mest værdifulde naturlokaliteter i kommunen.

Planen forpligter også til, at kommunen løbende skaffer sig et forbedret vidensgrundlag om naturens udbredelse og kvalitet. Således har Kolding Kommune netop i 2019 efter 12 års indsats færdiggjort detaljeret kortlægning af alle beskyttede naturlokaliteter efter naturbeskyttelseslovens § 3, bortset fra søer og vandløb. Det vil sige moser, overdrev, skovsumpe, enge og strandenge – i alt ca. 1.500 lokaliteter. Dette arbejde har opkvalificeret kommunens udpegninger både til Natur, Potentiel Natur og Økologiske forbindelser i Grønt Danmarkskort.

Naturkvalitetsplanen videreudvikles i disse år på detaljeniveau, så der opnås et samlet billede af naturværdierne i den lysåbne, beskyttede natur i kommunen. På den måde skaffes viden om de arealer, der rummer den største biodiversitet – hvad enten det handler om planter, insekter, svampe, fugle eller padder – samt hvad der skal til for at sikre og forbedre naturkvaliteten. Lokale borgere vil søges inddraget, hvor det er muligt.

En stor del af den kommende indsats for større biodiversitet vil ske i regi af Kolding Kommunes Biodiversitetsstrategi, som forventes vedtaget i 2021.

Kommunens Naturkvalitetsplan og kommende Biodiversitetsstrategi er ikke udformet i forlængelse af Grønt Danmarkskort, men begge planer ligger i høj grad inden for rammerne af det Grønne Danmarkskort og fokuserer som dette på sikring og forbedring af naturværdierne, prioritering af denne indsats samt etablering af nye naturområder. Ved at fokus også er rettet mod lokalisering og pleje af de mest artsrige naturområder i kommunen, er der sikret en sammenhæng med Biodiversitetskortet i statens Digitale Naturkort.

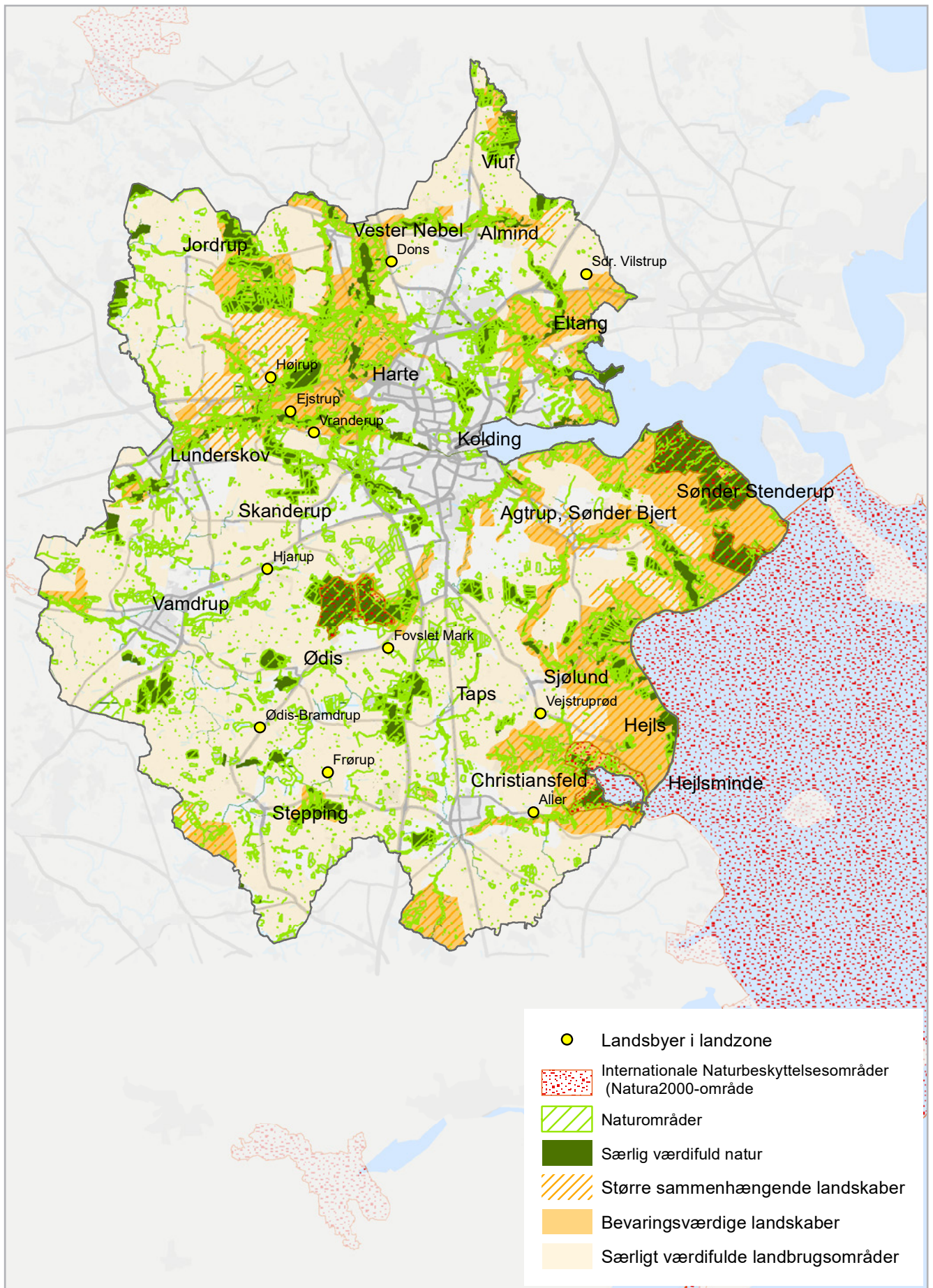
I de kommende år skal der sikres en fuldstændig sammenhæng og logik mellem Grønt Danmarkskort og kommunens naturplanlægning i øvrigt.

Af særlige indsats for at sikre og forbedre naturforholdene i Grønt Danmarkskort kan nævnes:

- Kommunale jordkøb på og omkring Skamlingsbanken, samt planlægning og indsats for at forbedre naturværdierne i området, der er helt unikke for kommunen. Indsatsen rummer således både sikring og forbedring af de eksisterende naturværdier, samt inddragelse af omkringliggende arealer, der kan udvikle sig til ny natur og virke som bufferzoner omkring den eksisterende natur.
- Naturpleje i Natura 2000-området Lillebælt ved Hejls Nor i form af afgræsning af rigkær og strandenge langs vandløbene Kær Mølleå og Aller Å.
- Opstart af en fredningssag for Marielundskoven i Kolding by med henblik på bl.a. at sikre de særlige naturkvaliteter for gammel skov i området.
- En løbende indsats for at sikre eller forbedre plejen på de mest værdifulde naturlokaliteter i kommunen, både kommunalt ejede og privatejede, typisk ved økonomisk hjælp og rådgivning omkring afgræsning med husdyr. Der har bl.a. været fokus på de værdifulde naturområder langs Vester Nebel å og ved Skærsø.

Retningslinjer for Kolding Kommunes naturudpegninger kan ses i den fælles kommuneplan for Trekantområdet. Det gælder også retningslinjen for det Grønne Danmarkskort, som består af udpegningerne Natur og Potentiel Natur, Økologiske Forbindelser og potentielle økologiske forbindelser, samt Natura 2000-områder.

De udpegede områder kan ses på kortbilag 8

Oversigtskort over udvalgte udpegninger af landbrugs-, natur- og landskabsinteresser i det åbne land, samt landzonelandsbyer.

Figuren viser etaperne i landskabskortlægningen.

Landskaber og geologi

Kolding Kommune rummer landskaber, af meget forskellig karakter, fra flade sletter ved Vamdrup til høje bakkedrag som Skamlingsbanken, dybe ådale og søer som Donssøerne, samt varierede kystlandskaber ved Lillebælt.

De mest karakteristiske og oplevelsesrige landskaber er udpeget som bevaringsværdige landskaber i kommuneplanen. Det er landskaber, som er med til at fortælle historien om, hvordan landet er skabt og udnyttet igennem tiden. Ud over deres naturværdi eller værdi til produktion, rummer disse landskaber også ofte stor rekreativ værdi. De større sammenhængende landskaber omfatter de bevaringsværdige landskaber, samt landskaber med særlige udsigtsforhold og områder der binder de bevaringsværdige landskaber sammen.

Kolding Kommune er i gang med at gennemføre en kortlægning af kommunens landskaber efter landskabskaraktermetoden, som er den metode Miljøstyrelsen anbefaler. Analysen udføres i tre etaper, hvoraf to er gennemført i henholdsvis 2019 og 2020. Den sidste etape forventes gennemført i 2021.

Kolding Kommunes udpegninger af bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber er derfor opdateret på baggrund af landskabskarakterkortlægningen i de områder der er kortlagt i de første to etaper. For den del af kommunen som endnu ikke er kortlagt, videreføres de tidligere landskabsudpegninger, som oprindeligt er foretaget af amterne.

Når den sidste etape af landskabskortlægningen er gennemført, forventes landskabsudpegningerne revideret for dette område, ved udarbejdelsen af et kommuneplantillæg.

Særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder rummer landskabsformer, hvis indbyrdes samspil i særlig grad vidner om Danmarks dannelse i løbet af istiden. Disse områder skal beskyttes mod indgreb, der varigt ændrer landskabet, eller som slører de karakteristiske træk.

Retningslinjer for særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder, bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber kan ses i den fælles kommuneplan for Trekantområdet.

De udpegede områder kan ses på kortbilag 9.

Landområdet i øvrigt

Udviklingen i landzonen reguleres bl.a. gennem planlovens landzonebestemmelser. Hovedreglen er, at det åbne land skal friholdes for spredt og uplanlagt bebyggelse for at sikre jordbrugs-, landskabs- og naturværdierne til gavn for både landmænd, borgere og turister.

Samtidig sikres det, at den primære udvikling sker i byområderne, hvor kommunen kan yde et højt serviceniveau i form af skoletilbud, renovation, hjemmepleje og indkøbsmuligheder. I kommunens afgrænsede landsbyer ønsker kommunen dog at understøtte en vis udvikling med f.eks. bosætning og lettere erhverv.

Kommunens arbejde med udvikling af landsbyerne er nærmere beskrevet i kapitel 1 under retningslinjen for udvikling i landsbyer og små lokalsamfund.

I Kolding Kommune findes i landområdet 11 afgrænsede landsbyer, der skal forblive i landzone. Bestemmelser for byggeri, arealanvendelse m.v. inden for de afgrænsede landsbyer er fastlagt i kommuneplanens rammer for lokalplanlægning.

Enkelte steder i landzonen findes rammeområder for særlige emner med bestemmelser for lokalplanlægning. Disse områder er beskrevet i kommuneplanens øvrige afsnit. Det gælder for campingpladser, kulturværdier og fritidsanlæg i kapitel 4 samt vindmølleområder og større tekniske anlæg i kapitel 5.

Det åbne land - landskab og natur ved Dollerup Sø

4. TURISME, FRILUFTSLIV OG KULTUR.

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 4 Turisme, friluftsliv og kultur, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Mål

- Kommunens kvaliteter som unik kulturhistorie, anerkendte attraktioner, fantastisk natur og landskaber samt den geografiske beliggenhed, skal udnyttes som basis for udvikling af såvel privat- og erhvervsturisme i området.
- Områdets kulturarv og dens værdier skal beskyttes og kendskabet til kulturarven skal aktiveres og udbredes.
- Med afsæt i tiltag omkring design og kultur understøttet af kulturinstitutioner, handelsliv og Kolding Kommune, sættes der på Kolding som turistmål af national og international karakter.
- Kolding Kommune vil sætte natur-, landskabs- og friluftsoplevelser i spil, dér hvor de er, og i respekt for de omgivelser, de ligger i.
- Der skal arbejdes for at vedligeholde og styrke det rekreative rutenet, herunder så vejen til destinationen og bestemmelsesstedet bliver sikker og en del af oplevelsen.

Indledning

Kolding Kommune rummer helt særlige oplevelser, uanset om man er til kunst og kultur, sport eller friluftsoplevelser. Unikke destinationer og historiefortællende rammer som Kongernes Samling på Koldinghus, UNESCO-byen Christiansfeld og Skamlingsbanken, samt anerkendte, levende attraktioner som kunstmuseet Trapholt, spillestedet Godset, kulturkomplekset Nicolai og Geografisk Have, udgør en perlerække af oplevelsessteder til glæde for borgere, brugere og gæster.

Kolding Kommune har en stærk position som turist-destination. Det omfatter også erhvervsturisme i form af konferencer og kurser, som har en væsentlig betydning for antallet af overnatninger i Kolding by. De seneste år er det desuden lykkedes at tiltrække større idrætsbegivenheder. Det medfører flere besøgende med potentiale for øget omsætning hos restauranter, butikker, overnatningssteder og øvrige besøgssteder. Endelig er der stigende interesse for friluftsoplevelser i området. Her danner Kolding Kommunes natur- og landskabskvaliteter, i kombination med fritidsanlæg og stier, gode rammer for fx vandring, cykling, dykning, fiskeri og sejlsads.

Kommunen vil fortsat arbejde for at styrke rammerne for kultur- og friluftsoplevelser. Det sker blandt andet gennem udvikling af Kolding Stadion og via realiseringen af kommunens Outdoorstrategi med etablering af en række faciliteter, herunder et trailcenter i Seest fritidslandskab, samt fortsat udvikling af Naturpark Lillebælt.

Kommunen arbejder derudover med at udvikle det nye Museum Kolding, som udover nye faciliteter i Staldgården ved Koldinghus også omfatter Christiansfeldcenteret, der formidler den unikke kulturhistorie, der knytter sig til UNESCO-byen og det nye oplevelsescenter på Skamlingsbanken, som formidler dette unikke landskabsselement og historiske samlingssted.

Turisme

Indledning

Kolding Kommune har en relativt stærk position som turistdestination med attraktioner som Kongernes Samling på Koldinghus, kunstmuseet Trapholt og UNESCO-byen Christiansfeld. Med indvielsen af det nye besøgscenter på Skamlingsbanken i 2021, og udviklingen af det nye Museum Kolding, forventes den position styrket yderligere. Erhvervsturisme i form af konferencer, kurser med mere har en væsentlig betydning for antallet af overnatninger i Kolding by.

Sammenlignet med kommunens styrkeområder inden for blandt andet handel, samt produktions- og logistikerhverv, spiller turisme målt på omsætning og antal arbejdspladser en begrænset rolle. Ikke desto mindre kan turismen komme til at spille en endnu større rolle i kommunens udvikling, blandt andet ved at understøtte eksisterende turistattraktioner, sommerhusområder og overnatningssteder samt engagement til udvikling af nye oplevelsestilbud.

Kolding Kommune indgår fra 2021 i turismesamarbejdet Destination Trekantområdet, som dannes sammen med Vejle og Billund Kommuner. Baggrunden for etableringen af Destination Trekantområdet er den nationale reform af erhvervsfremmesystemet og turismefremmesystemet, hvor den kommunale turismefremmeindsats skal konsolideres i 15-25 destinationsselskaber inden udgangen af 2020.

Destination Trekantområdet samler offentlige og private aktører inden for turismeerhvervet i de tre kommuner. Formålet er at understøtte skabelsen af vækst og arbejdspladser i turismeerhvervet gennem samarbejde og styrkelse af produktudvikling og markedsføring af tilbud og services til områdets gæster.

Derudover deltager Kolding Kommune også i samarbejdet LEGOLAND Billund Resort. Her samarbejder Kolding med Billund, Vejle, Vejen, Esbjerg, Middelfart og Fredericia kommuner, samt Legoland, Lalandia Billund og Givskud Zoo om en fælles international markedsføring af både turistattraktionerne og områdets besøgs-, shopping-, og overnatningssteder.

Gennem kommuneplanen tilvejebringes den fysiske planlægning, der understøtter udviklingen af turismen i Kolding Kommune og Trekantområdet som helhed. Se Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, for retningslinjer og arealudpegninger i tilknytning til temaet turisme, hvilket samtidig definerer at campingpladser fremgår som turisme-relateret emne i denne lokale del af kommuneplanen.

Andre emner, som også understøtter turisme, behandles blandt andet i de to næste afsnit i dette kapitel – "Fritid og friluftsoplevelser" og "Kultur og kulturhistoriske bevaringsværdier", hvor udviklingsprojekter med afsæt i de stedbundne kvaliteter er nærmere beskrevet.

Udflytning af campingplads

I dag rummer Kolding otte campingpladser. De fleste af pladserne ligger i naturskønne områder nær kysten, mens Kolding City Camp ligger som en integreret del i erhvervsområdet ved Kolding Syd. Campingpladsen ønskes flyttet til den nordlige del af Kolding, hvor placeringen fortsat er bynær, men med lettere adgang til natur og rekreative landskaber. Den nye placering er tæt ved Troldhedestien, som forbinder Kolding by med området omkring Donsøerne.

Der er i tidligere kommuneplan udlagt areal til den nye campingplads ved Dons Landevej, i den nordlige del af Kolding, til erstatning for den nuværende campingplads. Det er vurderingen, at det nye areal kan bære en tilsvarende kapacitet, som den nuværende campingplads. Projektet forventes realiseret efter lokalplanlægning inden for den udlagte kommuneplanramme 0619.G1

Areal udlagt til campingplads ved Dons Landevej i udkanten af den nordlige del af Kolding.

Fritid og friluftsoplevelser

Indledning

Kolding Kommune rummer varierede landskaber og naturområder, der giver et godt afsæt for fritidsaktiviteter og udendørs oplevelser. Rekreative aktiviteter og oplevelser bidrager til både den mentale og fysiske folkesundhed, og kan samtidig bidrage til at danne nye relationer og fællesskaber. Med en bredde og variation i de rekreative tilbud vil muligheden for at ramme flere og skabe en større alsidighed også være større.

Med afsæt i Kolding Kommunes "Outdoorstrategi" er det ambitionen at styrke og udbygge rammerne for de rekreative og oplevelsesbetonede aktiviteter. I strategien udpeges en række større geografiske oplevelsesområder og særlige oplevelsesrige ruter, som set under ét, tegner et helt unikt udbud af udendørs oplevelser i forhold til natur, landskaber, kultur og kulturmiljøer for Kolding Kommunes borgere og besøgende. Her således også en særlig ramme for motion og sundhed. Outdoorstrategien med understøttende og afledte tiltag fremgår af kommunens hjemmeside, www.kolding.dk.

I sammenhæng med satsningen omkring Naturpark Lillebælt vil en ny stor, bynær lystbådehavn i Kolding kunne udgøre et markant brohoved mellem by, fjord og bælt.

I 2020 har Kolding Kommune indviet et nyt trailcenter i forbindelse med det bynære Seest Fritidslandskab og i 2021 indvies et nyt besøgscenter på Skamlingsbanken, som følges op af naturudvikling i området, hvor fredningen er udvidet i 2019.

Sammenhængende rekreative stier fra byerne og ud i det åbne land, samt mellem byerne og til markante oplevelsessteder, vil yderligere styrke borgernes og gæsters interesse og muligheder for fritids- og friluftsoplevelser.

Som eksempel kan nævnes Troldhedestien, som fortsat udvikles med tilknyttede faciliteter. Stien løber fra Kolding centrum gennem den skovklædte Marielunddal, som søges fredet.

Kolding har 10 kolonihaveforeninger, hvoraf 9 ligger i Kolding og 1 ligger i Vamdrup. Kolonihaverne indgår i byernes grønne træk og deres primære formål er at give mulighed for at dyrke en have, som en rekreativ fritidsbeskæftigelse, også for de der fx bor i lejligheder. Derudover danner kolonihaverne ofte ramme om sociale fællesskaber.

Naturpark Lillebælt

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 4 Turisme, kultur og fritidsliv, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Mål

- Naturpark Lillebælt skal skabe en stolt lokal identitet, der udvikles i samarbejde med lodsejere, partnere og andre interessenter på frivillig basis
- Autentiske oplevelser skal få os til at beskytte og forbedre det unikke marine landskab ved Lillebælt
- Naturpark Lillebælt skal skabe mere biodiversitet, bæredygtighed, erhvervsudvikling samt flere kultur- og naturoplevelser
- Området skal være kendt for sit unikke marine økosystem symboliseret af marsvinet
- Der skal formidles viden om og glæde for området gennem samarbejde, nytænkende læringsoplevelser og forskning

Redegørelse til mål

Lillebælt er et unikt hav- og fjordområde med et fantastisk dyre- og planteliv, flotte landskaber, en spændende kulturhistorie og en spektakulær geologi. I international sammenhæng er det en enestående kombination.

En naturpark vil på tværs af Fredericia, Kolding og Middelfart kommuner favne dette unikke område og sætte fokus på Lillebælt som et naturområde, der skal værnes om.

Naturpark Lillebælt etablerer unikke natur- og kulturoplevelser samt friluftaktiviteter målrettet borgere og turister. Målet med Naturpark Lillebælt er desuden at understøtte og udvikle formidlingen af områdets natur- og kulturværdier. Derudover er det intentionen, at naturparken kommer til at bidrage til udviklingen af bæredygtige erhverv og indirekte bidrage til at fremme bosætning.

FAKTA:

Danske naturparker

Danske Naturparker er en mærkningsordning for større sammenhængende naturområder. Naturparker er velafgrænsede natur- og kulturlandskaber af regional betydning. Grundlaget for naturparkerne er en enestående natur, men også kulturmiljø, rekreative muligheder, formidling og erhverv er vigtige elementer.

Mærkningsordningen Danske Naturparker er udviklet af Friluftsrådet.

Mærkningsordningen er udviklet af Friluftsrådet.

4.2.4 Retningslinje for Naturpark Lillebælt

Naturpark Lillebælt omfatter hav- og kystområdet mellem Fredericia, Kolding og Middelfart kommuner. I dette område arbejdes der for at gennemføre de frivillige projekter og samarbejder, som er angivet i Naturparkplanen for Naturpark Lillebælt.

Naturpark Lillebælt er vist på kortet på næste side.

Redegørelse til retningslinje

Retningslinjen indgår i kommuneplanen for de tre berørte kommuner - Fredericia, Kolding og Middelfart.

Naturpark Lillebælt omfatter et område i Lillebælt på omkring 40.000 ha. Området byder på et unikt hav- og fjordområde med tilhørende kystlandskaber. Det særprægede havområde indeholder lave og dybe områder, helt ned på 80 m, som mod nord indsnævres til en flodlignende rende med den stærkeste strøm i de danske farvande. Erosionen og dynamikken skaber helt særlige naturmæssige forhold i hav og på kyst. I området findes omkring 3.000 marsvin som er en unik tæt bestand.

Naturpark Lillebælt skal værne om og styrke de unikke natur- og kulturoplevelser, og der skal være friluftaktiviteter målrettet borgere og turister. Målet med Naturpark Lillebælt er desuden at understøtte og udvikle formidlingen af områdets natur- og kulturværdier.

Derudover er det intentionen at naturparken kommer til at bidrage til udviklingen af bæredygtige erhverv og indirekte, bidrager til at fremme bosætning.

Naturpark Lillebælt udvikler projekter der fremmer livet i havet, gentænker brugen af havets ressourcer, øger fokus på lokale fødevarer og forbedrer infrastrukturen for friluftsliv langs kysten.

Som Naturpark Lillebælt, vil det blive muligt at skabe flere oplevelser i naturen, både for de der bor og arbejder i området, men også for dem, som kommer for at holde ferie. Det kan eksempelvis handle om at få formidlet dyrelivet i Lillebælt, eller kulturhistorien, som knytter sig til kystlandskabet mellem de tre kommuner.

Naturparkens afgrænsning er en forudsætning for at få området optaget i Friluftsrådets mærkningsordning for Danske Naturparker. Optagelsen kan give bedre muligheder for tilskud til de frivillige projekter, og projekterne kan være med til at fremme bosætning, livskvalitet og økonomisk vækst.

Både inden for og uden for naturparken kan der fortsat ske byudvikling og erhvervsudvikling, herunder udvikling af jordbrugserhvervet, under hensyn til øvrige udpegninger og gældende lovgivning. Sagsbehandling af ansøgninger vil ske efter gældende lovgivning og efter samme regler inden for som uden for naturparken.

Der er ingen nye restriktioner forbundet med udpegningen af Naturpark Lillebælt. Der gælder samme lovgivning inden for naturparken som uden for naturparken, også for offentlighedens adgang.

Af kortet fremgår det område der er udpeget til Naturpark Lillebælt

---

Kolonihaver

4.2.5 Retningslinje for kolonihaver

Nye kolonihaveområder skal placeres bynært. Nye kolonihaveområder må kun placeres i kystnærhedszone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering og må kun etableres i forbindelse med eksisterende bysamfund.

Kolonihaveområder fremgår af kort.

Redegørelse til retningslinje

Ifølge Planloven skal der tilvejebringes rammer for indholdet af lokalplaner, som sikrer, at der er udlagt bynære arealer til kolonihaver i et antal og med en placering, der er i overensstemmelse med bebyggelsesforholdene og mulighederne for at udlægge kolonihaver i kommunen. Der er desuden fastsat regler for kolonihaver i kolonihaveloven.

Det internationale kolonihaveforbund har en kolonihavedækningsgrad på 10 % af antallet af etageboliger som ønske og mål. Det internationale mål kan være et pejlemærke ved fastlæggelse af lokale mål baseret på lokale behov.

Kolding Kommune har 8 kolonihaveområder, hvoraf syv ligger i Kolding by og en i Vamdrup. Enkelte af områderne er opdelt i flere kolonihaveforeninger. Kolonihaverne må ikke anvendes til beboelse, men til ophold i dagtimerne. Dog er der mulighed for lejlighedsvis overnatning i perioden 1. april til 1. november. De nærmere regler for den enkelte kolonihave reguleres i lejekontrakter og i kolonihaveforeningernes vedtægter.

Nedlæggelse af kolonihaveområder

Et varigt kolonihaveområde må ikke nedlægges helt eller delvis uden byrådets tilladelse og kun på betingelse af, at:

1. væsentlige samfundsmæssige hensyn gør det nødvendigt at disponere over arealet til et formål, der ikke kan tilgodeses et andet sted i kommunen, og
2. der inden området ryddes, tilvejebringes et nyt kolonihaveområde, som kan erstatte det område, der nedlægges.

Lige vest for Kolding Stadion ligger kolonihaveområdet Kæmnerengen og Margrethe Mortens Toft. Dette kolonihaveområde er ikke et varigt område. Det betyder, at Kolding Kommune kan beslutte, at området skal anvendes til andet formål end kolonihaveformål.

Kolding Kommune har fået udarbejdet en masterplanen for fremtidens stadion, som indebærer, at en række kolonihaver i Magrethe Mortens Toft skal inddrages og nedlægges.

Udvidelse af Marina syd i Kolding

I Kolding er der to lystbådehavne - én på hver sin side af den inderste del af fjorden. Der er planlagt for at udvikle én ny samlet marina i tilknytning til den eksisterende lystbådehavn på den sydlige side. Det vil ske som en del af den nye bydel, Marina City, der også kommer til at indeholde nye attraktive boliger i kombination med serviceerhverv og liberale erhverv, som understøtter områdets attraktivitet for vandsportsudøvere og turister.

Det i kommuneplanen indeholdte areal ligger inden for kystnærhedszonen og forudsætter inddragelse af arealer på vand. Kystlandskabet er på det pågældende sted præget af den omkringliggende by, og selve kystlinjen er stærkt påvirket af menneskehånd. På den baggrund er det vurderingen, at udbygning af Kolding lystbådehavn ved Marina Syd vil have en forholdsvis begrænset indvirkning på kystlinjen og kystlandskabet på stedet. Af kommuneplanens Forudsætningsredegørelse fremgår den redegørelse, der fulgte tillæg 8 til Kommuneplan 2017-2029, og som nu er optaget i kommuneplanen. Området er desuden lokalplanlagt.

Da der er tale om opfyldning på søterritoriet, skal realisering af projektet ske i overensstemmelse med lovbestemmelser, der varetages af Kystdirektoratet.

FAKTA: Kystdirektoratet

I forbindelse med udvidelse og etablering af havne, administrerer Kystdirektoratet statens højhedsret over søterritoriet. Det er således Kystdirektoratet der træffer afgørelse i forbindelse med udvidelse og etablering af havnene på søterritoriet inden for gældende lovgivning. Kystdirektoratet er ikke bundet af de fastsatte retningslinjer og målsætninger i kommuneplanen

Kortet viser det område, hvor der er planlagt for udvikling af bydelen Marina City og med udvidelse af den eksisterende lystbådehavn.

Skamlingsbanken

4.2.6 Retningslinje for Skamlingsbanken

Inden for det udpegede område skal rekreative, undervisningsmæssige og kulturelle aktiviteter, som knytter sig til områdets kulturhistoriske funktion styrkes. Endvidere skal natur- og landskabsværdierne i området styrkes, videreudvikles, og formidles. Hvor byggeri og anlæg tillades skal det besidde høj arkitektonisk kvalitet og samspillet med områdets natur- kultur- og landskabsværdier prioriteres højt.

Det udpegede område for Skamlingsbanken fremgår af kort.

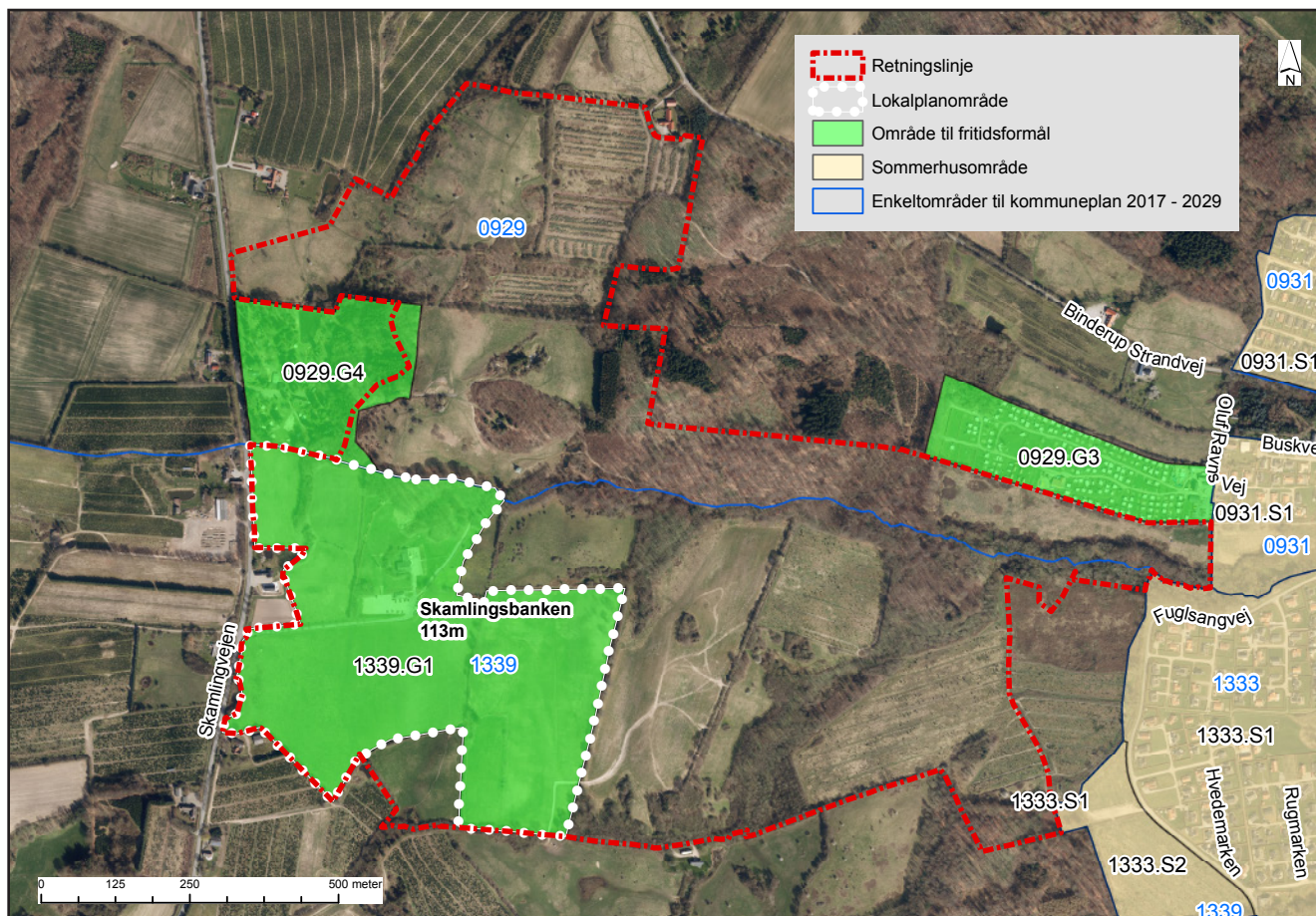
Redegørelse til retningslinje

Med udgangspunkt i projektet "Skamlingsbanken – et nationalt samlingssted" ønskes Skamlingsbankens historie formidlet og revitaliseret på en måde hvor dansk sprog og kultur italesættes i en nutidig kontekst, og hvor der tilbydes natur- og friluftsoplevelser.

Visionen for projektet er, at "Skamlingsbankens identitet styrkes og profileres som folkeligt mindesmærke i en landskabelig kontekst. Skamlingsbanken skal være et samlingssted, hvor mennesker i alle aldre mødes om at opleve brugen af ordet samt glæden ved at samles gennem tiden – historisk – i dag og om 100 år."

Projektområdet udgør størstedelen af fredningsområdet for Skamlingsbanken. Inden for projektområdet ønskes der etableret en række faciliteter til ophold,- picnic, primitiv overnatning, leg, undervisning og lignende. Faciliteterne skal placeres så de leder folk ud i landskabet, under hensyntagen til især områdets natur- og landskabsværdier.

I fredningsbestemmelserne for Skamlingsbanken er beskrevet en overordnet zonerings af hele fredningsområdet, der varetager områdets natur-, landskabs- og kulturhensyn samt angiver placeringmuligheden for nye faciliteter.

Kort over kommuneplanrammer og område for retningslinje for Skamlingsbanken

Rekreative stier og ruter

Af den fælles kommuneplan for Trekantområdets kommuner fremgår de nationale og regionale cykelruter, hvoraf nogle også anvendes som vandrestier. Disse ruter består både af ruter på offentlig vej og egentlige cykel- eller vandrestier, og udgør sammen med større lokale ruter de rekreative hovedfærdselsårer.

I Kolding Kommune findes desuden stier og stiforbindelser med lokal betydning. I kommunens Outdoorstrategi skelnes mellem oplevelsesruter og øvrige ruter. Oplevelsesruter er primært separate vandre- eller cykelstier, som giver en særlig oplevelse i forhold til et oplevelses-hotspot, et tema, et smukt landskab eller særlige faciliteter.

Derudover findes et rigt netværk af øvrige stier og ruter af forskellig karakter, som har stor værdi for lokalområderne.

Her eksisterer fortsat et potentiale til i højere grad at binde sløjfer og forbindelser sammen til et forgrenet stinetsværk, der forbinder hotspots, landskabs- og naturoplevelser. De mulige nye forbindelser og rutedan- nelser beskrives også i Outdoorstrategien.

Fokuspunkter for at styrke det rekreative rutenet

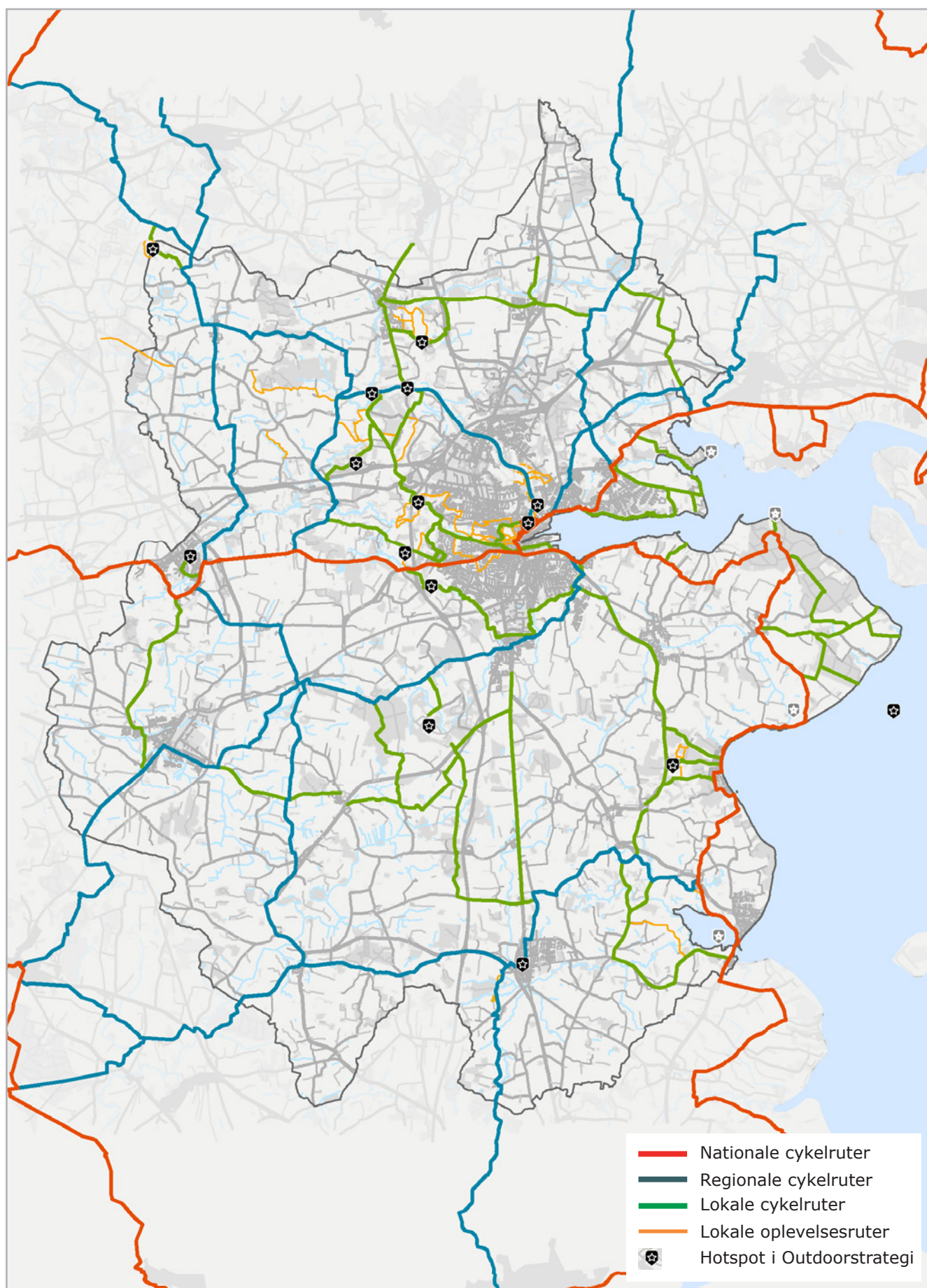
Outdoorstrategien indeholder blandt andet en målsætning om at styrke det rekreative rutenet, så vejen til destinationen bliver sikker og en del af oplevelsen.

Der er udarbejdet en handleplan, som angiver konkrete tiltag, der bidrager til at understøtte dette mål. I handleplanen er der blandt andet fokus på, at følgende forbindelser vil styrke det rekreative rutenet væsentligt:

- *Etablering af cykelsti mellem Nr. Bjert og Eltangvej (synergi med cykelplan)*
- *Etablering af cykelsti til Skamlingsbanken fra nord og syd (synergi med cykelplan)*
- *Tryk og sikker cykelforbindelse på Alpedalsvej Plovfuren-Harteværket (Hotspot forbindelse)*
- *Etablere cykelforbindelse fra Funky Monkey Park gennem Seest Fritidslandskab til Kolding Ådal, dette fuldender en rekreativ grøn bynær forbindelse på 17 km. (Hotspot forbindelse)*

Kilde: Handleplanen "Ruter", se mere om Outdoorstrategien på kolding.dk

Kort over nationale, regionale og lokale ruter og stier.

Udvikling af Kolding Stadion

Kolding Kommune har fået udarbejdet en masterplan for fremtidens stadion i Kolding og igangsat lokalplanlægning for en realisering af denne vision. Planlægningen skal give mulighed for en omdannelse af det traditionsrige, bynære stadion på Marcus Allé, som er placeret centralt i kanten af den grønne kile i bunden af Kolding Ådal.

Udviklingen af Kolding Stadion skal sikre, at der også i fremtiden kan spilles topfodbold i Kolding og at sammenhængen med bylivet i byens midte styrkes. Samtidig er det ønsket, at stadionområdet skal danne rammen om forskellige fritidsaktiviteter, store og små begivenheder og kulturarrangementer.

Lige vest for Kolding Stadion ligger kolonihaveområdet Kæmnerengen og Margrethe Mortens Toft. Dette kolonihaveområde er ikke et varigt område. Det betyder, at Kolding Kommune kan beslutte, at området skal anvendes til andet formål end kolonihaveformål.

Masterplanen for fremtidens stadion indebærer, at en række kolonihaver i Margrethe Mortens Toft skal inddrages og nedlægges.

Arealet hvor der planlægges for udvikling af Kolding Stadion, vist med blå skravering.

Kulturarv og kulturhistoriske bevaringsværdier

Indledning

I de statslige interesser i kommuneplanlægningen er det en målsætning, at kommunerne i deres planlægning skal sikre de kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af væsentlige kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger, samt udpegning af bufferzone om verdensarvsområder.

Kolding Kommune rummer en række kulturmiljøer, bevaringsværdige bygninger og kan med Brødremenighedsbyen Christiansfeld fremvise et af landets ganske få steder optaget som UNESCO verdenskulturarv.

Kolding Kommune ønsker, gennem udpegningerne og sin administration af lovgivningen, at værne om særlige kulturmiljøer. De gældende beskyttelseslinjer omkring fortidsminder, kirker m.v. vil fortsat være med til at angive, i hvilket omfang eventuel bebyggelse eller byudvikling kan ske.

Landskabet er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Historiske spor fortæller om samfundsudviklingen og vidner om menneskets påvirkning af omgivelserne. Sporene med deres lokale eller regionale særpræg er baggrund for fælles identitet inden for små og større områder. Der føjes hele tiden nye lag til i en dynamisk proces, så kulturhistorien bliver rigere. Men der er også risiko for, at værdifulde spor kan blive udvisket eller ødelagt. Opmærksomhed på kulturhistoriske værdier sikrer muligheden for at kunne beskytte og sikre den historiske kontinuitet og bevarer historien som en ressource for eftertiden.

Udpegningen af de kulturhistoriske værdier fremhæver en række særligt værdifulde kulturhistoriske træk i området. Der er lagt vægt på kulturhistoriske værdier med egnskarakteristiske træk samt koncentrationer af kulturspor, som i sammenhæng beskriver en historisk periode eller forløb.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier i kommuneplanen udelukker ikke, at der kan ske udvikling inden for områderne, men sikrer, at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

Bevaringsværdige bygninger

4.3.1 Retningslinje for bevaringsværdige bygninger

Bygninger, der i henhold til oversigt fra Slots- og Kulturstyrelsen over bevaringsværdige bygninger er registreret i Kolding Kommune med en bevaringsværdi på 1, 2, 3 eller 4 efter SAVE metoden, udpeges som bevaringsværdige.

Udtrukket liste fra styrelsens database fremgår af bilag.

Redegørelse til retningslinje

I henhold til lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer er en bygning bevaringsværdig, når den er optaget som bevaringsværdig i en kommuneplan, eller er omfattet af et forbud mod nedrivning i en lokalplan eller byplanvedtægt.

Bevaringsværdige bygninger er bygninger med særlige arkitektoniske eller kulturhistoriske kvaliteter af regional eller lokal betydning. Det er bygninger, som i kraft af deres arkitektur, kulturhistorie og håndværksmæssige udførelse er fremtrædende eksempler på god byggeskik, fortæller en historie om tidens udvikling og forskellige tiders levevilkår eller de indgår betydende i en lokal historisk helhed.

I Kolding Kommune er en bygning bevaringsværdig, når den har en registeret bevaringsmæssig værdi på 1, 2, 3 eller 4 efter SAVE-metoden.

En bygning, der i henhold til kommuneplanen er bevaringsværdig, må ikke nedrives, før nedrivningsanmeldelsen har været offentligt bekendtgjort i 4-6 uger, og Byrådet har meddelt ejeren, om der i henhold til planlovens § 14 nedlægges forbud mod nedrivning, jf. § 18, stk. 1 og 2 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Dette gælder ikke bygninger, der i henhold til en lokalplan eller byplanvedtægt er omfattet af forbud mod nedrivning.

FAKTA:

SAVE-registrering

En SAVE-vurdering af en bygning bygger på de fem forskellige parametre:

- Arkitektonisk værdi,
- Kulturhistorisk værdi,
- Miljømæssig værdi,
- Originalitet,
- Tilstand.

De fem parametre sammenfattes i én bevaringsmæssig værdi. Værdierne angives på en skala fra 1 til 9, hvor 1 er den højeste værdi.

SAVE-registrerede bygninger kan ses i Slots- og Kulturstyrelsens database over fredede og bevaringsværdige bygninger: www.kulturarv.dk/fbb

Kulturmiljøer

FAKTA:

Kulturarvsarealer

Slots- og Kulturstyrelsen har for hele Danmark udpeget særligt bevaringsværdige arkæologiske lokaliteter, de såkaldte kulturarvsarealer. Arealerne er ikke fredede, men kan indeholde skjulte fortidsminder, som er beskyttet af bestemmelserne i Museumsloven. Arealerne fremgår af Slots- og Kulturstyrelsens database "Fund og Fortidsminder". Kortlægningen skal hjælpe myndigheder og bygherrer til at se, om et givet område har en særlig arkæologisk værdi.

4.3.2 Retningslinje for kulturmiljøer

Inden for de udpegede kulturmiljøer må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning med videre, hvis der tages hensyn til de kulturhistoriske bevaringsværdier, og det kan godtgøres, at de beskyttelses- og bevaringsmæssige interesser sikres.

Kulturmiljøer fremgår af kort.

Redegørelse til retningslinje

Et kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, som ved sin frem-træden afspejler væsentlige træk af samfundsudviklingen. De udpegede kulturmiljøer er beskrevet i publikationerne "Kulturmiljøet i Vejle Amt", 2005 og "Kulturmiljøer og kulturhistoriske enkeltelementer i Sønderjylland – en redegørelse", 2001.

Eksempler på udpegede kulturmiljøer:

- Enkeltgårdslandskaber, udskiftningslandskaber og ejerlav
- Det agrare landskab (landbrugslandskabet)
- Møller og tidlige landindustrier, samt råstofmiljøer (f.eks. teglværker)
- Stationsbyer
- Fiskerlejer og havnemiljøer
- Andelstidens anlæg (f.eks. andelsmejerier, forsamlingshuse, køle-/frysehuse)
- Koncentrationer af gravhøje
- Sten- og jorddiger

I et kulturmiljø kan indgå fortidsminder eller fredede bygninger, der hver især beskyttes/reguleres af særskilt lovgivning. Men den større sammenhæng mellem flere elementer bliver beskyttet gennem kulturmiljøudpegningsen.

I såvel mindre bymiljøer og landsbyer, men også i de større byer, der typisk indeholder flere værdifulde kulturmiljøer, bør nyanlæg eller ændringer foregå under hensyntagen til bymiljøets gaderum og arkitektur samt de karakteristiske butiks- og servicefunktioners fortællerværdi. Nybyggeri, udvidelse eller ændring af eksisterende bygninger, tekniske anlæg og større terrænændringer inden for et udpeget kulturmiljø kan kun ske under hensyntagen til, at sammenhængen mellem de kulturhistoriske elementer ikke herved forringes eller går tabt.

Kirkeomgivelser

4.3.3 Retningslinje for kirkeomgivelser

Inden for kirkeomgivelserne må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning m.v., hvis der tages hensyn til kirkernes landskabelige beliggenhed, samspil med det nære bebyggelsesmiljø eller udsigten til og fra kirken, og det kan godtgøres, at de beskyttelsesmæssige og bevaringsmæssige interesser ikke tilsi-desættes.

Kirkeomgivelser fremgår af kort.

Redegørelse til retningslinje

Kirkerne udgør en vigtig kulturhistorisk arv, der rækker mere end 800 år tilbage, og flere kirker udgør derfor kommunens ældste bygninger. Variationer i udformningen af kirkerne afspejler den tid, de er blevet opført eller ombygget på. Forskellene kan også afspejle det lokale landskabs muligheder og begrænsninger og dermed fortælle områdets kulturhistorie.

Efter Naturbeskyttelsesloven er næsten alle kirker omgivet af en kirkebyggelinje på 300 meter inden for hvilken, der ikke må opføres bebyggelse på over 8,5 meter. Ved mange kirker er der desuden tinglyst fredninger for at friholde kirkernes allernærmeste omgivelser for byggeri m.m. Kommuneplanens udpegning af kirkeomgivelser supplerer disse bestemmelser, således at myndighederne kan sikre, at der inden for kirkeomgivelserne ikke foretages indgreb, som kan virke forstyrrende på kirkernes visuelle fremtræden i landskabet. Kirkeomgivelser er typisk et større geografisk areal. Udpegningerne af "kirkeomgivelser" rummer både kirkens næromgivelser og kirkens fjernomgivelser.

Kirkens næromgivelser omfatter:

- det bebyggede område, hvori kirkebygningen opfattes som det dominerende bygningselement, og
- ubebyggede områder umiddelbart omkring kirkeanlægget, der er omfattet af kirkeomgivelsesfredning (provst Exner-fredning), eller mindre ubebyggede områder hvor deres karakter og beliggenhed indebærer at selv begrænsede ændringer i områdets anvendelse og udformning kan ændre hele miljøet omkring kirken på afgørende måde.

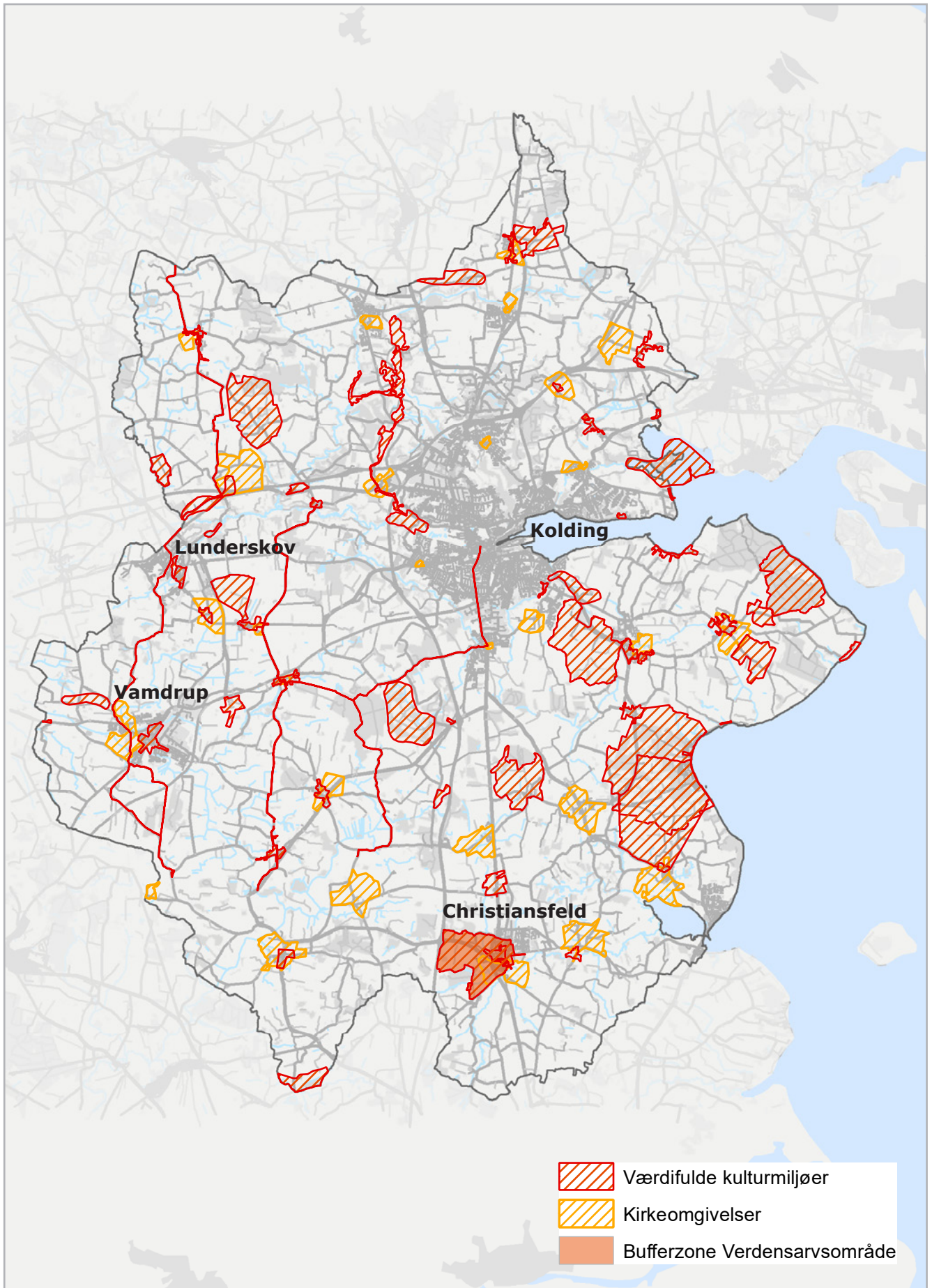
Bebyggelse og tekniske anlæg inden for det bebyggede område i kirkens nære omgivelser, der udformes eller placeres på en meget

dominerende måde, vil kunne forstyrre et harmonisk helhedsbillede. Ved renovering eller nybyggeri inden for dette bebyggede område i kirkens næromgivelser, skal der ved udformning og placeringen af det enkelte bygningsanlæg, tages hensyn til helhedsvirkningen omkring kirken.

Kirkens fjernere omgivelser er det åbne landskab, hvori kirken opfattes som en markant bygning. Det er hensigten med udpegning af kirkeomgivelserne, at den del af omgivelserne, der kan betragtes som fjernere omgivelser, bevares som et åbent agerdomineret landskab

Der er tale om en tilkendegivelse af, hvor en egentlig byvækst, skovrejsning, opførelse af fritliggende bygninger eller særligt høje eller store driftsbygninger skønnes at være uheldig ud fra hensynet til at bevare en sammenhæng mellem kirkeanlægget og det omgivende landskab.

Såfremt en afvejning af de planlægningsmæssige interesser gør det nødvendigt at bygge inden for kirkernes fjernomgivelser, skal der tages hensyn til kirkernes beliggenhed i landskabet og udsigten til og fra kirken. Store tekniske anlæg som for eksempel højspændingsmaster, vindmøller og vejanlæg bør så vidt muligt undgås inden for kirkeomgivelserne.

Kort over de udpegede kulturmiljøer og kirkeomgivelser, samt bufferzonen om UNESCO verdensarvsområdet i Christiansfeld.

FAKTA:**Universelle værdier og optagelse på verdensarvsliste**

UNESCO er FNs organisation for Uddannelse, videnskab og kultur, og varetager dermed sikring af verdensarv på internationalt plan.

UNESCOS universelle værdier er kultur- og/eller naturværdier, der er så enestående, at deres betydning overskrider nationale grænser, og de har betydning for hele menneskeheden, for nuværende og fremtidige generationer.

Optagelse på UNESCOs verdensarvsliste sker i medfør af en række forskellige kriterier, hvoraf Brødreminighedsbyen Christiansfeld er optaget ved følgende to kriterier med tilhørende begrundelser:

Kriterie iii:

Christiansfeld er et exceptionelt udtryk for Brødreminighedens kultur, der har eksisteret siden det 18. århundrede. Christiansfelds byplan og arkitektur afspejler Brødreminighedens samfundsstruktur, der baseres på fællesskabets tro og idé om et godt kristent liv. Christiansfeld blev skræddersyet til at opfylde behovene for, at medlemmer af Brødreminigheden kunne leve et godt liv i overensstemmelse med Brødreminighedens kristne og kulturelle værdier. Dermed illustrerer Christiansfeld en enestående sammenhæng imellem bystrukturen og menighedskulturen. Christiansfeld er resultatet af den udvikling, Brødreminighedens samfundsstruktur gennemgik i 1800-tallet og en kulmination af deres erfaringer med etablering af kolonier.

Kriterie iv:

Christiansfeld, med sin særlige byplan, arkitektoniske helhed og funktionelle opdeling, er et enestående eksempel på en planlagt, protestantisk koloni, som illustrerer et markant stadie i menneskeheds historie. Christiansfeld er opført som en herrnhutisk koloni, et planlagt bysamfund, bygget til at realisere en idé om en kristen samfundsstruktur efter herrnhutismens idealer. Christiansfeld er et enestående eksempel på den fysiske realisering af en protestantisk idealby, som et nyt, selvstændigt bysamfund, der ikke lukker sig om sig selv, men tværtimod interagerer med det omkringliggende samfund via omfattende handel og håndværksvirksomhed. Christiansfelds bygningsmasse som helhed er et fremstående eksempel på en storlået og stringent arkitektur med udgangspunkt i rokokkens lyse og lette udtryk. En koncentreret byggeperiode har skabt en homogen bygningsmasse, som både i stilart, materialer, proportioner og fine håndværksmæssige detaljer danner en enestående arkitektonisk helhed.

Verdensarvsområde Christiansfeld

4.3.4 Retningslinje for bufferzone om Verdensarvsområde Christiansfeld

Indenfor bufferzone til verdensarvsområdet, som vist på kort, må der ikke etableres anlæg eller byggeri, som virker dominerende eller forstyrrende i forhold til verdensarvsområdet. Ved bebyggelse og anlæg indenfor bufferzonen skal der tages hensyn til verdensarvens enestående universelle værdier, og det skal godtgøres i hvert enkelt tilfælde, at beskyttelses- og bevaringsinteresserne ikke kompromitteres. Oplevelsen af kontakten til det åbne land mod vest skal fastholdes uforstyrret. Sigtelinjen fra Lindegade mod øst bør søges reetableret, hvis der sker ændringer i byggeri indenfor bufferzonen.

Redegørelse til retningslinje

Bufferzonen er udpeget med henblik på at sikre Christiansfelds enestående universelle værdier mod negative påvirkninger fra omgivelser. Christiansfelds enestående universelle værdier er defineret i forbindelse med Verdensarvskomiteens optagelse af Brødreminighedsbyen Christiansfeld på UNESCOs verdensarvsliste den 4. juli 2015. Christiansfeld er optaget efter UNESCOs kriterie iii og iv. Det vil sige, at Christiansfeld er et enestående udtryk for Brødreminighedens kultur og livsførelse. Byen er et enestående eksempel på en planlagt idealiseret protestantisk koloniby, som udtrykker de nye ideer, der blev introduceret under oplysningstiden, og som først blev en realitet for de fleste europæere langt senere.

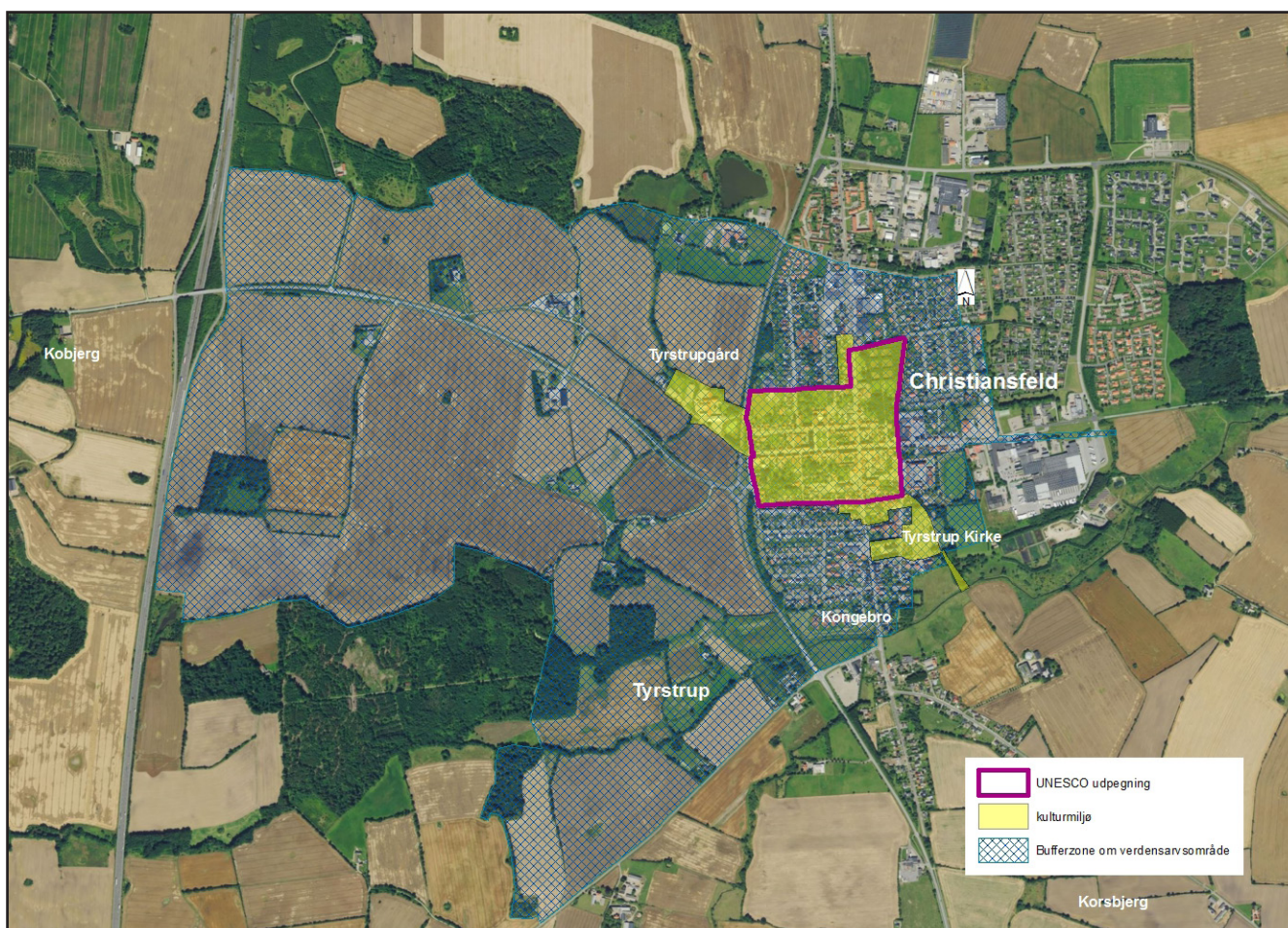
Bufferzonen er udpeget som det område, hvor bebyggelse og anvendelse har relation til det udpegede verdensarvsområde. Det vil sige, at ændringer i bygningshøjder, ny anlæg m.v. kan have indflydelse på oplevelsen af verdensarvsområdet.

Udpegningen af en bufferzone om Christiansfeld har til formål at sikre indblik fra det åbne land til det udpegede verdensarvsområde. Bufferzonen skal desuden sikre friholdelsen af sigtelinjerne fra Lindegade og Nørregade mod landskabet. Den fremtidige udvikling inden for bufferzonen skal ske under hensyntagen til Christiansfelds enestående universelle værdier.

Den samlede bufferzone består af to dele beliggende i henholdsvis byzone og i landzone. Den del af bufferzonen, der rummer byzone, omfatter byområderne nord, øst og syd for det udpegede område i en radius på ca. 200-500 meters afstand. Derudover er sigtelinjen fra Lindegade mod øst markeret ind igennem hele byen, for at der vil kunne tages højde for den i tilfælde af fremtidig byomdannelse. Denne buf-

ferzone er udpeget, da det inden for den er væsentligt, at bebyggelsen underordner sig den gamle by og bystruktur. Denne del af bufferzonen er allerede reguleret igennem kommuneplanrammer og retningslinjer samt igennem gældende lokalplaner og deklamationer, der varetager hensynet til omgivelserne, herunder det udpegede område.

Den del af bufferzonen, der er i landzone omfatter landskabsrummet vest for Christiansfeld, afgrænset ved Christiansfeld by mod øst, motorvej E45 mod vest og skovbryn mod syd og nord. Derudover omfatter denne del af bufferzonen området sydvest for Christiansfeld mod Christinero og indtil Hjerndrupvej. Området her er omfattet af bufferzonen fordi, der fra området er stærk visuel forbindelse til og fra det udpegede verdensarvsområde, og som derfor påkræver beskyttelse. Derudover indeholder bufferzonen i landzone elementer i landskabet, der knytter sig til historien om Christiansfeld. Det drejer sig om Tyrstrupgård umiddelbart vest for byen, som Brødremenigheden købte sine jorder fra, samt Christinero, der er et romantisk haveanlæg fra den samme periode, som Christiansfeld blev grundlagt. Det er væsentligt, at karakteren af landskabsrummet bevares som landbrugsområde og ikke bliver domineret af større tekniske anlæg. Den del af bufferzonen, der er i landzone, er primært reguleret via Planlovens landzonebestemmelser §§ 34-38 og kommuneplanens retningslinjer.

5. TRAFIK OG TEKNISKE ANLÆG

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer. Du opfordres derfor til at læse kapitel 5 i Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet om Trafik og tekniske forhold, i sammenhæng med dette kapitel i den lokale del af kommuneplanen.

Mål

- Den fortsatte vækst i kommunen skal understøttes ved at sikre fremkommelighed og mobilitet for personer og varer.
- Sikring af fremkommelighed skal understøttes ved også at satse på alternativer til individuel bilisme, som fx kollektiv trafik, samkørsel, forbedrede forhold for cyklister og forbedrede muligheder for kombination af transportmidler.
- Udbygningen og udviklingen af både den trafikale og den forsyningsmæssige infrastruktur skal ske under størst mulig hensyn til borgernes sundhed, herunder med særlig fokus på trafiksikkerhed, udledning af sundhedsskadelige partikler og sundhedsskadelig støj.
- Affald skal betragtes som ressourcer, og affaldshåndteringen skal sikre, at ressourcerne i affaldet anvendes optimalt. Derfor skal mest muligt affald genbruges og genanvendes. Det affald, der ikke kan genanvendes, skal så vidt muligt energiudnyttes ved forbrænding, mens andelen, der deponeres, skal reduceres mest muligt.

Indledning

Kolding Kommune er en af de største kommuner i Danmark og kommunens samlede trafikale infrastruktur er derfor meget omfattende.

Øget velstand, øget befolkning og transport af personer og gods har øget presset på det overordnede trafiknet. Erhvervslivet søger mulighed for hurtige leverancer af varer og arbejdskraft, og den enkelte borger har forventninger til et velfungerende transportsystem. Presset har betydet stor trængsel på indfalds- og ringvejene i myldretiden. For at sikre en trafikalt velfungerende by tilrettelægges den trafikale hovedstruktur med henblik på at understøtte en god og bæredygtig trafikbetjening i eksisterende by- og vækstområder.

På sigt er det samkørsel, kombination af transportformer, cykelfremme og intelligent trafikstyring, der har størst potentiale i forhold til at gøre transporten mere bæredygtig. Hverken udbygning af den kollektive transport eller byfortætning kan reducere biltrafikken i kommunen i tilstrækkeligt omfang.

Kolding Kommunes samlede indsats omkring mobilitet, fremkommelighed og cykelstier fremgår af Mobilitetsplan 2016-2027 for Kolding Kommune, der er indarbejdet i kommuneplanen for de relevante temaer og indsatser.

Det er en forudsætning for en velfungerende kommune, at der er en velfungerende trafikalt infrastruktur til at binde byer og områder, såvel inden for kommunen som uden for kommunen, sammen. Ligeledes er også den øvrige infrastruktur, som adgang til havne, lufthavne og diverse tekniske anlæg en vigtig forudsætning for at levere den nødvendige forsyning i området.

Vejnet og fremkommelighed

Vejstrukturen i kommunen består både af motorvej og motortrafikvej, bestyret af staten, og af kommunale veje opdelt i 3 klasser:

- Gennemfartsveje
- Fordelingsveje
- Lokalveje

Det samlede vejhierarki beskriver dermed, hvordan vejnettet skal bruges. Gennemfartsvejenes rolle er at forbinde de større byer med hinanden og forbinde byerne til motorvejsnettet. Fordelingsvejenes rolle er at forbinde mindre byer og byområder med hinanden. Kort over det samlede vejhierarki fremgår af modsatte side.

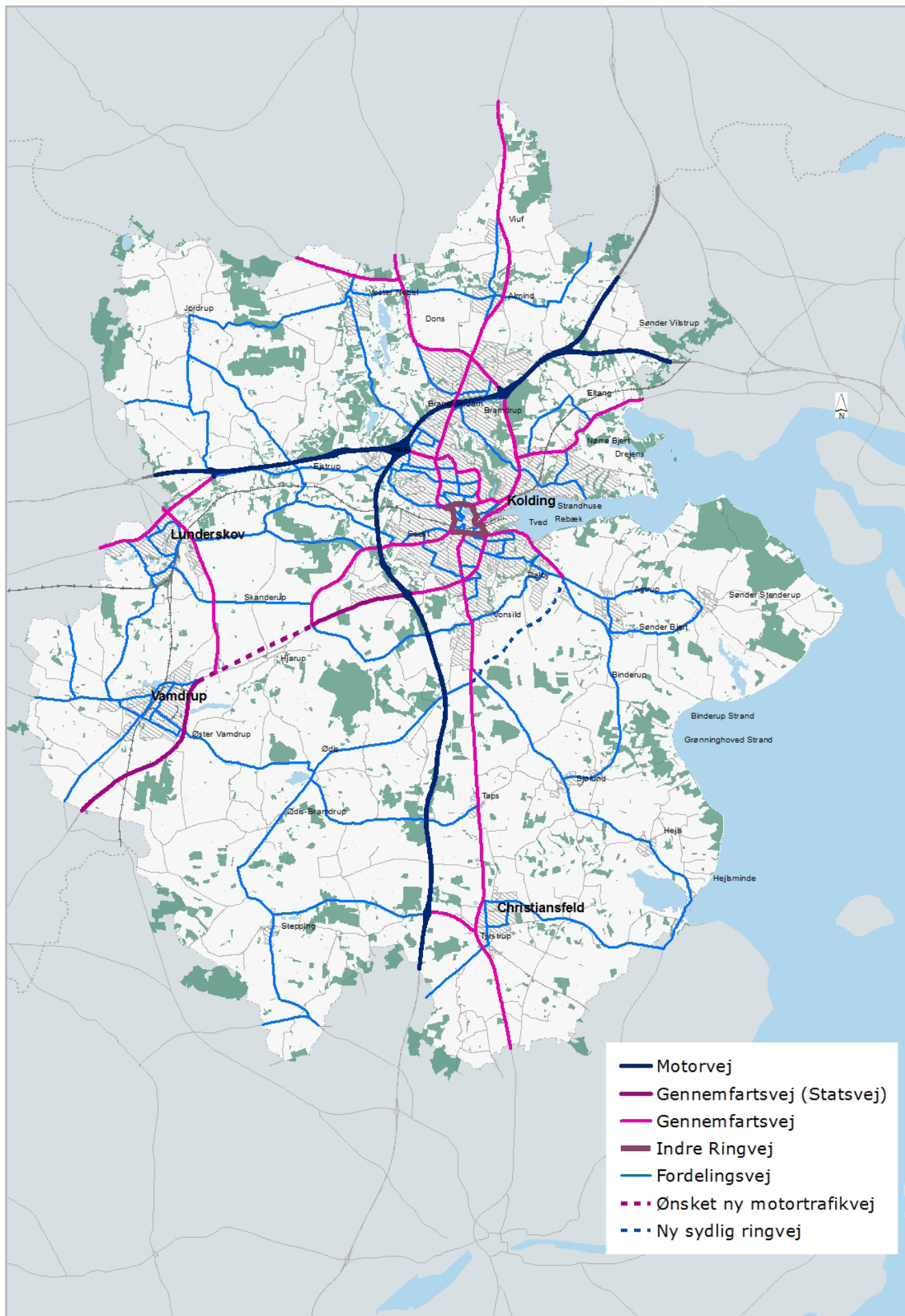
Kolding Kommune har i dag trængselsproblemer på vejnettet, hvilket i særlig grad gælder på strækningerne:

- Fynsvej på strækningen fra Sjællandsvej til Nordre Ringvej.
- Vejlevej på strækningen fra Islandsvej til Låsbygade.
- Vejlevej på strækningen mellem Ny Esbjergvej og Egtvedvej og gennem Bramdrupdam til E45.

Kommunen har i "Mobilitetsplan 2016-2027" beskrevet mere detaljeret hvilke konkrete udfordringer, der knytter sig til fremkommeligheden på vejnettet, og hvilke tiltag, der kan bidrage til at løse de nuværende og kommende udfordringer på vejnettet.

Rute 25 mellem Kolding og Vamdrup

Kommunens forslag til staten om at opgradere Tankedalsvej til motortrafikvej på hele strækningen til Vamdrup og forlægning af strækningen ved Hjarup til Gl. Lunderskovvej fastholdes med henblik på aflastning af det øvrige trafikvejnet i den sydvestlige del af kommunen. Ved en fremtidig forlægning af vejen skal behov for nordlig udvidelse af asfalteret landingsbane ved Kolding Lufthavn med tilhørende sikkerhedszone iagttages, hvilket kan give nogle væsentlige driftsfordele. En forlænget landingsbane kan udvide mulighederne for hvilke typer af mindre flymaskiner, der vil kunne benytte Kolding Lufthavn og dermed aflaste f.eks. Billund Lufthavn.

Vejhierarki for det samlede overordnede vejnet i Kolding kommune samt nye vejforbindelser.

Ny sydlig ringvejsforbindelse om Kolding

Med henvisning til retningslinje i Kommuneplan 2021-33 for Trekantområdet (5.1.1 Retningslinje for de overordnede veje) er der udlagt en arealreservation til fremtidigt anlæg af en ny vejforbindelse mellem Vonsildvej syd for Kolding og Skamlingvejen sydøst for Kolding.

Vejen skal i sammenhæng med tilslutningsanlægget til E45 ved Ødisvej syd for Kolding, fungere som en sydlig omfartsvej og medvirke til at aflaste den eksisterende vejforbindelse mellem Vonsild og Dalby via Dalbyvej. En ny sydlig ringvejsforbindelse vil samtidig give mulighed for at tilslutte vejforbindelser mellem denne og byudviklingsområderne ved Dalby og Vonsild.

Vejen påregnes anlagt i etaper, hvor etape 1 skal sikre adgang til en ny fordelingsvej til et planlagt byudviklingsområde sydøst for Vonsild. Der er udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for projektet, hvor de miljømæssige påvirkninger er vurderet. Miljøkonsekvensrapporten har været i høring hos myndigheder og offentlighed.

Der vil ske en detaljering af vejprojektet. Detaljeringen vil blandt andet fastlægge vejens endelige linjeføring inden for den udlagte korridor – herunder i forhold til tilslutningen ved Skamlingvejen, og præcisere placering af øvrige vejtilslutninger, regnvandsbassiner, skråningsanlæg, faunapassager med mere.

Linjeføring af fremtidig sydlig ringvejsforbindelse mellem Vonsildvej syd for Kolding, og Skamlingvejen sydøst for Kolding. Sammen med den eksisterende tilslutning til E45 vil forbindelsen kunne udgøre en sydlig omfartsvej.

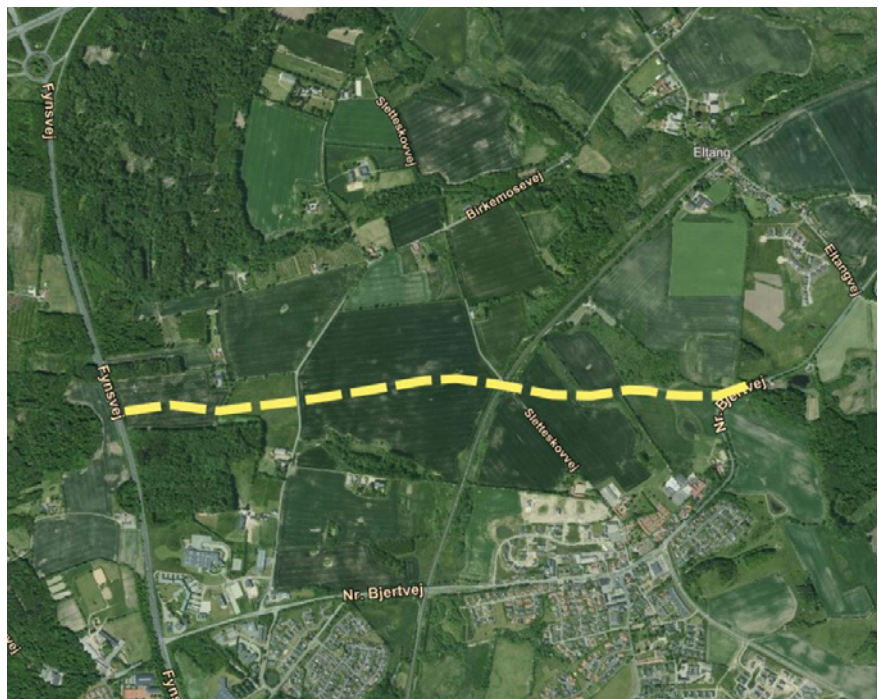
Ny nordlig omfartsvej nord om Nr. Bjert

Nr. Bjertvej gennemskærer Nr. Bjert. Den bærer i dag en relativ stor trafik, som giver udfordringer i spidstimerne i de tætliggende kryds i den centrale del af byområdet. Kolding Kommune har derfor haft et ønske om, at belyse muligheden for at etablere en ny omfartsvej nord om Nr. Bjert for at aflaste den eksisterende Nr. Bjertvej og åbne mulighed for fremtidig byvækst.

På den baggrund har Kolding Kommune gennemført en forundersøgelse for at belyse mulighederne for at etablere en ny nordlig omfartsvej, der dels kan aflaste Nr. Bjertvej, og dels kan åbne mulighed for en god trafikbetjening af fremtidige byvækstområder. To løsningsvarianter var i spil – én, der forlægger Nr. Bjertvej nord om byområdet, og en anden, der kobler Nr. Bjertvej til Fynsvej længere mod vest og med en vejstrækning over jernbanen. Ved politisk beslutning i januar 2021 har Kolding Kommune efterfølgende besluttet alene at arbejde videre med sidstnævnte mulige linjeføring.

Kommuneplanen indeholder ikke en arealreservation til linjeføring af den omtalte omfartsvej. En forundersøgelse var således et første trin i tilvejebringelsen af et plangrundlag for en ny vejforbindelse. Forundersøgelsen skulle dels belyse mulighederne for at indpasse en ny vejforbindelse og den økonomi, der vil være forbundet med realisering af vejanlægget, og dels skulle forundersøgelsen danne grundlag for en senere miljøkonsekvensvurdering (VVM) af vejanlægget.

På baggrund af ovenstående har Kolding Kommune i november 2021 gennemført indkald af idéer og forslag til et kommuneplantillæg samt igangsat en miljøkonsekvensvurdering af et muligt fremtidigt vejanlæg. Dette er sket med afsæt i nedenstående skitserede forløb til en mulig, fremtidig omfartsvej.

Skitsering af mulig fremtidig linjeføring af en omfartsvej nord om Nr. Bjert og med tilslutning til Fynsvej

---

Parkering

I Kolding Kommune er der generelt god parkeringskapacitet i centerbyerne, mens p-pladserne i Kolding midtby er under pres. Den generelle oplevelser som bilist er, at det er svært at finde en ledig p-plads i dagtimerne.

Der er ca. 950 pladser i underskud. Et underskud, som vil være stigende i takt med den fortætning og udbygning, der finder sted i byen. Med den nuværende og kommende fortætning af midtbyen samt det stigende bilejskab forventes presset på parkeringspladserne at stige yderligere.

Af hensyn til arealknapheden i midtbyen og stigende grundpriser, er det målsætningen at udvide parkeringskapaciteten ved at bygge p-huse, p-kældre eller automatiske p-anlæg.

Mobilitetsplan 2016-2027 for Kolding Kommune omfatter en mere indgående beskrivelse af status, udfordringer og handlingsmuligheder. Sammenfattende vil kommunen arbejde for følgende:

- Optimering af eksisterende p-pladser, offentlige såvel som private.
- Dynamisk p-henvisning
- Udvidelse af takststruktur
- Anlæg af flere p-pladser
- Anlæg af p-huse
- Samkørsel
- Kombination af bil og cykel, hvor den resterende strækning fra pendlerplads til bycentrum tages på cykel

Overordnede mål for indsats i forhold til kollektiv trafik

Det overordnede mål for den kollektive transport i Kolding Kommune er, at passagertallet stiger med 2 % om året. Dette skal ske ved at:

- Udbygge den kollektive trafik, hvilket primært skal ske gennem effektiviseringer af det eksisterende kollektive trafiksystem.
- Arbejde for at koordinere de kommunalt finansierede kollektive transporttilbud med øvrige kollektive transporttilbud.
- Forbedre mulighederne for at kombinere den kollektive transport med andre transportformer.
- Understøtte de nye tendenser om samkørsel i bil, der specielt i landområderne kan være et alternativ til den kollektive transport.

Kilde: Mobilitetsplan 2016-2027 for Kolding Kommune

Kollektiv trafik

Den kollektive trafikforsyning har i forhold til kommuneplanlægning og fysisk planlægning hovedsageligt sammenhæng med kommunens arbejde for det overordnede bymønster.

I bymønsteret indgår et princip om at koncentrere boligudbygningen, butikker og publikumsorienteret service i centerbyerne og bydele, hvor den kollektive trafikforsyning kan betjene områderne bedst muligt. Der er vel at mærke en gensidig påvirkning mellem byudvikling og rammerne for god, sammenhængende kollektiv trafikbetjening.

Det kommunalt finansierede kollektive transportudbud består af følgende forskellige tilbud:

- Bybusser, som kører i Kolding by
- Lokalruter, som forbinder oplandsbyerne og Kolding. Ruterne serverer primært skoleelever og uddannelsessøgende, men kan bruges af alle
- Flextur, FlexUng, FlexJunior og Plustur, der er behovsstyret kollektiv trafik med mindre vogne

Ud over de kommunalt finansierede kollektive transporttilbud findes der regionalbusser og tog, der finansieres af regionerne og staten. Trafikselskabet Sydtrafik varetager, i samarbejde med Kolding Kommune, koordineringen af de kommunale busruter med de regionale ruter samt tog. Takstkompetencen ligger hos trafikselskabet.

Generelt har den kollektive trafik været under pres de seneste år. Bilejerskabet har været støt stigende, og biler kan i dag erhverves langt billigere end tidligere. Dette medfører et øget pres på vejnettet. Samtidigt opleves en mere individualiseret livsstil, hvor rigtig mange gøremål skal gå op i en højere enhed. Dette kan være svært at forene med den kollektive transport.

Blandt andet derfor er der også behov for løbende at forbedre den samlede kollektive trafikbetjening som et reelt alternativ til privatbilisme, hvilket fx indebærer at en udvikling sker under hensyn til økonomisk bæredygtighed, og et balanceret hensyn mellem ruter, betjeningsområder og passagertal.

Den kollektive trafik kan også forbedres ved andre tiltag end egentlig udbygning forstået som et tættere forgrenet rutenet og hyppigere afgange. I kommunens fortsatte arbejde med forbedringer og understøttelse af kollektiv trafik vil følgende hensyn søges varetaget:

- For at kunne gennemføre en længere rejse med den kollektive transport, er det vigtigt at lokalruter, regionalruter og tog er koordineret, så ventetiden mellem transportformerne minimeres.
- Ligeledes er det vigtigt, at ankomsttider til og fra Kolding, Vamdrup og Lunderskov passer med almindelige mødetider på arbejdspladser og med de uddannelsesstilbud, der findes i Kolding. Omvendt skal uddannelsesstibuddene også være parate til at justere i deres ringetider for at tilgodese elever, der har brug for at benytte den offentlige transport.

Prioriterede indsats for bedre koordinering af kollektive transporttilbud

Kommende indsats for at forbedre koordinering mellem forskellige kollektive transporttilbud skal målrettes mod:

- Kolding Kommune og Sydtrafik vil arbejde for bedre koordinering af de kommunale og regionale kollektive transporttilbud med DSB og andre udbydere af togdrift.
- At lokalruter og regionalruter betjenes med lavgulvsbusser, så de er mere tilgængelige for personer der er gangbesværede og benytter fysiske hjælpemidler. Dette skal ligeledes være med til at forbedre omstigningsmulighederne mellem bybusser og lokal- og regionalruter.

Kilde: Mobilitetsplan 2016-2027 for Kolding Kommune

-
- Hvis den kollektive transport kan kombineres med andre transportmidler bliver den mere konkurrencedygtig på både tid og pris. Som eksempel kan nævnes muligheden for at tage cyklen med i bus og tog eller parkere bilen ved en station og fortsætte rejsen med tog.

Arbejdet med forbedringer vil blandt andet ske med afsæt i de mål og prioriterede indsatser, der fremgår af Mobilitetsplan 2016-2027 for Kolding Kommune.

Udbygning og effektivisering af den kommunalt finansierede kollektive transport er de seneste år sket med afsæt i tre hovedelementer, bestående af bybusnettet i Kolding by, lokalruter, der betjener de fleste byer i kommunen, samt nye Flextur-ordninger, der er en særlig form for behovsstyret kollektiv trafik, som køres af mindre vogne på bestilling. Kørslen er planlagt efter borgerens individuelle behov for kørsel og ikke efter en fast køreplan, som det kendes fra almindelige busser.

Der blev i 2015 indviet et nyt bybusnet i Kolding og en busterminal ved banegården blev taget i brug. Med de nye bybusruter og den nye terminal blev det muligt at effektivisere bybusnettet, så busserne anvendes mere. De kommende investeringer i bybusnettet skal målrettes mod kortere rejsetid, højere frekvens samt bedre dækning af de prioriterede bydele.

Cykelfremme og cykelstier

Cyklen spiller en vigtig rolle for mobiliteten i Kolding Kommune. Omkring halvdelen af alle koldingensere cykler dagligt eller et par gange om ugen. Visionen for Kolding som cykelby er:

"Kolding Cykelby skal understøtte en by i bevægelse. Cykling skal være det naturlige valg for alle samfundsgrupper på korte og mellem lange ture."

Cyklen er et fremragende transportmiddel med et stort potentiale. Den kan indgå som en del af den daglige motion, og så er den CO₂-neutral. Cyklen er i det hele taget et vigtigt alternativ til bilen på de korte ture op til 5-6 km, og med en elcykel er der mulighed for at komme længere.

Kommunen er velforsynet med stier. Stinettet består af cykelstier, gangstier samt kombinerede cykel-/gangstier langs vejene eller i eget tracé, hvilket gælder i byerne og i det åbne land. En del af det kommunale stinet indgår i det regionale stinet. Kommunens indsats i forhold til et bedre forbundet stinetværk, velegnet til både transport og rekreative oplevelser, skal være med til understøtte målsætningen om at overføre størst mulig del af biltrafikken til gang, cykel eller kollektiv trafik.

Med kommunens planlægning er følgende hensyn højt prioriteret:

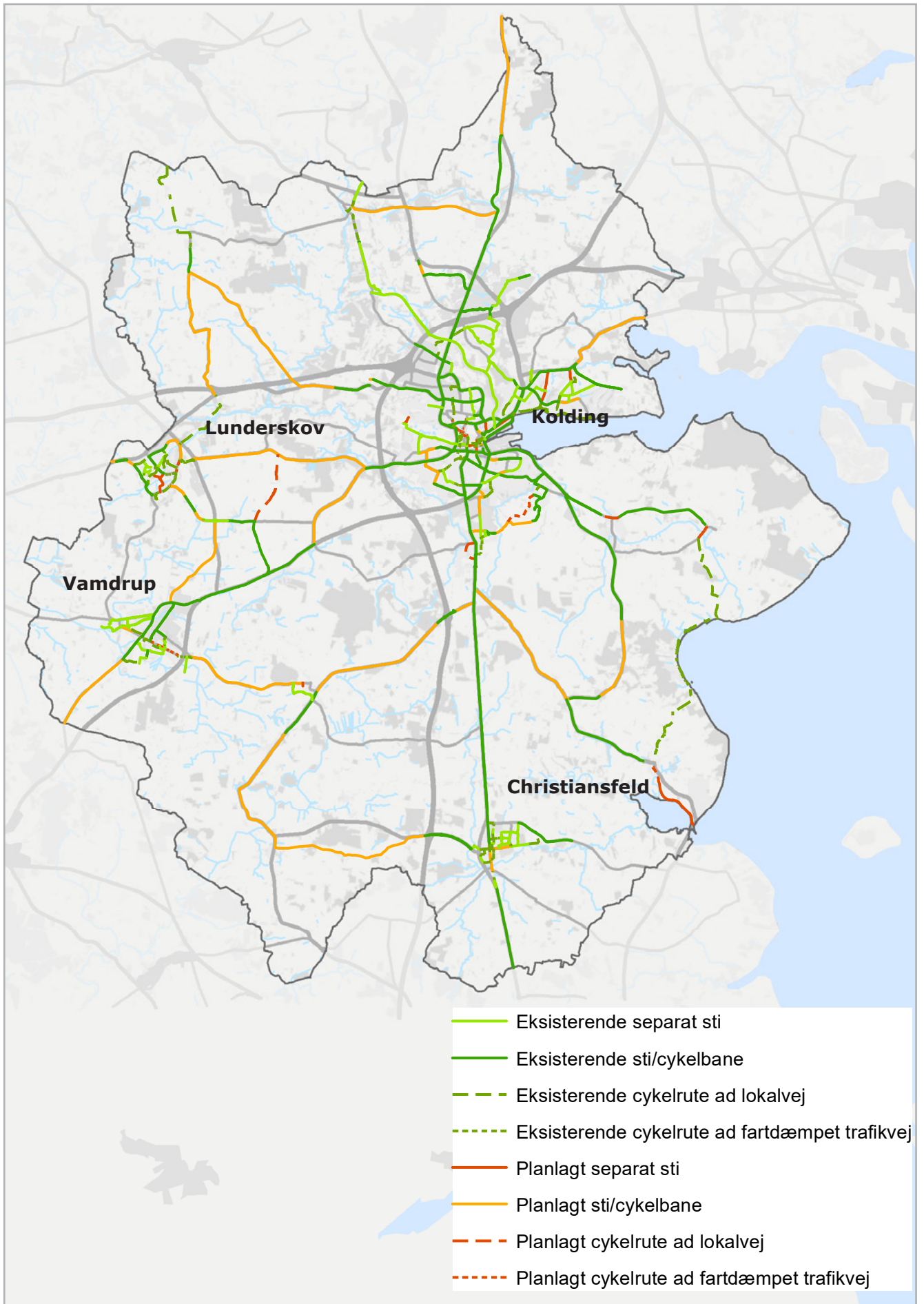
På de korte ture op til 5-6 km er cyklen et vigtigt alternativ som transportmiddel men også til motion. For at få flere til at cykle vil der blive arbejdet på at lukke eksisterende huller i det nuværende stinet og at etablere et sammenhængende cykelrutenet i Kolding Kommune, som bl.a. skal betjene trafik til skoler, institutioner, fritidsfaciliteter, offentlige funktioner, indkøbsmuligheder og den kollektive trafiks knudepunkter.

Nye stier skal integreres med det eksisterende stisystem for at skabe en sammenhæng mellem byernes boligkvarterer og funktionsområder og øge trafiksikkerheden for bløde trafikanter. De rekreative stier og deres omgivelser skal vedligeholdes og sikres en høj rekreativ værdi. For at medvirke til et godt friluftsliv skal de rekreative stier i det åbne land muliggøre let adgang til natur- og skovarealer.

På den baggrund arbejdes for en fortsat udvikling af det eksisterende stinet.

Cykelstier i åbent land

Stinettet i åbent land skal forbinde kommunens bysamfund og større trafikmål. Det er et væsentligt element i kommunens planlægning at sikre stiforbindelser mellem kommunens centerbyer og landsbyer inden for en afstand af 6 km. Denne afstand er valgt ud fra, hvad der vurderes realistisk, at bl.a. pendlere vil cykle. Det er også på disse ruter, at de større skolebørn typisk skal cykle fra de mindre byer til overbygningsskolerne i de større byer.

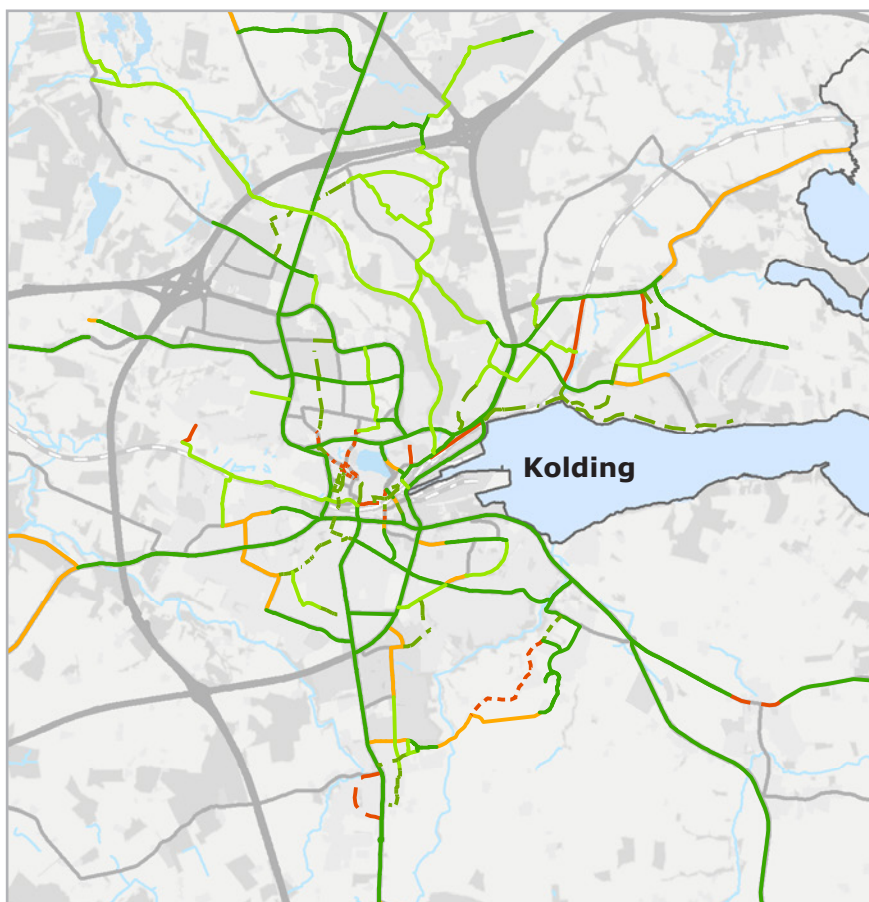
Eksisterende cykelstinet og planlagte cykelstier i åbent land.

Cykelstier i Kolding by

Kolding by er godt betjent med cykelstier.

I forhold til Kolding by vil kommunens indsats de kommende år fokusere på følgende:

- Lukke huller i cykelstinet.
- I forbindelse med anlæggelsen af den nye busterminal nedlægges den eksisterende bybusterminal i Brostræde. Dette åbner op for at anlægge en øst-vestlig cykelforbindelse i midtbyen.
- Opgradere de vigtigste cykelruter i byen til supercykelruter, hvor der arbejdes med at øge rejsehastigheden.

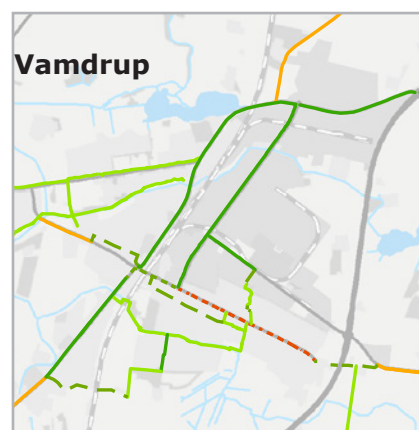
Eksisterende cykelstinet og nye planlagte cykelstier i og omkring Kolding.

Cykelstier i Vamdrup

I Vamdrup er der fokus på at lukke huller i cykelstinet. Her ud over planlægges cykelstier/baner på følgende strækninger:

- Søndergade
- Vestergade
- Østergade
- Bavnevej mod Ødis

Desuden skal det vurderes, om der er mulighed for at etablere et ekstra krydsningssted under/over banen.

Eksisterende cykelstinet og nye planlagte cykelstier i Vamdrup.

Cykelstier i Lunderskov

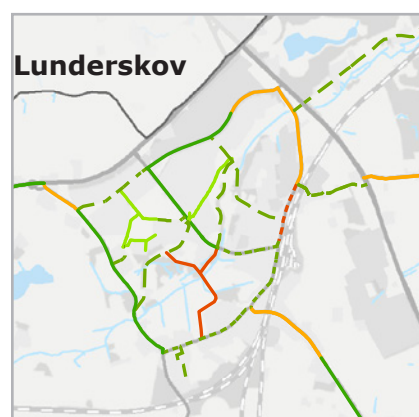
I Lunderskov er der også fokus på at lukke huller i cykelstinet. Der planlægges cykelstier/baner på følgende strækninger:

- Sortebjergvej
- Kongsbjerg
- Rolles Møllevej
- Møllegade
- V/Buen

I åbent land er der ønske om at stier etableres efter følgende prioritering:

- Lunderskov til Skanderup
- Skanderup til Hylkedal
- Skanderup Landevej til Kolding

(se kort over cykelstinet i åbent land)

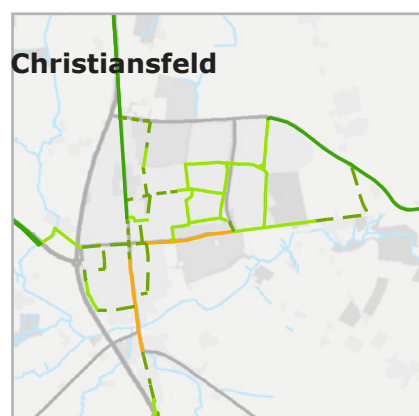
Eksisterende cykelstinet og nye planlagte cykelstier i Lunderskov.

Christiansfeld

I Christiansfeld er der ligeledes fokus på at lukke huller i cykelstinet. Der planlægges cykelstier/baner på følgende strækninger:

- Kongensgade
- Lindegade
- Haderslevvej

I åbent land skal der anlægges cykelsti på strækningen Taps – Kolding. (se kort over cykelstinet i åbent land)

Eksisterende cykelstinet og nye planlagte cykelstier i Christiansfeld.

Signatur til de tre ovenstående kort

	Eksisterende separat sti
	Eksisterende sti/cykelbane
	Eksisterende cykelroute ad lokalvej
	Eksisterende cykelroute ad fartdæmpet trafikvej
	Planlagt separat sti
	Planlagt sti/cykelbane
	Planlagt cykelroute ad lokalvej
	Planlagt cykelroute ad fartdæmpet trafikvej

FAKTA: Kystdirektoratet

I forbindelse med udvidelse og etablering af havne, administrerer Kystdirektoratet statens højhedsret over søterritoriet. Det er således Kystdirektoratet, der træffer afgørelse i forbindelse med udvidelse og etablering af havnene på søterritoriet inden for gældende lovgivning. Kystdirektoratet er ikke bundet af de fastsatte retningslinjer og målsætninger i kommuneplanen

Kolding erhvervshavn

Kolding Havn blev etableret i 1843 og har siden udviklet sig som fjordhavn. Havneområdet omfatter i dag arealer imellem jernbanen, Østerbrogade og Kolding Å. Kolding Havn, der er en kommunal selvstyrehavn, ejer ca. 54 ha, hvilket udgør størstedelen af havneområdet. Derudover er der også privatejede arealer, der anvendes til havneformål eller produktionserhverv. Inden for havneområdet er der i 2020 ca. 45 virksomheder, heraf har 17 virksomheder deres hovedaktiviteter indenfor shipping, transport og logistik. Derudover er 6 virksomheder beskæftiget med håndværk og produktion. De øvrige repræsenterer et bredt spekter af virksomheder fra forskning og undervisning, erhvervs-service, design og beredskab m.m. Det gamle pakhuis 'Pakhuset' på den sydlige kaj er indrettet som kontorhotel. I hele området er der ca. 800 beskæftigede.

Kolding Kommune regulerer Kolding Havns arealer efter det til enhver tid gældende plangrundlag. Samtidig vil der pågå en udviklingsproces, der skal realisere byrådets vision om, at erhvervshavn, by og fjord skal bindes sammen i en udvikling af havneområdet. Dele af havneområdet skal udvikles med boliger, erhverv, kultur og rekreative områder, hvorved der bliver mere by og grønnere erhvervshavn.

Kolding Havn har en central placering i Kolding by, omgivet af boliger, kultur, institutioner og forskellige former for erhverv. Det er af stor betydning for 'den levende by' og for byens udvikling, at der er plads til den store variation af funktioner. Samtidig har havnen en central placering ift. at løse klima- og infrastrukturudfordringer. For at sikre det gode naboskab arbejdes med, hvordan Kolding havn kan bidrage til byens liv og udvikling og mindske miljøgener. Havneområdet rummer i dag aktiviteter, der er omfattet af risikobekendtgørelsen og aktiviteter, der stiller særlige krav til omgivelserne. Se mere herom under afsnittet Risikovirksomheder på Kolding havn.

Kolding Lufthavn

5.3.3 Retningslinje for Kolding Lufthavn

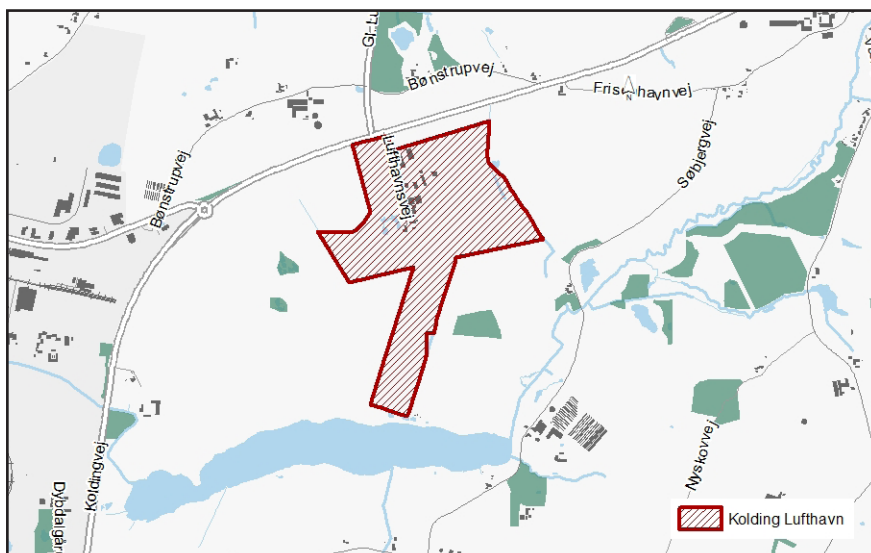
Areal udlægges til service-, forenings- og erhvervsformål, der har direkte betydning for den almindelige drift og udvikling af lufthavnen. Bebyggelse af området skal udføres og opføres i respekt for udpegningen som bevaringsværdig kulturmiljø - flyveplads.

Redegørelse til retningslinje

For at sikre en bevaring og fortsat udvikling af Kolding Lufthavn, udlægges arealer til anlæg, bygninger m.v., som har umiddelbar tilknytning til og betydning for udvikling og drift af lufthavnen. Området skal organiseres på en for omgivelserne hensigtsmæssig måde, herunder i forhold til de afledte virkninger som støjpåvirkning og trafik m.v.

Området er udpeget til at have kulturhistorisk værdi. Dette udelukker ikke, at der kan ske udvikling inden for områderne, men at udviklingen sker med viden om, og under hensyntagen til, de kulturhistoriske værdier.

Kommuneplanen indeholder forslag til staten om, at opgradere rute 25 til motortrafikvej på hele strækningen til Vamdrup og en forlægning af strækningen ved Hjarup til Gl. Lunderskovvej. I den sammenhæng henledes opmærksomheden på, at der ved en fremtidig forlægning af vejen skal iagttages behov for udvidelse af asfalteret landingsbane op mod Koldingvej med tilhørende sikkerhedszone, hvilket kan give nogle væsentlige driftsfordele. En forlænget landingsbane kan udvide mulighederne for, hvilke typer af mindre flymaskiner der vil kunne benytte Kolding Lufthavn og dermed aflaste fx Billund lufthavn.

Kolding Lufthavn

Forbrændings- og deponeringsanlæg

5.9.1 Retningslinje for forbrændings- og deponeringsanlæg

Deponeringsanlæg skal placeres under hensyn til miljø- og naturinteresser, herunder drikkevandsinteresser.

Mellemdeponering af affald, med henblik på senere forbrænding, skal ske på en sådan måde, at energiindholdet bedst muligt opretholdes.

Der må inden for en afstand af 500 m fra affaldsdeponeringsanlæg ikke udlægges arealer til forureningsfølsom anvendelse. Dette gælder dog ikke for indspulingsbassiner.

Redegørelse til retningslinje

De overordnede mål i den danske affaldspolitik er at optimere anvendelsen af ressourcerne i affaldet, at minimere affaldsforbrænding og at placere deponeringsanlæg, så de ikke udgør en forureningsrisiko for drikkevandet.

Forbrændingsanlæg

Affaldsforbrændingsanlæg fremstår som store, ofte dominerende industrielle anlæg, der kan medføre væsentlige luft-, støv- og støjgener. For at undgå gener udlægges der omkring disse anlæg et konsekvensområde på 500 m, hvor der ikke må udlægges nye arealer til forureningsfølsom anvendelse.

Kolding Kommune er en af i alt 16 kommuner, som arbejder sammen i Energnist I/S om det brændbare affald. Med Klimaplanen af 16. juni 2020 har flere af Folketingets partier indgået aftale om en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Som følge af aftalen forventes det, at alle forbrændingsanlæg fremover skal selskabsføres. Energnist I/S har udarbejdet en Strategi 2016-2030 som forventer, at der vil ske en stigning i affaldsmængderne til forbrænding. Dette kan dog ændres som følge af aftalen om grøn affaldssektor og cirkulær økonomi, der fastsætter mål om at reducere forbrændingskapaciteten frem mod 2030.

Deponeringsanlæg

For affaldsdeponeringsanlæg udgør risikoen for at forurene grundvandet det primære miljøproblem. Der kan desuden forekomme støv-, luft- og støjgener. Endelig kan anlæggene på grund af størrelsen virke dominerende i landskabet. Derfor skal der ved anlægsudvidelser og nyetableringer tages hensyn til anlæggets placering i forhold til boligområder, rekreative områder, vandveje, vandområder samt andre landbrugs- og byområder.

Der skal endvidere tages hensyn til de geologiske og hydrogeologiske forhold, grundvandsforekomster, kystnære vandområder, fredede arealer, risikoen for oversvømmelser, sætninger eller jordskred samt beskyttelse af natur- og kulturværdier.

Kolding Kommune indgår sammen med Esbjerg, Vejen, Billund, Vejle og Haderslev kommuner i ejerkredsen for Deponi Syd, og benytter det fælleskommunale selskabs deponier i Måde og Grindsted.

Den procentvise andel af affaldsmængden, som deponeres, er gennem de seneste 10-15 år faldet. Set ud fra de nationale planer og målsætninger, hvor deponering er den lavest prioriterede håndtering af affaldet, forventes denne udvikling at fortsætte. Den eksisterende kapacitet til deponi forventes derfor at være tilstrækkelig i planperioden.

Øvrige tekniske anlæg

Forvaltningen af, og interesseafvejninger i forhold til øvrige tekniske anlæg, fremgår af Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet. Under kapitel 5 "Høj mobilitet og bæredygtig energiforsyning" fremgår følgende afsnit, med tilhørende retningslinjer:

- Vindmøller
- Solenergianlæg
- Biogasanlæg
- Olie- og gasanlæg
- Højspændingsanlæg og antennemaster

---

6. MILJØFORHOLD

FAKTA:**Kommuneplan for
Trekantområdet - den
fælles del**

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 6. Miljøforhold.

Kommuneplanens retningslinjer og øvrige indhold vedrørende miljøforhold som støj-, lugt-, støv- og anden luftforurening fremgår af Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel "6. Miljøforhold".

Af forudsætningsredegørelsen til den lokale del af kommuneplanen for Kolding Kommune fremgår hvilke ændringer der i Kommuneplan 2021-2033 er foretaget i forhold til udpegninger af støjkonsekvenszoner.

---

7. KLIMA

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder de fleste af kommuneplanens retningslinjer. Du opfordres derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 7. Klima, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Mål

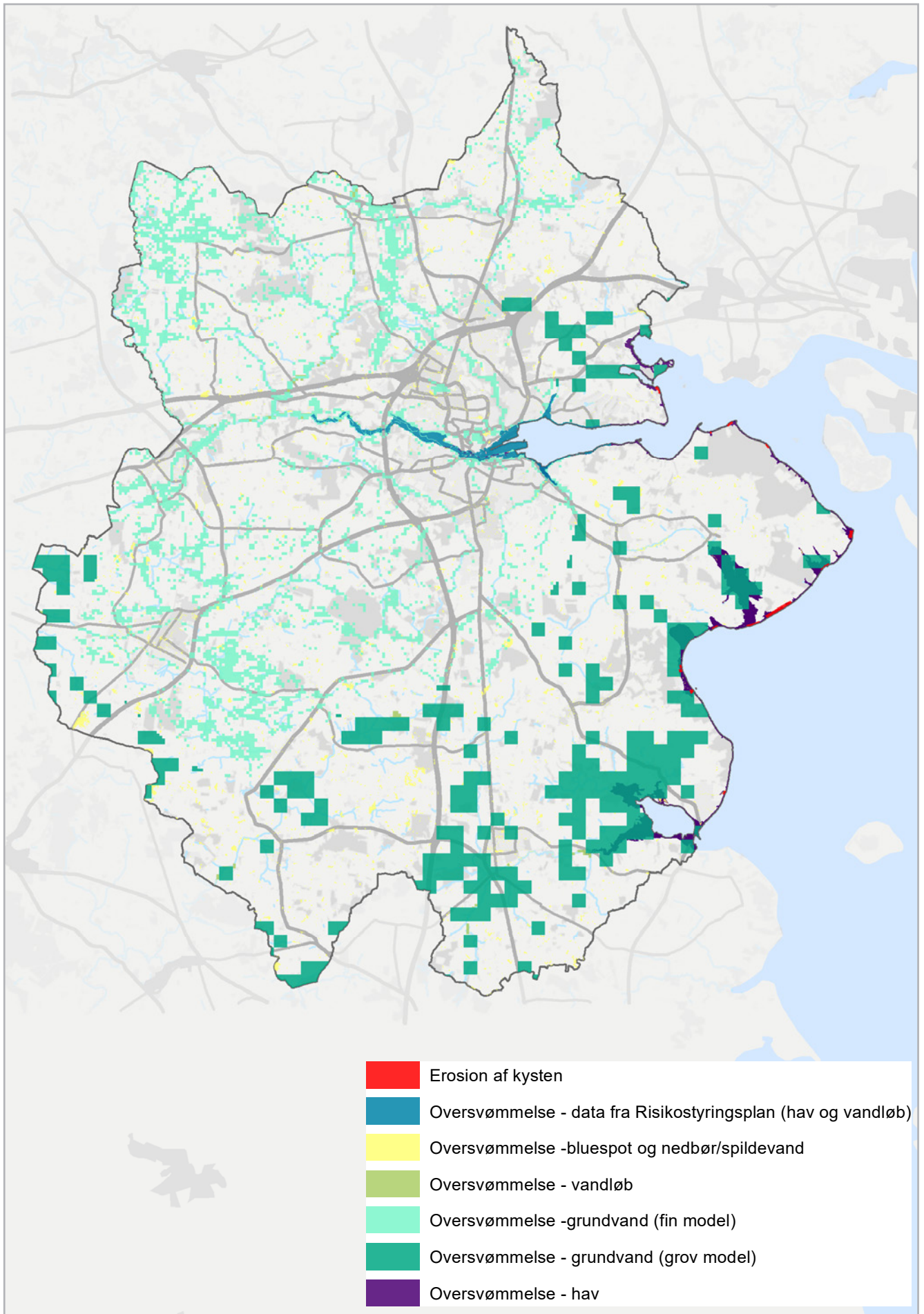
- Der skal gennemføres indsatser, som sikrer eksisterende bebyggelser i oversvømmelsestruede områder mod skader fra oversvømmelser.
- Det skal så vidt muligt undgås, at der placeres ny bebyggelse i oversvømmelsestruede områder, og alternativt skal der sikres de nødvendige afværgeforanstaltninger.
- Løsninger i forbindelse med forebyggelse af oversvømmelser skal desuden sikre synergi og merværdi for lokalområdet.
- Der skal etableres bæredygtig og lokal regnvandshåndtering for at forebygge oversvømmelser ved ekstrem regn og for at forbedre vandkvaliteten i Kolding Fjord.

Indledning

Ændringer i klimaet betyder, at der i planlægningen fremover skal tages større hensyn til risikoen for oversvømmelser. Kolding Kommune har udarbejdet en klimatilpasningsplan, som kortlægger hvilke områder, der er udsatte for oversvømmelser ved henholdsvis grundvandsstigninger, stormflod og skybrud.

I de udpegede områder hvor der er risiko for oversvømmelser, skal der i den kommende planlægning sikres, at eventuel ny bebyggelse kan sikres mod skader fra oversvømmelser. Der skal endvidere arbejdes med foranstaltninger, der afhjælper problemer omkring eksisterende bebyggelse i risikoområder. Det er målsætningen, at foranstaltninger til forsinkelse af overfladevand og til nedsivning skal bruges til at skabe synergi og merværdi i forhold til kommunens andre strategier og projekter.

Vi kan ikke sikre os helt mod oversvømmelser, men tilpasse byen, således at vandet styres hen de steder, hvor det kan håndteres uden forøget risiko for byens værdier og infrastruktur. En del af klimatilpasningsløsningerne vil være synlige i byen og vandet vil blive indtænkt i forskellige løsninger, der vil give eksisterende byrum nye udtryk og anvendelser. Andre løsninger vil være af mere teknisk karakter og være en del af spildevandsselskabet BlueKoldings kloakstruktur.

Afkortet fremgår områder med risiko for oversvømmelse - fordelt på kilder - og områder med risiko for erosion.

Oversvømmelse og erosion

FAKTA:

Kommuneplan for Trekantområdet - den fælles del

Kommuneplanen for Kolding Kommune består af en fælles del for de 7 kommuner i Trekantområdet, og denne lokale del for Kolding Kommune.

Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet indeholder blandt andet følgende:

- 7.1.2 Retningslinje for oversvømmelse og erosion

For indblik i det samlede grundlag for retningslinjer og de dertil knyttede arealudpegninger, opfordres du derfor til at læse Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet, kapitel 7. Klima, i sammenhæng med denne lokale dels afsnit.

Kolding kommunes 50 km lange kyststrækning er flere steder udfordret i forhold til oversvømmelse og den forventede øgede hyppighed af stormflodshændelser og den generelle havspejlsstigning.

Ved planlægning og byggeri i de udsatte områder er det vigtigt at tilpasse til de fremtidige klimapåvirkninger. Det kan betyde at der er områder, hvor der ikke bør planlægges for byggeri og anlæg, eller hvor der i givet fald bør stilles krav til et projekt, så det er tilpasset klimaforandringerne. Det samme gør sig gældende for de lavere liggende arealer langs åerne i forhold til oversvømmelser. Her vil store afstrømninger fra oplandet, ved langvarig nedbør og skybrud, kunne skabe oversvømmelse, når kapaciteten i åen og de å-nære arealer overskrides.

Der er kun få steder langs kysten i Kolding kommune, hvor de lavtliggende områder er sikret mod højvands-hændelser med diger eller lignende. Kolding by og sommerhusområder i Binderup Bugten oplever i dag oversvømmelser fra havet, som vil tage til i antal og styrke fremadrettet som følge af klimaforandringer.

Få steder på kysten giver erosion problemer med at land bliver "spist". Der er enkelte steder som ved Grønninghoved strand og ved Stenderuphage hvor vi i dag oplever kraftig erosion på kortere strækninger.

Områder med højtstående terrænnært grundvand falder ofte sammen med overfladevand og vådområder. Så det er primært arealer langs vandløb og lavbundsområder, der med klimaforandringerne vil være i risiko for stigende terrænnært grundvand.

Kolding by ligger i en ådal, hvor Kolding Å løber ud i Kolding Fjord. En beliggenhed der gør byen udsat for oversvømmelse fra fjorden ved stormfloder, og fra åen ved skybrud eller længevarende kraftig regn i åens opland, samt selvfølgelig en kombination af begge hændelser. Udfordringerne har betydet at Kolding Kommune i 2018 blev udpeget af staten som Risikokommune i forhold til EU's oversvømmelsesdirektiv.

Udpegningsgrundlag

Kommuneplanens udpegninger af områder med risiko for oversvømmelse og erosion skal opfattes som arealer, hvor der bør være særlig opmærksomhed i forbindelse med fremtidig fysisk planlægning, byggeri og anlæg. Områderne er derfor tilstræbt at gøre så omfattende, som det giver mening på baggrund af de forhåndenværende data. Det medfører at en stor del af kommunen er omfattet af udpegningerne.

Kommuneplanens udpegninger i tilknytning til oversvømmelse tager udgangspunkt i den gældende klimatilpasningsplan og i den kommunale risikostyringsplan. Begge planer er baseret på en risikokortlægning,

---

hvor risikoen er en kombination af faren for en oversvømmelse og områdets sårbarhed ved en oversvømmelse.

Kommuneplanens udpegninger baseres sig dog alene på en farekortlægning. Fare i denne forbindelse defineres som sandsynlighederne for oversvømmelse og erosion.

Udpegningerne i tilknytning til oversvømmelse baserer sig på følgende kilder:

- hav
- vandløb
- nedbør i det åbne land (Blue Spot kort)
- nedbør i kloakerede områder
- grundvand

Af kommuneplanens forudsætningsredegørelse fremgår en nærmere beskrivelse af det udpegningsgrundlag, der knytter sig den enkelte kilde.

Udpegningen af erosionstruede kyster er sket på baggrund af erosionsdata fra kystdirektoratet (www.kystatlas.dk) og en registrering af strækninger med tilbagerkning af kysten, ved hjælp af gennemgang af luftfoto over en periode fra 2008-2019. Derefter er beregnet hvor langt ind i land erosionen vil have en påvirkning over tid, som resultat af klimaforandringerne.

I kommuneplanens forudsætningsredegørelse redegøres nærmere for den udpegning, der knytter sig til erosion.

Afværgeforanstaltninger

Med planlovens nye regler har kommunerne mulighed for at kræve, at en bygherre skal sikre, at der etableres afværgeforanstaltninger i de områder, som i kommuneplanen er udpeget som potentielt oversvømmelses- eller erosionstruede.

Ved planlægning inden for områder, der er truet af oversvømmelse eller erosion, vil Kolding Kommune være særlig opmærksom på eventuelle behov for afværgeforanstaltninger i forbindelse med byggeri og anlæg.

I kommuneplanen er der ikke taget nærmere stilling til, hvilke typer af afværgeforanstaltninger der kan blive stillet krav om i forbindelse med byggeri og anlæg. Dette vil blive vurderet i forbindelse med den konkrete planlægning, da det afhænger af forhold, som først afdækkes i den forbindelse.

I kommuneplanens rammer berørt helt eller delvist af udpegningen for oversvømmelse og erosion, fremgår derfor følgende bestemmelse:

- *"Området kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion (se retningslinje 7.1.2 med tilhørende arealudpegning). Ved lokalplanlægning for byudvikling, tekniske anlæg eller ændret anvendelse m.v. skal der vurderes, om der skal etableres afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion."*

I forbindelse med den konkrete lokalplansag skal det vurderes, om der er behov for afværgenforanstaltninger. Der skal også laves en vurdering af, hvilke afværgenforanstaltninger, der er hensigtsmæssige i forhold til at arealerne er truet af oversvømmelse eller erosion, samt i forhold til hvilke kilder der er årsag til truslen. Vurdering af afværgenforanstaltninger skal ses i sammenhæng med den ønskede fremtidige anvendelse og disponering. Vurderingen foretages på den foreliggende viden og data, men kan også foranledige at der skal tilvejebringes nye data.

I forbindelse med ovenstående vurdering skal der ligeledes vurderes på, om afværgenforanstaltninger inden for lokalplanområdet kan forårsage utilsigtet oversvømmelse eller erosion i andre områder, herunder i andre kommuner. Ligeledes skal der vurderes på, om lokalplanområdet bedst sikres gennem etablering af afværgenforanstaltninger uden for lokalplanområdet.

Sammenhæng til øvrige kommuner

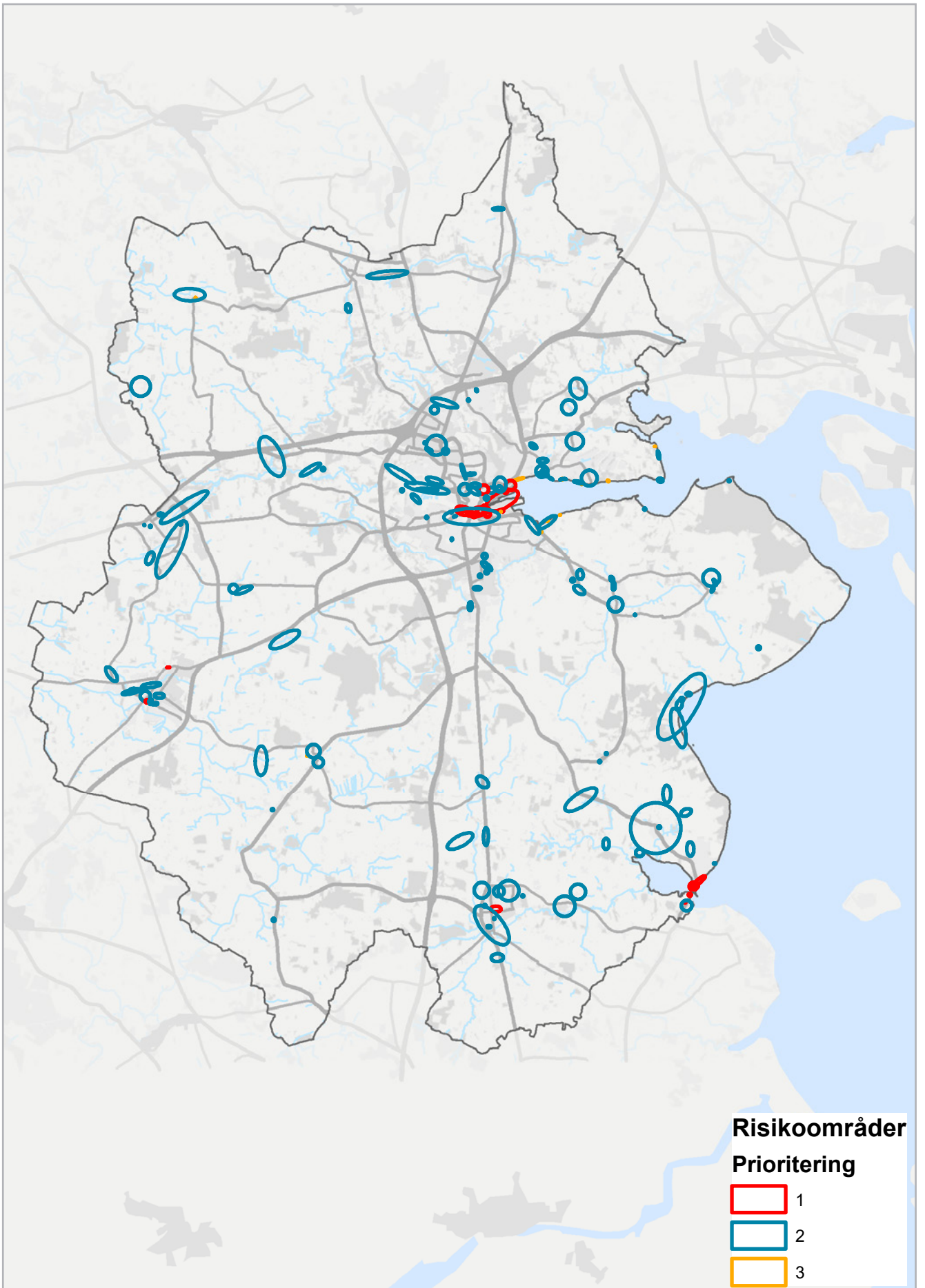
Der skal i kommuneplanen redegøres for sammenhængen med kommuneplanlægningen i andre kommuner, for så vidt angår afværgenforanstaltninger. Vand kender ingen grænser, og etablering af afværgenforanstaltninger i Kolding Kommune kan risikere at forårsage utilsigtet oversvømmelse i såvel nabokommuner som i andre kommuner.

Kyststrækningen i Kolding Kommune grænser mod nord op til Fredericia Kommune og mod syd til Haderslev Kommune. På begge strækninger hvor kommunegrænsen krydses er der i forhold til erosion og oversvømmelse ikke udfordringer der vil kræve en koordinering af afværgenforanstaltninger med nabokommune. På grund af afstand og kysttekniske forhold er det ikke sandsynligt at afværgenforanstaltninger mod erosion på en strækning i Kolding kommune kan have en indvirkning på kyststrækningen i nabokommunerne.

I Kolding kommune er der 3 større vandløbssystemer der krydser kommunegrænser. Vester Nebel Å har en del af sit opland opstrøms i Vejle kommune, Kongeåen har sit udspring i Kolding kommune og løber til Vejen kommune på sin vej til Vadehavet. Sidst løber Fovs Å-systemet til Ribe Å gennem Haderslev kommune. I forbindelse med etablering af afværgenforanstaltninger mod oversvømmelser i de større vandløbssystemer i kommunen, er det vigtigt at koordinere med nabokommunen nedstrøms, da det kan have en påvirkning på risiko for oversvømmelser inden for deres arealer.

For Kongeåens vedkommende vil der ved etablering af Kongeåkomiteen være et samarbejdsfora, hvor forskellige afværgenforanstaltninger i forhold til åen kan koordineres på tværs af kommunegrænser.

Ved tilladelser til større nye udledninger af overfladevand, der kan medvirke til en øget vandføring specielt ved skybrud og længerevarende regn, kan der også være et behov for at koordinere med nabokommuner.

Kortlægning af risikoområder (oversvømmelsestruede arealer mv.) prioriteret efter 3 niveauer.

Klimatilpasning

7.1.4 Retningslinje for klimatilpasning i Kolding kommune

Inden for de afgrænsede risikoområder gælder følgende:

- Lokalplaner skal indeholde krav om redegørelse for lokal håndtering af regnvand herunder LAR, forsinkelse og befæstelsesgrad i overensstemmelse med kommunens spildevandsplan.
- Ved byggeri der er truet af oversvømmelse, skal byggeriet tilgodese et krav om hævet sokkelhøjde eller klimasikring på grundlag af en konkret vurdering af oversvømmelsesrisiko og værdi
- Ved nybyggeri, større renoveringer, befæstning og landskabelig indretning af større arealer skal det planlægges under hensyntagen til risiko for oversvømmelse på både eget og tilstødende arealer.

FAKTA:

Spildevandsplan

Spildevandsplanen har mange snitflader med Klimatilpasningsplanen og vil virke som en konkret handleplan i forhold til at implementere mange af de tiltag, der er opridset i Klimatilpasningsplanen.

Spildevandsplanen er en handleplan for så vidt angår håndteringen af regnvand. Spildevandsplanen beskriver således både den traditionelle spildevandshåndtering samt håndteringen af regnvand, som følger af behovet for klimatilpasning.

Redegørelse til retningslinje

En af de store udfordringer vi står overfor i forhold til klimaforandringerne og den øgede mængde nedbør som skybrud, er den begrænsende kapacitet i byernes afløbssystemer, hvilket vil bevirke at vi vil opleve flere oversvømmelser på terræn. For at mindske belastningen af afløbssystemerne med tag og overfladevand, er det derfor væsentligt at forsinke og nedsive vandet så lokalt som muligt, eller lede det til områder, hvor der er kapacitet på overfladen. En decentral håndtering af regnvand vil også kunne udnyttes til at give områder en ny identitet, og det vil medvirke til en rensning af overfladevandet før det ledes til recipient.

Kommunens 50 kilometer lange kyststrækning er flere steder udfordret af oversvømmelse i forhold til den forventede havstigning og hændelser med stormflod. Ved planlægning og byggeri i de udsatte områder er det vigtigt at tilpasse til de fremtidige klimapåvirkninger. Det kan betyde at der er områder, hvor der ikke skal planlægges eller bygges, eller hvor der skal stilles krav til projektet så det er tilpasset klimaudfordringerne. Det samme gør sig gældende for de lavere liggende arealer langs åerne i forhold til oversvømmelser. Her vil store afstrømninger fra oplandet, ved langvarig nedbør og skybrud, kunne skabe oversvømmelse, når kapaciteten i åen og de å-nære arealer overskrides.

Frie arealer, der er truet af oversvømmelse, kan anvendes til tekniske og gerne multianvendelige anlæg til forsinkelse af afstrømning af regnvand. Der kan også etableres anlæg og bebyggelse, der kan tilpasses forholdene, eksempelvis:

- rekreative områder med vandelementer
- anlæg til vandsport og fritid
- maritimt boligbyggeri med broer
- husbåde
- sekundære veje, cykelstier og parkeringsarealer, hvor ekstrem nedbør kan tilbageholdes

---

I forbindelse med håndtering af klimaændringernes påvirkning af en lokalitet er det væsentligt at kunne sikre områdets kvaliteter og værdier tilstrækkeligt. Eksempelvis ved at etablere anlæg der sikrer mod højvande eller oversvømme arealer, der endnu ikke er omfattet af bebyggelse eller byudvikling.

Gode anlæg til tilbageholdelse og rensning af regnvandet lokalt kan for eksempel være:

- regnhaver med nedsivningsbede
- grønne anlæg med beplantning, der kan filtrere og samle overfladevand
- tætte beplantninger, der også giver skygge og regulerer temperatur og fugtighed
- multianvendelige anlæg, der afhjælper klimaændringernes påvirkning, eksempelvis vej- og parkeringsanlæg, der kan benyttes til forsinkelse af afstrømning af regnvand

Tilpasning til klimaændringer

Det er de lavt beliggende områder i kommunen, der er mest udsat for oversvømmelser. Specielt udsat er Kolding Midtby langs Kolding Å, hvor ekstrem nedbør og stormflod giver udfordringer.

Med den naturskønne placering ved å og fjord samt med bakker i nord og syd der skråner ned mod bymidten, har Kolding by en placering i landskabet, der betyder at byen har stor risiko for oversvømmelser ved ekstrem regn og ved stormflod. Når ekstrem regn er kombineret med høj vandstand i fjorden, giver det yderligere udfordringer. Vand fra fjorden, der stuves op i åen, møder samtidig store afstrømninger til Kolding å, hvilket forstærker oversvømmelserne. Oplandet omkring Kolding by har stor indflydelse på hvor meget vand, der ender i bymidten. Derfor er det vigtigt både at se på forebyggelse i og udenfor bymidten. En samlet kortlægning, vurdering og beskrivelse af oversvømmelsesrisici fremgår af Klimatilpasningsplan 2013-2025 for Kolding Kommune (se bilag).

Af kommuneplanens forudsætningsredegørelse fremgår en oversigt med prioriterede konkrete klimaprojekter, samt deres status. I det følgende beskrives de indsatsområder, der er defineret og prioriteret med kommunens gældende klimatilpasningsplan.

Planlagte tiltag i forhold til terrænspring nord for Kolding bymidte

I Bypark Øst er der etableret og indviet et anlæg, der hjælper med at forsinke vandet ved ekstrem regn. Herved undgås oversvømmelser syd for Legeparken ligesom kloaksystemet i bymidten aflastes. Projektet er det første store takstfinansierede klimatilpasningsprojekt, der er gennemført i et samarbejde med BlueKolding. Løsningen har resulteret i et nyt by-naturrum i en ny 'klimakorridor', der går fra det åbne land via Marielundsskoven til Kolding Midtby. I klimakorridoren kombineres tiltag i forhold til regnvandshåndtering med naturgenopretning, foruden at naturformidling, leg og bevægelse sker med afsæt i klimapavillonen og den øvrige indretning af parken.

Arealet øst for Slotssøen og arealerne ved Banegårdspladsen er i risiko for oversvømmelse ved skybrudshændelser. Flere løsninger går på at forsinke vandet i oplandet til Slotssøen for at skabe kapacitet i kloaksystemet mellem Slotssøen og udløbet i havnen.

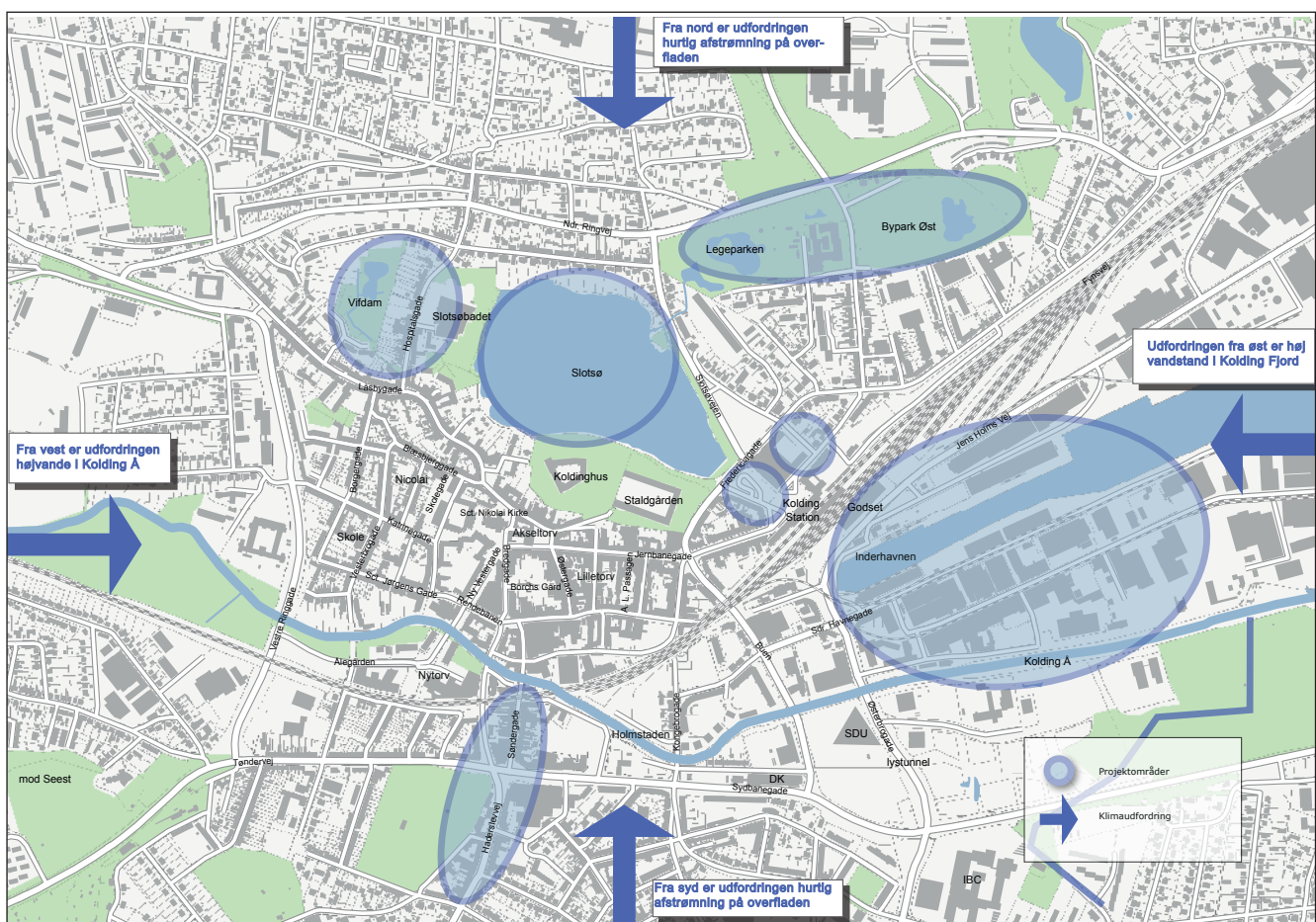
Det er planen at Vifdam skal spille en central rolle i forsinkelse af regnvand, fra det omkringliggende opland. Som led i at forsinke regnvandets afstrømning på vejstrækninger undersøges mulighederne for at lede til såkaldte regnbede på udvalgte strækninger. Dette vil ikke kun forsinke og rense regnvand fra vejareal, men også kunne forskønne strækningen, og måske endda påvirke trafikken til et roligere flow, hvor det er hensigtsmæssigt.

Planlagte tiltag i forhold til fjorden og åen

Der er planlagt en sluse- og pumpe-løsning i Kolding Å, der i kombination med tilbageholdelse af vand i oplandet til Kolding Å vest for motorvejen og ved Donssøerne, skal beskytte byen mod oversvømmelser fra åen.

Et klimatilpasningsprojekt i Hylkedalen skal ligeledes bidrage til at tilbageholde vand i oplandet. Projektet er en del af Fyrtårnsprojektet for hele Hylkedalen, og indgår endvidere som et rekreativt element i området.

Viadukten ved Vestre Ringgade er ofte udfordret fordi den ligger tæt ved ådalen og har en lave beliggenhed i terrænet, hvor vejen føres under jernbanen.

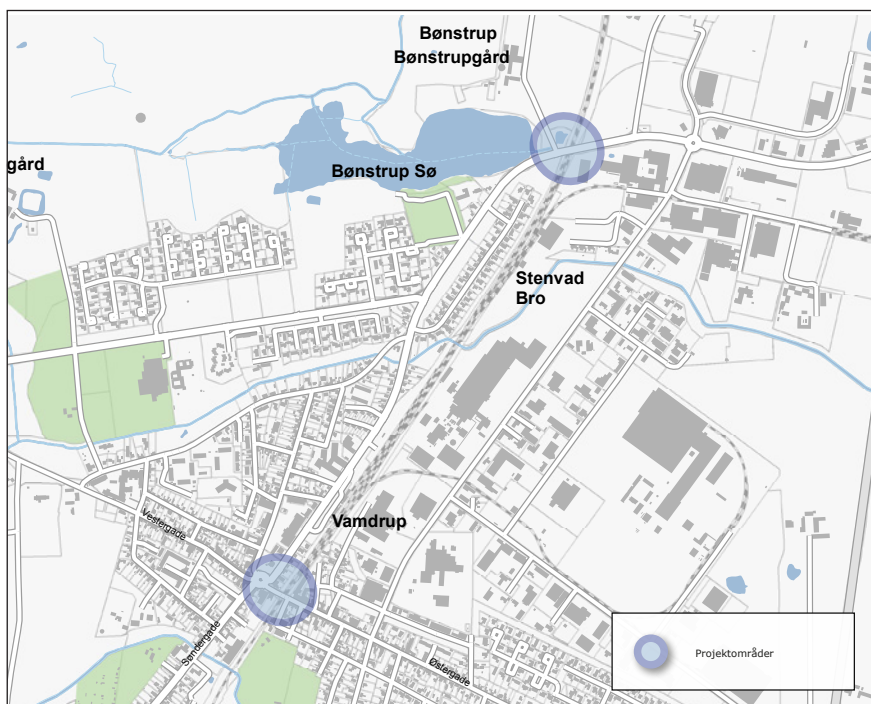

Indsatsområder omkring Kolding bymidte

Planlagte tiltag i forhold til terrænspring syd for Kolding bymidte

Ved store regnskyl føres der meget regnvand til midtbyen fra de tilstødende kvarterer langs Haderslevvej. Dette skaber specielt problemer i kvarteret omkring Søndergade. Vandet kan forsinkes på de tilstødende villaveje, og ligeledes kan overfladevandet fra Haderslevvej styres til udløb i Kolding Å, hvor Søndergade kan inddrages i forløbet, så vandet kan være omdrejningspunkt i en blå-grøn forskønnelse af gaden.

I Brændkjær-området er det planen med udgangspunkt i de almene boligbebyggelser, at opsamle regnvandet på terræn og lede det fra området via et nyetableret vandløb til Kolding fjord. Det vil aflaste kloaksystemet lige vest for havnen, og samtidig give muligheder for at arbejde med rekreative løsninger i boligområderne.

Indsatsområder i Vamdrup

Planlagte tiltag i Vamdrup

I Vamdrup peger klimahandlingsplanen på 2 viadukter, hvor der ved ekstremregn er risiko for oversvømmelse fra nedbør og spildevand. Begge viadukter er vigtige trafikale knudepunkter, og oversvømmelser her er kendte hændelser med stor gene for trafikken.

Det er planen at afhjælpe disse oversvømmelser i forbindelse med spildevandsselskabet BlueKoldings planlagte sanering af spildevandssystemet i byen.

Planlagte tiltag i Christiansfeld

I Christiansfeld by er der et risikoområde med kulturhistorisk værdi der ligger lavt, og derfor oversvømmes ved ekstremregn. Udfordringen er dels stor afstrømning af overfladevand og for lille kapacitet i spildevandssystemet.

Det er planen at afhjælpe disse oversvømmelser i forbindelse med spildevandsselskabet BlueKoldings planlagte sanering af spildevandssystemet i byen.

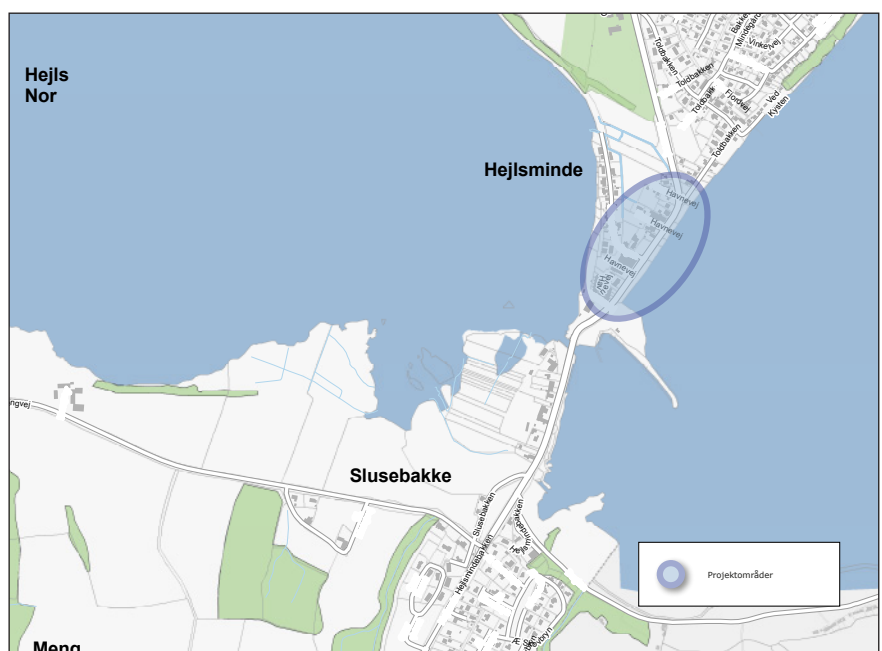

Indsatsområder i Christiansfeld

Planlagte tiltag i Hejlsminde

Oversvømmelse af Havnevejen langs Hejlsminde Bugt er et kendt problem, og vejen har senest været udsat for erosion i forbindelse med en stormflod i 2010. Kyststrækningen og vejen blev derfor i 2015 sikret bedre mod højvande og bølgepåvirkninger fra havet. Ved stormflod er dele af Hejlsminde også udsat for oversvømmelser fra Hejls Nor beliggende ind i landet.

Indsatsområder i Hejlsminde

---

8. FORHOLD TIL ANDEN PLANLÆGNING

I Kommuneplan 2021-2033 for Trekantområdet - kapitel 8 - beskrives kommuneplanens forhold til anden planlægning, under følgende overskrifter:

- Trekantområdets planlægningsopgaver
- Den statslige trafikplan
- Togfonden DK
- De statslige vandområdeplaner
- Risikostyringsplaner
- De statslige Natura 2000-planer
- Regional planlægning
- Forhold til andre kommuners planlægning
- VVM-pligtige anlæg

Af nedenstående fremgår supplerende redegørelse i forhold til de nævnte overskrifter, hvor der i den fælles del af kommuneplanen henvises til nærmere redegørelse i den lokale del af kommuneplanen for Kolding Kommune.

Statslige vandplaner

Vandområdeplanerne for anden planperioden (2015-2021) blev offentliggjort i 2016 med tilhørende bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer.

Der er udarbejdet en vandområdeplan for hvert af de fire vandområdedistrikter, som Danmark er inddelt i. Vandområdeplanerne er en opdatering og videreførelse af vandplanerne for første planperiode (2009-2015) og er baseret på et nyere vidensgrundlag. Vandområdeplanerne beskriver, hvordan Danmark implementerer EU's vandrammedirektiv.

Med ophæng i indsatsprogrammerne foretager Kolding Kommune forundersøgelser i forbindelse med en række mulige vådområde- og lavbundsprojekter, som skal bidrage til at løfte den overordnede indsats.

Konkret undersøges mulighederne for at gennemføre følgende 5 kvælstof vådområdeprojekter:

- Langs Bønstrup Å ved Vamdrup
- Kurkmose ved Sjølund
- Fiskbæk Kær ved Vejstruprød
- Hejls Bæk
- Istok Mose ved Sjølund

I Tågerup Enge ved Stepping er et kvælstof vådområdeprojekt under realisering.

Konkret undersøges mulighederne for at gennemføre følgende 2 fosfor vådområdeprojekter:

- Opstrøms Sønderløngs Donsrod Å
- Opstrøms Søgård Sø langs Hjarup Bæk

Konkret undersøges mulighederne for at gennemføre følgende 2 lavbundsprojekter:

- Brunmose, sydøst for Ødis
- Karholm Mose, nord for Stepping.

Kolding Kommune foretager desuden nogle vandløbstiltag, som bidrager til at understøtte miljømål og indsatsprogrammer.

Kommuneplanen vurderedes ikke at være i strid med de gældende vandområdeplaner, herunder vurderes det, at kommuneplanens mål, retningslinjer og bestemmelser ikke er en barriere for gennemførte og planlagte projekter med henblik på at understøtte arbejdet for miljømål og indsatsprogrammer.

Risikostyringsplan for Kolding Kommune

EU vedtog i 2007 et oversvømmelsesdirektiv på baggrund af store oversvømmelser i flere europæiske lande. Staten har på baggrund af EU's oversvømmelsesdirektiv udpeget en række områder i Danmark som områder, hvor der er en stor sandsynlighed for oversvømmelse og hvor der samtidig er risiko for, at store værdier går tabt.

Den samlede risikostyringsplan revideres hvert 6. år ved, at staten reviderer risiko og kortlægning, og risikokommunerne efterfølgende reviderer de kommunale risikostyringsplaner.

I 2018 blev Kolding af Kystdirektoratet udpeget som ny risikokommune i oversvømmelsesdirektivets 2. planperiode 2016–2021. Risikoområdets afgrænsning omfatter arealer omkring Kolding Å til vest for motorvejen, gennem Kolding bymidte, Kolding havneområder, langs fjorden og lavtliggende arealer i tunneldalene ved Strandhuse (Elbodalen) i nord og Rebæk-Dalby i syd. Som følge deraf skulle Kolding Kommune senest i efteråret 2021 udarbejde og godkende en kommunal risikostyringsplan for det udpegede oversvømmelsesområde.

I oktober 2021 blev den kommunale "Risikostyringsplan 2021-2027 for risikoområde Kolding" vedtaget endeligt. Inden da var offentliggjort et planforslag i marts 2021, hvilket indebærer at kommuneplan 2021 og risikostyringsplanen blev udarbejdet og sendt i offentlig høring nogenlunde samtidig.

Risikostyringsplanen har særligt fokus på forebyggelse, sikring og beredskab. Planen indeholder kort over de særligt udsatte områder og der er opstillet mål og handlinger for styringen af risikoen for oversvømmelse. De tiltag, der allerede er planlagt i kommunens klimatilpasningsplan, er afspejlet i risikostyringsplanen for den del, der vedrører udpegningsområdet for risikostyringsplanen.

Kommuneplanen må ikke være i strid med risikostyringsplanen, hvilket også er lagt til grund for udarbejdelsen af henholdsvis den kommunale risikostyringsplan og kommuneplanen.

OVERSIGT - KORTBILAG OG RETNINGSLINJER

I det følgende angives hvilke retningslinjer der vises på de 14 kortbilag, som følger den samlede kommuneplan. Af oversigten fremgår om den enkelte retningslinje er i den fælles del af kommuneplanen for Trekantområdets kommuner, eller i den lokale del af kommuneplanen alene for Kolding Kommune.

Kortbilag 1 - Bymønstre:

- 1.1.1 Retningslinje for Bymønstret (*lokal hovedstruktur*)

Kortbilag 2 - Byerne:

- 2.1.1 Retningslinje for arealer til byudvikling (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 2.1.4 Retningslinje for byudvikling i kystnærhedszonen (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 2.2.2 Retningslinje for virksomheder med særlige beliggenhedskrav (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 2.2.4 Retningslinje for områder forbeholdt produktionserhverv (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 2.2.5 Retningslinje for konsekvensområder omkring områder forbeholdt produktionserhverv (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 2.3.1 Retningslinje for bymidter (*lokal hovedstruktur*)
- 2.3.2 Retningslinje for aflastningsområder (*lokal hovedstruktur*)
- 2.3.3 Retningslinje for bydelscentre (*lokal hovedstruktur*)
- 2.3.4 Retningslinje for lokalcentre (*lokal hovedstruktur*)
- 2.3.5 Retningslinje for områder til butikker med særligt pladskrævende varegrupper (*lokal hovedstruktur*)

Kortbilag 3 - Landbrug:

- 3.1.1 Retningslinje for særligt værdifulde landbrugsområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 4 - Skovrejsning:

- 3.2.1 Retningslinje for skovrejsningsområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 3.2.2 Retningslinje for områder, hvor skovrejsning er uønsket (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 5 - Lavbundsarealer:

- 3.3.1 Retningslinje for lavbundsarealer og lavbundsarealer, der kan genoprettes til vådområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 6 - Naturområder:

- 3.4.1 Retningslinje for naturområder, herunder de særligt værdifulde naturområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 3.4.3 Retningslinje for internationale naturbeskyttelsesområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 7 - Økologiske forbindelser:

- 3.4.2 Retningslinje for økologiske forbindelser, potentielle økologiske forbindelser og potentielle naturområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 8 - Grønt Danmarkskort:

- 3.4.4 Retningslinje for Grønt Danmarkskort (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 9 - Landskaber og kulturhistorie:

- 3.5.1 Retningslinje for bevaringsværdige landskaber (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 3.5.2 Retningslinje for større sammenhængende landskaber (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 3.5.3 Retningslinje for særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 3.5.4 Retningslinje for kystnærhedszonen (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.2.6 Retningslinje for Skamlingsbanken (*lokal hovedstruktur*)
- 4.3.2 Retningslinje for kulturmiljøer (*lokal hovedstruktur*)
- 4.3.3 Retningslinje for kirkeomgivelser (*lokal hovedstruktur*)
- 4.3.4 Retningslinje for bufferzone om verdensarvsområde Christiansfeld (*lokal hovedstruktur*)

Kortbilag 10 - Turisme og friluftsliv:

- 3.6.1 Retningslinje for badevandsområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.1.1 Retningslinje for ferie- og fritidsanlæg (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.1.2 Retningslinje for campingpladser (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.1.3 Retningslinje for sommerhusområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.2.1 Retningslinje for større fritids- og idrætsanlæg (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.2.2 Retningslinje for rekreative stier og friluftsområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.2.3 Retningslinje for lystbådehavne (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 4.2.5 Retningslinje for kolonihaver (*lokal hovedstruktur*)

Kortbilag 11 - Infrastruktur:

- 5.1.1 Retningslinje for de overordnede veje (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 5.2.1 Retningslinje for den kollektive trafik (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 12 - Støjkonsekvensområder:

- 6.1.1 Retningslinje for støjkonsekvenszoner (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 13 - Tekniske anlæg:

- 5.4.1 Retningslinje for vindmølleområder (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 5.4.2 Retningslinje for opstilling af vindmøller (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 5.7.1 Retningslinje for olie- og gasanlæg (*hovedstruktur for Trekantområdet*)
- 5.8.1 Retningslinje for højspændingsanlæg (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

Kortbilag 14 - Oversvømmelse og erosion:

- 7.1.2 Retningslinje for oversvømmelse og erosion (*hovedstruktur for Trekantområdet*)

BILAG

Af det følgende fremgår bilag til kommuneplanens hovedstruktur, ved:

Liste med bevaringsværdige bygninger

Liste i henhold til kommuneplanens retningslinje 4.3.1, og trukket fra databasen den 14. december 2021.

Klimatilpasningsplan 2013-2025 for Kolding Kommune

Gældende plan, oprindeligt godkendt som tillæg til kommuneplan 2013.

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
A.D. Burcharths Vej 4	6000	Kolding	1	1932	4
A.D. Burcharths Vej 5	6000	Kolding	1	1934	4
Adelgade 1	6000	Kolding	1	1828	4
Adelgade 2	6000	Kolding	1	1880	4
Adelgade 3	6000	Kolding	1	1900	4
Adelgade 4	6000	Kolding	1	1900	4
Adelgade 5	6000	Kolding	1	1875	3
Adelgade 6	6000	Kolding	1	1900	4
Adelgade 8	6000	Kolding	1	1900	4
Adelgade 10A	6000	Kolding	1	1750	3
Adelgade 11	6000	Kolding	1	1828	4
Adelgade 13	6000	Kolding	1	1923	4
Adelgade 16	6000	Kolding	1	1906	3
Agertoften 3	6000	Kolding	1	1875	4
Agtrup Midtskovvej 31	6091	Bjert	1	1820	4
Agtrup Midtskovvej 54	6091	Bjert	1	1856	3
Agtrup Midtskovvej 56	6091	Bjert	1	1900	3
Agtrup Midtskovvej 57	6091	Bjert	1	1873	4
Agtrup Midtskovvej 75	6091	Bjert	1	1900	4
Agtrupvej 4	6000	Kolding	1	1914	4
Agtrupvej 6	6000	Kolding	1	1914	4
Agtrupvej 8	6000	Kolding	1	1914	4
Agtrupvej 9	6000	Kolding	1	1898	4
Agtrupvej 10	6000	Kolding	1	1914	4
Agtrupvej 11	6000	Kolding	1	1898	4
Agtrupvej 12	6000	Kolding	1	1914	4
Agtrupvej 13	6000	Kolding	1	1892	4
Agtrupvej 14	6000	Kolding	1	1914	4
Agtrupvej 16	6000	Kolding	1	1914	4
Agtrupvej 19	6000	Kolding	1	1900	4
Agtrupvej 21	6000	Kolding	1	1900	4
Agtrupvej 23	6000	Kolding	1	1879	4
Agtrupvej 27	6000	Kolding	1	1938	4
Agtrupvej 29	6000	Kolding	1	1902	4
Agtrupvej 42	6000	Kolding	1	1920	4
Agtrupvej 45	6000	Kolding	1	1902	4
Agtrupvej 54	6000	Kolding	1	1939	4
Agtrupvej 59	6000	Kolding	1	1910	4
Agtrupvej 60	6000	Kolding	1	1934	4
Agtrupvej 62	6000	Kolding	1	1930	4
Agtrupvej 64	6000	Kolding	1	1928	4
Agtrupvej 74	6000	Kolding	1	1935	4
Agtrupvej 90	6000	Kolding	1	1935	4
Agtrupvej 183	6000	Kolding	1	1938	4
Agtrupvej 184	6000	Kolding	1	1935	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Akseltorv 1	6000	Kolding	1	1840	2
Akseltorv 2A	6000	Kolding	1	1592	1
Akseltorv 2B	6000	Kolding	1	1880	3
Akseltorv 5	6000	Kolding	1	0	2
Akseltorv 6A	6000	Kolding	1	1877	3
Akseltorv 8A	6000	Kolding	1	1899	3
A.L. Johansens Vej 2	6000	Kolding	1	1934	4
Alleen 40	6000	Kolding	1	1853	3
Alleen 50	6000	Kolding	1	1844	2
Alleen 50	6000	Kolding	7	1844	3
Alleen 50	6000	Kolding	9	1844	3
Aller Møllevej 5	6070	Christiansfeld	1	1777	3
Aller Møllevej 14	6070	Christiansfeld	5	1910	3
Aller Møllevej 17	6070	Christiansfeld	1	1800	3
Aller Møllevej 17	6070	Christiansfeld	2	1868	3
Aller Møllevej 17	6070	Christiansfeld	9	1858	3
Aller Møllevej 34	6070	Christiansfeld	1	1915	3
Aller Møllevej 39	6070	Christiansfeld	1	1886	4
Allervej 125	6070	Christiansfeld	1	1933	4
Allervej 125	6070	Christiansfeld	2	1933	4
Allervej 135	6070	Christiansfeld	1	1885	2
Allervej 135	6070	Christiansfeld	2	1900	2
Allervej 135	6070	Christiansfeld	7	1900	2
Allervej 139	6070	Christiansfeld	1	1833	4
Allervej 161	6070	Christiansfeld	1	1871	3
Almind Kirkesti 8	6051	Almind	1	1827	3
Almind Kirkesti 9	6051	Almind	1	1856	4
Almind Stationsvej 2	6051	Almind	1	1929	4
Almind Østergade 5	6051	Almind	1	1917	4
Alpedalsvej 45A	6000	Kolding	1	1866	4
Alpedalsvej 48	6000	Kolding	1	1910	4
Alpedalsvej 107A	6000	Kolding	1	1950	3
Alpedalsvej 107A	6000	Kolding	4	1937	2
Alpedalsvej 107B	6000	Kolding	1	1920	3
Alpedalsvej 107C	6000	Kolding	2	1920	3
Alpedalsvej 107D	6000	Kolding	3	1920	3
Alpedalsvej 109	6000	Kolding	5	1920	3
Alpedalsvej 131	6000	Kolding	1	1868	3
Alpedalsvej 131	6000	Kolding	2	1868	3
Alpedalsvej 131	6000	Kolding	4	1868	3
A.M.G. Friis Vej 15	6000	Kolding	1	1923	4
Anderup Skovvej 2	6070	Christiansfeld	6	1877	4
Anderup Skovvej 28	6070	Christiansfeld	1	1936	4
Anderup Skovvej 28	6070	Christiansfeld	3	1936	4
Anderup Skovvej 66	6070	Christiansfeld	1	0	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Anderup Søndervej 32	6070	Christiansfeld	1	1857	4
Ankerhusvej 1A	6000	Kolding	1	1821	4
Anneksvej 1	6052	Viuf	1	1224	1
Anneksvej 34	6052	Viuf	2	1926	4
Anneksvej 34	6052	Viuf	3	1926	4
Anneksvej 34	6052	Viuf	4	1916	4
Anneksvej 60	6052	Viuf	1	1904	3
Anneksvej 60	6052	Viuf	5	1847	3
Anneksvej 60	6052	Viuf	6	1913	3
Anneksvej 60	6052	Viuf	8	1847	3
Apotekervænget 15	6000	Kolding	1	1890	4
Apotekervænget 15	6000	Kolding	2	1890	4
Bakkegårds Alle 13	6000	Kolding	1	1867	4
Bakken 3	6640	Lunderskov	1	1923	4
Bakken 5	6640	Lunderskov	1	1923	4
Bakken 7	6640	Lunderskov	1	1924	4
Bakken 9	6640	Lunderskov	1	1924	4
Bakken 15	6640	Lunderskov	1	1924	4
Bakken 19	6640	Lunderskov	5	1887	3
Bakken 19	6640	Lunderskov	6	1887	4
Bakkevej 4	6000	Kolding	1	1897	4
Bakkevej 6	6000	Kolding	1	1897	4
Bakkevej 8	6000	Kolding	1	1898	4
Bakkevej 10	6000	Kolding	1	1897	4
Bakkevej 11	6093	Sjølund	1	1860	4
Bakkevej 14	6000	Kolding	1	1898	4
Bakkevej 16	6000	Kolding	1	1898	4
Bakkevej 17	6093	Sjølund	1	1877	4
Bakkevej 18	6000	Kolding	1	1898	4
Bakkevej 19	6000	Kolding	1	1940	4
Bakkevej 20	6000	Kolding	1	1896	4
Bakkevej 22	6000	Kolding	1	1897	4
Bakkevej 24	6000	Kolding	1	1897	4
Bakkevej 26	6000	Kolding	1	1898	4
Bakkevej 28	6000	Kolding	1	1898	4
Bakkevej 30	6000	Kolding	1	1900	4
Bakkevej 32	6000	Kolding	1	1898	4
Bakkevej 34	6000	Kolding	1	1927	4
Bakkevej 36	6000	Kolding	1	1900	4
Bakkevej 38	6000	Kolding	1	1927	4
Bakkevej 40	6000	Kolding	1	1927	4
Bakkevej 42	6000	Kolding	1	1932	4
Banedæmningen 3	6094	Hejls	1	1912	3
Banedæmningen 5	6094	Hejls	1	1910	4
Banegårdspladsen 1	6000	Kolding	1	1906	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Banegårdspladsen 2	6000	Kolding	1	1929	3
Banegårdspladsen 2	6580	Vamdrup	1	1956	4
Banegårdspladsen 4	6000	Kolding	1	1896	3
Banegårdspladsen 4	6580	Vamdrup	1	1953	4
Banegårdspladsen 4	6000	Kolding	2	1911	3
Banegårdspladsen 4A	6580	Vamdrup	2	1953	4
Bellahøj 30	6094	Hejls	1	1900	4
Bellevuegade 11	6000	Kolding	1	1922	4
Bellevuegade 13	6000	Kolding	1	1932	4
Bellevuegade 33	6000	Kolding	1	1910	4
Bellevuegade 35	6000	Kolding	1	1937	4
Bellevuegade 37	6000	Kolding	1	1937	4
Binderup Strandvej 90	6091	Bjert	1	1937	4
Binderup Strandvej 90	6091	Bjert	2	1937	4
Binderup Søndergade 1	6091	Bjert	1	1861	3
Binderup Søndergade 1	6091	Bjert	2	1915	4
Binderup Søndergade 1	6091	Bjert	3	1915	4
Binderup Søndergade 1	6091	Bjert	4	1861	4
Binderup Søndergade 1	6091	Bjert	5	1915	4
Binderup Søndergade 1	6091	Bjert	7	1915	4
Binderup Søndergade 3	6091	Bjert	1	1820	4
Binderup Søndergade 5	6091	Bjert	1	1860	4
Binderup Søndergade 11	6091	Bjert	1	1868	4
Binderup Søndergade 11	6091	Bjert	4	1898	4
Binderup Søndergade 25	6091	Bjert	1	1900	4
Binderup Søndergade 25	6091	Bjert	2	1900	4
Binderup Villavej 1	6091	Bjert	1	1927	4
Binderup Villavej 2	6091	Bjert	1	1912	3
Binderup Villavej 3	6091	Bjert	1	1911	3
Binderup Villavej 3	6091	Bjert	2	1911	3
Binderup Villavej 4	6091	Bjert	1	1912	3
Birkemosevej 55	6000	Kolding	1	1890	4
Birkemosevej 63	6000	Kolding	1	1922	4
Birkemosevej 67	6000	Kolding	1	1884	4
Birkemosevej 67	6000	Kolding	2	1884	4
Birkemosevej 67	6000	Kolding	3	1884	4
Birkemosevej 67	6000	Kolding	4	1886	4
Birkemosevej 67	6000	Kolding	5	1884	4
Birkemosevej 79	6000	Kolding	1	1892	4
Birkemosevej 80	6000	Kolding	1	1880	4
Birkemosevej 80	6000	Kolding	2	1932	4
Birkemosevej 80	6000	Kolding	4	1932	4
Birkemosevej 80	6000	Kolding	5	1932	4
Birkemosevej 80	6000	Kolding	6	1932	4
Birkemosevej 155	6000	Kolding	1	1989	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Birkemosevej 155	6000	Kolding	2	1825	4
Birkemosevej 155	6000	Kolding	3	1825	4
Birkemosevej 155	6000	Kolding	4	1825	4
Birkevej 2	6070	Christiansfeld	2	1779	2
Bjergbyvej 7	6000	Kolding	1	1867	4
Bjerggade 4	6000	Kolding	1	1884	4
Bjerggade 10	6000	Kolding	1	1900	4
Bjerggade 19	6000	Kolding	1	1895	4
Bjerggade 30	6000	Kolding	1	1884	4
Bjerggade 39	6000	Kolding	1	1902	4
Bjerndrup Bygade 2	6070	Christiansfeld	1	1856	4
Bjerndrup Bygade 4	6070	Christiansfeld	1	1800	4
Bjerndrup Bygade 7	6070	Christiansfeld	1	1931	4
Bjerndrup Bygade 13	6070	Christiansfeld	1	1871	3
Bjerndrupgårdvej 11	6070	Christiansfeld	1	1904	3
Bjerndrupgårdvej 14	6070	Christiansfeld	1	1777	4
Bjerndrup Landevej 11	6070	Christiansfeld	1	1870	3
Bjerndrup Landevej 21	6070	Christiansfeld	1	1850	3
Bjerndrup Landevej 22	6070	Christiansfeld	1	1864	4
Bjerndrup Landevej 37	6070	Christiansfeld	1	1877	4
Bjerndrup Skolevej 9	6070	Christiansfeld	1	1825	4
Bjert Kirkealle 2	6091	Bjert	1	1880	3
Bjert Kirkevej 27	6091	Bjert	1	1930	3
Bjert Kirkevej 43	6091	Bjert	1	1881	1
Bjert Stationsvej 7	6091	Bjert	1	1912	3
Bjert Stationsvej 7	6091	Bjert	2	1912	3
Bjert Stationsvej 7	6091	Bjert	3	1912	3
Bjert Strandvej 1	6091	Bjert	1	1836	4
Bjert Strandvej 1	6091	Bjert	2	1910	4
Bjert Strandvej 1	6091	Bjert	3	1836	4
Bjert Strandvej 1	6091	Bjert	4	1836	4
Bjert Strandvej 2	6091	Bjert	1	1857	4
Bjert Strandvej 3	6091	Bjert	1	1930	4
Bjert Strandvej 3	6091	Bjert	2	1930	4
Bjert Strandvej 3	6091	Bjert	3	1930	4
Bjert Strandvej 4	6091	Bjert	1	1827	4
Bjert Strandvej 4	6091	Bjert	3	1930	4
Bjert Strandvej 5	6091	Bjert	1	1830	4
Bjert Strandvej 6	6091	Bjert	1	1875	3
Bjert Strandvej 7	6091	Bjert	1	1923	4
Bjert Strandvej 7	6091	Bjert	2	1923	4
Bjert Strandvej 7	6091	Bjert	3	1923	4
Bjert Strandvej 8	6091	Bjert	1	1902	4
Bjert Strandvej 8	6091	Bjert	2	1850	4
Bjert Strandvej 8	6091	Bjert	3	1850	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Bjert Strandvej 9	6091	Bjert	1	1866	3
Bjert Strandvej 9	6091	Bjert	2	1866	4
Bjert Strandvej 24	6091	Bjert	1	1877	4
Bjert Strandvej 27	6091	Bjert	1	1850	4
Bjert Vestervang 1	6091	Bjert	1	1932	4
Blæsbjerggade 1	6000	Kolding	1	1914	4
Blæsbjerggade 2A	6000	Kolding	1	1908	3
Blæsbjerggade 3	6000	Kolding	1	1888	4
Blæsbjerggade 14	6000	Kolding	1	1830	4
Blæsbjerggade 16	6000	Kolding	1	1877	4
Blæsbjerggade 20	6000	Kolding	1	1900	4
Blæsbjerggade 31	6000	Kolding	1	1900	4
Blæsbjerggade 35	6000	Kolding	1	1880	4
Blæsbjerggade 37	6000	Kolding	1	1900	4
Blæsbjerggade 39	6000	Kolding	1	1884	4
Boggesvej 21	6094	Hejls	1	1877	4
Bojskov Byvej 22	6070	Christiansfeld	1	1844	2
Bojskov Byvej 39	6070	Christiansfeld	1	1777	4
Borgergade 3	6000	Kolding	1	1908	4
Borgergade 5	6000	Kolding	1	1900	4
Borgergade 6	6000	Kolding	1	1890	3
Borgergade 7	6000	Kolding	1	1892	4
Borgergade 8	6000	Kolding	1	1902	3
Borgergade 9	6064	Jordrup	1	1920	3
Borgergade 9	6000	Kolding	1	1892	4
Borgergade 10	6000	Kolding	1	1889	3
Borgergade 11	6064	Jordrup	1	1884	2
Borgergade 11	6000	Kolding	1	1890	4
Borgergade 12	6000	Kolding	1	1903	3
Borgergade 14	6000	Kolding	1	1900	3
Borgergade 16	6000	Kolding	1	1905	4
Borgmestervangen 24	6000	Kolding	1	1909	4
Borthigsgade 9	6000	Kolding	1	1910	4
Borthigsgade 11	6000	Kolding	1	1915	4
Borthigsgade 13	6000	Kolding	1	1915	4
Borthigsgade 20	6000	Kolding	1	1904	4
Borthigsgade 25	6000	Kolding	1	1934	4
Brabækvej 5	6070	Christiansfeld	1	1929	2
Bramdrupskovvej 17	6000	Kolding	1	1833	4
Bramdrupskovvej 19	6000	Kolding	1	2002	4
Bramdrupskovvej 19	6000	Kolding	4	1777	4
Bramdrupskovvej 20A	6000	Kolding	1	1805	2
Bramdrupskovvej 20C	6000	Kolding	2	1805	2
Bramdrupskovvej 40	6000	Kolding	1	1890	4
Brandorffsvej 7	6000	Kolding	1	1925	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Bredevej 30C	6000	Kolding	1	1867	4
Bredevej 39	6000	Kolding	1	1905	4
Bredevej 41B	6000	Kolding	5	1910	4
Bredevej 43	6000	Kolding	1	1920	3
Bredevej 44	6000	Kolding	1	1910	4
Bredevej 46	6000	Kolding	1	1910	4
Bredgade 10	6000	Kolding	1	1880	4
Brennerpasset 40A	6000	Kolding	1	1837	4
Brinken 9B	6000	Kolding	1	1880	4
Brosbjergvej 3	6070	Christiansfeld	1	1727	3
Brændkjærgade 7A	6000	Kolding	1	1924	4
Brændkjærgade 15	6000	Kolding	1	1934	4
Brændkjærgade 22	6000	Kolding	1	1913	4
Brændkjærgade 25	6000	Kolding	1	1911	4
Brændkjærgade 29	6000	Kolding	1	1910	4
Brændkjærgade 32	6000	Kolding	1	1923	4
Buen 2	6000	Kolding	1	1922	3
Buen 2	6070	Christiansfeld	1	1750	4
Buen 10	6000	Kolding	1	1936	4
Bæklandsvej 6	6091	Bjert	1	1800	4
Bæklandsvej 9	6091	Bjert	1	1908	4
Carl Plougs Vej 1D	6000	Kolding	1	1920	4
Carl Plougs Vej 5	6000	Kolding	1	1924	4
Carl Plougs Vej 13	6000	Kolding	1	1917	4
Caspar Müllers Gade 13	6000	Kolding	1	1938	4
Castenskjoldsvej 1	6000	Kolding	1	1908	4
Castenskjoldsvej 3	6000	Kolding	1	1906	4
Castenskjoldsvej 4	6000	Kolding	1	1923	4
Castenskjoldsvej 10	6000	Kolding	1	1927	3
Castenskjoldsvej 11	6000	Kolding	1	1903	4
Castenskjoldsvej 12	6000	Kolding	1	1921	3
Castenskjoldsvej 13	6000	Kolding	1	1903	4
Castenskjoldsvej 14	6000	Kolding	1	1933	4
Castenskjoldsvej 14	6000	Kolding	2	1933	4
Castenskjoldsvej 14	6000	Kolding	3	1933	4
Castenskjoldsvej 19	6000	Kolding	1	1903	4
Castenskjoldsvej 20	6000	Kolding	1	1925	4
Castenskjoldsvej 21	6000	Kolding	1	1908	4
Castenskjoldsvej 31	6000	Kolding	1	1916	4
Christen Bergs Vej 14	6000	Kolding	1	1935	4
Christian 10 Gade 6	6000	Kolding	1	1922	4
Christian 4 Vej 13	6000	Kolding	1	1918	4
Clemensgade 19B	6000	Kolding	7	1880	3
Dalbygade 13	6000	Kolding	1	1910	3
Dalbygade 15	6000	Kolding	1	1905	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Dalbygade 20A	6000	Kolding	1	1899	4
Dalbygade 20B	6000	Kolding	1	1896	4
Dalbygade 21	6000	Kolding	1	1904	4
Dalbygade 22	6000	Kolding	1	1900	4
Dalbygade 26	6000	Kolding	1	1892	4
Dalbygade 40A	6000	Kolding	1	1900	4
Dalbygade 44	6000	Kolding	1	1918	4
Dalbygade 46	6000	Kolding	1	1905	4
Dalbygade 58	6000	Kolding	1	0	4
Dalbygade 60	6000	Kolding	1	1934	4
Dalbygade 61	6000	Kolding	1	1933	4
Dalbygade 65	6000	Kolding	1	1933	4
Dalbyvej 69	6000	Kolding	1	1873	1
Dalbyvej 69	6000	Kolding	2	1873	1
Dalbyvej 86	6000	Kolding	1	1821	4
Dalbyvej 100	6000	Kolding	1	1835	4
Dalbyvej 100	6000	Kolding	3	1850	4
Dalbyvej 100	6000	Kolding	5	1850	4
Dalbyvej 100	6000	Kolding	6	1850	4
Dalbyvej 100	6000	Kolding	7	1850	4
Dalgasvej 1	6052	Viuf	1	1900	4
Damgårdsvej 5	6000	Kolding	3	1902	4
Danmarksgade 4	6580	Vamdrup	1	1900	4
Danmarksgade 7	6580	Vamdrup	1	1908	4
Danmarksgade 10	6580	Vamdrup	1	1913	4
Danmarksgade 11	6580	Vamdrup	1	1902	4
Danmarksgade 37	6580	Vamdrup	1	1912	4
Danmarksgade 41	6580	Vamdrup	1	1913	4
Danmarksgade 43	6580	Vamdrup	1	1912	4
Danmarksgade 45	6580	Vamdrup	1	1920	3
Delken 8	6000	Kolding	1	1824	1
Delken 8	6000	Kolding	2	1824	1
Delken 8	6000	Kolding	3	1824	1
Delken 10	6000	Kolding	1	1858	3
Delken 12	6000	Kolding	1	0	3
Delken 14	6000	Kolding	1	1778	3
Delken 20	6000	Kolding	1	1900	4
Delken 24	6000	Kolding	1	1925	4
Delken 24	6000	Kolding	2	1916	4
Delken 24	6000	Kolding	3	1916	4
Delken 24	6000	Kolding	4	2000	4
Domhusgade 2A	6000	Kolding	1	1931	4
Domhusgade 7	6000	Kolding	1	1935	3
Domhusgade 22	6000	Kolding	1	1961	3
Domhusgade 24	6000	Kolding	1	0	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Domhusgade 24	6000	Kolding	4	1920	3
Dons Byvej 27	6051	Almind	1	1868	4
Dons Byvej 30	6051	Almind	1	1900	4
Dons Byvej 30	6051	Almind	2	1900	4
Dons Byvej 33	6051	Almind	1	1899	4
Dons Landevej 135	6000	Kolding	1	1845	4
Dons Landevej 135	6000	Kolding	2	1896	4
Dons Landevej 135	6000	Kolding	3	1911	4
Dons Landevej 135	6000	Kolding	6	1845	4
Dons Mølle 11	6051	Almind	6	1850	4
Dons Mølle 11	6051	Almind	9	1850	4
Dons Mølle 11	6051	Almind	10	1849	3
Dons Mølle 11	6051	Almind	11	1850	3
Donsvej 31	6052	Viuf	2	1908	4
Donsvej 106	6052	Viuf	1	1854	4
Drejensvej 20	6000	Kolding	1	1908	4
Drejensvej 20	6000	Kolding	2	1941	4
Drejensvej 20	6000	Kolding	3	1920	4
Drejensvej 20	6000	Kolding	4	1920	4
Drejensvej 31	6000	Kolding	1	1880	4
Drejensvej 31	6000	Kolding	2	1900	4
Drejensvej 31	6000	Kolding	3	1900	4
Drejensvej 31	6000	Kolding	4	1900	4
Drejensvej 31	6000	Kolding	5	1900	4
Drejensvej 31	6000	Kolding	7	1900	4
Drejensvej 31	6000	Kolding	8	1900	4
Drejensvej 110	6000	Kolding	1	1864	4
Dreyersvej 23	6000	Kolding	1	1938	4
Dreyersvej 25	6000	Kolding	1	1932	4
Dreyersvej 32	6000	Kolding	1	1933	4
Dreyersvej 34A	6000	Kolding	1	1940	4
Dreyersvej 35A	6000	Kolding	1	1925	4
Dreyersvej 45	6000	Kolding	1	1933	4
Dreyersvej 55	6000	Kolding	1	1931	4
Dr. Fichs Vej 1	6000	Kolding	1	1900	4
Dr. Fichs Vej 2	6000	Kolding	1	1880	3
Dr. Fichs Vej 3	6000	Kolding	1	1900	4
Dr. Fichs Vej 4	6000	Kolding	1	1886	3
Dr. Fichs Vej 5	6000	Kolding	1	1900	4
Dr. Fichs Vej 6	6000	Kolding	1	1898	3
Dr. Fichs Vej 7	6000	Kolding	1	1900	4
Dr. Fichs Vej 8	6000	Kolding	1	1887	3
Dr. Fichs Vej 9	6000	Kolding	1	1901	4
Dr. Fichs Vej 10	6000	Kolding	1	1889	3
Dr. Fichs Vej 11	6000	Kolding	1	1902	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Dr. Fichs Vej 12	6000	Kolding	1	1886	3
Dr. Fichs Vej 13	6000	Kolding	1	1900	4
Dr. Fichs Vej 14	6000	Kolding	1	1894	3
Dr. Fichs Vej 20	6000	Kolding	1	1914	4
Dr. Fichs Vej 22	6000	Kolding	1	1903	4
Dybbølvej 6	6000	Kolding	1	1912	4
Dybbølvej 8	6000	Kolding	1	1935	4
Dyrehavegårdsvej 3	6000	Kolding	1	1930	4
Dyrehavegårdsvej 10	6000	Kolding	1	1893	4
Dyrehavevej 101	6000	Kolding	1	1902	3
Dyrehavevej 103	6000	Kolding	1	1916	4
Dyrehavevej 105	6000	Kolding	1	1920	3
Dyrehavevej 175	6000	Kolding	2	1917	3
Dyrehavevej 175	6000	Kolding	3	1917	3
Eegsvej 7	6091	Bjert	1	1855	2
Egtvedvej 1	6000	Kolding	1	1880	4
Egtvedvej 134	6000	Kolding	1	1917	3
Egtvedvej 134	6000	Kolding	2	1917	3
Egtvedvej 134	6000	Kolding	3	1917	4
Ejlersvej 24	6000	Kolding	1	1890	4
Ejstrupvej 1	6000	Kolding	1	1916	4
Ejstrupvej 1	6000	Kolding	2	1916	4
Ejstrupvej 1	6000	Kolding	3	1919	4
Ejstrupvej 13	6000	Kolding	1	1850	4
Ejstrupvej 13	6000	Kolding	2	1850	4
Ejstrupvej 13	6000	Kolding	3	1850	4
Eliassensvej 7	6000	Kolding	1	1814	3
Eliassensvej 94	6000	Kolding	1	1900	4
Eliassensvej 94	6000	Kolding	2	1930	4
Eliassensvej 94	6000	Kolding	4	1910	4
Eliassensvej 94	6000	Kolding	5	1910	4
Eliassensvej 94	6000	Kolding	6	1910	4
Eliassensvej 116	6000	Kolding	1	1878	4
Elkærgårdvej 17	6094	Hejls	1	1930	3
Elkærgårdvej 34	6094	Hejls	1	1904	3
Ellebakken 11	6000	Kolding	1	1867	4
Eltangvej 25	6000	Kolding	1	1864	3
Eltangvej 25	6000	Kolding	2	1912	3
Eltangvej 25	6000	Kolding	3	1912	3
Eltangvej 25	6000	Kolding	4	1912	3
Eltangvej 25	6000	Kolding	5	1912	3
Eltangvej 40	6000	Kolding	1	1830	4
Eltangvej 51	6000	Kolding	1	1906	4
Eltangvej 56	6000	Kolding	1	1912	4
Eltangvej 61	6000	Kolding	1	1783	2

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Eltangvej 61	6000	Kolding	3	1870	3
Eltangvej 96	6000	Kolding	1	1721	3
Eltangvej 99	6000	Kolding	2	1914	4
Eltangvej 101	6000	Kolding	1	1900	4
Eltangvej 101	6000	Kolding	3	1900	4
Eltangvej 103	6000	Kolding	1	1845	4
Eltangvej 103	6000	Kolding	2	1916	4
Eltangvej 103	6000	Kolding	3	1916	4
Eltangvej 106	6000	Kolding	1	1100	1
Eltangvej 196	6000	Kolding	1	1880	4
Eltangvej 196	6000	Kolding	2	1880	4
Eltangvej 196	6000	Kolding	3	1880	4
Eltangvej 200	6000	Kolding	1	1906	3
Emerholtsvej 13	6000	Kolding	2	1918	4
Enghavevej 10	6070	Christiansfeld	1	1999	4
Engstien 1	6000	Kolding	4	1938	4
Engstien 3	6000	Kolding	5	1890	4
Engstien 5	6000	Kolding	2	1890	3
Engstien 5	6000	Kolding	3	1938	4
Esbjergvej 59	6094	Hejls	1	1929	2
Esbjergvej 229	6000	Kolding	1	1902	3
Esbjergvej 262	6000	Kolding	1	1884	3
Esbjergvej 289	6000	Kolding	4	1935	4
Esbjergvej 336	6000	Kolding	3	1920	4
Farrisvej 8	6580	Vamdrup	1	1848	4
Farrisvej 8	6580	Vamdrup	5	1848	4
Farverstræde 7	6000	Kolding	2	1850	4
Favrvrå Bygade 8	6070	Christiansfeld	1	1743	3
Favrvrå Bygade 8	6070	Christiansfeld	3	1995	4
Favrvrå Bygade 9	6070	Christiansfeld	1	1914	4
Favstrupgårdvej 22	6070	Christiansfeld	1	1727	4
Favstrupvej 30	6070	Christiansfeld	1	1997	4
Favstrupvej 50	6070	Christiansfeld	1	1945	2
Favstrupvej 65	6070	Christiansfeld	1	1907	4
Fjorddalen 13	6000	Kolding	1	1817	4
Fjorddalen 13	6000	Kolding	2	1817	4
Fjordvang 19	6000	Kolding	1	1920	4
Fjordvej 24	6000	Kolding	1	1928	4
Fjordvej 28	6000	Kolding	1	1850	4
Fjordvej 38	6000	Kolding	1	1902	3
Fjordvej 39	6000	Kolding	2	1960	4
Fjordvej 65	6000	Kolding	1	1914	4
Fjordvej 78	6000	Kolding	1	1930	4
Fjordvej 96	6000	Kolding	1	1835	4
Fjordvej 154	6000	Kolding	2	1909	2

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Fjordvej 154	6000	Kolding	3	1909	2
Fjordvej 154	6000	Kolding	4	1909	2
Fjællebrovej 7	6093	Sjølund	1	1906	4
Fløjbjergvej 1	6580	Vamdrup	1	1825	4
Fløjbjergvej 1	6580	Vamdrup	2	1850	4
Fløjbjergvej 2	6580	Vamdrup	1	1930	4
Fløjbjergvej 8	6580	Vamdrup	1	1904	3
Fløjbjergvej 12	6580	Vamdrup	1	1844	4
Forbindelsesvejen 1	6070	Christiansfeld	1	1930	4
Forbindelsesvejen 9	6070	Christiansfeld	1	1858	4
Frands Sørensens Vej 3	6000	Kolding	1	1940	4
Fredensgade 1	6000	Kolding	1	1904	4
Fredensgade 7	6000	Kolding	1	1920	4
Fredensgade 9	6000	Kolding	1	1905	4
Fredensgade 11	6000	Kolding	1	1908	4
Fredensgade 12	6000	Kolding	1	1904	4
Fredensgade 14	6000	Kolding	1	1910	4
Fredensgade 16	6000	Kolding	1	1909	4
Fredensgade 18	6000	Kolding	1	1912	4
Fredensgade 20	6000	Kolding	1	1910	4
Fredensgade 24A	6000	Kolding	1	1906	4
Fredericiagade 4	6000	Kolding	1	1898	4
Fredericiagade 6	6000	Kolding	1	1903	4
Fredericiagade 8	6000	Kolding	1	1902	4
Fredericiagade 16	6000	Kolding	1	1890	4
Fredericiagade 18	6000	Kolding	2	1880	4
Fredericiagade 19	6000	Kolding	1	1903	3
Fredericiagade 21	6000	Kolding	1	1890	3
Fredericiagade 23	6000	Kolding	1	1916	3
Fredericiagade 25	6000	Kolding	1	1918	3
Fredericiagade 28	6000	Kolding	1	1905	4
Fredericiagade 30	6000	Kolding	1	1904	4
Fredericiagade 34	6000	Kolding	1	1914	4
Fredericiagade 36	6000	Kolding	1	1912	4
Fredericiagade 38	6000	Kolding	1	1928	4
Fredericiagade 40	6000	Kolding	1	1906	4
Frederik 2 Vej 2	6000	Kolding	1	1940	4
Frydenborgvej 3	6092	Sønder Stenderup	1	1934	4
Frydenborgvej 8	6092	Sønder Stenderup	10	1841	4
Frydenborgvej 10	6092	Sønder Stenderup	1	1855	2
Frydenborgvej 10	6092	Sønder Stenderup	8	1926	3
Frydenborgvej 16B	6092	Sønder Stenderup	1	1807	4
Frydenborgvej 18	6092	Sønder Stenderup	1	1878	4
Frydenborgvej 42	6092	Sønder Stenderup	1	1906	4
Frydenborgvej 42	6092	Sønder Stenderup	2	1906	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Frydsvej 13	6000	Kolding	1	1918	4
Frydsvej 47	6000	Kolding	1	1908	4
Frydsvej 49	6000	Kolding	1	1908	4
Frydsvej 51	6000	Kolding	1	1909	4
Frydsvej 53	6000	Kolding	1	1910	4
Frørup Landevej 7	6070	Christiansfeld	1	1877	3
Frørup Landevej 24	6070	Christiansfeld	1	1854	3
Frørup Landevej 24	6070	Christiansfeld	2	1855	3
Frørup Landevej 24	6070	Christiansfeld	3	1855	3
Frørup Landevej 34	6070	Christiansfeld	1	1856	3
Frørup Landevej 36	6070	Christiansfeld	1	1841	3
Frørupvej 8	6070	Christiansfeld	1	1860	4
Frørupvej 12	6070	Christiansfeld	1	1914	4
Frørupvej 14	6070	Christiansfeld	1	1833	4
Frørupvej 19	6070	Christiansfeld	1	1873	3
Frørupvej 37	6070	Christiansfeld	1	1934	4
Fynslundvej 41	6064	Jordrup	1	1868	3
Fynslundvej 56	6064	Jordrup	1	1913	4
Fynslundvej 59	6064	Jordrup	1	1847	4
Fynslundvej 61	6064	Jordrup	1	1877	4
Fynsvej 5	6000	Kolding	1	1900	4
Fynsvej 38	6000	Kolding	1	1930	4
Fynsvej 40	6000	Kolding	1	1923	4
Fynsvej 42	6000	Kolding	1	1905	4
Fynsvej 47	6000	Kolding	1	1900	4
Fynsvej 54	6000	Kolding	1	1899	3
Fynsvej 60	6000	Kolding	1	1900	4
Fynsvej 62	6000	Kolding	1	1920	4
Fynsvej 64	6000	Kolding	1	1925	4
Fynsvej 65	6000	Kolding	1	1923	4
Fynsvej 66	6000	Kolding	1	1875	4
Fynsvej 75	6000	Kolding	1	1940	4
Fynsvej 77	6000	Kolding	1	1940	4
Fynsvej 79	6000	Kolding	1	1940	4
Fynsvej 81	6000	Kolding	1	1940	4
Fynsvej 83	6000	Kolding	1	1940	4
Fynsvej 99	6000	Kolding	1	1916	4
Fynsvej 101	6000	Kolding	1	1894	2
Fynsvej 103	6000	Kolding	1	1928	3
Fynsvej 105	6000	Kolding	1	1875	4
Fynsvej 123	6000	Kolding	1	1910	4
Fæstevej 1	6092	Sønder Stenderup	1	1834	3
Gabølvej 1	6000	Kolding	1	1880	3
Gabølvej 1	6000	Kolding	2	1914	3
Gabølvej 1	6000	Kolding	4	1914	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Gammelgårdsvej 3	6091	Bjert	1	1850	4
Gammellosevej 2	6093	Sjølund	1	1880	3
Gammel Sandbjerg 76	6000	Kolding	1	1882	4
Gefionvej 29	6000	Kolding	1	1777	4
Gendarmvej 11	6094	Hejls	1	1900	4
Gl. Bjært 10	6091	Bjert	1	1934	4
Gl. Bjært 10	6091	Bjert	2	1935	4
Gl. Bjært 16	6091	Bjert	1	1853	3
Gl. Bjært 20	6091	Bjert	1	1633	2
Gl. Bjært 25	6091	Bjert	1	1877	3
Gl. Bjært 27	6091	Bjert	1	1878	3
Gl. Bjært 27	6091	Bjert	2	1878	4
Gl. Bjært 27	6091	Bjert	3	1878	4
Gl. Bjært 36	6091	Bjert	1	1871	2
Gl. Bjært 36	6091	Bjert	2	1871	3
Gl. Bjært 36	6091	Bjert	3	1942	3
Gl. Bjært 37	6091	Bjert	1	1854	4
Gl. Bjært 37	6091	Bjert	2	1946	4
Gl. Bjært 40	6091	Bjert	1	1848	3
Gl. Bjært 40	6091	Bjert	2	1940	3
Gl. Bjært 40	6091	Bjert	3	1940	3
Gl. Bjært 40	6091	Bjert	6	1940	3
Gl. Bjært 40	6091	Bjert	9	1940	3
Gl. Bjært 40A	6091	Bjert	7	1940	3
Gl. Bjært 40B	6091	Bjert	8	1940	3
Gl. Bjært 42A	6091	Bjert	1	1854	3
Gl. Bjært 42B	6091	Bjert	2	2001	4
Gl. Bjært 42B	6091	Bjert	3	2001	4
Gl. Bjært 42B	6091	Bjert	4	2001	4
Gl. Bjært 43	6091	Bjert	1	1854	3
Gl. Bjært 45	6091	Bjert	1	1930	4
Gl. Bjært 45	6091	Bjert	2	1930	4
Gl. Bjært 46	6091	Bjert	1	1833	3
Gl. Bjært 46	6091	Bjert	2	1833	3
Gl. Bjært 50	6091	Bjert	1	1827	4
Gl. Bjært 54	6091	Bjert	1	1850	4
Gl. Bjært 55	6091	Bjert	1	1903	4
Gl. Bjært 58	6091	Bjert	1	1912	4
Gl. Bjært 60E	6091	Bjert	2	1994	4
Gl. Bjært 60E	6091	Bjert	4	1942	4
Gl. Bjært 60E	6091	Bjert	5	1993	4
Gl. Donsvej 2	6000	Kolding	1	1920	4
Gl. Drejensvej 2	6000	Kolding	1	1827	4
Gl. Kongevej 1	6000	Kolding	1	1923	4
Gl. Kongevej 2	6000	Kolding	1	1939	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Gl. Kongevej 5	6000	Kolding	1	1902	3
Gl. Kongevej 6	6000	Kolding	1	1918	4
Gl. Kongevej 7	6000	Kolding	1	1920	4
Gl. Kongevej 9A	6000	Kolding	1	1904	4
Gl. Kongevej 9L	6000	Kolding	2	1904	4
Gl. Kongevej 9M	6000	Kolding	3	2003	4
Gl. Kongevej 10	6000	Kolding	1	1913	4
Gl. Kongevej 11	6070	Christiansfeld	1	1830	2
Gl. Kongevej 15	6000	Kolding	1	1924	4
Gl. Kongevej 17	6000	Kolding	1	1907	3
Gl. Landevej 60	6051	Almind	1	1881	4
Gl. Mengvej 11	6094	Hejls	1	1901	4
Gl. Præstegårdsvej 11	6070	Christiansfeld	1	1899	3
Gl. Præstegårdsvej 11	6070	Christiansfeld	2	1632	1
Gl. Præstegårdsvej 11	6070	Christiansfeld	3	1822	3
Gl. Skamlingvej 5	6093	Sjølund	1	1842	3
Gl. Skamlingvej 5	6093	Sjølund	3	1847	3
Gl. Skamlingvej 7	6093	Sjølund	1	1935	3
Gl. Skartved 22	6091	Bjert	1	1900	4
Gl. Skartved 22	6091	Bjert	2	1900	4
Gl. Skartved 24	6091	Bjert	1	1827	4
Gl. Skartved 30	6091	Bjert	2	1885	3
Gl. Skartved 30	6091	Bjert	3	1885	3
Gl. Skartved 30A	6091	Bjert	1	1884	3
Gl. Skartved 34	6091	Bjert	1	1866	3
Gl. Skartved 34	6091	Bjert	3	1845	4
Gl. Skartved 34	6091	Bjert	4	1845	4
Gl. Skartved 36	6091	Bjert	1	1803	4
Gl. Skartved 40	6091	Bjert	1	1839	3
Gl. Skartved 40	6091	Bjert	3	1839	4
Gl. Skartved 40	6091	Bjert	5	1997	4
Gl. Skartved 44	6091	Bjert	1	1845	3
Gl. Skartved 44	6091	Bjert	3	1845	4
Gl. Skartved 48A	6091	Bjert	1	1852	4
Gl. Tved 2	6000	Kolding	1	1826	3
Gl. Tved 2	6000	Kolding	2	1926	4
Gl. Tved 4	6000	Kolding	2	1767	3
Gl. Tved 6	6000	Kolding	1	1837	3
Gl. Tved 7	6000	Kolding	1	1900	4
Gl. Tved 13	6000	Kolding	1	1840	4
Gl. Tved 17	6000	Kolding	1	1857	4
Gl. Tved 19	6000	Kolding	1	1847	4
Gl. Tved 19	6000	Kolding	2	1870	4
Gl. Tved 21B	6000	Kolding	1	1800	4
Gl. Tved 25A	6000	Kolding	1	0	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Gl. Tved 25A	6000	Kolding	3	1830	4
Gl. Tved 25D	6000	Kolding	2	1830	4
Gl. Tved 27	6000	Kolding	1	1914	4
Gl. Ålbovej 2	6092	Sønder Stenderup	1	1908	3
Gl. Ålbovej 6	6092	Sønder Stenderup	1	1929	4
Gl. Ålbovej 6	6092	Sønder Stenderup	2	1929	4
Gl. Ålbovej 15	6092	Sønder Stenderup	1	1917	4
Gl. Ålbovej 15	6092	Sønder Stenderup	2	1917	4
Gl. Ålbovej 17	6092	Sønder Stenderup	1	1861	3
Gl. Ålbovej 17	6092	Sønder Stenderup	2	1878	4
Gl. Ålbovej 17	6092	Sønder Stenderup	4	1878	4
Gl. Ålbovej 22	6092	Sønder Stenderup	1	1864	4
Gl. Ålbovej 23	6092	Sønder Stenderup	1	1915	4
Gl. Ålbovej 23	6092	Sønder Stenderup	2	1915	4
Gl. Ålbovej 24	6092	Sønder Stenderup	1	1900	4
Gl. Ålbovej 26	6092	Sønder Stenderup	1	1838	3
Gl. Ålbovej 26	6092	Sønder Stenderup	2	1938	3
Gl. Ålbovej 26	6092	Sønder Stenderup	3	1938	3
Gl. Ålbovej 30	6092	Sønder Stenderup	1	1996	4
Gl. Ålbovej 30	6092	Sønder Stenderup	2	1996	4
Gramrolighed 2	6000	Kolding	1	1938	4
Grønnegade 1	6000	Kolding	1	1905	4
Grønnegade 11	6000	Kolding	1	1902	4
Grønnegade 13	6000	Kolding	1	1895	4
Grønnegade 15	6000	Kolding	1	1888	4
Grønningen 3	6000	Kolding	1	1908	4
Grønningen 5	6000	Kolding	1	1919	4
Grønninghovedvej 34	6093	Sjølund	1	1827	4
Gråbrødregade 11	6000	Kolding	1	1890	4
Gråbrødregade 13	6000	Kolding	1	1882	4
Gydeledvej 60	6091	Bjert	1	1870	4
Gyndbjerg 27	6091	Bjert	1	1877	3
Gøhlmannsvej 30	6000	Kolding	1	1860	3
Gøhlmannsvej 30	6000	Kolding	2	2005	3
Gøhlmannsvej 54	6000	Kolding	1	1920	3
Gøhlmannsvej 58	6000	Kolding	1	1920	3
Gøhlmannsvej 62	6000	Kolding	1	1920	3
Gøhlmannsvej 64	6000	Kolding	1	1920	3
Gøhlmannsvej 66	6000	Kolding	1	1918	1
Haderslevvej 1	6000	Kolding	1	1915	3
Haderslevvej 7	6000	Kolding	1	1940	4
Haderslevvej 10	6070	Christiansfeld	1	1902	3
Haderslevvej 12A	6000	Kolding	1	1901	4
Haderslevvej 16	6000	Kolding	1	1870	4
Haderslevvej 19A	6000	Kolding	1	1910	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Haderslevvej 20	6000	Kolding	1	1904	4
Haderslevvej 24	6000	Kolding	1	1915	4
Haderslevvej 25	6000	Kolding	1	1922	3
Haderslevvej 26	6000	Kolding	1	1895	4
Haderslevvej 27	6000	Kolding	1	1898	4
Haderslevvej 29	6000	Kolding	1	1900	4
Haderslevvej 29	6070	Christiansfeld	1	1925	1
Haderslevvej 31	6000	Kolding	1	1900	4
Haderslevvej 33	6000	Kolding	1	1912	4
Haderslevvej 35A	6000	Kolding	1	1919	4
Haderslevvej 36	6000	Kolding	1	1927	3
Haderslevvej 38	6000	Kolding	1	1927	2
Haderslevvej 38A	6000	Kolding	1	1925	1
Haderslevvej 42	6000	Kolding	1	1935	4
Haderslevvej 50	6000	Kolding	1	1900	4
Haderslevvej 57	6000	Kolding	1	1920	4
Haderslevvej 59	6000	Kolding	1	1898	4
Haderslevvej 63	6000	Kolding	1	1920	4
Haderslevvej 72	6000	Kolding	1	1927	4
Haderslevvej 84	6000	Kolding	1	1900	4
Haderslevvej 85	6000	Kolding	1	1910	4
Haderslevvej 91	6000	Kolding	1	1920	4
Haderslevvej 92	6000	Kolding	1	1939	4
Haderslevvej 105A	6000	Kolding	1	1900	4
Haderslevvej 108	6000	Kolding	1	1780	3
Haderslevvej 113A	6000	Kolding	1	1902	4
Haderslevvej 118	6000	Kolding	1	1924	4
Haderslevvej 138	6000	Kolding	1	1932	4
Haderslevvej 152	6000	Kolding	1	1936	4
Haderslevvej 157	6000	Kolding	1	1927	4
Hanneslundvej 10	6070	Christiansfeld	1	1843	3
Hanneslundvej 10	6070	Christiansfeld	6	1882	3
Hanneslundvej 10A	6070	Christiansfeld	8	1843	3
Hans Haves Vej 2	6000	Kolding	1	1929	2
Hartevej 2	6000	Kolding	1	1906	4
Hartevej 3	6000	Kolding	1	1200	1
Hartevej 7	6000	Kolding	1	1878	4
Hartevej 7	6000	Kolding	2	1966	4
Harths Alle 3	6000	Kolding	1	1924	4
Harths Alle 8	6000	Kolding	1	1922	4
Harths Alle 10	6000	Kolding	1	1928	4
Harths Alle 12	6000	Kolding	1	1922	4
Harths Alle 14	6000	Kolding	1	1923	4
Hauerballevej 2	6052	Viuf	1	1848	4
Hauerballevej 2	6052	Viuf	15	1848	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Hauerballevej 2	6052	Viuf	16	1848	4
Hauerballevej 2	6052	Viuf	18	1848	4
Hauerballevej 30	6052	Viuf	1	1900	3
Hauerballevej 30	6052	Viuf	2	1900	3
Hauerballevej 40	6052	Viuf	4	1870	4
Hauerballevej 49	6052	Viuf	1	1900	4
Hauerballevej 61	6052	Viuf	1	1840	3
Hauerballevej 61	6052	Viuf	2	1925	4
Havegade 6	6580	Vamdrup	1	1877	4
Havnevej 11	6094	Hejls	1	1882	2
H.C. Petersens Vej 4A	6000	Kolding	1	1996	4
H.C. Petersens Vej 4G	6000	Kolding	2	1912	3
Hedevej 86	6051	Almind	1	1828	4
Hedevej 110	6051	Almind	1	1820	3
Hedevej 110	6051	Almind	2	1965	4
Hedevej 124	6051	Almind	1	1900	4
Hedevej 128	6051	Almind	1	1800	3
Hejls Kirkevej 1	6094	Hejls	1	1877	3
Hejls Kirkevej 11	6094	Hejls	1	1915	4
Hejls Kirkevej 12	6094	Hejls	1	1914	4
Hejls Landevej 12	6094	Hejls	1	1933	3
Hejls Landevej 13	6094	Hejls	1	1880	3
Hejls Landevej 15	6094	Hejls	1	1910	4
Hejls Landevej 17	6094	Hejls	1	1860	4
Hejls Landevej 20	6094	Hejls	1	1894	3
Hejls Landevej 22	6094	Hejls	1	1817	2
Hejls Landevej 22	6094	Hejls	2	1817	2
Hejls Landevej 31	6094	Hejls	1	1890	4
Hejls Landevej 38	6094	Hejls	1	1802	3
Hejls Landevej 45	6094	Hejls	1	1929	4
Hejls Landevej 57	6094	Hejls	1	1927	4
Hejls Landevej 63	6094	Hejls	1	1929	4
Hejls Landevej 63	6094	Hejls	2	1929	3
Hejls Landevej 76	6094	Hejls	1	1937	4
Hejls Landevej 80	6094	Hejls	1	1900	3
Hejls Landevej 82	6094	Hejls	1	1870	4
Hejls Landevej 83	6094	Hejls	2	1993	4
Hejls Landevej 105	6094	Hejls	1	1880	3
Hejls Landevej 106	6094	Hejls	1	1865	4
Hejlsmindebakken 31	6094	Hejls	1	1906	3
Hejlsmindebakken 33	6094	Hejls	1	1906	3
Hejlsmindebakken 37	6094	Hejls	1	1777	4
Hejlsmindebakken 38	6094	Hejls	1	1934	4
Hejlsmindebakken 40	6094	Hejls	1	1927	3
Hejls Skovvej 12	6094	Hejls	1	1880	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Hejls Skovvej 32	6094	Hejls	1	1850	3
Hejls Stationsvej 3	6094	Hejls	1	1911	3
Hejls Stationsvej 16	6094	Hejls	1	1837	4
Helligkorsgade 1	6000	Kolding	1	1900	3
Helligkorsgade 5	6000	Kolding	1	1820	4
Helligkorsgade 8	6000	Kolding	1	1908	4
Helligkorsgade 9	6000	Kolding	1	1883	3
Helligkorsgade 10	6000	Kolding	1	1878	3
Helligkorsgade 11A	6000	Kolding	1	1900	3
Helligkorsgade 12	6000	Kolding	1	1878	4
Helligkorsgade 15	6000	Kolding	1	1878	4
Helligkorsgade 18	6000	Kolding	1	1589	1
Helligkorsgade 20	6000	Kolding	1	1878	2
Hertug Abels Vej 40	6000	Kolding	1	1949	4
Hjarup Byvej 1	6580	Vamdrup	1	1854	4
Hjarup Byvej 1	6580	Vamdrup	2	1855	3
Hjarup Byvej 1	6580	Vamdrup	3	1855	3
Hjarup Byvej 1	6580	Vamdrup	4	1855	4
Hjarup Byvej 3	6580	Vamdrup	1	1880	4
Hjarup Byvej 7	6580	Vamdrup	1	1680	
Hjarup Byvej 7	6580	Vamdrup	2	1880	3
Hjarup Byvej 8	6580	Vamdrup	1	1839	4
Hjarup Byvej 8	6580	Vamdrup	3	1910	4
Hjarup Byvej 9	6580	Vamdrup	1	1926	4
Hjarup Byvej 9	6580	Vamdrup	3	1926	4
Hjarup Byvej 9	6580	Vamdrup	4	1926	4
Hjarup Byvej 9	6580	Vamdrup	5	1926	4
Hjarup Byvej 14	6580	Vamdrup	1	1850	4
Hjarup Byvej 16A	6580	Vamdrup	1	1912	4
Hjarup Byvej 18C	6580	Vamdrup	1	1912	4
Hjarup Byvej 21	6580	Vamdrup	1	0	4
Hjarup Byvej 21	6580	Vamdrup	2	1894	4
Hjarupgårdsvej 9	6580	Vamdrup	1	1868	4
Hjarupgårdsvej 11	6580	Vamdrup	1	1842	4
Hjarupgårdsvej 11	6580	Vamdrup	6	1842	4
Hjarupvej 4	6000	Kolding	1	1850	2
Hjarupvej 13	6000	Kolding	1	1900	4
Hjarupvej 18	6000	Kolding	1	1806	3
Hjarupvej 18	6000	Kolding	2	1824	3
Hjarupvej 18	6000	Kolding	3	1829	3
Hjarupvej 18	6000	Kolding	4	1856	3
Hjarupvej 18	6000	Kolding	6	1824	3
Hjarupvej 25	6000	Kolding	1	1890	4
Hjarupvej 31	6000	Kolding	1	1865	3
Hjarupvej 31	6000	Kolding	2	1865	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Hjarupvej 42	6000	Kolding	1	1850	3
Hjarupvej 64	6000	Kolding	1	1866	3
Hjarupvej 64	6000	Kolding	4	1900	4
Hjarupvej 115	6000	Kolding	1	1875	4
Hjarupvej 115	6000	Kolding	2	1880	4
Hjarupvej 115	6000	Kolding	4	1993	4
Hjarupvej 150	6000	Kolding	1	1845	4
Hjerndrupvej 65	6070	Christiansfeld	1	1870	4
Holbergsparken 1	6000	Kolding	1	1780	3
Holbergsvej 12	6000	Kolding	1	1936	4
Hollændervej 4	6000	Kolding	1	1900	4
Hollændervej 7	6000	Kolding	1	1915	4
Hollændervej 8	6000	Kolding	1	1917	4
Hollændervej 9	6000	Kolding	1	1915	4
Hollændervej 10	6000	Kolding	1	1913	4
Hollændervej 11	6000	Kolding	1	1916	4
Hollændervej 13	6000	Kolding	1	1917	4
Hollændervej 14	6000	Kolding	1	1921	4
Hollændervej 15	6000	Kolding	1	1900	4
Hollændervej 17	6000	Kolding	1	1917	4
Hollændervej 21	6000	Kolding	1	1907	4
Hollændervej 23	6000	Kolding	1	1905	4
Hollændervej 25	6000	Kolding	1	1912	4
Hollændervej 27	6000	Kolding	1	1910	4
Hoppeshuse 4	6000	Kolding	1	1878	4
Hoppeshuse 4	6000	Kolding	2	1878	4
Hoppesvej 5	6000	Kolding	1	1854	4
Hoppesvej 8	6000	Kolding	1	1890	4
Hoppesvej 10	6000	Kolding	1	1888	4
Hoppesvej 15	6000	Kolding	1	1844	2
Hoppesvej 15	6000	Kolding	3	1866	4
Hoppesvej 15	6000	Kolding	4	1866	4
Hoppesvej 22	6000	Kolding	1	1877	3
Hoppesvej 50	6000	Kolding	1	1896	4
Hoppesvej 106	6000	Kolding	1	1875	4
Hoppesvej 106	6000	Kolding	2	1947	4
Hoppesvej 106	6000	Kolding	3	1947	4
Hoppesvej 108	6000	Kolding	1	1880	4
Hoppesvej 118	6000	Kolding	1	1860	4
Hospitalsgade 2B	6000	Kolding	3	1908	3
Hospitalsgade 4	6000	Kolding	1	1659	2
Hospitalsgade 5	6000	Kolding	1	1875	4
Hospitalsgade 9	6000	Kolding	1	1900	3
Hospitalsgade 15	6000	Kolding	1	1890	4
Hospitalsgade 17	6000	Kolding	1	1852	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Hospitalsgade 18B	6000	Kolding	2	1910	4
Hospitalsgade 19	6000	Kolding	1	1880	3
Hospitalsgade 20	6000	Kolding	1	1912	4
Hospitalsgade 27A	6000	Kolding	1	1800	4
Hospitalsgade 29	6000	Kolding	1	1880	4
Hospitalsgade 37	6000	Kolding	1	1869	4
Hospitalsgade 39	6000	Kolding	1	1864	4
Hospitalsgade 43	6000	Kolding	1	1840	4
Hospitalsgade 47	6000	Kolding	1	1900	3
Hospitalsgade 49	6000	Kolding	1	1880	3
Houens Odde 1	6000	Kolding	2	1929	4
Hovedgaden 16	6064	Jordrup	1	1937	4
Hovedgaden 28	6064	Jordrup	1	1930	4
Hovedgaden 32	6064	Jordrup	1	1900	4
Hovedvejen 7	6052	Viuf	1	1828	4
Hovedvejen 15	6052	Viuf	1	1898	4
Hovedvejen 15	6052	Viuf	2	1898	4
Hovedvejen 15	6052	Viuf	3	1898	4
Hovedvejen 15	6052	Viuf	4	1938	4
Hovedvejen 25	6052	Viuf	2	1914	4
Hovedvejen 25	6052	Viuf	5	1923	4
Hovedvejen 25	6052	Viuf	6	1925	4
Hovedvejen 42	6052	Viuf	1	1884	4
Hovedvejen 75	6052	Viuf	1	1936	4
Hovedvejen 106	6052	Viuf	1	1860	3
Hovvejen 26	6000	Kolding	1	1836	4
Hovvejen 31	6000	Kolding	1	1814	4
Hovvejen 61	6000	Kolding	1	1868	4
Hovvejen 61	6000	Kolding	4	1900	4
Hovvejen 61	6000	Kolding	5	1939	4
Hovvejen 61	6000	Kolding	6	1868	4
Hulskovvej 7	6000	Kolding	1	1909	4
Hulskovvej 35	6000	Kolding	1	1915	4
Hulskovvej 51	6000	Kolding	1	1853	3
Hulskovvej 52	6000	Kolding	1	1852	4
Hulskovvej 52	6000	Kolding	2	1852	4
Hulskovvej 52	6000	Kolding	6	1991	4
Hulskovvej 56	6000	Kolding	1	1890	4
Hulskovvej 56	6000	Kolding	2	1890	4
Hulskovvej 56	6000	Kolding	3	1890	4
Hulskovvej 56	6000	Kolding	4	1890	4
Hulskovvej 56	6000	Kolding	5	1890	4
Hulskovvej 56	6000	Kolding	6	1890	4
Hulskovvej 56	6000	Kolding	7	1890	4
Hulskovvej 64	6000	Kolding	1	1857	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Hulskovvej 64	6000	Kolding	3	1910	3
Hulskovvej 64	6000	Kolding	4	1920	3
Humlefægyde 14	6070	Christiansfeld	1	1830	3
Humlefægyde 32	6070	Christiansfeld	1	1875	2
Humlefægyde 34	6070	Christiansfeld	1	1850	3
Humlefægyde 34	6070	Christiansfeld	2	1850	3
Hundborgvej 1	6092	Sønder Stenderup	1	1877	4
Hundborgvej 29	6092	Sønder Stenderup	1	1800	3
Hundborgvej 37	6092	Sønder Stenderup	1	1900	4
Hundborgvej 42	6092	Sønder Stenderup	1	1827	3
Hundborgvej 44	6092	Sønder Stenderup	1	1827	3
Hvidkærgårdsvej 10	6580	Vamdrup	1	1843	2
Hvidkærgårdsvej 10	6580	Vamdrup	2	1843	4
Hvidkærgårdsvej 10	6580	Vamdrup	3	1843	4
Hvidkærgårdsvej 10	6580	Vamdrup	4	1843	4
Hvinderupvej 2	6070	Christiansfeld	1	1913	4
Hvinderupvej 16	6070	Christiansfeld	1	1872	4
Hyldevej 1B	6092	Sønder Stenderup	1	1898	4
Hyldevej 3	6092	Sønder Stenderup	1	1880	4
Hylkedalvej 70	6000	Kolding	1	1890	4
Hylkedalvej 102	6000	Kolding	1	1913	4
Hylkedalvej 102	6000	Kolding	2	1913	4
Hylkedalvej 102	6000	Kolding	3	1913	4
Hylkedalvej 130	6000	Kolding	1	1906	2
Hylkedalvej 130	6000	Kolding	2	1906	2
Hylkedalvej 130	6000	Kolding	5	2000	2
Hyrdestræde 3	6000	Kolding	1	1900	3
Hyrdestræde 4	6000	Kolding	1	1933	3
Hyrdestræde 5	6000	Kolding	1	1912	3
Hyrdestræde 7	6000	Kolding	1	1900	3
Høgsgårdvej 5	6070	Christiansfeld	1	1852	4
Højgårdvej 4	6070	Christiansfeld	1	1852	3
Højgårdvej 9	6070	Christiansfeld	1	1850	3
Højgårdvej 9	6070	Christiansfeld	2	1850	3
Højkærvej 12	6000	Kolding	1	1859	4
Højkærvej 14	6000	Kolding	1	1880	4
Højkærvej 14	6000	Kolding	2	1900	4
Højkærvej 74	6000	Kolding	2	1926	4
Højkærvej 74	6000	Kolding	3	1905	4
Højkærvej 84A	6000	Kolding	1	1843	4
Højkærvej 86	6000	Kolding	3	1900	4
Højrupgårdvej 4	6070	Christiansfeld	4	1840	4
Højrup Landevej 37	6070	Christiansfeld	1	1903	3
Højrup Landevej 54	6070	Christiansfeld	1	1870	4
Højrup Overskovvej 1	6070	Christiansfeld	1	1887	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Højrup Overskovvej 11	6070	Christiansfeld	1	1878	2
Højrup Overskovvej 34	6070	Christiansfeld	1	1901	3
Højrup Overskovvej 58	6560	Sommersted	1	1929	3
Højrup Overskovvej 58	6560	Sommersted	2	1929	3
Højrup Overskovvej 58	6560	Sommersted	3	1929	3
Højrup Overskovvej 77	6070	Christiansfeld	1	1912	2
Højrup Overskovvej 77	6070	Christiansfeld	5	1893	4
Højrup Overskovvej 77	6070	Christiansfeld	6	1893	4
Højskovgårdvej 19	6070	Christiansfeld	1	1925	4
Højvejen 6	6093	Sjølund	1	1859	3
Højvejen 54	6094	Hejls	1	1860	4
Højvejen 56	6094	Hejls	1	1842	3
Højvejen 57	6094	Hejls	1	1864	4
Hørregårdvej 4	6070	Christiansfeld	1	1912	4
Hørregårdvej 6	6070	Christiansfeld	1	1846	4
Ibsvej 1	6000	Kolding	1	1880	3
Ibsvej 1	6000	Kolding	2	1921	3
Ibsvej 2	6000	Kolding	2	1936	4
Idyl 17	6000	Kolding	1	1924	4
Idyl 21	6000	Kolding	1	1910	4
Idyl 23	6000	Kolding	1	1929	4
Idyl 26B	6000	Kolding	1	1848	3
Idyl 27	6000	Kolding	1	1927	4
Idyl 27	6000	Kolding	2	1927	4
Idyl 29	6000	Kolding	1	1936	4
Immanuelsvej 3	6000	Kolding	1	1915	4
Immanuelsvej 4	6000	Kolding	1	1931	1
Immanuelsvej 6	6000	Kolding	1	1937	4
Immanuelsvej 8	6000	Kolding	1	1920	4
Immanuelsvej 15	6000	Kolding	1	1925	4
Immanuelsvej 20	6000	Kolding	1	1936	4
Immanuelsvej 22A	6000	Kolding	1	1940	3
Immanuelsvej 23	6000	Kolding	1	1910	4
Immanuelsvej 25	6000	Kolding	1	1913	4
Immanuelsvej 35	6000	Kolding	1	1912	4
Immanuelsvej 37	6000	Kolding	1	1912	4
Islandsvej 1	6000	Kolding	1	1922	4
Jens Holms Vej 1A	6000	Kolding	8	1932	3
Jens Holms Vej 9	6000	Kolding	4	1903	4
Jens Skyttes Vej 4	6000	Kolding	1	1924	4
Jens Skyttes Vej 12	6000	Kolding	1	1898	4
Jernbanegade 1	6580	Vamdrup	1	1864	4
Jernbanegade 3A	6580	Vamdrup	1	1866	4
Jernbanegade 4	6000	Kolding	1	1890	4
Jernbanegade 5	6070	Christiansfeld	1	1943	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Jernbanegade 7	6580	Vamdrup	1	1899	3
Jernbanegade 12	6000	Kolding	1	1910	3
Jernbanegade 15	6000	Kolding	1	1885	3
Jernbanegade 15	6640	Lunderskov	1	1912	4
Jernbanegade 21	6640	Lunderskov	1	1914	4
Jernbanegade 23	6640	Lunderskov	1	1904	4
Jernbanegade 25	6000	Kolding	1	1883	3
Jernbanegade 25	6640	Lunderskov	1	1912	4
Jernbanegade 26	6000	Kolding	1	1850	3
Jernbanegade 27	6000	Kolding	1	1924	2
Jernbanegade 29	6000	Kolding	1	1898	3
Jernbanegade 29	6000	Kolding	2	1898	3
Jernbanegade 30	6000	Kolding	1	1875	4
Jernbanegade 33	6000	Kolding	1	1904	4
Jernbanegade 37A	6000	Kolding	1	1890	4
Jernbanegade 40	6000	Kolding	1	1895	4
Jernbanegade 42A	6000	Kolding	1	1900	4
Jernbanegade 44	6000	Kolding	1	1893	3
Jernbanegade 52	6000	Kolding	1	1900	3
Jernbanegade 54	6000	Kolding	1	1919	3
Jomfrugang 3	6070	Christiansfeld	1	1745	3
Jomfrugang 9	6070	Christiansfeld	1	1831	3
Jovavej 3	6000	Kolding	1	1922	4
Jovavej 40	6000	Kolding	1	1933	4
Kalvehøjvej 10	6094	Hejls	1	1917	4
Karolinegade 10	6000	Kolding	2	1890	4
Kastaniealle 1	6000	Kolding	1	1918	4
Katrinegade 3	6000	Kolding	1	1890	4
Katrinegade 7	6000	Kolding	1	1880	4
Katrinegade 8	6000	Kolding	1	1932	4
Katrinegade 9	6000	Kolding	1	1900	4
Katrinegade 11	6000	Kolding	1	1881	4
Katrinegade 13	6000	Kolding	1	1897	4
Katrinegade 17	6000	Kolding	1	1880	4
Katrinegade 19	6000	Kolding	1	1895	4
Katrinegade 21	6000	Kolding	1	1880	4
Katrinegade 25	6000	Kolding	1	1900	3
Katrinegade 27	6000	Kolding	1	1900	4
Katrinegade 28	6000	Kolding	1	1850	4
Katrinegade 29	6000	Kolding	1	1899	3
Katrinegade 31	6000	Kolding	1	1900	3
Katrinegade 33	6000	Kolding	1	1900	3
Katrinegade 35	6000	Kolding	1	1900	3
Katrinegade 37	6000	Kolding	1	1900	3
Kedelsmedgangen 3	6000	Kolding	1	1900	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Kikkenborgvej 52	6000	Kolding	1	1929	4
Kildedyb 1	6000	Kolding	1	1926	4
Kildedyb 7	6000	Kolding	1	1926	4
Kirkegårds Alle 4	6070	Christiansfeld	1	1908	3
Kirkely 11A	6000	Kolding	1	1911	4
Kirkely 13	6000	Kolding	1	1911	4
Kirkely 21	6000	Kolding	1	1227	1
Kirkely 21	6000	Kolding	2	1940	1
Kirketoft 3	6000	Kolding	1	1929	4
Kirketoft 3	6000	Kolding	2	1929	4
Kirketoft 3	6000	Kolding	3	1929	4
Kirketoft 3	6000	Kolding	4	1929	4
Kirketoft 3	6000	Kolding	5	1929	4
Kirketoft 4A	6000	Kolding	1	1178	1
Kjellerupvej 1	6091	Bjert	1	1838	3
Kjellerupvej 15	6091	Bjert	1	1931	3
Kjellerupvej 15	6091	Bjert	4	1925	4
Kjellerupvej 31	6091	Bjert	1	1630	4
Klostergade 3	6000	Kolding	1	0	4
Klostergade 5	6000	Kolding	1	1830	4
Klostergade 5	6000	Kolding	2	1830	4
Klostergade 6	6000	Kolding	1	1903	4
Klostergade 6	6000	Kolding	2	1903	4
Klostergade 9A	6000	Kolding	1	1880	4
Klostergade 12	6000	Kolding	1	1899	4
Kløverholmsvej 18	6094	Hejls	1	1856	3
Knivskærvej 65	6052	Viuf	2	1810	4
Kobbelvej 2	6070	Christiansfeld	1	1827	4
Kobbelvej 4	6070	Christiansfeld	1	1877	4
Kobberstedvej 20	6070	Christiansfeld	1	1860	4
Kobberstedvej 60	6070	Christiansfeld	1	1883	4
Kobberstedvej 62	6070	Christiansfeld	1	1889	4
Kobberstedvej 64	6070	Christiansfeld	1	1913	3
Kobberstedvej 64	6070	Christiansfeld	2	1913	3
Kokær Søndervej 1	6070	Christiansfeld	1	1852	2
Kokær Søndervej 1	6070	Christiansfeld	2	1914	3
Kokær Søndervej 1	6070	Christiansfeld	4	1927	3
Kokær Søndervej 1	6070	Christiansfeld	6	1860	2
Kokær Søndervej 32	6070	Christiansfeld	1	1840	4
Kokærvej 40	6070	Christiansfeld	1	1847	3
Kokærvej 40	6070	Christiansfeld	2	1922	4
Kokærvej 43	6070	Christiansfeld	1	1890	3
Kokærvej 43	6070	Christiansfeld	3	1890	4
Kokærvej 43	6070	Christiansfeld	4	1890	4
Kokærvej 43	6070	Christiansfeld	5	1890	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Kokærvej 100	6070	Christiansfeld	1	1817	4
Kokærvej 100	6070	Christiansfeld	2	1911	4
Kokærvej 100	6070	Christiansfeld	3	1911	4
Kokærvej 100	6070	Christiansfeld	4	1817	4
Koldingbjerg 23	6000	Kolding	1	1910	4
Koldingbjerg 44	6000	Kolding	1	1930	4
Koldinghus 1	6000	Kolding	1	1440	1
Koldingvej 1	6070	Christiansfeld	1	1577	2
Koldingvej 1	6070	Christiansfeld	9	1777	4
Koldingvej 23	6070	Christiansfeld	1	1827	4
Koldingvej 23	6070	Christiansfeld	3	1827	4
Koldingvej 24A	6070	Christiansfeld	1	1840	4
Koldingvej 34	6070	Christiansfeld	1	1904	4
Koldingvej 75	6070	Christiansfeld	1	1877	3
Koldingvej 80	6070	Christiansfeld	3	1912	4
Koldingvej 81	6070	Christiansfeld	1	1850	4
Koldingvej 81	6070	Christiansfeld	2	1850	4
Koldingvej 175	6070	Christiansfeld	1	1935	3
Koldingvej 191	6070	Christiansfeld	1	1930	3
Koldingvej 191	6070	Christiansfeld	3	1952	3
Kolliinsgade 3	6000	Kolding	1	1907	4
Kolliinsgade 6	6000	Kolding	1	1921	4
Kolliinsgade 8	6000	Kolding	1	1912	4
Kolliinsgade 16	6000	Kolding	1	1906	4
Kolliinsgade 31	6000	Kolding	1	1910	4
Kolstrup Bygade 1	6070	Christiansfeld	1	1887	4
Kolstrup Bygade 6	6070	Christiansfeld	1	1877	4
Kolstrup Bygade 7	6070	Christiansfeld	1	1800	3
Kolstrup Bygade 8	6070	Christiansfeld	1	1900	4
Kolstrup Bygade 12	6070	Christiansfeld	1	1827	4
Kolstrup Landevej 53	6070	Christiansfeld	1	1800	3
Kolstrup Landevej 53	6070	Christiansfeld	4	1986	4
Kongebrogade 6	6000	Kolding	1	1940	4
Kongebrogade 12	6000	Kolding	1	1914	4
Kongebrogade 20	6000	Kolding	1	1913	4
Kongebrogade 20	6000	Kolding	3	1913	4
Kongebrogade 20B	6000	Kolding	2	1913	4
Kongebrogade 22	6000	Kolding	1	1910	4
Kongebrogade 24	6000	Kolding	1	1910	4
Kongebrogade 36	6000	Kolding	1	1912	4
Kongebrogade 38	6000	Kolding	1	1914	4
Kongebrogade 40	6000	Kolding	1	1911	4
Kongebrogade 42	6000	Kolding	1	1911	4
Kongebrogade 44	6000	Kolding	1	1912	4
Kongebrogade 46A	6000	Kolding	1	1900	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Kongebrogade 48	6000	Kolding	1	1931	4
Kongebrogade 56	6000	Kolding	1	1933	4
Kongebrogade 74	6000	Kolding	1	1935	4
Kongebrogade 76	6000	Kolding	1	1930	4
Kongebrogade 83	6000	Kolding	1	1936	4
Kongebrogade 87	6000	Kolding	1	1938	4
Kongehusvej 5	6000	Kolding	1	1927	4
Kongehusvej 8	6000	Kolding	1	1925	4
Kongehusvej 13	6000	Kolding	1	1936	4
Kongehusvej 14	6000	Kolding	1	1935	4
Kongehusvej 20	6000	Kolding	1	1934	4
Kongehusvej 23	6000	Kolding	1	1925	4
Kongehusvej 24	6000	Kolding	1	1939	4
Kongehusvej 26	6000	Kolding	1	1936	4
Kongehusvej 28	6000	Kolding	1	1937	4
Kongensgade 1	6070	Christiansfeld	1	1928	4
Kongensgade 3	6070	Christiansfeld	1	1928	4
Kongensgade 6	6070	Christiansfeld	1	1859	4
Kongensgade 6A	6070	Christiansfeld	2	1857	3
Kongensgade 6A	6070	Christiansfeld	3	1857	3
Kongensgade 6A	6070	Christiansfeld	4	1827	4
Kongensgade 9A	6070	Christiansfeld	2	1780	3
Kongensgade 9E	6070	Christiansfeld	3	1780	3
Kongensgade 12	6070	Christiansfeld	1	1929	5
Kongensgade 35	6070	Christiansfeld	1	1933	4
Kongensgade 53	6070	Christiansfeld	1	1930	4
Kongensgade 77	6070	Christiansfeld	1	1928	4
Kongevej 21	6070	Christiansfeld	1	1827	4
Kongevej 32	6070	Christiansfeld	1	1852	4
Konrad Jørgensens Vej 2A	6000	Kolding	1	1900	4
Konsul Graus Gade 2	6000	Kolding	1	1882	4
Konsul Graus Gade 3	6000	Kolding	1	1886	4
Konsul Graus Gade 4	6000	Kolding	1	1882	3
Konsul Graus Gade 5	6000	Kolding	1	1880	4
Konsul Graus Gade 6	6000	Kolding	1	1900	3
Konsul Graus Gade 8	6000	Kolding	1	1870	3
Konsul Graus Gade 10	6000	Kolding	1	1880	3
Konsul Graus Gade 12	6000	Kolding	1	1885	3
Krathusvej 2C	6000	Kolding	1	1925	4
Krathusvej 4	6000	Kolding	1	1923	4
Krogagervej 1	6070	Christiansfeld	1	2002	4
Krogen 12	6000	Kolding	1	1800	
Krogen 12	6000	Kolding	2	1800	
Kurkmarkvej 3	6093	Sjølund	1	1893	4
Kurkmarkvej 31	6093	Sjølund	1	1870	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Kystvej 3	6091	Bjert	1	1877	3
Kystvej 3	6091	Bjert	2	1877	3
Kystvej 47	6091	Bjert	1	1777	4
Kystvej 73	6091	Bjert	1	1934	4
Kystvej 74	6091	Bjert	1	1927	4
Kystvej 74	6091	Bjert	2	1927	4
Kæret 8	6000	Kolding	1	1868	4
Kæret 8	6000	Kolding	2	1904	4
Kæret 8	6000	Kolding	3	1975	4
Kæret 16	6000	Kolding	1	1858	3
Kæret 42	6000	Kolding	1	1878	4
Kærmindevej 16	6000	Kolding	1	1937	4
Kærmindevej 33	6000	Kolding	1	1936	4
Kær Møllevej 2	6070	Christiansfeld	1	1879	4
Kær Møllevej 5	6070	Christiansfeld	1	1873	4
Kær Møllevej 13	6070	Christiansfeld	1	1856	3
Kær Møllevej 13	6070	Christiansfeld	2	1800	3
Kær Møllevej 15	6070	Christiansfeld	1	1850	3
Kær Møllevej 19	6070	Christiansfeld	1	1907	4
Kær Møllevej 30	6070	Christiansfeld	1	1897	3
Kær Møllevej 69	6094	Hejls	1	1903	3
Kær Møllevej 80	6094	Hejls	1	1860	2
Kær Møllevej 80	6094	Hejls	2	1910	3
Kær Møllevej 80	6094	Hejls	3	1925	3
Kær Møllevej 124	6094	Hejls	1	1819	3
Kær Møllevej 124	6094	Hejls	2	1819	3
Kær Møllevej 124	6094	Hejls	3	1819	3
Kær Møllevej 124	6094	Hejls	5	1819	3
Kær Møllevej 128	6094	Hejls	2	1912	4
Kær Møllevej 128	6094	Hejls	4	1920	3
Kær Møllevej 137	6094	Hejls	1	1912	1
Landerupvej 27	6051	Almind	1	1900	4
Langelinie 1A	6000	Kolding	1	1910	4
Langelinie 1B	6000	Kolding	1	1880	3
Langelinie 3	6000	Kolding	1	1888	3
Langelinie 5	6000	Kolding	1	1850	3
Langelinie 6	6000	Kolding	1	1878	4
Langelinie 7	6000	Kolding	1	1911	3
Langelinie 8	6000	Kolding	1	1880	4
Langelinie 9	6000	Kolding	1	1867	3
Langelinie 11	6000	Kolding	1	1867	3
Langelinie 13	6000	Kolding	1	1860	3
Langelinie 15	6000	Kolding	1	1880	3
Langelinie 17	6000	Kolding	1	1850	3
Langelinie 19	6000	Kolding	1	1780	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Langelinie 21	6000	Kolding	1	1900	3
Langelinie 23	6000	Kolding	1	1900	3
Langforte 1	6070	Christiansfeld	1	1800	4
Langforte 9	6070	Christiansfeld	1	1852	2
Langforte 9	6070	Christiansfeld	2	1852	3
Langforte 32	6070	Christiansfeld	1	1867	3
Langforte 50	6070	Christiansfeld	1	1876	4
Langforte 54	6070	Christiansfeld	1	1847	2
Langforte 120	6070	Christiansfeld	1	1870	4
Langforte 122	6070	Christiansfeld	1	1877	2
Langgyde 1	6094	Hejls	1	1872	2
Lilballevej 161	6051	Almind	1	1902	4
Lilballevej 162	6051	Almind	1	1914	4
Lilballevej 164	6051	Almind	5	1934	4
Lille Skovvej 6	6070	Christiansfeld	1	1890	4
Lindegade 2	6070	Christiansfeld	1	1827	3
Lindegade 5	6070	Christiansfeld	1	1870	4
Lindegade 6	6070	Christiansfeld	1	1820	3
Lindegade 7	6070	Christiansfeld	1	1819	4
Lindegade 8	6070	Christiansfeld	1	1813	2
Lindegade 9	6070	Christiansfeld	1	1806	3
Lindegade 10	6070	Christiansfeld	1	1789	3
Lindegade 10	6070	Christiansfeld	2	1789	3
Lindegade 10	6070	Christiansfeld	3	1789	3
Lindegade 11	6070	Christiansfeld	2	1781	2
Lindegade 12B	6070	Christiansfeld	2	1813	4
Lindegade 13	6070	Christiansfeld	3	1788	2
Lindegade 14	6070	Christiansfeld	1	1794	3
Lindegade 16	6070	Christiansfeld	1	1794	3
Lindegade 17	6070	Christiansfeld	1	1773	1
Lindegade 18J	6070	Christiansfeld	2	1860	3
Lindegade 19	6070	Christiansfeld	1	1782	2
Lindegade 19	6070	Christiansfeld	2	1782	3
Lindegade 20	6070	Christiansfeld	1	1780	2
Lindegade 21	6070	Christiansfeld	1	1783	2
Lindegade 22	6070	Christiansfeld	1	1783	2
Lindegade 22	6070	Christiansfeld	2	1783	2
Lindegade 23	6070	Christiansfeld	1	1780	3
Lindegade 23	6070	Christiansfeld	2	1780	2
Lindegade 24	6070	Christiansfeld	1	1777	2
Lindegade 24	6070	Christiansfeld	2	1777	3
Lindegade 24	6070	Christiansfeld	3	1774	2
Lindegade 25	6070	Christiansfeld	1	1793	2
Lindegade 25	6070	Christiansfeld	2	1793	4
Lindegade 26	6070	Christiansfeld	1	1773	1

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Lindegade 27	6070	Christiansfeld	3	1793	2
Lindegade 28	6070	Christiansfeld	3	1773	3
Lindegade 28A	6070	Christiansfeld	1	1773	2
Lindegade 28A	6070	Christiansfeld	2	1773	3
Lindegade 31	6070	Christiansfeld	1	1800	3
Lindegade 32	6070	Christiansfeld	1	1774	3
Lindegade 32	6070	Christiansfeld	2	1774	3
Lindegade 34A	6070	Christiansfeld	1	1780	1
Lindegade 36	6070	Christiansfeld	1	1782	4
Lindegade 36	6070	Christiansfeld	2	1782	2
Lindegade 38	6070	Christiansfeld	3	1800	4
Lindegade 40	6070	Christiansfeld	1	1782	4
Lindegade 40	6070	Christiansfeld	3	1782	4
Lindegade 41	6070	Christiansfeld	1	1908	3
Lindegade 42A	6070	Christiansfeld	1	1783	4
Lindegade 42A	6070	Christiansfeld	7	1783	4
Lindegade 42D	6070	Christiansfeld	2	1900	4
Lindegade 44	6070	Christiansfeld	1	1781	2
Lindegade 44	6070	Christiansfeld	2	1781	3
Lindegade 46	6070	Christiansfeld	1	1783	3
Lindegade 48	6070	Christiansfeld	1	1783	3
Lindegade 56C	6070	Christiansfeld	1	1997	4
Lindevej 4	6051	Almind	1	1907	4
Lindgårdsvej 3	6000	Kolding	1	1833	3
Lindgårdsvej 3	6000	Kolding	3	1870	4
Lindgårdsvej 3	6000	Kolding	6	1870	4
Lykkegårdsvej 27	6000	Kolding	1	1924	3
Lykkegårdsvej 42	6000	Kolding	1	1931	4
Lykkegårdsvej 75	6000	Kolding	2	1875	3
Lykkegårdsvej 75	6000	Kolding	4	1991	3
Lysestøbervej 7	6070	Christiansfeld	1	1926	4
Læssøegade 3	6000	Kolding	1	1910	4
Læssøegade 4	6000	Kolding	1	1912	4
Læssøegade 5	6000	Kolding	1	1922	4
Læssøegade 6	6000	Kolding	1	1928	4
Læssøegade 7	6000	Kolding	1	1919	4
Læssøegade 8	6000	Kolding	1	1912	4
Læssøegade 10	6000	Kolding	1	1910	4
Læssøegade 12	6000	Kolding	1	1936	4
Læssøegade 13	6000	Kolding	1	1918	4
Læssøegade 16	6000	Kolding	1	1934	4
Læssøegade 20	6000	Kolding	1	1925	4
Læssøegade 21	6000	Kolding	1	1929	4
Læssøegade 23	6000	Kolding	1	1934	4
Læssøegade 24	6000	Kolding	1	1918	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Læssøegade 25	6000	Kolding	1	1934	4
Læssøegade 26	6000	Kolding	1	1912	4
Læssøegade 27	6000	Kolding	1	1910	4
Læssøegade 28	6000	Kolding	1	1922	4
Læssøegade 29	6000	Kolding	1	1935	4
Læssøegade 30	6000	Kolding	1	1914	4
Læssøegade 33	6000	Kolding	1	1917	4
Læssøegade 34	6000	Kolding	1	1925	4
Læssøegade 35	6000	Kolding	1	1924	4
Læssøegade 36	6000	Kolding	1	1912	4
Læssøegade 39	6000	Kolding	1	1910	4
Læssøegade 47	6000	Kolding	1	1905	4
Løgervej 15	6091	Bjert	1	1827	4
Løgervej 39	6091	Bjert	1	1877	4
Løgervej 55	6091	Bjert	2	1925	3
Løveroddevej 7A	6092	Sønder Stenderup	1	1997	4
Løveroddevej 7A	6092	Sønder Stenderup	2	1910	4
Løveroddevej 7A	6092	Sønder Stenderup	4	1910	4
Løveroddevej 7A	6092	Sønder Stenderup	5	1910	4
Løveroddevej 9	6092	Sønder Stenderup	6	1938	4
Låsbybanke 1	6000	Kolding	1	1828	2
Låsbybanke 7	6000	Kolding	1	1828	2
Låsbybanke 10	6000	Kolding	1	1935	3
Låsbybanke 11	6000	Kolding	1	1908	4
Låsbygade 1	6000	Kolding	1	1900	4
Låsbygade 2	6000	Kolding	1	1884	3
Låsbygade 5	6000	Kolding	1	1825	4
Låsbygade 7	6000	Kolding	1	1820	4
Låsbygade 13A	6000	Kolding	1	1860	4
Låsbygade 15	6000	Kolding	1	1778	4
Låsbygade 25	6000	Kolding	1	1852	4
Låsbygade 27	6000	Kolding	1	1808	4
Låsbygade 29	6000	Kolding	1	1858	4
Låsbygade 29	6000	Kolding	2	1858	4
Låsbygade 30	6000	Kolding	1	1875	4
Låsbygade 32A	6000	Kolding	1	1900	3
Låsbygade 32L	6000	Kolding	2	1900	4
Låsbygade 33	6000	Kolding	1	1890	4
Låsbygade 34A	6000	Kolding	1	1900	4
Låsbygade 35	6000	Kolding	1	1837	3
Låsbygade 36	6000	Kolding	1	1898	4
Låsbygade 37	6000	Kolding	1	1890	4
Låsbygade 38	6000	Kolding	1	1908	4
Låsbygade 39	6000	Kolding	1	1897	4
Låsbygade 41	6000	Kolding	1	1850	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Låsbygade 42A	6000	Kolding	1	1898	3
Låsbygade 43	6000	Kolding	1	1900	4
Låsbygade 45	6000	Kolding	1	1896	4
Låsbygade 47	6000	Kolding	1	1900	4
Låsbygade 48A	6000	Kolding	1	1890	3
Låsbygade 51	6000	Kolding	1	1878	4
Låsbygade 52	6000	Kolding	1	1899	4
Låsbygade 54	6000	Kolding	1	1885	4
Låsbygade 55	6000	Kolding	1	1885	4
Låsbygade 56	6000	Kolding	1	1601	2
Låsbygade 56	6000	Kolding	3	1985	3
Låsbygade 57	6000	Kolding	1	1877	4
Låsbygade 59	6000	Kolding	1	1905	4
Låsbygade 60A	6000	Kolding	1	1885	4
Låsbygade 63	6000	Kolding	1	1854	2
Låsbygade 71B	6000	Kolding	2	1875	3
Låsbygade 73	6000	Kolding	2	1875	4
Låsbygade 75	6000	Kolding	4	1875	4
Låsbygade 79	6000	Kolding	1	1898	4
Låsbygade 82	6000	Kolding	1	1830	4
Låsbygade 83	6000	Kolding	1	1875	4
Låsbygade 84	6000	Kolding	1	1880	4
Låsbygade 88	6000	Kolding	1	1880	4
Låsbygade 92	6000	Kolding	1	1902	4
Låsbygade 97	6000	Kolding	1	1895	4
Låsbygade 101	6000	Kolding	1	1877	4
Låsbygade 104	6000	Kolding	1	1877	4
Låsbygade 105	6000	Kolding	1	1900	4
Låsbygade 106	6000	Kolding	1	1880	4
Låsbygade 108	6000	Kolding	1	1850	4
Låsbygade 110	6000	Kolding	1	1860	4
Marcus Alle 11	6000	Kolding	1	1934	4
Marcus Alle 14	6000	Kolding	1	1925	4
Marcus Alle 20	6000	Kolding	1	1924	4
Marcus Alle 24	6000	Kolding	1	1924	4
Mariegade 2	6000	Kolding	1	1907	4
Mariegade 4	6000	Kolding	1	1908	4
Mariegade 5	6000	Kolding	1	1904	4
Mariegade 6	6000	Kolding	1	1904	4
Mariegade 7	6000	Kolding	1	1906	4
Mariegade 9	6000	Kolding	1	1915	4
Mariegade 10	6000	Kolding	1	1914	4
Mariegade 11	6000	Kolding	1	1910	4
Mariegade 12	6000	Kolding	1	1909	4
Mariegade 14	6000	Kolding	1	1909	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Mariegade 16	6000	Kolding	1	1909	4
Mariegade 17	6000	Kolding	1	1910	4
Mariegade 18	6000	Kolding	1	1901	4
Mariegade 20	6000	Kolding	1	1906	4
Mariegade 22	6000	Kolding	1	1920	4
Mariegade 24	6000	Kolding	1	1904	4
Mariegade 26	6000	Kolding	1	1906	4
Mariegade 28	6000	Kolding	1	1900	4
Mazantigade 5	6000	Kolding	1	1916	3
Mazantigade 18	6000	Kolding	1	1900	4
Mazantigade 24	6000	Kolding	1	1902	4
Mejerivej 1B	6580	Vamdrup	1	1827	4
Mejerivej 22	6580	Vamdrup	1	1916	4
Mejerivej 22	6580	Vamdrup	2	1916	4
Mejerivej 22	6580	Vamdrup	3	1916	4
Mellemladen 1	6000	Kolding	1	1912	3
Menggårdvej 12	6070	Christiansfeld	1	1803	3
Menggårdvej 21	6070	Christiansfeld	1	1847	4
Mengvej 50	6070	Christiansfeld	1	1890	4
Mengvej 71	6070	Christiansfeld	1	1848	3
Midtbyvej 8	6094	Hejls	1	1850	4
Midtvej 2	6092	Sønder Stenderup	1	1924	4
Midtvej 5	6092	Sønder Stenderup	2	1861	3
Mosbjergvej 20	6070	Christiansfeld	1	1867	3
Moshusevej 3	6092	Sønder Stenderup	1	1700	3
Moshusevej 11	6092	Sønder Stenderup	1	1878	3
Moshusevej 11	6092	Sønder Stenderup	6	1877	4
Moshusevej 15	6092	Sønder Stenderup	1	1827	4
Mosvigvej 16	6093	Sjølund	1	1865	4
Mosvigvej 21	6093	Sjølund	1	1843	3
Munkegade 5A	6000	Kolding	1	1890	4
Munkegade 7A	6000	Kolding	1	1900	4
Munkegade 7A	6000	Kolding	2	1900	4
Munkegade 10	6000	Kolding	1	1890	4
Munkensdam 2	6000	Kolding	2	1887	3
Munkensdam 2	6000	Kolding	3	1887	3
Museumsgade 6	6070	Christiansfeld	1	1793	3
Museumsgade 7	6070	Christiansfeld	1	1794	3
Møgelballevej 9	6093	Sjølund	1	1855	3
Møllebakken 5	6091	Bjert	1	1878	3
Møllegade 3	6070	Christiansfeld	1	1908	4
Møllegade 14	6070	Christiansfeld	3	1999	3
Møllegade 23B	6640	Lunderskov	1	1938	4
Møllegade 30	6640	Lunderskov	2	1907	2
Møllegade 32	6640	Lunderskov	1	1800	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Møllegården 1	6000	Kolding	5	1992	3
Mølleparken 3	6000	Kolding	1	1924	3
Mølleparken 6	6000	Kolding	1	1841	3
Møllevej 4B	6000	Kolding	1	1864	3
Møllevej 6	6070	Christiansfeld	1	1865	3
Mørkholtvej 1	6092	Sønder Stenderup	2	1795	4
Mørkholtvej 4	6092	Sønder Stenderup	1	1857	3
Mørkholtvej 4	6092	Sønder Stenderup	3	1864	4
Mørkholtvej 4	6092	Sønder Stenderup	4	1864	4
Mørkholtvej 4	6092	Sønder Stenderup	6	1920	4
Mørkholtvej 4	6092	Sønder Stenderup	7	1920	4
Mørkholtvej 5	6092	Sønder Stenderup	11	1858	3
Mørkholtvej 5	6092	Sønder Stenderup	13	1858	3
Mørkholtvej 5	6092	Sønder Stenderup	14	1858	4
Mørkholtvej 5	6092	Sønder Stenderup	15	1858	4
Mørkholtvej 6	6092	Sønder Stenderup	1	1800	4
Mørkholtvej 10	6092	Sønder Stenderup	1	1860	4
Mørkholtvej 10	6092	Sønder Stenderup	2	1985	4
Mørkholtvej 11	6092	Sønder Stenderup	1	1880	4
Mørkholtvej 12	6092	Sønder Stenderup	1	1900	4
Mørkholtvej 12	6092	Sønder Stenderup	3	1925	4
Mørkholtvej 13	6092	Sønder Stenderup	1	1827	4
Mørkholtvej 13	6092	Sønder Stenderup	2	1827	4
Mørkholtvej 15	6092	Sønder Stenderup	1	1802	3
Mørkholtvej 15	6092	Sønder Stenderup	2	1900	3
Mørkholtvej 19	6092	Sønder Stenderup	1	1678	4
Møsvråvej 2	6051	Almind	1	1848	4
Møsvråvej 12	6051	Almind	1	1904	4
Møsvråvej 23	6051	Almind	1	1880	3
Møsvråvej 34	6051	Almind	1	1900	4
Møsvråvej 34	6051	Almind	6	1900	4
Møsvråvej 43	6051	Almind	1	1856	4
Møsvråvej 45	6051	Almind	1	1856	4
Møsvråvej 45	6051	Almind	2	1856	4
Møsvråvej 45	6051	Almind	3	1856	4
Møsvråvej 45	6051	Almind	5	1936	4
Møsvråvej 47	6051	Almind	1	1856	4
Møsvråvej 60	6051	Almind	1	1890	4
Møsvråvej 85	6051	Almind	1	1848	4
Møsvråvej 85	6051	Almind	2	1902	4
Møsvråvej 85	6051	Almind	3	1902	4
Møsvråvej 85	6051	Almind	4	1927	4
Møsvråvej 85	6051	Almind	5	1911	4
Møsvråvej 88	6051	Almind	1	1878	4
Møsvråvej 88	6051	Almind	5	1980	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Ndr. Ringvej 13	6000	Kolding	1	1940	4
Ndr. Ringvej 15	6000	Kolding	1	1940	4
Ndr. Ringvej 17	6000	Kolding	1	1940	4
Ndr. Ringvej 19	6000	Kolding	1	1940	4
Ndr. Ringvej 21	6000	Kolding	1	1940	4
Ndr. Ringvej 23	6000	Kolding	1	1940	4
Ndr. Ringvej 43	6000	Kolding	1	1938	4
Ndr. Ringvej 64A	6000	Kolding	1	1939	4
Ndr. Ringvej 70	6000	Kolding	1	1938	4
Ndr. Ringvej 71	6000	Kolding	6	1955	4
Ndr. Ringvej 72	6000	Kolding	1	1938	4
Ndr. Ringvej 79	6000	Kolding	1	1908	3
Nederbygade 1	6093	Sjølund	3	1913	3
Nedervej 14	6000	Kolding	1	1878	3
Nedervej 15	6000	Kolding	1	1903	4
Nedervej 21	6000	Kolding	1	1890	3
Nedervej 29	6000	Kolding	1	1878	4
Nedervej 42	6000	Kolding	1	1924	4
Nefgårdvej 19	6070	Christiansfeld	2	1930	2
Nefgårdvej 19	6070	Christiansfeld	3	1930	2
Nefgårdvej 19	6070	Christiansfeld	4	1930	2
Nicolaiplads 2	6000	Kolding	1	1890	3
Nicolaiplads 3	6000	Kolding	1	1250	1
Nicolaiplads 4	6000	Kolding	1	1828	3
Nicolaiplads 6	6000	Kolding	1	1937	2
Nicolaiplads 6	6000	Kolding	2	1937	2
Nicolaiplads 6	6000	Kolding	3	1937	2
Niels Uldals Vej 3	6091	Bjert	1	1778	4
Nordvang 10	6000	Kolding	1	1939	4
Nordvang 12	6000	Kolding	1	1934	4
Nordvang 15	6000	Kolding	1	1910	4
Nordvang 17	6000	Kolding	1	1915	4
Nr. Bjertvej 71	6000	Kolding	1	1930	4
Nr. Bjertvej 75	6000	Kolding	1	1912	4
Nr. Bjertvej 77	6000	Kolding	1	1915	4
Nr. Bjertvej 79	6000	Kolding	1	1924	4
Nr. Bjertvej 87A	6000	Kolding	1	1887	1
Nr. Bjertvej 138	6000	Kolding	1	1933	4
Nr. Bjertvej 138	6000	Kolding	2	1933	4
Nr. Bjertvej 178	6000	Kolding	1	1934	4
Nr. Bjertvej 197	6000	Kolding	1	1828	4
Nr. Bjertvej 201A	6000	Kolding	3	1864	4
Nr. Bjertvej 201A	6000	Kolding	5	1864	4
Nr. Stenderupvej 2	6000	Kolding	1	1930	4
Nr. Stenderupvej 28	6000	Kolding	1	1865	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Nr. Stenderupvej 31	6000	Kolding	1	1825	3
Nr. Stenderupvej 31	6000	Kolding	6	1825	4
Nygade 3	6580	Vamdrup	1	1899	4
Nygade 20	6580	Vamdrup	1	1900	4
Ny Østerbyvej 1	6580	Vamdrup	1	1932	4
Nøddebo 2	6000	Kolding	1	1935	4
Nørre Alle 9	6070	Christiansfeld	1	1932	3
Nørre Alle 14	6070	Christiansfeld	1	1891	4
Nørre Alle 16	6070	Christiansfeld	1	1909	3
Nørre Alle 16	6070	Christiansfeld	2	1923	3
Nørre Alle 16	6070	Christiansfeld	3	1923	3
Nørre Alle 16	6070	Christiansfeld	4	1923	4
Nørre Alle 17	6070	Christiansfeld	1	1930	4
Nørre Alle 25	6070	Christiansfeld	1	1933	3
Nørre Alle 25	6070	Christiansfeld	3	1933	3
Nørre Alle 25	6070	Christiansfeld	5	1933	3
Nørregade 1	6000	Kolding	1	1910	3
Nørregade 1F	6000	Kolding	4	1949	3
Nørregade 1	6070	Christiansfeld	3	1780	3
Nørregade 3	6070	Christiansfeld	4	1780	3
Nørregade 3	6070	Christiansfeld	5	1780	3
Nørregade 4	6070	Christiansfeld	1	1777	5
Nørregade 5	6070	Christiansfeld	1	1780	3
Nørregade 7	6070	Christiansfeld	2	1780	2
Nørregade 8	6070	Christiansfeld	1	1777	4
Nørregade 9	6070	Christiansfeld	1	1778	1
Nørregade 12	6070	Christiansfeld	1	1784	2
Nørregade 14	6070	Christiansfeld	1	1780	1
Nørregade 14A	6070	Christiansfeld	2	1780	3
Nørregade 16	6070	Christiansfeld	1	1779	2
Nørregade 23	6640	Lunderskov	1	1909	4
Nørregade 26	6580	Vamdrup	1	1892	4
Nørregade 29C	6580	Vamdrup	1	1917	4
Nørregade 47A	6580	Vamdrup	1	1900	4
Nørregyde 3	6000	Kolding	1	1852	3
Nørregyde 3	6000	Kolding	6	1852	3
Nørregyde 4	6000	Kolding	1	1817	2
Nørregyde 6	6000	Kolding	1	1868	4
Nørregyde 8	6000	Kolding	1	1870	3
Nørreskovgårdsvej 3	6000	Kolding	1	1910	4
Nørreskovgårdsvej 3	6000	Kolding	2	1930	4
Nørreskovgårdsvej 3	6000	Kolding	3	1930	4
Nørresøvej 30	6051	Almind	1	1928	4
Nørresøvej 30	6051	Almind	2	2001	4
Nørresøvej 30	6051	Almind	5	1928	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Nørresøvej 30	6051	Almind	6	1928	4
Nørrevænget 4	6091	Bjert	1	1850	3
Nørrevænget 4	6091	Bjert	2	1850	3
Nørrevænget 4	6091	Bjert	4	1874	3
Nørrevænget 4	6091	Bjert	5	1874	3
Nørrevænget 18	6091	Bjert	1	1778	3
Oehlschlægersvej 17	6000	Kolding	1	1935	4
Olaf Ryes Gade 7K	6000	Kolding	26	1933	4
Olaf Ryes Gade 7M	6000	Kolding	27	1933	4
Olaf Ryes Gade 7M	6000	Kolding	28	1933	4
Olaf Ryes Gade 7M	6000	Kolding	29	1933	4
Olaf Ryes Gade 7N	6000	Kolding	30	1933	4
Olaf Ryes Gade 7Q	6000	Kolding	31	1933	4
Olaf Ryes Gade 7R	6000	Kolding	32	1933	4
Olaf Ryes Gade 7T	6000	Kolding	33	1933	4
Olaf Ryes Gade 10	6000	Kolding	1	1920	4
Olaf Ryes Gade 24	6000	Kolding	1	1933	4
Olaf Ryes Gade 26	6000	Kolding	1	1931	4
Olaf Ryes Gade 28	6000	Kolding	1	1922	4
Olaf Ryes Gade 36	6000	Kolding	1	1929	4
Olaf Ryes Gade 48	6000	Kolding	1	1922	4
Olaf Ryes Gade 50	6000	Kolding	1	1916	4
Ottosgade 12	6000	Kolding	15	1932	3
Otto Skous Vej 13	6000	Kolding	1	1927	4
Overbyvej 2A	6000	Kolding	1	1900	3
Overbyvej 10	6094	Hejls	1	1921	4
Overbyvej 18	6094	Hejls	1	1840	4
Overbyvej 29	6094	Hejls	1	1850	4
Overbyvej 37	6094	Hejls	4	2001	3
Overbyvej 48	6094	Hejls	1	1850	4
Overbyvej 49	6094	Hejls	2	1934	3
Overbyvej 49	6094	Hejls	3	1934	3
Overbyvej 49	6094	Hejls	4	1934	3
Overbyvej 49	6094	Hejls	7	1823	3
Overbyvej 54	6094	Hejls	1	1870	4
Overbyvej 57	6094	Hejls	1	1900	4
Overbyvej 94	6094	Hejls	1	1899	3
Overbyvej 108	6094	Hejls	1	1928	3
Pakhustorvet 2	6000	Kolding	1	1880	3
Pilealle 1	6093	Sjølund	1	1933	4
Piledamsvej 4	6000	Kolding	1	1920	4
Piledamsvej 10	6000	Kolding	1	1900	4
Piledamsvej 12	6000	Kolding	1	1906	4
Piledamsvej 13	6000	Kolding	1	1910	4
Piledamsvej 14	6000	Kolding	1	1908	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Piledamsvej 20	6000	Kolding	1	1930	4
Piledamsvej 24	6000	Kolding	1	1908	4
Piledamsvej 29	6000	Kolding	1	1920	4
Piledamsvej 30	6000	Kolding	1	1930	4
Piledamsvej 32	6000	Kolding	1	1910	4
Piledamsvej 36	6000	Kolding	1	1910	4
Piledamsvej 38	6000	Kolding	1	1909	4
Piledamsvej 39	6000	Kolding	1	1914	4
Piledamsvej 40	6000	Kolding	1	1907	4
Piledamsvej 42	6000	Kolding	1	1910	4
Piledamsvej 49	6000	Kolding	1	1912	4
Piledamsvej 56	6000	Kolding	1	1910	4
Piledamsvej 60	6000	Kolding	1	1916	4
Piledamsvej 73	6000	Kolding	1	1907	4
Plantagevej 1	6052	Viuf	1	1905	4
Poul Møllers Vej 19	6000	Kolding	1	1933	4
Poul Møllers Vej 26	6000	Kolding	1	1930	4
Poul Møllers Vej 28	6000	Kolding	1	1930	3
Promenaden 2	6094	Hejls	1	1930	4
Promenaden 15	6094	Hejls	2	1936	4
Promenaden 23	6094	Hejls	1	1999	3
Præstediget 3	6092	Sønder Stenderup	1	1940	4
Præstediget 5	6092	Sønder Stenderup	1	1914	4
Præstediget 7	6092	Sønder Stenderup	1	1915	4
Præstediget 9	6092	Sønder Stenderup	1	1901	3
Præstegårdsvej 1	6000	Kolding	1	1750	2
Præstegårdsvej 1	6000	Kolding	3	1750	2
Præstegårdsvej 1	6000	Kolding	5	1850	4
Præstegaardsvej 1	6070	Christiansfeld	2	1853	4
Præstegaardsvej 3	6070	Christiansfeld	1	1923	4
Præstegaardsvej 8	6070	Christiansfeld	1	1924	4
Præstegaardsvej 10	6070	Christiansfeld	1	1926	4
Præstegaardsvej 12	6070	Christiansfeld	1	1931	4
Præstegaardsvej 16	6070	Christiansfeld	1	1936	4
Præstekæret 11	6000	Kolding	1	1925	4
Præstekæret 11	6000	Kolding	2	1890	4
Præstekæret 11	6000	Kolding	3	1925	4
Præstekæret 11	6000	Kolding	4	1925	4
Præstekæret 15	6000	Kolding	1	1775	2
Præstekæret 23	6000	Kolding	1	1878	4
Præstekæret 23	6000	Kolding	2	1878	4
Præstekæret 23	6000	Kolding	3	1878	4
Præstekæret 23	6000	Kolding	4	1878	4
Præstekæret 23	6000	Kolding	5	1878	4
Præstekæret 23	6000	Kolding	6	1878	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Paabyvej 8	6000	Kolding	1	1878	4
Paabyvej 8	6000	Kolding	2	1878	4
Paabyvej 15	6000	Kolding	1	1836	4
Ravnbjerg 4	6070	Christiansfeld	1	1830	4
Ravnbjerg 4	6070	Christiansfeld	2	1916	3
Rendebanen 6A	6000	Kolding	1	1900	4
Riis Toft 10B	6000	Kolding	5	1935	4
Riis Toft 12	6000	Kolding	1	1935	3
Rovtsvej 11	6094	Hejls	1	1850	4
Rovtsvej 33	6094	Hejls	1	1825	3
Rudevej 50	6070	Christiansfeld	1	1845	4
Runddelen 23	6000	Kolding	1	1934	4
Runddelen 25	6000	Kolding	1	1936	4
Runddelen 27	6000	Kolding	1	1930	3
Rytterskolevej 4	6000	Kolding	1	1856	4
Rytterskolevej 8	6000	Kolding	1	1858	4
Rytterskolevej 11	6000	Kolding	1	1896	4
Rytterskolevej 12	6000	Kolding	1	1828	4
Rytterskolevej 12	6000	Kolding	2	1828	4
Rytterskolevej 12	6000	Kolding	5	1900	4
Rytterskolevej 16	6000	Kolding	1	1851	4
Rytterskolevej 28	6000	Kolding	1	1794	3
Ryttervej 3	6070	Christiansfeld	1	1858	4
Rædersvej 1	6000	Kolding	1	1926	4
Rædersvej 3	6000	Kolding	1	1919	4
Rædersvej 6	6000	Kolding	1	1920	4
Rædersvej 8	6000	Kolding	1	1917	4
Rædersvej 10	6000	Kolding	1	1912	4
Rædersvej 12	6000	Kolding	1	1918	4
Rævejbjerg 12	6000	Kolding	2	1928	4
Rævejbjerg 12	6000	Kolding	3	1928	4
Saxovej 2	6000	Kolding	5	1933	4
Saxovej 4	6000	Kolding	4	1933	4
Saxovej 6	6000	Kolding	4	1933	4
Saxovej 8	6000	Kolding	3	1933	4
Schjørringsvej 1	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 2	6000	Kolding	1	1919	3
Schjørringsvej 3	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 4	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 5	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 6	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 7	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 8	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 9	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 10	6000	Kolding	1	1918	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Schjørringsvej 11	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 12	6000	Kolding	1	1918	3
Schjørringsvej 14	6000	Kolding	1	1918	3
Sct. Jørgens Gade 1	6000	Kolding	1	1898	4
Sct. Jørgens Gade 1	6000	Kolding	2	1956	2
Sct. Jørgens Gade 7	6000	Kolding	1	1937	4
Sct. Jørgens Gade 9	6000	Kolding	1	1937	4
Sct. Jørgens Gade 11	6000	Kolding	1	1923	4
Sct. Jørgens Gade 14	6000	Kolding	1	1900	4
Sct. Jørgens Gade 18	6000	Kolding	1	1924	4
Sct. Jørgens Gade 20	6000	Kolding	1	1903	4
Sct. Jørgens Gade 21	6000	Kolding	1	1900	4
Sct. Jørgens Gade 22	6000	Kolding	1	1900	4
Sct. Jørgens Gade 23	6000	Kolding	1	1885	3
Sct. Jørgens Gade 24	6000	Kolding	1	1930	4
Sct. Jørgens Gade 25	6000	Kolding	1	1920	3
Sct. Jørgens Gade 27	6000	Kolding	1	1896	3
Sct. Jørgens Gade 29	6000	Kolding	1	1878	3
Sct. Jørgens Gade 31	6000	Kolding	1	1878	3
Sct. Jørgens Gade 33	6000	Kolding	1	1900	4
Sct. Jørgens Gade 37	6000	Kolding	1	1890	3
Sct. Jørgens Gade 39	6000	Kolding	1	1900	3
Sct. Jørgens Gade 41	6000	Kolding	1	1900	3
Sct. Jørgens Gade 43	6000	Kolding	1	1900	3
Sct. Michaels Gade 5	6000	Kolding	1	1890	4
Sct. Michaels Gade 7	6000	Kolding	1	1900	4
Sct. Michaels Gade 9	6000	Kolding	1	1912	4
Sct. Michaels Gade 11	6000	Kolding	1	1900	4
Sct. Michaels Gade 13	6000	Kolding	1	1931	4
Sdr. Havnegade 2	6000	Kolding	1	1940	4
Sdr. Havnegade 5	6000	Kolding	1	1900	3
Sdr. Havnegade 7	6000	Kolding	1	1937	4
Sdr. Havnegade 34	6000	Kolding	1	1927	4
Sdr. Havnegade 36	6000	Kolding	1	1922	4
Sdr. Kongevej 2	6000	Kolding	1	1926	4
Sdr. Kongevej 4	6000	Kolding	1	1926	4
Sdr. Kongevej 6	6000	Kolding	1	1932	4
Sdr. Kongevej 8	6000	Kolding	1	1930	4
Sdr. Kongevej 10	6000	Kolding	1	1928	4
Sdr. Kongevej 11	6000	Kolding	1	1923	4
Sdr. Kongevej 12	6000	Kolding	1	1935	4
Sdr. Kongevej 14	6000	Kolding	1	1911	4
Sdr. Kongevej 16	6000	Kolding	1	1925	4
Sdr. Kongevej 18	6000	Kolding	1	1921	4
Sdr. Kongevej 20	6000	Kolding	1	1925	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Sdr. Kongevej 22	6000	Kolding	1	1920	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 1	6000	Kolding	1	1872	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 3	6000	Kolding	1	1850	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 6	6000	Kolding	1	1923	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 14	6000	Kolding	1	1883	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 14	6000	Kolding	3	1883	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 60	6000	Kolding	1	1880	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 60	6000	Kolding	2	1898	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 60	6000	Kolding	3	1880	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 60	6000	Kolding	4	1880	4
Sdr. Vilstrup Skovvej 85	6000	Kolding	1	1880	4
Sdr. Vilstrupvej 56	6000	Kolding	1	1930	4
Sdr. Vilstrupvej 60	6000	Kolding	1	1930	4
Sdr. Vilstrupvej 69	6000	Kolding	1	1934	4
Sdr. Vilstrupvej 73	6000	Kolding	1	1870	4
Sdr. Vilstrupvej 81	6000	Kolding	1	1890	4
Sdr. Vilstrupvej 84	6000	Kolding	1	1851	3
Sdr. Vilstrupvej 84	6000	Kolding	2	1880	4
Sdr. Vilstrupvej 84	6000	Kolding	3	1900	4
Sdr. Vilstrupvej 84	6000	Kolding	4	1890	4
Sdr. Vilstrupvej 98	6000	Kolding	1	1923	4
Sdr. Vilstrupvej 101	6000	Kolding	1	1865	3
Sdr. Vilstrupvej 102	6000	Kolding	1	1925	3
Sdr. Vilstrupvej 103	6000	Kolding	1	1923	4
Sdr. Vilstrupvej 104A	6000	Kolding	1	1896	4
Sdr. Vilstrupvej 107	6000	Kolding	1	1902	4
Sdr. Vilstrupvej 125	6000	Kolding	1	1870	4
Seest Bakke 2	6000	Kolding	1	1901	3
Seest Bakke 2	6000	Kolding	2	1901	3
Seest Bakke 8	6000	Kolding	1	1908	4
Seest Bakke 11	6000	Kolding	1	1939	4
Seest Bakke 16	6000	Kolding	1	1910	4
Seest Bakke 18	6000	Kolding	1	1905	4
Seest Bakke 21	6000	Kolding	1	1928	4
Seest Bakke 22	6000	Kolding	1	1901	4
Seest Bakke 23	6000	Kolding	1	1925	4
Seest Bakke 25A	6000	Kolding	1	1927	4
Seest Bakke 30	6000	Kolding	1	1910	4
Seest Bakke 31	6000	Kolding	1	1908	4
Seest Bakke 34	6000	Kolding	1	1905	4
Seest Bakke 36	6000	Kolding	1	1900	4
Seest Bakke 38	6000	Kolding	1	1899	4
Seest Bakke 46	6000	Kolding	1	1904	4
Seest Bakke 47	6000	Kolding	1	1925	4
Seest Bakke 52	6000	Kolding	1	1908	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Seest Bakke 54	6000	Kolding	1	1911	4
Seest Bakke 55	6000	Kolding	1	1900	4
Seest Bakke 65	6000	Kolding	1	1911	4
Seest Bakke 81	6000	Kolding	1	1903	4
Seest Bakke 82A	6000	Kolding	1	1904	4
Seest Bakke 83	6000	Kolding	1	1906	4
Seest Bakke 129	6000	Kolding	1	1886	4
Seestvej 3	6000	Kolding	1	1905	4
Seestvej 11	6000	Kolding	1	1910	4
Seestvej 37	6000	Kolding	1	1925	4
Seestvej 39	6000	Kolding	1	1929	4
Seestvej 41	6000	Kolding	1	1907	4
Seestvej 43	6000	Kolding	1	1868	3
Seestvej 59	6000	Kolding	1	1904	4
Seggelund Hovedvej 2	6070	Christiansfeld	1	1900	4
Seggelund Hovedvej 42	6070	Christiansfeld	1	1854	3
Seggelund Hovedvej 42	6070	Christiansfeld	7	1930	4
Seggelund Hovedvej 65	6070	Christiansfeld	1	1938	4
Seggelundvej 3	6070	Christiansfeld	1	1777	4
Seggelundvej 10	6070	Christiansfeld	1	1860	3
Seggelundvej 12	6070	Christiansfeld	1	1777	4
Seggelundvej 19	6070	Christiansfeld	1	1800	4
Seggelundvej 71	6070	Christiansfeld	1	1700	4
Seggelundvej 94	6070	Christiansfeld	1	1928	4
Seggelundvej 94	6070	Christiansfeld	2	1928	4
Silovej 7	6093	Sjølund	1	1911	2
Sjællandsvej 4	6000	Kolding	1	1932	4
Sjællandsvej 10	6000	Kolding	1	1931	4
Sjølund Gade 1	6093	Sjølund	1	1937	4
Sjølund Gade 34	6093	Sjølund	1	1929	4
Sjølund Gade 37	6093	Sjølund	1	1937	4
Sjølund Landevej 13	6093	Sjølund	1	1866	4
Sjølund Landevej 13	6093	Sjølund	2	1866	4
Sjølund Landevej 19	6093	Sjølund	1	1826	4
Sjølund Landevej 22	6093	Sjølund	1	1848	3
Sjølund Landevej 36	6093	Sjølund	1	1866	3
Sjølundvej 50	6000	Kolding	1	1836	2
Sjølundvej 52	6000	Kolding	2	1845	4
Sjølundvej 90	6093	Sjølund	1	1860	2
Skamlingvejen 5	6000	Kolding	1	1983	4
Skamlingvejen 63	6000	Kolding	5	1837	2
Skamlingvejen 65	6000	Kolding	1	1886	2
Skamlingvejen 65	6000	Kolding	2	1926	3
Skamlingvejen 67	6000	Kolding	6	1837	2
Skamlingvejen 105	6091	Bjert	1	1924	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Skamlingvejen 105	6091	Bjert	2	1924	4
Skamlingvejen 124	6091	Bjert	1	1936	4
Skamlingvejen 124	6091	Bjert	2	1936	4
Skamlingvejen 124	6091	Bjert	3	1936	4
Skamlingvejen 142	6093	Sjølund	1	1877	4
Skamlingvejen 149	6093	Sjølund	1	1933	1
Skamlingvejen 158	6093	Sjølund	1	1905	4
Skamlingvejen 159	6093	Sjølund	1	1936	4
Skamlingvejen 180A	6093	Sjølund	1	1935	4
Skartved Overgade 9	6091	Bjert	1	1860	4
Skartved Overgade 11	6091	Bjert	1	1890	4
Skibdrætvej 12	6000	Kolding	1	1922	4
Skibdrætvej 14	6000	Kolding	5	1878	3
Skibdrætvej 43	6000	Kolding	1	1769	3
Skibdrætvej 43	6000	Kolding	3	1848	2
Skibdrætvej 47	6000	Kolding	1	1860	4
Skibdrætvej 47	6000	Kolding	3	1900	4
Skibdrætvej 47	6000	Kolding	4	1900	4
Skibelundvej 2	6092	Sønder Stenderup	1	1877	4
Skibelundvej 4	6092	Sønder Stenderup	1	1877	4
Skibelundvej 6	6092	Sønder Stenderup	1	1877	4
Skibelundvej 7	6092	Sønder Stenderup	1	1929	4
Skibelundvej 15	6092	Sønder Stenderup	1	1858	2
Skibelundvej 15	6092	Sønder Stenderup	4	1852	3
Skibelundvej 15	6092	Sønder Stenderup	5	1852	3
Skibelundvej 15	6092	Sønder Stenderup	8	1981	4
Skibelundvej 18	6092	Sønder Stenderup	1	1868	3
Skolebakken 7A	6000	Kolding	1	1930	4
Skolebakken 14	6000	Kolding	1	1935	4
Skolebakken 50	6000	Kolding	1	1847	3
Skolebakken 77	6000	Kolding	1	1910	4
Skolebakken 77	6000	Kolding	2	1910	4
Skolebakken 77	6000	Kolding	3	1910	4
Skolebakken 77	6000	Kolding	4	1910	4
Skolegade 2A	6000	Kolding	1	1908	3
Skolegade 2B	6000	Kolding	2	1856	2
Skolegade 2C	6000	Kolding	4	1879	3
Skolegade 2D	6000	Kolding	5	1898	3
Skolegade 2E	6000	Kolding	6	1881	3
Skolegade 3	6000	Kolding	1	1886	3
Skolegade 3	6000	Kolding	2	1938	3
Skolegade 4	6000	Kolding	1	1890	4
Skolegade 6	6000	Kolding	1	1882	4
Skolegade 8	6000	Kolding	1	1900	4
Skolevej 5	6070	Christiansfeld	1	1929	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Skolevej 7	6070	Christiansfeld	1	1930	3
Skolevej 7	6070	Christiansfeld	2	1920	3
Skolevej 10	6070	Christiansfeld	1	1954	3
Skolevej 17	6640	Lunderskov	3	1900	3
Skolevej 19	6640	Lunderskov	2	1900	3
Skolevej 19	6640	Lunderskov	8	1923	4
Skolevej 21	6640	Lunderskov	4	1900	3
Skomagergade 22	6093	Sjølund	1	1890	4
Skomagergade 30	6093	Sjølund	1	1860	4
Skovbogade 1	6000	Kolding	1	1908	4
Skovbogade 3	6000	Kolding	1	1907	4
Skovbogade 6	6000	Kolding	1	1915	4
Skovbogade 9	6000	Kolding	1	1913	4
Skovbogade 10	6000	Kolding	1	1915	4
Skovbogade 15	6000	Kolding	1	1900	4
Skovforte 10	6070	Christiansfeld	1	1936	4
Skovhavevej 18	6091	Bjert	1	1928	4
Skovhavevej 18	6091	Bjert	2	1923	4
Skovhavevej 18	6091	Bjert	3	1932	4
Skovhavevej 18	6091	Bjert	4	1932	4
Skovhavevej 18	6091	Bjert	5	1932	4
Skovhavevej 40	6091	Bjert	1	1883	3
Skovhavevej 41	6091	Bjert	1	1807	4
Skovhavevej 53	6091	Bjert	1	1777	3
Skovhavevej 58	6091	Bjert	1	1872	4
Skovhavevej 58	6091	Bjert	3	1932	4
Skovhusevej 22	6070	Christiansfeld	1	1912	3
Skovhøj 11	6000	Kolding	1	1933	4
Skovhøj 16	6000	Kolding	1	1930	4
Skovhøj 18	6000	Kolding	1	1931	4
Skovhøj 19	6000	Kolding	1	1868	3
Skovløkkevej 1B	6000	Kolding	1	1927	4
Skovløkkevej 3	6000	Kolding	1	1928	4
Skovløkkevej 5	6000	Kolding	1	1930	4
Skovløkkevej 7	6000	Kolding	1	1928	4
Skovløkkevej 8	6000	Kolding	1	1931	4
Skovløkkevej 10	6000	Kolding	1	1933	4
Skovløkkevej 12	6000	Kolding	1	1934	4
Skovrup Nørrevej 9	6070	Christiansfeld	1	1845	4
Skovrup Nørrevej 14	6070	Christiansfeld	1	1850	4
Skovrupvej 43	6070	Christiansfeld	1	1935	4
Skovrupvej 49	6070	Christiansfeld	1	1935	4
Skovrupvej 57	6070	Christiansfeld	1	1936	4
Skovrupvej 60	6070	Christiansfeld	1	1935	4
Skovrupvej 60	6070	Christiansfeld	2	1935	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Skovrupvej 60	6070	Christiansfeld	3	1935	4
Skovrupvej 98	6070	Christiansfeld	1	1868	4
Skovrødvej 1	6070	Christiansfeld	1	1827	3
Skovrødvej 15	6070	Christiansfeld	1	1870	4
Skovsgårdevej 11	6000	Kolding	1	1800	4
Skovvejen 17	6093	Sjølund	1	1920	2
Skovvejen 21	6093	Sjølund	1	1930	4
Skråningen 1	6000	Kolding	1	1918	4
Skråningen 2	6000	Kolding	1	1918	4
Skråningen 3	6000	Kolding	1	1918	4
Skråningen 4	6000	Kolding	1	1918	4
Skråningen 5	6000	Kolding	1	1918	4
Skråningen 7	6000	Kolding	1	1918	4
Skråningen 8	6000	Kolding	1	1918	4
Skråningen 9	6000	Kolding	1	1918	3
Skråningen 11	6000	Kolding	1	1918	3
Skråningen 13	6000	Kolding	1	1918	3
Skråningen 15	6000	Kolding	1	1918	3
Skråningen 17	6000	Kolding	1	1918	3
Skråningen 19	6000	Kolding	1	1918	3
Sletteskovvej 1	6000	Kolding	1	1900	4
Sletteskovvej 2	6000	Kolding	2	1993	1
Sletteskovvej 3	6000	Kolding	1	1877	4
Sletteskovvej 6	6000	Kolding	1	1852	4
Sletteskovvej 6	6000	Kolding	2	1852	4
Sletteskovvej 6	6000	Kolding	3	1852	4
Sletteskovvej 8	6000	Kolding	1	1860	4
Sletteskovvej 15	6000	Kolding	1	1912	4
Sletteskovvej 17	6000	Kolding	1	1853	4
Sletteskovvej 25	6000	Kolding	1	1856	4
Sletteskovvej 25	6000	Kolding	3	1900	4
Sletteskovvej 25	6000	Kolding	4	1900	4
Sletteskovvej 25	6000	Kolding	6	1900	4
Sletteskovvej 25	6000	Kolding	10	1856	4
Sletteskovvej 75	6000	Kolding	1	1873	4
Sletteskovvej 75	6000	Kolding	2	1821	4
Sletteskovvej 101	6000	Kolding	1	1850	4
Slotsalle 1	6000	Kolding	1	1900	4
Slotsalle 5	6000	Kolding	1	1890	4
Slotsalle 9	6000	Kolding	1	1900	4
Slotsgade 15	6000	Kolding	1	1878	4
Slotsgade 17	6000	Kolding	1	1840	4
Slotsgade 19	6000	Kolding	1	1895	4
Slotsgade 22	6000	Kolding	2	1937	4
Slotssøvejen 1	6000	Kolding	1	1909	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Slotssøvejen 3	6000	Kolding	1	1911	4
Slotssøvejen 8	6000	Kolding	1	0	4
Slotssøvejen 10	6000	Kolding	3	1912	4
Slotssøvejen 12	6000	Kolding	4	1911	4
Slotssøvejen 14	6000	Kolding	5	1912	4
Slotssøvejen 18	6000	Kolding	1	1914	4
Smedeforte 5	6070	Christiansfeld	1	1870	4
Smedeholmsvej 7	6070	Christiansfeld	1	1860	3
Sofievej 2	6070	Christiansfeld	1	1827	4
Solvang 6	6000	Kolding	1	1931	4
Solvang 7	6000	Kolding	1	1932	4
Solvej 1	6000	Kolding	1	1920	3
Solvej 3	6000	Kolding	1	1920	3
Solvej 4	6000	Kolding	1	1923	3
Solvej 5	6000	Kolding	1	1920	3
Solvej 6	6000	Kolding	1	1923	3
Solvej 7	6000	Kolding	1	1920	3
Solvej 8	6000	Kolding	1	1923	3
Solvej 10	6000	Kolding	1	1923	3
Solvej 12	6000	Kolding	1	1923	3
Solvej 14	6000	Kolding	1	1923	3
Solvej 16	6000	Kolding	1	1923	3
Solvej 18	6000	Kolding	1	1923	3
Spangvej 15	6070	Christiansfeld	1	1931	3
Sportsvej 4	6000	Kolding	1	1902	4
Stagagervej 2	6070	Christiansfeld	1	1877	4
Staldgården 1	6000	Kolding	1	1580	1
Stationsvej 15	6580	Vamdrup	1	1910	3
Stavnsbjergvej 7	6094	Hejls	1	1906	3
Steen Blichers Vej 11	6000	Kolding	1	1936	4
Stejlbjergalle 2	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 4	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 5	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 6	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 7	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 8	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 9	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 10	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 11	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 12	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 13	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 14	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 15	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 16	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 17	6000	Kolding	1	1918	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Stejlbjergalle 18	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 19	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 20	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 21	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 22	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 23	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 24	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 25	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 26	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 27	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 28	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 29	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 30	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 31	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergalle 32	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 22a	6000	Kolding	1	1956	4
Stejlbjergvej 24	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 26	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 28	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 30	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 32	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 34	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 36	6000	Kolding	1	1918	3
Stejlbjergvej 42	6000	Kolding	1	1928	4
Stenderuphagevej 2	6092	Sønder Stenderup	1	1854	3
Stenderuphagevej 2	6092	Sønder Stenderup	2	1908	4
Stenderuphagevej 2	6092	Sønder Stenderup	3	1908	4
Stenderup Kirkealle 1	6092	Sønder Stenderup	1	1150	1
Stenderup Kirkealle 4	6092	Sønder Stenderup	1	1902	3
Stenderup Kirkealle 6	6092	Sønder Stenderup	1	1908	4
Stenderup Kirkealle 6	6092	Sønder Stenderup	2	1908	4
Stenderup Kirkealle 6	6092	Sønder Stenderup	3	1908	4
Stenderupvej 4	6091	Bjert	1	1870	4
Stenderupvej 30	6091	Bjert	1	1930	4
Stenderupvej 39	6091	Bjert	2	2000	4
Stenderupvej 47	6091	Bjert	1	1911	4
Stenderupvej 56	6091	Bjert	1	1870	2
Stenderupvej 91	6091	Bjert	1	1923	4
Stenderupvej 101	6091	Bjert	1	1858	4
Stenderupvej 103	6091	Bjert	1	1860	4
Stenderupvej 124	6091	Bjert	1	1858	3
Stenderupvej 124	6091	Bjert	2	1928	3
Stenderupvej 124	6091	Bjert	3	1903	3
Stenderupvej 131	6091	Bjert	1	1914	4
Stenderupvej 132	6091	Bjert	1	1863	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Stenderupvej 132	6091	Bjert	3	1863	4
Stenderupvej 132	6091	Bjert	5	1863	4
Stenderupvej 132	6091	Bjert	7	1944	4
Stenderupvej 132	6091	Bjert	8	1944	4
Stenderupvej 146	6091	Bjert	1	1853	4
Stenderupvej 150	6091	Bjert	1	1934	4
Stenderupvej 159	6091	Bjert	1	1900	4
Stenderupvej 183	6091	Bjert	1	1867	2
Stenderupvej 189	6091	Bjert	1	1898	3
Stenderupvej 206A	6091	Bjert	1	1894	4
Stenderupvej 211	6091	Bjert	1	1911	4
Stenderupvej 215	6092	Sønder Stenderup	1	1925	4
Stenderupvej 215	6092	Sønder Stenderup	6	1925	4
Stenderupvej 215	6092	Sønder Stenderup	7	1925	4
Stenderupvej 222	6091	Bjert	1	1877	4
Stenderupvej 226	6091	Bjert	1	1896	3
Stenderupvej 226	6091	Bjert	2	1895	4
Stenderupvej 226	6091	Bjert	4	2002	4
Stenderupvej 226	6091	Bjert	6	1895	4
Stenderupvej 226	6091	Bjert	7	1908	4
Stenholt 1	6092	Sønder Stenderup	1	1877	4
Stenholt 2	6092	Sønder Stenderup	1	1778	3
Stenholt 2	6092	Sønder Stenderup	2	1778	3
Stenholt 2	6092	Sønder Stenderup	3	1778	3
Stenholt 2	6092	Sønder Stenderup	4	1778	3
Stenholt 3	6092	Sønder Stenderup	1	1850	3
Stenholt 10	6092	Sønder Stenderup	1	1828	3
Stenholt 12	6092	Sønder Stenderup	1	1800	3
Stenholt 14	6092	Sønder Stenderup	1	1918	4
Stenholt 15	6092	Sønder Stenderup	1	1908	4
Stenholt 16	6092	Sønder Stenderup	1	1800	3
Stenholt 19	6092	Sønder Stenderup	1	1900	3
Stenholt 20	6092	Sønder Stenderup	1	1900	4
Stenholt 20	6092	Sønder Stenderup	2	1900	4
Stenholt 21	6092	Sønder Stenderup	1	1777	3
Stenholt 22	6092	Sønder Stenderup	1	1895	4
Stenholt 24	6092	Sønder Stenderup	1	1700	4
Stenholt 27	6092	Sønder Stenderup	1	1777	3
Stenholt 28	6092	Sønder Stenderup	1	1900	3
Stenholt 29	6092	Sønder Stenderup	1	1850	4
Stenholt 30	6092	Sønder Stenderup	1	1777	3
Stenholt 31	6092	Sønder Stenderup	1	1750	4
Stenholt 32	6092	Sønder Stenderup	1	1900	3
Stenholt 33	6092	Sønder Stenderup	1	1800	3
Stenholt 37	6092	Sønder Stenderup	1	1873	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Stenholt 43	6092	Sønder Stenderup	1	1800	4
Stenholt 47	6092	Sønder Stenderup	1	1850	4
Stenholt 49B	6092	Sønder Stenderup	1	1877	4
Stenholt 51	6092	Sønder Stenderup	1	1900	4
Stenholtgade 1	6092	Sønder Stenderup	1	1897	4
Stenholtgade 2	6092	Sønder Stenderup	1	1809	3
Stenholtgade 2	6092	Sønder Stenderup	2	1878	2
Stenholtgade 2	6092	Sønder Stenderup	3	1878	3
Stenholtgade 7	6092	Sønder Stenderup	1	1878	4
Stenholtgade 11	6092	Sønder Stenderup	1	1902	4
Stenholtgade 15	6092	Sønder Stenderup	1	1850	4
Stenholtgade 17	6092	Sønder Stenderup	1	1850	4
Stenholtgade 19	6092	Sønder Stenderup	1	1830	3
Stenskovvej 71	6100	Haderslev	1	1912	2
Stenskervej 15	6560	Sommersted	1	1870	3
Storegade 1	6640	Lunderskov	1	1906	4
Storegade 44	6640	Lunderskov	1	1913	3
Storgaden 2	6052	Viuf	1	1850	4
Storgaden 25	6052	Viuf	1	1909	4
Storgaden 50	6052	Viuf	1	1848	3
Storgaden 50	6052	Viuf	5	1848	4
Storgaden 50	6052	Viuf	6	1848	4
Storgaden 54	6052	Viuf	1	1846	1
Storgaden 62	6052	Viuf	1	1864	4
Storgaden 62	6052	Viuf	2	1926	4
Storgaden 69	6052	Viuf	1	1912	3
Storgaden 70	6052	Viuf	1	1900	4
Storgaden 72	6052	Viuf	1	1932	3
Storgaden 81	6052	Viuf	1	1903	4
Storgaden 83	6052	Viuf	1	1906	4
Storgaden 87	6052	Viuf	1	1904	4
Storgaden 91	6052	Viuf	1	1828	4
Storgaden 97	6052	Viuf	1	1870	3
Storgaden 97	6052	Viuf	2	1725	4
Storgaden 97	6052	Viuf	3	1775	4
Storgaden 97	6052	Viuf	4	1775	4
Storgaden 97	6052	Viuf	5	1926	4
Storgaden 102	6052	Viuf	1	1931	4
Storgaden 104	6052	Viuf	1	1929	4
Storgaden 110	6052	Viuf	1	1897	3
Storgaden 125	6052	Viuf	1	1897	4
Storgaden 129	6052	Viuf	1	1910	4
Stranden 60	6000	Kolding	1	1910	4
Stranden 70	6000	Kolding	1	1889	4
Strandmøllevej 13	6000	Kolding	1	1918	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Strandvejen 3	6000	Kolding	4	1933	3
Strandvejen 5A	6000	Kolding	1	1919	3
Strandvejen 6	6000	Kolding	1	1916	3
Strandvejen 7	6000	Kolding	1	1925	4
Strandvejen 8	6000	Kolding	1	1930	4
Strandvejen 8	6000	Kolding	2	1930	4
Strandvejen 12A	6000	Kolding	2	1919	3
Strandvejen 12B	6000	Kolding	1	1919	3
Strandvejen 14	6000	Kolding	1	1931	4
Strandvejen 15	6000	Kolding	1	1937	4
Strandvejen 16	6000	Kolding	1	1919	4
Strandvejen 20	6000	Kolding	1	1912	4
Strandvejen 22	6000	Kolding	1	1920	3
Strandvejen 30	6000	Kolding	1	1916	4
Strandvejen 34A	6000	Kolding	1	1911	3
Strandvejen Grønninghoved 19	6093	Sjølund	1	1877	2
Strandvejen Grønninghoved 22A	6093	Sjølund	1	1937	3
Strædet 8	6000	Kolding	1	1877	4
Stubbumgårdvej 17	6070	Christiansfeld	1	1890	3
Stubbumgårdvej 19	6070	Christiansfeld	1	1874	3
Stubbumgårdvej 19	6070	Christiansfeld	5	1914	3
Stubbumgårdvej 19	6070	Christiansfeld	6	1857	3
Stubbumgårdvej 23	6070	Christiansfeld	1	1688	2
Stubbum Landevej 50	6070	Christiansfeld	3	1914	3
Stubdrupvej 72	6000	Kolding	1	1800	4
Stubdrupvej 200	6000	Kolding	1	1908	4
Stubdrupvej 200	6000	Kolding	2	1928	4
Stubdrupvej 200	6000	Kolding	4	1878	4
Svanemosevej 65	6000	Kolding	1	1884	4
Svanevang 2	6000	Kolding	1	1927	4
Svanevang 23	6000	Kolding	1	1828	4
Svanevang 23	6000	Kolding	2	1828	4
Svinget 1	6000	Kolding	1	1918	3
Svinget 2	6000	Kolding	1	1918	3
Svinget 3	6000	Kolding	1	1918	3
Svinget 4	6000	Kolding	1	1918	3
Svinget 5	6000	Kolding	1	1918	3
Svinget 7	6000	Kolding	1	1918	3
Svinget 9	6000	Kolding	1	1918	3
Sysselbjergvej 64	6051	Almind	1	1928	4
Søbjergvej 2	6580	Vamdrup	1	1777	4
Søbjergvej 2	6580	Vamdrup	4	1948	4
Søgade 10	6000	Kolding	1	1906	3
Søgade 18	6000	Kolding	1	1912	4
Søgade 19	6000	Kolding	1	1908	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Søgade 20	6000	Kolding	1	1909	4
Søgade 21	6000	Kolding	1	1900	4
Søgade 29	6000	Kolding	1	1900	4
Søgade 35	6000	Kolding	1	1875	4
Søgade 36	6000	Kolding	1	1932	4
Søgade 40	6000	Kolding	1	1933	4
Sønderbyvej 13	6091	Bjert	2	1870	3
Sønderbyvej 13	6091	Bjert	3	1870	3
Sønderbyvej 13	6091	Bjert	5	1870	3
Sønderbyvej 13	6091	Bjert	6	1870	3
Sønderbyvej 16	6091	Bjert	1	1869	4
Sønderbyvej 29	6091	Bjert	1	1773	4
Søndergade 1A	6000	Kolding	1	1890	4
Søndergade 2	6000	Kolding	1	1880	3
Søndergade 6	6000	Kolding	1	1850	4
Søndergade 8	6000	Kolding	1	1850	4
Søndergade 10	6640	Lunderskov	1	1916	4
Søndergade 10A	6000	Kolding	1	1903	3
Søndergade 17	6580	Vamdrup	1	1932	4
Søndergade 19	6000	Kolding	1	1880	4
Søndergade 21	6000	Kolding	1	1902	4
Søndergade 23	6000	Kolding	1	1900	4
Søndergade 24	6000	Kolding	1	1930	4
Søndergade 32A	6000	Kolding	1	1907	3
Søndergade 36	6580	Vamdrup	1	1917	4
Søndergade 42	6580	Vamdrup	1	1912	4
Søndergade 48	6580	Vamdrup	1	1908	4
Søndermarkvej 15	6093	Sjølund	1	1838	4
Søndermarkvej 15	6093	Sjølund	2	1680	4
Søndermarkvej 15	6093	Sjølund	3	1800	4
Sønderskovvej 17	6070	Christiansfeld	1	1877	3
Søndervang 3	6000	Kolding	1	1930	4
Søndervang 32	6000	Kolding	1	1910	3
Søndervang 33	6000	Kolding	1	1916	3
Søndervang 33	6000	Kolding	2	1916	3
Søndervang 42	6000	Kolding	1	1914	4
Søndre Alle 6	6070	Christiansfeld	1	1922	3
Søndre Alle 9	6070	Christiansfeld	1	1930	3
Søndre Alle 12	6070	Christiansfeld	1	1929	4
Søndre Alle 14	6070	Christiansfeld	1	1933	4
Søndre Alle 14	6070	Christiansfeld	2	1933	4
Søren Jessensvej 2	6094	Hejls	3	1931	4
Søren Krogs Vej 1	6091	Bjert	1	1936	4
Søvej 8	6051	Almind	1	1881	4
Søvej 8	6051	Almind	2	1920	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Søvej 55	6051	Almind	1	1864	4
Tandholtvej 5	6000	Kolding	1	1850	4
Tandholtvej 21	6000	Kolding	1	1878	4
Tandholtvej 21	6000	Kolding	2	1990	4
Taps Stationsvej 9	6070	Christiansfeld	1	1926	4
Taps Stationsvej 13	6070	Christiansfeld	1	1910	4
Taps Stationsvej 13	6070	Christiansfeld	3	1910	4
Teglgårdsvej 2	6000	Kolding	1	1887	4
Teglgårdsvej 2	6000	Kolding	2	1887	4
Thorbjergvej 1	6000	Kolding	1	1910	4
Thorbjergvej 9	6000	Kolding	1	1918	4
Thorbjergvej 15	6000	Kolding	1	1920	4
Thorkildsvej 12	6000	Kolding	1	1929	4
Thygesmindevej 2	6092	Sønder Stenderup	1	1872	2
Thygesmindevej 2	6092	Sønder Stenderup	6	1872	3
Tingskovhedevej 11	6070	Christiansfeld	1	1827	4
Tingvejen 1	6000	Kolding	3	1920	3
Tingvejen 3	6000	Kolding	2	0	3
Tingvejen 6	6000	Kolding	1	1939	4
Toftegårdsvej 14	6091	Bjert	1	1877	3
Toftevej 5	6093	Sjølund	1	1890	3
Toftevej 7	6093	Sjølund	1	1929	4
Toldbakken 14	6094	Hejls	1	1872	3
Toldbakken 14A	6094	Hejls	4	1940	3
Toldbakken 18	6094	Hejls	1	1900	4
Toldbakken 51	6094	Hejls	1	1880	3
Toldbodgade 5	6000	Kolding	1	1918	4
Toldbodgade 7	6000	Kolding	1	1917	3
Toldbodgade 16	6000	Kolding	1	1890	3
Toppen 1	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 2	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 3	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 4	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 5	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 6	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 7	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 9	6000	Kolding	1	1918	3
Toppen 11	6000	Kolding	1	1918	3
Torning Møllevej 9	6070	Christiansfeld	1	1902	2
Torning Møllevej 22	6070	Christiansfeld	1	1800	4
Torningvej 16	6070	Christiansfeld	1	1839	3
Torningvej 25	6070	Christiansfeld	1	1940	4
Torningvej 41	6070	Christiansfeld	1	1777	4
Torvegade 1A	6000	Kolding	1	1895	4
Torvet 1	6580	Vamdrup	1	1907	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Torvet 6	6580	Vamdrup	1	1866	4
Trappendalvej 29	6094	Hejls	1	1844	3
Trappendalvej 36	6094	Hejls	1	1880	4
Trappendalvej 49	6094	Hejls	1	1997	4
Trappendalvej 51	6094	Hejls	1	1850	3
Trappendalvej 61	6094	Hejls	1	1857	4
Trappendalvej 61	6094	Hejls	2	1857	4
Trappendalvej 65	6094	Hejls	1	1876	4
Trehøje 68	6051	Almind	1	1853	4
Trehøje 68	6051	Almind	2	1853	4
Tværford 15	6000	Kolding	1	1878	4
Tværskift 4	6000	Kolding	1	1931	4
Tværskift 4	6000	Kolding	2	1931	4
Tværskift 4	6000	Kolding	3	1931	4
Tværvej 1	6000	Kolding	1	1906	4
Tøndervej 7	6000	Kolding	1	1880	4
Tøndervej 10	6000	Kolding	1	1903	4
Tøndervej 15	6000	Kolding	1	1898	4
Tøndervej 52	6000	Kolding	1	1882	4
Tøndervej 54A	6000	Kolding	1	1882	4
Tågerupvej 12	6070	Christiansfeld	1	2001	4
Tågerupvej 14	6070	Christiansfeld	1	1931	4
Tågerupvej 14	6070	Christiansfeld	2	2003	4
Tårnmosevej 2	6091	Bjert	1	1872	3
Tårnmosevej 2	6091	Bjert	2	1872	3
Tårnmosevej 2	6091	Bjert	3	1872	3
Tårnmosevej 2	6091	Bjert	4	1872	3
Tårnmosevej 17	6091	Bjert	1	1872	4
Tårnmosevej 20	6091	Bjert	1	1805	3
Tårnmosevej 20	6091	Bjert	2	1805	4
Tårnmosevej 20	6091	Bjert	3	1930	4
Tårnmosevej 20	6091	Bjert	4	1805	4
Tårnmosevej 20	6091	Bjert	5	1805	4
Udsigten 1	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 2	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 3	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 4	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 5	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 6	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 7	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 8	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 9	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 10	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 11	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 12	6000	Kolding	1	1922	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Udsigten 13	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 14	6000	Kolding	1	1921	3
Udsigten 15	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 16	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 17	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 18	6000	Kolding	1	1921	3
Udsigten 19	6000	Kolding	1	1922	3
Udsigten 21	6000	Kolding	1	1923	3
Udsigten 22	6000	Kolding	1	1921	3
Udsigten 24	6000	Kolding	1	1921	3
Udsigten 26	6000	Kolding	1	1921	3
Udsigten 28	6000	Kolding	1	1921	3
Udsigten 30	6000	Kolding	1	1921	3
Utzonsgade 6	6000	Kolding	1	1902	4
Utzonsgade 8	6000	Kolding	1	1906	4
Utzonsgade 10	6000	Kolding	1	1905	4
Utzonsgade 12	6000	Kolding	1	1902	4
Vadsbrovej 6	6070	Christiansfeld	1	1920	1
Vadsbrovej 6	6070	Christiansfeld	3	1877	4
Valmuevej 21	6000	Kolding	1	1937	4
Vandværksvej 4	6000	Kolding	1	1925	4
Vandværksvej 6	6000	Kolding	1	1914	4
Vargårdevej 1	6094	Hejls	1	1892	4
Vargårdevej 2	6094	Hejls	1	1912	3
Vargårdevej 12	6094	Hejls	1	1908	4
Vargårdevej 46	6094	Hejls	1	1897	4
Vargårdevej 55	6094	Hejls	1	1857	3
Vargårdevej 55	6094	Hejls	3	1854	4
Vargårdevej 80	6094	Hejls	1	1845	1
Varmarkvej 4	6092	Sønder Stenderup	1	1911	3
Varmarkvej 24A	6092	Sønder Stenderup	1	1912	3
Varmarkvej 26	6092	Sønder Stenderup	2	1929	4
Varmarkvej 28	6092	Sønder Stenderup	1	1894	4
Varmarkvej 37	6092	Sønder Stenderup	1	1917	4
Varmarkvej 59A	6092	Sønder Stenderup	1	1873	3
Varmarkvej 59A	6092	Sønder Stenderup	5	1930	3
Ved Kysten 3	6094	Hejls	3	1940	4
Ved Kysten 9	6094	Hejls	10	1927	3
Vejlevej 3	6000	Kolding	1	1939	4
Vejlevej 330	6000	Kolding	1	1928	4
Vejrupsgade 16	6000	Kolding	1	1903	4
Vejrupsgade 24	6000	Kolding	1	1909	4
Vejstruprød Landevej 26	6093	Sjølund	1	1907	4
Vejstruprødvej 10	6093	Sjølund	1	1877	4
Vejstruprødvej 12	6093	Sjølund	1	1827	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Vejstruprødvej 28	6093	Sjølund	1	1890	3
Vejstruprødvej 56	6093	Sjølund	1	1827	4
Vejstruprødvej 88	6070	Christiansfeld	1	1900	4
Vejstruprødvej 95	6093	Sjølund	1	1877	4
Vejstruprødvej 100	6093	Sjølund	2	1838	4
Vejstruprødvej 116	6093	Sjølund	1	1887	4
Vesterbrogade 2	6000	Kolding	1	1900	4
Vesterbrogade 3	6000	Kolding	2	1888	4
Vesterbrogade 4	6000	Kolding	1	1902	4
Vesterbrogade 5	6000	Kolding	1	1894	4
Vesterbrogade 6	6000	Kolding	1	1889	3
Vesterbrogade 7	6000	Kolding	1	1899	3
Vesterbrogade 9	6000	Kolding	1	1900	3
Vesterbrogade 10	6000	Kolding	5	1902	4
Vesterbrogade 11	6000	Kolding	1	1897	3
Vesterbrogade 12	6000	Kolding	1	1893	3
Vesterbrogade 13	6000	Kolding	1	1890	3
Vesterbrogade 14	6000	Kolding	1	1889	3
Vesterbrogade 15A	6000	Kolding	1	1890	4
Vesterbrogade 16	6000	Kolding	1	1886	4
Vesterbrogade 18	6000	Kolding	1	1887	3
Vestergade 1	6640	Lunderskov	1	1917	4
Vestergade 4	6051	Almind	1	1887	1
Vestergade 4	6051	Almind	2	1887	1
Vestergade 7	6640	Lunderskov	1	1902	4
Vestergade 9	6640	Lunderskov	1	1910	4
Vestergade 17	6580	Vamdrup	1	1897	4
Vestergade 18	6051	Almind	1	1848	4
Vestergade 27	6051	Almind	1	1866	4
Vestergade 33	6580	Vamdrup	1	1895	4
Vestergade 45	6051	Almind	1	1908	4
Vestergade 53	6580	Vamdrup	1	1876	4
Vestergade 53	6580	Vamdrup	3	1996	4
Vesterløkke 7C	6091	Bjert	1	1905	4
Vesterløkke 12	6091	Bjert	1	1910	4
Vesterløkke 14	6091	Bjert	1	1906	4
Vesterløkke 15	6091	Bjert	1	1910	4
Vesterløkke 15	6091	Bjert	5	1910	4
Vesterløkke 16	6091	Bjert	1	1900	3
Vesterløkke 18	6091	Bjert	1	1900	4
Vesterløkke 25	6091	Bjert	1	1898	4
Vesterløkke 27	6091	Bjert	1	1890	4
Vesterløkke 29	6091	Bjert	1	1889	2
Vesterløkke 31	6091	Bjert	1	1889	4
Vestermosevej 6	6070	Christiansfeld	1	1832	2

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Vestermosevej 6	6070	Christiansfeld	2	1900	3
Vestermosevej 6	6070	Christiansfeld	3	1832	2
Vestermosevej 6	6070	Christiansfeld	4	1832	2
Vestersig 1	6052	Viuf	1	1930	4
Vestersig 5	6052	Viuf	1	1872	3
Vestersig 5	6052	Viuf	2	1872	3
Vestersig 5	6052	Viuf	3	1848	4
Vestersig 5	6052	Viuf	4	1919	4
Vestersig 5	6052	Viuf	5	1848	4
Vestersig 5	6052	Viuf	6	2000	4
Vestersig 7A	6052	Viuf	1	1850	4
Vestersig 150	6052	Viuf	6	1930	4
Vesterskovvej 2	6091	Bjert	1	1839	4
Vesterskovvej 46	6091	Bjert	1	1866	4
Vesterskovvej 46	6091	Bjert	4	1938	4
Vesterskovvej 46	6091	Bjert	5	1938	4
Vesterskovvej 46	6091	Bjert	6	1938	4
Vesterskovvej 46	6091	Bjert	9	1938	4
Vesterslettevej 10	6093	Sjølund	1	1935	4
Vesterslettevej 22	6093	Sjølund	1	1877	4
Vibevej 4	6000	Kolding	1	1922	4
Vibevej 7	6000	Kolding	1	1912	4
Villagade 2	6000	Kolding	1	1880	3
Villagade 4	6580	Vamdrup	1	1910	4
Villagade 4	6000	Kolding	1	1899	3
Villagade 5	6000	Kolding	1	1878	3
Villagade 6	6000	Kolding	1	1898	3
Villagade 8	6000	Kolding	1	1899	3
Villagade 9	6000	Kolding	1	1878	3
Villagade 10	6000	Kolding	1	1899	3
Villagade 11	6000	Kolding	1	1878	3
Villagade 12	6000	Kolding	1	1898	3
Villagade 13	6000	Kolding	1	1878	3
Villagade 15	6000	Kolding	1	1883	3
Villagade 16	6000	Kolding	1	1898	3
Viuf Skovvej 14	6052	Viuf	1	1910	3
Viuf Skovvej 30	6052	Viuf	1	1878	3
Viuf Skovvej 65	6052	Viuf	1	1887	4
Viuf Skovvej 65	6052	Viuf	2	1908	4
Viuf Skovvej 65	6052	Viuf	3	1908	4
Viuf Skovvej 65	6052	Viuf	4	1924	4
Viuf Stationsvej 1	6052	Viuf	1	0	4
Viuf Stationsvej 41	6052	Viuf	1	1870	4
Vojumvej 5	6070	Christiansfeld	2	1925	2
Vojumvej 16	6070	Christiansfeld	1	1895	3

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Volkertsvej 20	6000	Kolding	1	1938	4
Vonsild Stationsvej 19	6000	Kolding	1	1911	3
Vonsildvej 8	6000	Kolding	1	1931	4
Vonsildvej 29	6000	Kolding	1	1937	4
Vonsildvej 33	6000	Kolding	1	1918	4
Vonsildvej 38	6000	Kolding	1	1913	4
Vonsildvej 42	6000	Kolding	1	1928	4
Vonsildvej 47	6000	Kolding	1	1824	4
Vonsildvej 69	6000	Kolding	1	1827	3
Vonsildvej 91	6000	Kolding	1	1875	4
Vonsildvej 112	6000	Kolding	1	1866	4
Vonsildvej 112	6000	Kolding	4	1866	4
Vonsildvej 112	6000	Kolding	6	1866	4
Vonsildvej 192	6000	Kolding	1	1844	4
Vonsildvej 207	6000	Kolding	1	1870	4
Vonsildvej 207	6000	Kolding	2	1865	4
Vonsildvej 207	6000	Kolding	3	1865	4
Vonsildvej 207	6000	Kolding	4	1865	4
Vonsildvej 218	6000	Kolding	1	1878	4
Vonsildvej 225	6000	Kolding	1	1878	4
Vonsildvej 225	6000	Kolding	2	1934	4
Vonsildvej 225	6000	Kolding	3	2002	4
Vonsildvej 259	6000	Kolding	3	1783	4
Vonsildvej 267	6000	Kolding	1	1877	4
Vranderupvej 48	6000	Kolding	1	1856	4
Vranderupvej 113	6000	Kolding	1	1870	4
Vranderupvej 121	6000	Kolding	1	1908	4
Vranderupvej 154	6000	Kolding	1	1929	4
Vyffs Vej 2	6000	Kolding	1	1905	4
Vyffs Vej 24	6000	Kolding	1	1870	3
Vyffs Vej 24	6000	Kolding	3	1871	3
Vyffs Vej 24	6000	Kolding	4	1871	3
Vyffs Vej 24	6000	Kolding	4	1871	3
Warmingsgade 7	6000	Kolding	1	1898	4
Warmingsgade 9	6000	Kolding	1	1898	4
Warmingsgade 11	6000	Kolding	1	1880	4
Warmingsgade 13	6000	Kolding	1	1901	4
Warmingsgade 26	6000	Kolding	1	1890	4
Zahnsgade 3	6000	Kolding	1	1898	4
Zahnsgade 5	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 7	6000	Kolding	1	1898	4
Zahnsgade 9	6000	Kolding	1	1878	4
Zahnsgade 12	6000	Kolding	1	1910	4
Zahnsgade 13	6000	Kolding	1	1890	4
Zahnsgade 14	6000	Kolding	1	1905	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Zahnsgade 15	6000	Kolding	1	1800	3
Zahnsgade 16	6000	Kolding	1	1890	4
Zahnsgade 17	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 24	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 25	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 27	6000	Kolding	1	1899	3
Zahnsgade 28	6000	Kolding	1	1899	4
Zahnsgade 29	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 30	6000	Kolding	1	1899	4
Zahnsgade 31	6000	Kolding	1	1899	4
Zahnsgade 32	6000	Kolding	1	1934	4
Zahnsgade 33	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 34	6000	Kolding	1	1898	4
Zahnsgade 35	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 40	6000	Kolding	1	1938	4
Zahnsgade 41	6000	Kolding	1	1938	4
Zahnsgade 43	6000	Kolding	1	1898	4
Zahnsgade 45	6000	Kolding	1	1906	4
Zahnsgade 47	6000	Kolding	1	1900	4
Zahnsgade 49	6000	Kolding	1	1884	3
Zahnsgade 51	6000	Kolding	1	1880	3
Æblehaven 23	6000	Kolding	1	1936	3
Ægirsvej 5	6000	Kolding	1	1833	4
Ægirsvej 10	6000	Kolding	1	1928	4
Ægirsvej 12	6000	Kolding	1	1853	4
Ødis Byvej 1	6580	Vamdrup	1	1862	3
Ødis Byvej 1A	6580	Vamdrup	1	1857	1
Ødis Byvej 1A	6580	Vamdrup	2	1961	4
Ødis Byvej 6	6580	Vamdrup	1	1940	4
Ødisvej 17	6070	Christiansfeld	1	1860	4
Ødisvej 21	6070	Christiansfeld	1	1935	4
Ødisvej 30	6000	Kolding	1	1911	2
Ødisvej 30	6000	Kolding	2	1911	4
Ødisvej 36	6070	Christiansfeld	1	1835	3
Ødisvej 38	6070	Christiansfeld	2	1800	3
Ødisvej 43	6070	Christiansfeld	1	1919	3
Ødisvej 45	6070	Christiansfeld	1	1840	4
Ødisvej 53	6070	Christiansfeld	1	1867	4
Ødisvej 80	6070	Christiansfeld	1	1827	4
Ødisvej 95	6070	Christiansfeld	1	1901	4
Ødisvej 119	6070	Christiansfeld	1	1913	4
Ødisvej 123	6070	Christiansfeld	1	1904	4
Ødisvej 135	6070	Christiansfeld	1	1877	3
Ødisvej 135	6070	Christiansfeld	5	1877	4
Ødisvej 140	6070	Christiansfeld	1	1862	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Ødisvej 155	6070	Christiansfeld	1	1933	3
Ørnevej 9	6000	Kolding	1	1911	4
Ørnsborgvej 10	6000	Kolding	1	1939	4
Østerbrogade 23	6000	Kolding	1	1935	4
Østerbrogade 25	6000	Kolding	1	1936	4
Østerbrogade 27	6000	Kolding	1	1936	4
Østerbrogade 53	6000	Kolding	1	1938	4
Østerbrogade 58	6000	Kolding	1	1938	4
Østergade 1	6580	Vamdrup	2	1930	4
Østergade 1	6580	Vamdrup	3	1947	4
Østergade 3	6000	Kolding	1	1828	4
Østergade 4B	6640	Lunderskov	1	1902	4
Østergade 5	6000	Kolding	2	1838	4
Østergade 6	6640	Lunderskov	1	1898	3
Østergade 7	6000	Kolding	1	1888	4
Østergade 9	6000	Kolding	1	1839	4
Østergade 16	6000	Kolding	1	1900	4
Østergade 17	6000	Kolding	1	1907	4
Østergade 48	6580	Vamdrup	1	1900	4
Østergade 66	6580	Vamdrup	1	1934	4
Østergårdsvej 3	6580	Vamdrup	1	1926	3
Østerskovvej 7	6000	Kolding	1	1897	4
Østerskovvej 9	6000	Kolding	1	1840	4
Østerskovvej 9	6000	Kolding	2	1840	4
Østerskovvej 9	6000	Kolding	3	1840	4
Østerskovvej 19	6000	Kolding	1	1855	4
Østerskovvej 19	6000	Kolding	4	1700	4
Østerskovvej 34	6000	Kolding	1	1908	4
Østerskovvej 34	6000	Kolding	2	1908	4
Østerskovvej 34	6000	Kolding	3	1908	4
Østerskovvej 40	6000	Kolding	1	1860	3
Aagyden 15	6091	Bjert	3	1936	4
Aagyden 15	6091	Bjert	4	1936	4
Åkjærsvej 13	6000	Kolding	1	1928	4
Ålegården 2	6000	Kolding	1	1925	4
Ålykkegade 1	6000	Kolding	1	1900	4
Ålykkegade 2	6000	Kolding	1	1904	3
Ålykkegade 2	6000	Kolding	2	1904	3
Ålykkegade 3	6000	Kolding	1	1907	4
Ålykkegade 5	6000	Kolding	1	1901	4
Ålykkegade 9	6000	Kolding	1	1902	4
Ålykkegade 11	6000	Kolding	1	1900	4
Ålykkegade 13	6000	Kolding	1	1904	4
Ålykkegade 14	6000	Kolding	1	1903	3
Ålykkegade 15	6000	Kolding	1	1904	4

Bevaringsværdige bygninger i Kolding Kommune pr. 14. december 2021

Adresse	Postnr.	Postdistrikt	Bygningsnr.	Opførelsesår	Bevaringsmæssig værdi
Ålykkegade 16	6000	Kolding	1	1906	4
Ålykkegade 17	6000	Kolding	1	1906	4
Ålykkegade 21	6000	Kolding	1	1930	4
Ålykkegade 23	6000	Kolding	1	1912	4
Ålykkegade 27	6000	Kolding	1	1903	4
Ålykkegade 29	6000	Kolding	1	1902	4
Ålykkegade 30	6000	Kolding	1	1910	4
Ålykkegade 31	6000	Kolding	1	1925	4
Ålykkegade 33	6000	Kolding	1	1925	4
Åstorpvej 33	6093	Sjølund	1	1775	4
Åstorpvej 57	6093	Sjølund	1	1914	4
Åstorpvej 81	6093	Sjølund	1	1827	4
Åstorpvej 86	6070	Christiansfeld	1	1819	1
Åstorpvej 86	6070	Christiansfeld	2	1819	3
Åstorpvej 86	6070	Christiansfeld	3	1819	3
Åstorpvej 86	6070	Christiansfeld	4	1819	3
Åstorpvej 89	6093	Sjølund	4	1857	4

**Kolding
Kommune**
en del af trekantområdet

Vi designer livet

Klimatilpasningsplan for Kolding Kommune 2013-2025

KLIMATILPASNINGSPLAN FOR KOLDING KOMMUNE 2013-2025
TILLÆG 6 TIL KOMMUNEPLAN 2013-2025

UDGIVER

KOLDING KOMMUNE
BY- OG UDVIKLINGSFORVALTNINGEN
NYTORV 11
6000 KOLDING

UDGIVELSEÅR

2014

HENVENDELSE OM PLANEN

SUSANNE NØRGAARD MARCUSSEN
IB CLAUSEN

FOTOS OG FIGURER

KOLDING KOMMUNE

FORORD

Den globale opvarmning får klimaet til at ændre sig overalt på kloden. Det betyder, at vi i Danmark skal forberede os på et mere ekstremt klima, end det vi kender i dag. Med andre ord - vi skal i gang med at tilpasse os ændringerne i klimaet.

Kolding Kommune ønsker med klimatilpasningsplanen at forberede kommunen og dens borgere og erhvervsliv bedst muligt på de fremtidige klimaændringer, så tab af værdier undgås i videst muligt omfang. Hvis vi foretager de nødvendige tiltag i tide, kan vi udnytte klimaændringerne positivt og skabe rekreative områder med mere natur og spændende byrum, hvor vand indgår.

Hovedsigtet med planen er at opstille nogle overordnede rammer og principper, der er så fleksible, at der er mulighed for individuelle klimatilpasningstiltag, der kan imødekomme konsekvenserne af de forventede klimaændringer. Tilsvarende skal rammerne kunne justeres i takt med ny viden.

Ansvar for at afhjælpe klimaændringerne ved forskellige tiltag er en fælles sag. Kolding Kommune har ansvaret for en langsigtet planlægning og for at beskytte fælles værdier. Den enkelte boligejer og erhvervsdrivende skal selv træffe beslutning om, hvad der skal gøres på egen ejendom og matrikel for at bidrage til en samlet løsning.

BORGMESTER JØRN PEDERSEN

RESUME

De ekstreme vejrhændelser vi oplever i dag og kan forvente i fremtiden giver nye udfordringer, som vi skal forholde os til. Klimatilpasningsplanen har fokus på oversvømmelser med nedbør, spildevand, hav, vandløb og grundvand. Oversvømmelseskort viser, hvor i Kolding Kommune klimaændringerne forventes at give udfordringer.

Planen har fokus på, hvad Kolding Kommune og BlueKolding kan gøre for at imødegå de fælles klimaudfordringer. Planen beskriver ikke, hvad den enkelte borger selv kan gøre for at imødegå klimaændringerne – her henvises der i stedet til www.klimatilpas.nu eller www.klimavand.dk.

I klimatilpasningsplanen er det beskrevet, hvordan fremtidens klima forventes at blive, og hvordan Kolding Kommune forventer at håndtere denne viden. Hvordan indarbejdes denne viden i den langsigtede planlægning, og hvilke områder prioriteres til videre undersøgelse og eventuelle indsatser til at modgå klimaændringerne? Det er ligeledes beskrevet, hvad der kan være truet, når områder oversvømmes af nedbør, spildevand, hav, vandløb eller grundvand.

Oversvømmes et område i forbindelse med fx skybrud eller stormflod, kan det hurtigt få indflydelse på den enkeltes hverdag. Vej- eller jernbanestrækninger kan undermineres, så vi ikke kan komme frem og bliver forsinkede. Strømmen går måske, så vi står uden lys i vores hjem og trafikreguleringer er ude af drift. Drikkevandsboringer kan oversvømmes og måske forurenas med bakterier, så vi skal koge vores drikkevand i en periode. Der kan også være risiko for, at beredskabet ikke kan komme frem til et ulykkessted.

I klimatilpasningsplanen prioriteres områder med risiko for oversvømmelse i forhold til bl.a. de værdier, det går ud over. Det betyder, at områder med mange bygninger og dermed en stor værdi er højere prioriteret end områder med færre bygninger. Kendte oversvømmelseshændelser på kritiske steder prioriteres ligeledes højt.

De områder, der i denne klimatilpasningsplan har fået højest prioritet, ligger i Kolding midtby, Kolding Havn, i Hejlsminde, i Christiansfeld og i Vamdrup. Til hvert af områderne er der beskrevet forskellige tiltag for at imødegå klimaændringerne og en anslået økonomisk ramme som spænder fra under 1 mio. kroner til ca. 44 mio. kroner.

Eksempler på tiltag er:

Sikring af veje, etablering af forsinkelsesbassiner, aflastningsarealer, omdirigering af vand, separering af kloakker samt et større sluseprojekt.

Endelig er der en række tiltag, som umiddelbart kan implementeres i Kolding Kommunes fremtidige planlægning. Klimatilpasningsplanens tiltag implementeres endvidere i kommunens øvrige sektorplaner efterhånden som de revideres. Derudover inddrages viden om klimaændringerne ved planlægning af veje og nye bolig- og erhvervsområder. BlueKolding vil ligeledes inddrage den foreliggende viden i forbindelse med sanering af kloaknettet.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	BAGGRUND OG FORUDSÆTNINGER	9
1.1	RESUME	9
1.2	INDLEDNING.....	9
1.3	BAGGRUND OG KLIMAFORUDSÆTNINGER	11
1.4	FORMÅLET MED KLIMATILPASNINGSPLANEN	12
1.5	REDEGØRELSE	13
1.5.1	STATENS VAND OG NATURPLANER.....	13
1.5.2	KLIMABEREDSKABSPLAN	14
1.5.3	UDFORDRINGER	14
1.5.4	RISIKOBILLEDET.....	15
1.6	REDEGØRELSE FOR SERVICENIVEAU.....	15
1.6.1	BLUEKOLDING OG SERVICENIVEAU	15
1.6.2	BEREDSKAB OG SERVICENIVEAU	16
1.6.3	KYST OG SERVICENIVEAU	17
1.7	INTERESSETER OG ROLLEFORDELING	17
1.8	INTERESSENTINDDRAGELSE	18
1.8.1	KLIMAREJSEN	18
1.8.2	FØRSTE OFFENTLIGE DEBAT.....	19
1.8.3	ANDEN OFFENTLIGE DEBAT	19
2.	RISIKOBILLEDET	20
2.1	RESUME	20
2.2	HVORFRA KOMMER TRUSLERNE	20
2.2.1	ØGET OVERFLADEVANDSAFSTRØMNING I FORBINDELSE MED MASSIV NEDBØR.....	20
2.2.2	ØGET BELASTNING AF KLOAKSYSTEMERNE.....	20
2.2.3	ØGET BELASTNING AF VANDLØBENE	21
2.2.4	HAVSPEJLSSTIGNINGER OG STORMFLOD	22
2.2.5	ÆNDRINGER I GRUNDVANDSSTANDEN.....	22
2.3	HVAD ER TRUET.....	23
2.3.1	MENNESKELIGE VÆRDIER	23
2.3.2	DRIKKEVANDSBORINGER	23
2.3.3	KLOAKKER	24
2.3.4	VEJE OG JERNBANER.....	24
2.3.5	BYGNINGER – KATEGORIER AF BYGNINGER OG BYGNINGSDELE	25
2.3.6	HAV OG KYST	26
2.3.7	KULTURMILJØER OG HISTORISKE MILJØER.....	27
2.3.8	KULTURLANDSKABELIGE VÆRDIER.....	27
2.3.9	NATURVÆRDIER OG MILJØPÅVIRKNINGER	28
2.3.10	ERHVERV	29

2.4	OVERSVØMMELSESKORT	29
2.4.1	NEDBØR I DET ÅBNE LAND (BLUESPOT)	29
2.4.2	NEDBØR OG SPILDEVAND I KLOAKEREDE OMRÅDER.....	29
2.4.3	VANDLØB	34
2.4.4	HAV	36
2.4.5	GRUNDEVAND	38
2.5	KENDTE OVERSVØMMELSESHÆNDELSER	40
2.6	VÆRDIKORT OG HOTSPOTKORT.....	41
2.6.1	VÆRDIKORT.....	41
2.6.2	HOTSPOTKORT.....	42
2.7	RISIKOKORT.....	44
2.7.1	RISIKOKORT FOR NEDBØR OG SPILDEVAND	45
2.7.2	RISIKOKORT FOR VANDLØB	46
2.7.3	RISIKOKORT FOR HAV	47
2.7.4	RISIKOKORT FOR GRUNDEVAND	48
3.	HOVEDSTRUKTUR, RETNINGSLINJER OG RAMMER	49
3.1	RESUME	49
3.2	VISIONER FOR KLIMATILPASNING	49
3.3	KLIMATILPASNING I KOMMUNEPLANEN.....	49
4.	HANDLEPLAN FOR KLIMATILPASNING	49
4.1	RESUME	49
4.2	HANDLEPLAN	49
4.2.1	OMRÅDER MED RISIKO FOR OVERSVØMMELSER I KOLDING KOMMUNE.....	49
4.2.2	KRITERIER FOR UDVÆLGELSE AF OMRÅDER TIL NÆRMERE UNDERSØGELSE.....	49
4.2.3	OMRÅDER LANGS KOLDING Å	51
4.2.4	KOLDING HAVN	53
4.2.5	OMRÅDET SYD FOR KOLDING SYGEHUS OG LEGEPARKEN	54
4.2.6	OMRÅDET VED HEJLSMINDE	54
4.2.7	CHRISTIANSFELD BY	56
4.2.8	VAMDRUP	57
4.3	ØVRIGE TILTAG.....	60
4.4	LANGSIGTEDE LØSNINGER.....	61
4.5	KONKLUSION.....	61
5.	LITTERATURLISTE	62
6.	MILJØVURDERING	63
7.	BILAG	64

BILAGSFORTEGNELSE

1. BEREDSKAB OG SERVICENIVEAU

2. MODELLER OG VÆRKTØJER

- A. NEDBØR OG SPILDEVAND
- B. VANDLØB
- C. HAV
- D. GRUNDEVAND

3. OVERSVØMMELSESKORT

- A. NEDBØR OG SPILDEVAND
- B. VANDLØB
- C. HAV
- D. GRUNDEVAND

4. VÆRDIKORT

- A. VÆRDIKORT
- B. FORUDSÆTNINGER

5. HOTSPOT KORT

- A. ANLÆG, BYGNINGER OG VEJE
- B. NATUR

6. RISIKOKORT

- A. NEDBØR OG SPILDEVAND
- B. VANDLØB
- C. HAV

7. PRIORITERINGER

1. Baggrund og forudsætninger

1.1 RESUME

Når klimatilpasningsindsatser skal prioriteres, er det nødvendigt at lægge sig fast på, hvordan vi tror fremtidens klima bliver. Der er forskellige teoretiske scenarier for fremtidens klimaændringer, hvor der er variationer i nedbørsmængden og temperaturen. Kolding Kommune følger Miljøministeriets anbefaling om at benytte et middelvådt scenarie, kaldet A1B scenariet.

En af de store aktører i forhold til at tilbageholde vandmængder i forbindelse med skybrud, er BlueKolding. BlueKolding arbejder ud fra et vedtaget serviceniveau i forhold til dimensionering af kloaknettet.

Skulle der opstå oversvømmelser, kan Kolding Brandvæsen rykke ud i døgnets 24 timer. Men der er endnu ikke fastlagt et serviceniveau vedr. materiel og uddannelse i forhold til de forventede klimarelaterede opgaver.

I forbindelse med denne plans tilblivelse har der været afholdt en workshop med relevante aktører, ligesom planen har været i offentlig høring af to gange.

1.2 INDLEDNING

Med denne klimatilpasningsplan vil Kolding Kommune sætte fokus på de udfordringer, vi står overfor som følge af de forventede klimaændringer. I den forbindelse har kommunen fået fremstillet oversvømmelseskort for nedbør, vandløb, hav og grundvand, mens BlueKolding har bidraget med oversvømmelseskort for nedbør og spildevand. Oversvømmelseskortene resulterer i en handleplan, hvor nogle af de oversvømmelsestruede områder udvælges til nærmere undersøgelse med henblik på indsatser til at modgå klimaændringerne. Klimatilpasningsplanen skal endvidere anvendes i forbindelse med fremadrettet planlægning - fx udpegning af byudviklingsområder.

Klimaændringerne, der ligger til grund for beregningerne, er fremskrevet til år 2050.

Der er mange områder i Kolding Kommune, der jf. de forskellige modelberegninger vil blive berørt af oversvømmelser i større eller mindre grad. Nogle områder oversvømmes statistisk set i forbindelse med en 5 års hændelse, mens andre kun oversvømmes ved en 100 års hændelse. Andre oversvømmelser sker gradvist - fx stigende grundvand og havvand. Det betyder, at nogle områder må prioriteres til nærmere undersøgelse før andre. Kolding Kommune har udvalgt ca. 25 lokaliteter, der skal undersøges nærmere i forbindelse med første handleplan.

STATISTISKE SKYBRUDS-/STORMFLODSHÆNDELSER

En skybruds-/stormflodshændelse kan, afhængig af hvor meget nedbør der falder og over hvor lang tid, opdeles i forskellige statistiske hændelser. Disse statistiske hændelser kan optræde med forskellig frekvens set over 100 år.

En 5 års skybruds-/stormflodshændelse vil i teorien optræde 20 gange over 100 år, mens en 100 års skybruds-/stormflodshændelse vil optræde 1 gang over 100 år. Virkeligheden og teorien stemmer dog ikke altid overens. Det betyder derfor, at en 100 års hændelse godt kan indtræffe flere gange over 100 år og også med få års mellemrum.

Klimatilpasningsplanen er blevet til i et samarbejde mellem Kolding Kommune og BlueKolding.

Hvor er vi udfordret

Kolding Kommune er på kort sigt udfordret i forhold til nedbør, spildevand, havspejlsstigninger og i mindre grad oversvømmelser fra vandløb, mens stigende grundvand kan få betydning på længere sigt.

Det er de lavere liggende områder i kommunen, der er mest udsat for oversvømmelser. Specielt udsat er Kolding Midtby langs Kolding Å, både i forhold til nedbør, spildevand, havspejlsstigninger og oversvømmelse fra vandløb. Havnevejen langs Hejls Nord er ligeledes et udsat område, og generelt er der problemer med vand i viadukter under skybrud.

**ER DIN BOLIG KLAR
TIL AL SLAGS VEJR?**

Det var Bjarnes ikke!

 Klimatilpasning
– sikker bolig i al slags vejr

KLIMATILPAS.NU

Hvad kan private boligejere og erhvervsdrivende selv gøre

Det er op til de private boligejere og erhvervsdrivende at vurdere, hvorvidt der vil være grund til at beskytte egen ejendom og matrikel i forhold til klimaændringerne og i givet fald, hvornår og hvordan de vil gøre det. Til hjælp med dette kan der hentes viden på www.klimatilpas.nu eller på Kolding Kommunes hjemmeside www.klimavand.dk. På Kolding Kommunes hjemmeside ligger alle oversvømmelseskort, der er benyttet i planen. Det betyder, at man kan gå ind og finde en specifik ejendom eller matrikel og se, om der vil ske oversvømmelser fra hav, vandløb, spildevand, nedbør eller grundvand. Alle oversvømmelseskort findes endvidere som oversigtskort i planens bilagsdel.

Oversvømmelseskortene er kun et screeningsværktøj

Det skal understreges, at oversvømmelseskortene kun er et screeningsværktøj, der er forbundet med usikkerheder. Det betyder, at nogle områder, der er udpeget som oversvømmelsestruede, ikke nødvendigvis oversvømmes, mens andre oversvømmelsestruede områder måske ikke fremgår af de beregnede resultater. Det vil derfor være nødvendigt at foretage yderligere undersøgelser i mange områder.

1.3 BAGGRUND OG KLIMAFORUDSÆTNINGER

Hovedparten af den globale opvarmning skyldes menneskelige aktiviteter i form af udslip af CO₂ fra afbrænding af kul, olie og gas, fældning af skove og udslip af andre drivhusgasser. Der er en tydelig sammenhæng mellem mængden af drivhusgasser, der sendes ud i atmosfæren, og klimaændringerne.

FN's klimapanel har opstillet en række globale emissionsscenerier (udslip af drivhusgasser) (A1, A2, A1B, B1 og B2) for fremtidens klima. Et scenarie er en "hvad nu hvis" beregning af, hvordan det vil gå med udslippet af drivhusgasser og dermed klimaet under forskellige forudsætninger (udvikling i befolkning, økonomi og teknologi). Frem imod 2050 adskiller scenarierne sig ikke meget fra hinanden, mens der ses større forskelle i perioden 2050 til 2100.

Emissionsscenerierne benyttes i klimamodellerne. Der er opstillet flere globale klimamodeller, der beskriver fremtidens klima. I Danmark er de globale modeller repræsenteret ved én celle i et større beregningsnet. De globale klimamodeller kombineres derfor med regionale klimamodeller, når fremtidens klima skal beskrives i Danmark (GEUS, 2012). Tabel 1 viser beregninger af fremtidens klima for både perioden 2021-2050 og 2071-2100. Beregningerne er overvejende vist for A1B emissionssceneriet og gennemført med flere regionale klimamodeller. Det er disse beregninger, der bl.a. er lagt til grund for kommunens klimatilpasningsplan, der har fokus på perioden frem til 2050.

	1990/ NUTIDSVÆRDI	2050	CA. 2100
ÅRSMIDDELTEMPERATUR ¹	7,7 oC	+1,2 oC (±0,2 oC)	+2,9 oC (±0,3 oC)
VINTER ^{1 OG 3}	0,5oC	+1,5 oC (±0,2 oC)	+3,5 oC (±0,3 oC)
SOMMER ^{1 OG 3}	15,2 oC	+0,9 oC (±0,1 oC)	+2,2 oC (±0,2 oC)
ÅRSMIDDELNEDBØR ^{1 OG 3}	712 MM	+7% (±3%)	+14% (±6%)
VINTER ^{1 OG 3}	161 MM	+11% (±3%)	+25% (±6%)
SOMMER ^{1 OG 3}	188 MM	+4% (±4%)	+5% (±8%)
MIDDELVIND (HAV) ^{3 OG 4}	5,8 M/S	+1%	+4%
MIDDEL HAVSPEJLSSTIGNING ²		0,1-0,5 M	0,2-1,4 M
GRUNDEVANDSÆNDRING ⁵		CA. -1-5 M	IKKE BEREGNET
HEDEBØLGEGADE ₁	1,5 D/ÅR (±0,6 D/ÅR)*	2,8 D/ÅR (±1,0 D/ÅR)	5,0 D/ÅR (±2,6 D/ÅR)
FROSTDØGN ¹	85 D/ÅR (±8 D/ÅR)*	61 D/ÅR (±7 D/ÅR)	29 D/ÅR (±5,3 D/ÅR)
NEDBØRSHÆNDELSER > 10 MM ¹	19 D/ÅR (±2 D/ÅR)*	22 D/ÅR (±2 D/ÅR)	26 D/ÅR (±3 D/ÅR)
NEDBØRSHÆNDELSER > 20 MM ¹	2 D/ÅR (±0,3 D/ÅR)*	3 D/ÅR (±0,5 D/ÅR)	5 D/ÅR (±0,7 D/ÅR)
ÅRETS STØRSTE NEDBØRS DØGNSUM ¹	70 MM (±8 MM)*	75 MM (±8 MM)	81 MM (±10 MM)

TABEL 1. VÆRDIERNE FOR 2050 (2021-2050) OG 2100 (2071-2100) ER OVERVEJENDE FRA A1B-SCENARIET. MIDDEL HAVSPEJLSSTIGNINGER ER DOG BEREGNET VHA. FLERE SCENARIER. ÆNDRINGERNE ER BEREGNET I FORHOLD TIL REFERENCEPERIODEN 1990 (1961 - 90), 1991-2010 (GRUNDEVANDSÆNDRINGER) ELLER NUTIDSVÆRDIER* BEREGNET MED MODELLERNE.

1. DMI, 2012. FREMTIDIGE KLIMAFORANDRINGER I DANMARK, DANMARKS KLIMACENTER RAPPORT 12-04
2. WWW.KLIMATILPASNING.DK FORANDRINGER AF HAVNIVEAU, TASKFORCE FOR KLIMATILPASNING.
3. WWW.DMI.DK
4. WWW.KLIMATILPASNING.DK KLIMAÆNDRINGER I DANMARK, TASKFORCE FOR KLIMATILPASNING.
5. WWW.KLIMATILPASNING.DK - RESULTATER FRA DK MODELLEN.

I Danmark kan vi forvente et ændret klima over de næste 50-100 år med flere ekstremer. Ifølge scenarierne vil årsmiddeltemperaturen stige ca. 1,2°C, og årsmiddelnedbøren vil stige med ca. 7 % frem imod 2050. Klimamodellerne viser endvidere, at vi vil få mere nedbør om vinteren og mindre om sommeren. En stor del af nedbøren om sommeren vil komme som skybrud. Vores somre vil blive varmere, og der vil komme flere og længere hedeølger. Vores vintre vil blive mildere og fugtigere med et større skydække. Der kan forventes en generel middelvandstandsstigning i havene rundt om Danmark på 0,1 til 0,5 meter frem imod 2050. Vi må endvidere forvente flere kraftige storme, hvor den maksimale stormstyrke stiger med ca. 1 % frem imod 2050 (www.Klimatilpasning.dk).

1.4 FORMÅLET MED KLIMATILPASNINGSPLANEN

Kolding Kommune ønsker med klimatilpasningsplanen at forberede kommunen og dens borgere og erhvervsliv bedst muligt på de fremtidige klimaændringer, så tab af værdier undgås i videst muligt omfang.

I forhold til klimatilpasningstiltag vil Kolding Kommune overvejende fokusere på offentlige værdier, fremtidige bolig- og erhvervsområder samt eventuelle større helhedsløsninger, der vil tjene en større almen interesse. Det er derfor væsentligt at gøre sig klart, at private boligejere og erhvervsdrivende selv må tage ansvar for klimatilpasning af egen ejendom og jord.

Da man imidlertid ikke kan planlægge sig ud af alle ekstreme hændelser, er det ligeledes af stor vigtighed, at Kolding Kommune har det fornødne beredskab, der kan håndtere og afbøde disse hændelser.

Selvom klimaændringerne kan få alvorlige konsekvenser i nogle områder, ønsker Kolding Kommune ligeledes at fokusere på de muligheder, som klimaændringerne skaber, så rekreative værdier, der kan skabe merværdi for kommunens borgere tænkes ind i de forskellige tiltag, der er nødvendige for at klimasikre Kolding Kommune.

1.5 REDEGØRELSE

Regeringen har pålagt kommunerne at udarbejde et forslag til en handleplan for klimatilpasning inden udgangen af 2013. Planen indgår som bilag i kommuneplanen.

Planloven er ændret således, at kommunen kan lokalplanlægge ud fra klimatilpasningsmæssige hensyn. Efter lovændringen har kommunerne mulighed for at udarbejde lokalplaner, der tager højde for kraftige regnskyl, oversvømmelser forårsaget af skybrud og andre vejræssige forhold alene med klimatilpasning som begrundelse.

Kolding Kommune har i samarbejde med kommunerne i Trekantområdet udarbejdet en fælles kommuneplan og planstrategi. Samarbejdet skal sikre en koordineret indsats for planlægning i området, herunder arbejdet med klimatilpasning.

PLANSTRATEGI OG KOMMUNEPLAN

Trekantområdets kommuner, Billund, Fredericia, Vejle, Middelfart, Vejen og Kolding udarbejder en fælles planstrategi og kommuneplan.

1.5.1 STATENS VAND- OG NATURPLANER

Statens forslag til vandplan for områderne Lillebælt/Jylland og Vadehavet forventes vedtaget af Folketinget i 2014. I det omfang der i de vedtagne planer peges på indsatser, der kan have betydning for indsatsen eller prioriteringen, der er beskrevet i denne klimatilpasningsplan, vil det efterfølgende blive indarbejdet.

De vedtagne Natura 2000-planer for Svanemosen og Lillebælt, peger ikke umiddelbart på indsatser, der er relevant i relation til indsatserne i denne klimatilpasningsplan.

1.5.2 KLIMABEREDSKABSPLAN

I 2012 blev der i Kolding Kommune udarbejdet en operativ klimaberedsplan, som beskriver beredskabet og handlingerne i forbindelse med ekstreme vejrforhold. Et vigtigt element i planen er, at ledelsen i klimaberedskabet er et tæt samarbejde mellem Kolding Brandvæsen, Kolding Kommunes Driftafdeling samt BlueKolding, som alle har bidraget til den operative klimaberedsplan.

LINK TIL KLIMABEREDSKABSPLAN

www.kolding.dk/klimaberedsplan

Der afholdes øvelser i den operative klimaberedsplan to gange årligt.

1.5.3 UDFORDRINGER

En af de helt store fremtidige udfordringer i Kolding Kommune er håndtering af den øgede mængde af vand, som følge af klimaændringerne.

Vurderingen er, at øget nedbør og stigende havvandstand er de påvirkninger, der giver de største praktiske og økonomiske udfordringer. Det er ligeledes indenfor dette område, at kommunen har bedst mulighed for at handle langsigtet i forhold til planlægning og sagsbehandling.

Byerne såvel som det åbne land og de kystnære områder i Kolding Kommune har allerede oplevet udfordringen på nært hold i form af stormflod i Kolding Fjord og Lillebælt samt skybrud, der overbelaster åer, kloakker mv.

Kolding Kommune har derfor i denne klimatilpasningsplan valgt at fokusere på klimaændringer i relation til vand – og ikke varme, kulde og vind.

Klimatilpasningsplanen fokuserer både på løsninger som mindsker belastningen af kloaknettet fra den normale nedbør og på håndtering af skybrud, som skaber oversvømmelser fra både vandløb og afløbssystemer. Planen sætter yderligere fokus på de områder i kommunen, hvor der er risiko for oversvømmelse, som følge af havvandsstigninger.

1.5.4 RISIKOBILLEDET

Grundlaget for at beslutte, hvor indsatsen for klimatilpasning skal ske, er en kortlægning af risikoen for oversvømmelse.

Ud fra oversvømmelseskortene er der foretaget en afvejning af sandsynligheden for, at der vil ske en oversvømmelse. Dette er sammenholdt med de værdier, der vil blive berørt af en oversvømmelse opgjort som gennemsnitlige skadesomkostninger. Se værdikortet på figur 9.

Risikoen for oversvømmelse er dermed en kombination af sandsynligheden for en oversvømmelse og værdien af de skadesomkostninger, som følger af en oversvømmelse i området. Se risikokortene på figur 11-14 samt bilag 6a-c.

På baggrund af kortlægningen er der registreret 172 områder i kommunen, hvor der er risiko for oversvømmelser i større eller mindre grad. Ved udpegning af disse områder, er der anvendt hotspotkort, risikokort, oversvømmelseskort og værdikort. Ud fra disse er der prioriteret 25 områder.

Den samlede prioritering betyder, at klimaindsatsen vil starte i områderne:

- Kolding midtby langs Kolding Å
- Kolding Havn
- Legeparken og området syd for Kolding Sygehus
- Havnevejen i Hejlsminde
- Christiansfeld by
- Vejknodepunkter i Vamdrup

1.6 REDEGØRELSE FOR SERVICENIVEAU

I de følgende afsnit gennemgås serviceniveauet i Kolding Kommune i forhold til spildevand, beredskab og kyst.

HVAD ER ET SERVICENIVEAU?

Serviceniveauet kan sige noget om, hvor meget vand der accepteres på fx veje, og hvor ofte en oversvømmelse er acceptabel.

Serviceniveauet kan også sige noget om, hvilken indsats der kan forventes fra beredskabet i fx en oversvømmelsessituation.

1.6.1 BLUEKOLDING OG SERVICENIVEAU

Når BlueKolding anlægger nye kloakanlæg eller udfører sanering af bestående anlæg, gøres dette ud fra et overordnet valgt serviceniveau. Serviceniveauet er valgt ud fra en afvejning af omkostninger set i forhold til en statistisk forventet og accepteret oversvømmelseshyppighed fra kloaksystemerne. På landsplan er man i vandbranchen enig om at anbefale niveauet således, at der fra separat regnvandskloak accepteres oversvømmelse på terræn hvert 5. år, og fra fælleskloak, (hvor regnvand er blandet sammen med spildevand) accepteres oversvømmelse på terræn hvert 10. år. BlueKolding dimensionerer sine kloaksystemer ud fra dette serviceniveau.

Samtidig er der indlagt en sikkerhedsfaktor ved dimensionering af kloakledningerne. Bl.a. tages der i denne sikkerhedsfaktor hensyn til, at regnvejrshændelserne i fremtiden vil være kraftigere.

I forhold til de situationer, hvor der sker oversvømmelse på terræn, kommer klimatilpasning ind i billedet. Her er det væsentligt at undersøge, hvor vandet ender, og hvilke konsekvenser oversvømmelserne vil have på omgivelserne. Det er her klimatilpasningsplanen og oversvømmelseskortene skal bruges som et informations- og analyseværktøj. Overordnet set forudsættes det, at omgivelserne er - eller kan indrettes således, at en kortvarig vandstand på 10 centimeter på terrænet kan accepteres. Beregnede lokale vandstandsstigninger under 10 cm, er forbundet med forholdsvis store beregningsusikkerheder. De er derfor ikke medtaget i oversvømmelseskortene for nedbør og spildevand.

1.6.2 BEREDSKAB OG SERVICENIVEAU

Kolding Brandvæsen opretholder et operativt beredskab døgnet 24 timer, jf. Beredskabslovens § 1.

BEREDSKABSLOVENS § 1

Redningsberedskabets opgave er at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder krigshandlinger, eller overhængende fare herfor.

Beredskabskommissionen har i 2012 fastsat beredskabet i kommunen med afsæt i den risikobaserede dimensionering (RBD), hvor der er taget forbehold for risikobjekter i forhold til brand, redning og miljø - men ikke for større klimahændelser.

Kolding Brandvæsen har 6 stationer i kommunen, hvorfra mandskabet som minimum skal kunne afgå inden for 5 minutter. For detaljer se bilag 1 samt Kolding Kommunes risikobaserede dimensionering (RBD).

KOLDING BRANDVÆSEN.

Kolding Brandvæsen løser i dag opgaver, der er forårsaget af klimaændringer. I forbindelse med nogle af opgaverne har der været behov for hjælp udefra - overvejende pga. mangel på specielt materiel eller mangel på tilstrækkelig uddannet personale.

Klimaændringerne vil fremadrettet give nye og større opgaver til Kolding Brandvæsen. Hvis hyppigheden og mængden af opgaver forårsaget af oversvømmelse og storm/orkan forøges, vil Beredskabet i Kolding Kommune ikke kunne håndtere alle opgaverne fremadrettet, så der bliver behov for hjælp udefra. Der er derfor behov for at lægge sig fast på et serviceniveau vedr. materiel og uddannelse.

LINKS TIL PLANER:

Beredskabsplan

www.kolding.dk/beredskabsplan

Risikobaseret dimensionering (RBD)

www.kolding.dk/rbd

Det er ikke kommunens opgave at sikre private grundejere, og tømme private boligers kældre for vand. Denne opgave påhviler grundejerne og deres forsikringsselskab. Kolding Kommune skal dog ved større oversvømmelser om muligt sikre større boligområder.

1.6.3 KYST OG SERVICENIVEAU

For havvandsstigninger sikres der til et niveau svarende til en 50 års hændelse, hvilket svarer til at vandet ved stormflod står ca. 160 cm over daglig normal vandstand. Der er ikke den store forskel på udbredelsen af en oversvømmelse ved en 100 års hændelse og en 50 års hændelse i fx Kolding Midtby. For at få præciseret, hvorvidt serviceniveauet skal ligge ved en 50 års hændelse eller en 100 års hændelse, bør der laves en vurdering af skadesomkostninger forskellige steder i kommunen.

1.7 INTERESSETER OG ROLLEFORDELING

Denne klimatilpasningsplan er i høj grad et værktøj, som Kolding Kommune skal bruge til at udpege de områder, der på kortere eller længere sigt vil være i risiko for at blive oversvømmet - enten fra havet, fra skybrud eller af stigende grundvand.

Kolding Kommunes forsyningsselskab, BlueKolding, vil ligeledes skulle anvende planen i forhold til at prioritere indsatsen med at sikre en effektiv afledning og håndtering af både regnvand og spildevand.

Andre, fx Vejdirektoratet, BaneDanmark, ejendomsmæglere og forsikringsselskaber vil ligeledes kunne bruge planen, så der kan tages højde for ændringerne, der sker. Endelig vil privatpersoner kunne bruge planen i forhold til at vurdere, om deres boliger vil være i risiko for at blive oversvømmet.

Rollefordelingen er således, at det er kommunen, der er ansvarlig for planlægningen på området, mens det er forsyningsselskabet, der finansierer, etablerer og driver de anlæg, der afleder og håndterer regnvand og spildevand.

Afledning af overfladevand på terræn fra private grunde vil være en opgave, der ligger hos henholdsvis private grundejere eller kommunen. BlueKolding har via en ny bekendtgørelse under særlige omstændigheder mulighed for at finansiere tiltag til klimasikring på terræn for overfladevand.

Det kommunale beredskab har til opgave at yde en forebyggende indsats i forbindelse med oversvømmelser, men skal først og fremmest yde en afhjælpende indsats, hvis et område bliver oversvømmet. Det statslige redningsberedskab, Beredskabsstyrelsen, vil ved større hændelser kunne inddrages, se bilag 1.

1.8 INTERESSENTINDDRAGELSE

Interessenter, borgere og erhverv i Kolding Kommune har ad flere omgange været inddraget i arbejdet med Klimatilpasningsplanen. Ved at inddrage interessenter, borgere og erhverv har Kolding Kommune fået et større kendskab til tidligere oversvømmelseshændelser og ideer til fremtidige løsninger på oversvømmelsesproblematikken. Resultatet skulle derfor gerne sikre mere langsigtede og helhedsorienterede løsninger. Det er af stor betydning, at interessenter, borgere og erhverv i Kolding Kommune får mulighed for at komme med ideer og forslag inden den endelige beslutning træffes af politikerne og planen vedtages.

1.8.1 KLIMAREJSEN

Kolding Kommune holdt i maj 2013 en workshop om klimatilpasning, kaldet "klimarejsen", hvor et bredt udsnit af interessenter, Kolding Byråd og By- og Udviklingsforvaltningen var indbudt. Interessenter, der deltog i "klimarejsen", kan ses i tabel 2.

Formålet med "klimarejsen" var bl.a. at få en dialog om hvilke værdier, der skulle sikres først i forhold til klimabetingede oversvømmelser. Et andet vigtigt emne var grundejernes rettigheder og pligter. Resultater fra "klimarejsen" pegede på, at offentlige værdier skulle sikres først, mens private grundejere og erhvervsdrivende selv skulle sikre egne værdier. Rækkefølgen af de prioriterede værdier stemmer overens med Beredskabets klimaberedskabsplan.

DE VIGTIGSTE VÆRDIER FRA KLIMAREJSEN

1. Sundhed (menneskeliv, drikkevand, forurening som kan give sygdomme)
2. Kritisk infrastruktur (fx vejnet), kommunikation, sygehuse, brandstation, kommunale bygninger og elforsyningen
3. Midtbyen og større offentlige områder
4. Plejehjem og institutioner
5. Kulturelle og historiske værdier
6. Andet

INTERESSEENTER

KHL (LANDBRUGSFORENING)

KOLDING HAVN

KOLDING LYSTBÅDEHAVN

SYDØSTJYLLANDS POLITI

SØNDERJYSK LANDBOFORENING

TRE-FOR

VANDRÅDET

BLUEKOLDING

KOLDING BYRÅD

KOLDING BRANDVÆSEN

KOLDING KOMMUNE

TABEL 2 INTERESSENTDELTAGELSE I KLIMAREJSEN.

INTRO TIL KLIMAREJSEN.

1.8.2 FØRSTE OFFENTLIGE DEBAT

Første offentlige debatperiode forløb fra d. 4. september til d. 18. september 2013. Første offentlige debat var specielt tiltænkt berørte interessenter samt borgere og erhvervsliv, som havde mulighed for at gøre opmærksom på problemområder i forhold til oversvømmelser, eller komme med forslag og ideer til klimatiltag i planen. Første offentlige debat var placeret før risikoområderne var udpeget.

Der er i alt indkommet 6 meget forskellige forslag og ideer. Forslagene er alle blevet vurderet i forhold til problemområder og indsatser, der skal ske i Kolding Kommune.

19

1.8.3 ANDEN OFFENTLIGE DEBAT

Anden offentlige debatperiode forløb fra den 18. december 2013 til den 12. februar 2014. Der kom 3 høringessvar, som ikke gav anledning til ændringer.

KLIMAREJSEN – DESTINATION SKYBRUD.

2. Risikobilledet

2.1 RESUME

Ved klimabetingede oversvømmelser kan vandet komme forskellige steder fra, og derfor vil indsatserne være forskellige.

I forbindelse med skybrud vil der være en øget afstrømning på terræn – især fra befæstede arealer med fx fliser og asfalt. Regnvandet vil strømme mod kloakkerne og til lavninger og oversvømme fx veje og kældre. Kloakkerne er ikke dimensioneret til at håndtere de store vandmængder fra skybrud. Det kan resultere i, at kloakkerne løber over, og der kommer spildevand på terræn og i kældre. I en skybrudssituation vil afstrømningen i vandløbene øges, evt. med det resultat, at landbrugsarealer, huse og veje oversvømmes. Den stigende vandstand i havene vil især skabe problemer i forbindelse med stormflod, hvor der kan ske oversvømmelser og ødelæggelse af fx veje langs kysten. Endelig vil det terrænnære grundvand stige i mange områder og forårsage oversvømmelser af fx kældre og veje.

Det er stort set alt i et samfund, der bliver berørt af de ekstreme vejrhændelser – fx. veje og infrastruktur, menneskelige værdier, bygninger, kloakker, drikkevandsbøringer, kyst, kulturmiljøer, historiske miljøer og naturværdier. Klimatilpasningsplanen viser en kobling mellem værdier og risiko for oversvømmelse, som tilsammen danner udgangspunkt for en prioritering af indsatsen til at imødegå klimaændringerne.

2.2 HVORFRA KOMMER TRUSLERNE

I det følgende gennemgås klimaændringernes påvirkning af nedbør, spildevand, vandløb, hav og grundvand.

2.2.1 ØGET OVERFLADEVANDSAFSTRØMNING I FORBINDELSE MED MASSIV NEDBØR

I by- og industriområder er en stor del af arealerne typisk befæstede med fliser og asfalt og i situationer med massiv nedbør eller skybrud vil regnvandet fra tagflader, parkeringspladser og veje meget hurtigt strømme mod kloakkerne. Da disse imidlertid ikke er dimensioneret til at kunne aflede ekstreme mængder af vand i løbet af kort tid, vil der ske en ukontrolleret afstrømning på overfladen, hvor lavtliggende områder kan oversvømmes. På den måde vil der kunne opstå oversvømmelse af kældre og huse. Tekniske installationer kan tage skade, og veje og pladser vil kunne blive beskadiget.

Også i det åbne land vil ekstreme nedbørsmængder kunne anrette stor skade. Især hvis jorden i forvejen er vandmættet på grund af forudgående regn. Der vil kunne opstå skader på veje og jernbaner. Bygninger, der ligger i strømningsretningen for disse kraftige overfladiske afstrømninger, vil kunne blive oversvømmet med store skader til følge. Det var eksempelvis det, der var tilfældet i Christiansfeld i sommeren 2007, da Tyrstrup Kro blev oversvømmet. Ved samme hændelse gik Taps Å over sine bredder, med det var ikke åen, der oversvømmede kroen, men derimod direkte overfladisk afstrømning af regnvand.

2.2.2 ØGET BELASTNING AF KLOAKSYSTEMERNE

Det ændrede nedbørsmønster vil øge belastningen på kloaknettet, som ikke er dimensioneret til at bortlede regnvand i skybrudssituationer. Derfor vil den mere intense nedbør oftere resultere i oversvømmelser med kloakvand på terrænoverfladen. I fælleskloakerede områder, hvor spildevand og regnvand bortledes i samme ledningssystem, vil det betyde en øget sundhedsrisiko. Ligeledes vil skybrud i fælleskloakerede områder medføre flere og kraftigere overløb med kloakvand til vandløb og kystvande, med øget forurening som resultat. Det kan her nævnes, at den væsentligste årsag til dårlig badevandskvalitet, netop er overløb med urensset spildevand fra kloaksystemet.

OVERFLADISK AFSTRØMNING AF NEDBØR TIL REGNRIST.

2.2.3 ØGET BELASTNING AF VANDLØBENE

Vandløbene er fra naturens side dannet i lavningerne i terrænet. Vandet har eroderet veldefinerede render i landskabet, som vi i dag ser som større eller mindre vandløb. Vandløbenes størrelse er bestemt af den mængde vand, der løber i dem. I løbet af de seneste 100 - 200 år er langt de fleste vandløb i Danmark blevet rettet ud og reguleret for at sikre en bedre og hurtigere afvanding.

Selvom mange vandløb har denne bedre vandafledningsevne, vil der i forbindelse med skybrud eller længere perioder med megen nedbør, kunne ske oversvømmelser langs vandløbene. Huse, byer, veje, landbrugsarealer m.v. vil kunne blive oversvømmet. Hvis oversvømmelserne strækker sig ud over nogle få dage på landbrugsarealer, vil der kunne ske store skader på afgrøderne på markerne. De forventede flere skybrudssituationer i sommerperioden er særlig kritisk i forhold til de dyrkede arealer, idet der om sommeren er mange afgrøder på markerne og derfor risiko for store tab. Den kritiske situation forstærkes yderligere i sommerperioden, ved at der i de fleste vandløb er en betydelig vækst af vandplanter, der reducerer vandføringsevnen. Vandplanterne fjernes først typisk sidst på sommeren i forbindelse med vedligeholdelsen af vandløbene.

HØJ VANDSTAND I KOLDING Å I 2012.

2.2.4 HAVSPEJLSSTIGNINGER OG STORMFLOD

Havspejlsstigninger

Det dominerende bidrag til stigning i havspejlet omkring Danmark stammer fra den globale havspejlsstigning. Havspejlet omkring Danmark forventes at stige med $0,8 \pm 0,6$ m frem til år 2100. Den gradvise stigning i havniveauet for de indre kyster frem mod år 2100 ses i tabel 3.

ÅRSTAL	HAVSPEJLSSTIGNING
2050	25-50 CM
2100	70-140 CM

TABEL 3 HAVSPEJLSSTIGNINGER JF. KYSTDIREKTORATET.

Da havspejlsstigningerne ved de indre danske kyster ikke forventes at variere nævneværdigt, vil disse havspejlsstigninger også forventes at gælde for kysterne i Kolding Kommune.

Stormflod

Allerede på kortere sigt – over de næste årtier – kan der forventes flere og kraftigere storme, som kan føre til hyppigere oversvømmelser af lavtliggende områder ved kysten. Stormflodshændelser, som vi i flere tilfælde allerede har oplevet.

Det vil i overvejende grad være de ekstreme stormflodshændelser, og ikke den gradvise stigning i havniveauet, der er den store udfordring i forbindelse med klimatilpasning.

Selvom stormfloder og havspejlsstigninger ikke nødvendigvis har noget med hinanden at gøre, vil den gradvise stigning i havniveauet betyde, at vi vil opleve oversvømmelser fra stormflodshændelser mere hyppigt fremover.

Kystdirektoratet har i deres højvandsstatistik 2012 beregnet hvor høj en statistisk middelvandsstand, der kan forventes at indtræffe hvert 20., 50. og 100. år i Kolding Havn, se tabel 4.

	VANDSTAND (CM)	SPREDNING (CM)
100 ÅR	173 CM	13
50 ÅR	164 CM	11
20 ÅR	152 CM	9

TABEL 4 BEREGNET HØJVANDSSTATISTIK FOR KOLDING HAVN, KYSTDIREKTORATET.

Hvis vi kigger på de højeste registrerede vandstande i Kolding Havn indenfor de sidste 10 år, forekommer der 2 stormflodshændelser, der falder under en 20 års hændelse, med en vandstand på 157 cm i 2003 og 162 cm i 2006. Den højeste vandstand, der er registreret siden 1986, er 166 cm i 1993.

2.2.5 ÆNDRINGER I GRUNDVANDSSTANDEN

Klimamodeller viser, at nedbørsmængden i specielt vinterhalvåret vil stige over de næste 50 til 100 år. Som følge af den stigende nedbørsmængde vil grundvandsstanden ligeledes stige i mange områder, idet grundvandsdannelsen overvejende sker i vinterhalvåret, hvor fordampningen er lav.

Det er det terrænnære grundvand, der er fokus på i forhold til stigende grundvandsstand, da det i nogle områder vil komme til at stå meget terrænnært eller ligefrem over terræn. Problemerne vil ikke opstå fra den ene dag til den anden, men vil tiltage over tid.

En stigende grundvandsstand kan give mange problemer i forhold til den eksisterende arealanvendelse. Kældre kan blive oversvømmet, vandstanden i vandløbene vil stige, så ånære områder risikerer at blive oversvømmet. Der kan endvidere opstå problemer med at tørholde byggepladser, og veje og jernbanestrækninger kan blive ødelagt.

Når der er kendskab til områder med stigende grundvandsstand frem imod 2050, kan der tages højde for det i forbindelse med arealplanlægning.

2.3 HVAD ER TRUET

Mange sektorer kan blive påvirket af klimabetingede oversvømmelser, og flere af dem kan være investeringstunge med anlægsinvesteringer med lang levetid. Det er derfor væsentligt at tænke klimaændringerne ind på et tidligt tidspunkt. I det følgende er flere af dem gennemgået.

2.3.1 MENNESKELIGE VÆRDIER

Fysiske værdier i form af bygninger, biler, maskiner m.v., der bliver ødelagt i forbindelse med oversvømmelser, vil i langt de fleste tilfælde kunne erstattes gennem udbetaling af erstatning fra forsikringsselskaberne. Ofte vil der i forbindelse med oversvømmelser af boliger ske tab af værdier. Det kan være i form af ødelæggelse af fx familiebilleder, uerstattelige bøger eller genstande med høj affektionsværdi. Værdier, der ikke kan prisfastsættes, men som har stor værdi for den enkelte person eller familie. Værdier, der når de mistes, kan føre til tab af identitet og forringet livskvalitet.

I områder med fælles kloak vil oversvømmelser være forbundet med en sundhedsrisiko, idet spildevand med sygdomsfremkaldende bakterier vil kunne sprede sig.

2.3.2 DRIKKEVANDSBORINGER

Vandforbruget i Kolding Kommune er lidt over 9 mio. m³/år og vil jf. prognoser stige til over 11 mio. m³/år frem imod 2021. Omkring 70 % af vandmængden bruges i dag i husholdningen til bl.a. drikkevand (Kolding Kommune, 2012). Det er i Danmark en politisk prioritering, at drikkevand udgøres af uforurennet grundvand. Det betyder, at der løbende er gennemført en række tiltag med henblik på at beskytte drikkevandsressourcen og drikkevandskvaliteten. Klimaændringerne vil være en ny udfordring, som vil forstærke de tendenser, man allerede ser i dag i forhold til forurening af drikkevandsboringer. Det kan derfor være vanskeligt at skelne de generelle problemer, der er i vandsektoren i dag fra de problemer, der vil indtræffe som følge af klimaændringer.

De væsentligste klimaudfordringer i forhold til drikkevandsforsyning er en øget nedbørsmængde og en øget temperatur.

En øget vinternedbør betyder, at der vil ske en hurtigere nedsivning til grundvandsmagasinerne og en større grundvandsdannelse. Den hurtigere nedsivning kan betyde, at uønskede stoffer som fx pesticider udvaskes til grundvandsmagasinerne i større grad end i dag. En højere grundvandsstand kan ligeledes betyde, at forureninger, der tidligere har ligget uden for grundvandszonen nu kommer i berøring med grundvandet og dermed kan udvaskes og bevæges med grundvandet.

Den stigende grundvandsstand vil ligeledes betyde en større afstrømning til vandløbene. Både højtstående grundvand og en generel oversvømmelse af vandløbsnære områder kan betyde oversvømmede drikkevandsboringer med forurening af drikkevandet til følge. Konsekvenserne bliver derfor på længere sigt, at drikkevandsboringer enten må flyttes eller reoveres som følge af nye forureninger og øget risiko for oversvømmelse.

Den øgede temperatur kan medføre en dårligere vandkvalitet med større risiko for bakterievækst. Denne problemstilling uddybes ikke nærmere i denne rapport.

2.3.3 KLOAKKER

Fra kloaksystemet er der udløb/overløb til Kolding Å og fjorden. Derfor vil et stigende vandspejl i Kolding Fjord og den nedre del af Kolding Å medføre en risiko for at spildevandet ikke kan afledes, og dermed stuves op i kloaksystemet. Hvilket igen vil mindske kapaciteten i kloaksystemet.

En øget grundvandsstand vil medføre, at der siver mere grundvand ind i kloaksystemet. Det vil føre til, at kloakkernes kapacitet i forhold til spildevand formindskes.

2.3.4 VEJE OG JERNBANER

På kort sigt er en række veje og jernbaner i kommunen truet af kraftigere nedbørshændelser. Det kan resultere i oversvømmelser og eventuelle ødelæggelser pga. udvaskning af vejkonstruktionen. De største samfundsøkonomiske tab kan dog forventes pga. tidstab i forbindelse med midlertidige vejlukninger, der skyldes oversvømmelser.

Reglerne for vejafvandning er blevet tilpasset, og derfor bliver nyere vejanlæg tilpasset dette. Ved hjælp af risikoscreeninger kan vejstrækninger og tilhørende broer, dæmninger og gennemløb, som formodes at være mest udsat for oversvømmelser pga. ekstremregn, forstærkes. Derudover burde tidstabet i forbindelse med lokale oversvømmelser minimeres ved hurtig katastrofestyring (pumper, skiltning mv.).

På længere sigt er en række veje og jernbanestrækninger truet af kraftigere nedbørshændelser, højere grundvandsstand og havvandsstigninger.

Ved hjælp af risikoscreening bør vej- og jernbanenettet og især konstruktioner som broer og tunneler undersøges i forhold til oversvømmelsesrisiko. Vej- og jernbanestrækninger med høj risiko for oversvømmelser bør evt. omlægges eller tilpasses afvandingsystemet i forbindelse med vedligeholdelsesarbejder.

OVERSVØMMELSER FRA KOLDING Å I 2012.

Overvejelser vedr. klimatilpasning bør fremadrettet indarbejdes i vedligeholdelsesplaner for de eksisterende veje og jernbaner.

2.3.5 BYGNINGER – KATEGORIER AF BYGNINGER OG BYGNINGS-DELE

Byggelovgivningen stiller krav om, at bygninger skal udføres, så vand og fugt ikke medfører skader og brugsmæssige gener, med deraf forringet holdbarhed og utilfredsstillende sundhedsmæssige forhold til følge. Bygninger skal sikres mod opslugning af fugt fra undergrunden, og der skal træffes foranstaltninger, som sikrer bygningerne mod indtrængning af grundvand og nedsvivende overfladevand.

Særligt ældre bygninger med kældre og bygninger i lavtliggende områder er udsatte i forbindelse med kraftige regnskyl, oversvømmelser og stigende grundvandsspejl.

I perioden fra 1920-1970 begyndte man i stigende omfang at etablere omfangsdræn. Men først fra 1970 og fremefter etableredes der som udgangspunkt omfangsdræn, hvis jordbundsforholdene ikke var tilstrækkeligt selvdrænende.

OMFANGSDRÆN

Et omfangsdræn bevirker, at overfladevandet hurtigere ledes væk fra bygningen, men vil ikke have nogen virkning ved en decideret oversvømmelse.

Bygninger udført uden omfangsdræn vil ved kraftige regnskyl have en øget risiko for fugtgenemtrængning med råd-, fugt- og skimmelskader til følge.

Kapillarbrydende lag, der skal sikre bygningen mod opstigende grundfugt, bør være etableret i bygninger opført efter 1961, men blev dog først et krav i 1972. Ved bygninger uden kapillarbrydende lag, vil der være øget risiko for råd, skimmel og svamp.

Grundmurede bygninger og bygninger med lav sokkelhøjde i udsatte områder har en øget risiko for vandindtrængning ved store regnskyl og oversvømmelser. I dag anbefales en sokkelhøjde på 150 mm, men før 1972 lød anbefalingen kun på 100 mm. Bygninger opført før 1910 er ofte udført grundmurede.

Ved øgede snemængder med tung våd sne, skal man have særligt fokus på bygninger, herunder vinkelbygninger, der har flade tage eller har lav taghældning. Det bør sikres, at disse bygninger har den fornødne stabilitet og styrke til, at kunne bære den øgede belastning fra den tunge sne.

OVERSVØMMELSE FRA KOLDING Å I 2012.

Ikke kun øgede sne- og regnmængder, grundvandsspejl og oversvømmelser kan give problemer. Ændringer i vandets normale afstrømninger kan få stor betydning for bygninger, der f.eks. er træpælefunderet eller som er beliggende i områder, hvor jordbundsforholdene har en sammensætning, der er let påvirkelig overfor f.eks. tørke. Træpælefunderede bygninger har behov for at stå i deres normale fugtige miljø for ikke at rådne, og bygninger placeret på leret jord vil, såfremt jorden udsættes for ekstrem tørke, kunne slå revner som følge af udtørring. Man skal derfor være opmærksom på, hvilke indvirkninger det får, hvis man, for at løse klimaproblemer, ændrer på vandets naturlige afstrømninger. Træpælefunderede bygninger findes bl.a. i Kolding Middby.

Man bør ved særligt sårbare bygninger i udsatte områder overveje, om det for at imødekomme klimaændringerne, vil være en bedre investering at rive bygningen ned og bygge nyt, end det vil være at renovere og ombygge bygningerne.

2.3.6 HAV OG KYST

Kolding Kommune har med sin 50 km lange kyststrækning flere steder udfordringer i forhold til den forventede øgede hyppighed af stormflodshændelser og den generelle havspejlsstigning. Der er kun få steder langs kysten, hvor de lavtliggende områder er sikret med diger eller lignende. Derfor vil det blive aktuelt på sigt, at etablere en form for beskyttelse mod højvande for at sikre værdier i området.

I de kystnære områder, der ligger udsat for den generelle havspejlsstigning, og hvor havet står i kontakt med grundvandet, vil grundvandet stige i takt med havspejlsstigningen. Det vil betyde, at et dige vil beskytte mod det stigende hav. Men bag diget vil grundvandet stige som følge af havstigningen, og gøre området mere vådt.

HAVNEVEJEN I HEJLSMINDE VED STORMFLOD I 2010.

Ud over påvirkning af kysten fra havspejlsstigning og øget frekvens af stormflod, vil klimaændringerne også medføre, at der sker en ændring i vindretninger, i stormstyrker og frekvenser. Dette er særligt vigtigt for de lokale kystprocesser, fordi ændrede vindretninger og højere vindhastigheder har betydning for de processer, der danner og vedligeholder kystens form. Nogle steder langs kysten vil der ske en sandfodring, der vil bevirke, at havspejlsstigninger ikke vil have så stor betydning. Andre steder vil materialet blive fjernet, og der kan her opstå øget risiko for erosion af kysten og oversvømmelse af lavtliggende arealer.

Kommunens kyststrækning ud til Lillebælt er den strækning, der er mest udsat for kysterosion. Der er flere steder etableret kystbeskyttelse for at hindre yderligere erosion af kysten.

Udfordringen med at klimatilpasse dele af kommunens kyststrækning vil blive undersøgt nærmere i denne planperiode.

2.3.7 KULTURMILJØER OG HISTORISKE MILJØER

I byerne og i kulturlandskaberne er der en række bebyggelser, kulturmiljøer og monumenter, som i særlig grad er beskrivende for lokalsamfundet og historien, og som derfor har bevaringsmæssig værdi. Specielt udsatte er historiske miljøer langs kysten, som fiskerlejer, landingspladser og overfartssteder, og ved åer, vandløb og søer, eksempelvis vandmøller, elværker og industrivirksomheder, der har anvendt vand eller vandløb som drivkraft i produktionen, eksempelvis Harteværket og Gudsø Mølle.

2.3.8 KULTURLANDSKABELIGE VÆRDIER

Mange kulturlandskaber består af en kombination af bygninger og lysåbne naturtyper, der er betinget af en given driftsform. Ved en stigning i grundvandsstanden, et forandret nedbørsmønster og -mængder samt et varmere klima vil den indbyrdes konkurrence blandt flora og fauna forskydes. Dette vil skabe ubalance i økosystemerne og vil kunne føre til en forringelse af de kulturlandskabelige værdier.

2.3.9 NATURVÆRDIER OG MILJØPÅVIRKNINGER

Et stigende vandspejl i havet kan betyde, at kystnære arealer i fremtiden oversvømmes med saltvand, og at der derved sker en markant ændring af naturværdierne. Det er primært strandenge, der er udsatte, og stigninger i vandstanden vil presse naturarealerne længere ind i baglandet. Her kan strandengene udvikle sig igen over tid, men ofte er der for lidt plads, og de bagved liggende arealer kan være påvirkede af tidligere tiders opdyrkning med afvanding og gødsning, hvilket kan forhindre strandengene i at udvikle sig.

Længere væk fra kysten vil der også kunne ske skift i naturtypen, som konsekvens af stigning i grundvandsstanden. Områderne kan eksempelvis skifte fra tør eng til mere våd eng eller mose, men også her kræves det, at naturtypernes habitatkrav er opfyldt, da det ellers er næringselskende arter, der vil dominere.

Den øgede grundvandsstand kan også besværliggøre plejen og driften af arealerne, hvilket på udsatte lokaliteter kan betyde, at driften må ophøre med tilgroning til følge.

For primært heder og tørre overdrev gælder det, at uønskede arter gennem klimaændringerne kan opnå en øget konkurrencefordel, og man må ved varmere klima forvente en øget tilgroning.

Søer og moser vil også kunne ændre karakter som følge af klimaændringerne. Stigende temperaturer spiller ligeledes her en vigtig rolle.

Varmere klima vil betyde, at nogle arter vil forsvinde, mens det omvendt giver muligheder for, at nye arter kan indvandre. Ved et varmere klima skal man forvente, at flere af de arter, der knytter sig til det nordiske klima, vil forsvinde - herunder en lang række af vores nåletræer. I den forbindelse er det naturligvis vigtigt at være opmærksom på sårbare og sjældne arter, samt hvorvidt de nye indvandrede arter, opfører sig invasivt, så man kan forebygge en massiv udvikling af invasive arter.

OVERSVØMMELSE FRA KOLDING Å I 2012.

Kommunerne har en forpligtigelse til at medvirke til at sikre naturværdierne. Især de værdier, der findes i de særligt værdifulde naturområder, som rummer sjældne arter eller naturtyper eller indeholder naturtyper med et højt naturpotentiale.

2.3.10 ERHVERV

Nogle erhverv påvirkes i særlig grad af de forventede effekter af klimaændringerne. Det gælder først og fremmest landbruget. Stigende temperaturer giver en længere vækstsæson med mulighed for en højere indtjening. Det giver også muligheder for at dyrke andre afgrøder. Omvendt vil der, som nævnt i afsnit 2.2.3., være øget risiko for oversvømmelser af de vandløbsnære arealer. Det vil sammen med stigende grundvandsspejl i nogle områder betyde, at arealer, der i dag kan dyrkes, ikke fremover vil kunne dyrkes.

De dele af turist- og kulturerhvervet, hvor aktiviteterne foregår udendørs, vil også kunne påvirkes af problemer med mere hyppige skybrudshændelser. Det kunne fx være campingpladser og festivalpladser.

Diverse erhverv på havnen med oplag er ligeledes udsatte for oversvømmelse fra fjorden.

Det er derfor vigtigt, at kommunen er opmærksom på de særlige behov, der kan være i forhold til forskellige erhverv.

2.4 OVERSVØMMELSESKORT

Kolding Kommune har fået udarbejdet oversvømmelseskort for nedbør i det åbne land, hav, vandløb og grundvand, mens BlueKolding har fået udarbejdet oversvømmelseskort for nedbør og spildevand i kloakerede områder. Det er vigtigt at være opmærksom på, at modellerne, der er benyttet til oversvømmelseskortene, kun er screeningsværktøjer.

Oversvømmelseskortene gennemgås i det følgende.

2.4.1 NEDBØR I DET ÅBNE LAND (BLUESPOT)

Kolding Kommune har udarbejdet et bluespot kort. Kortet dækker det åbne land uden kloakering. Et bluespotkort viser lavninger, huller mv. i terrænet, som ikke har noget naturligt afløb (afløbsløse lavninger). De afløbsløse lavninger kan udgøre et problem i forbindelse med skybrud, fordi det er her vandet naturligt vil samles. Oversvømmelser fra hav, vandløb og grundvand kan ligeledes samles i de afløbsløse lavninger. Vandet forsvinder først, når afløbs-systemerne igen har kapacitet til at lede vandet væk, eller ved at vandet siver ned gennem jordlagene eller pumpes derfra.

Bluespotkortet kan bruges til at udpege områder i det åbne land, hvor der skal være særlig fokus på bortledning af vand i fremtiden ved skybrud.

Bluespotkortet er efterfølgende sammenstillet med BlueKolding's oversvømmelseskort for nedbør og spildevand i kloakerede områder vha. en nedbørsstatistik for 5, 10, 20, 50 og 100 års hændelser.

2.4.2 NEDBØR OG SPILDEVAND I KLOAKEREDE OMRÅDER

Den samlede kendte information om kloakledninger, der i tidens løb er gravet ned i jorden i Kolding Kommune, er samlet i en database. Denne database udvides og opdateres løbende i takt med at nye installationer etableres, og supplerende information hentes ind.

2. RISIKOBILLEDET

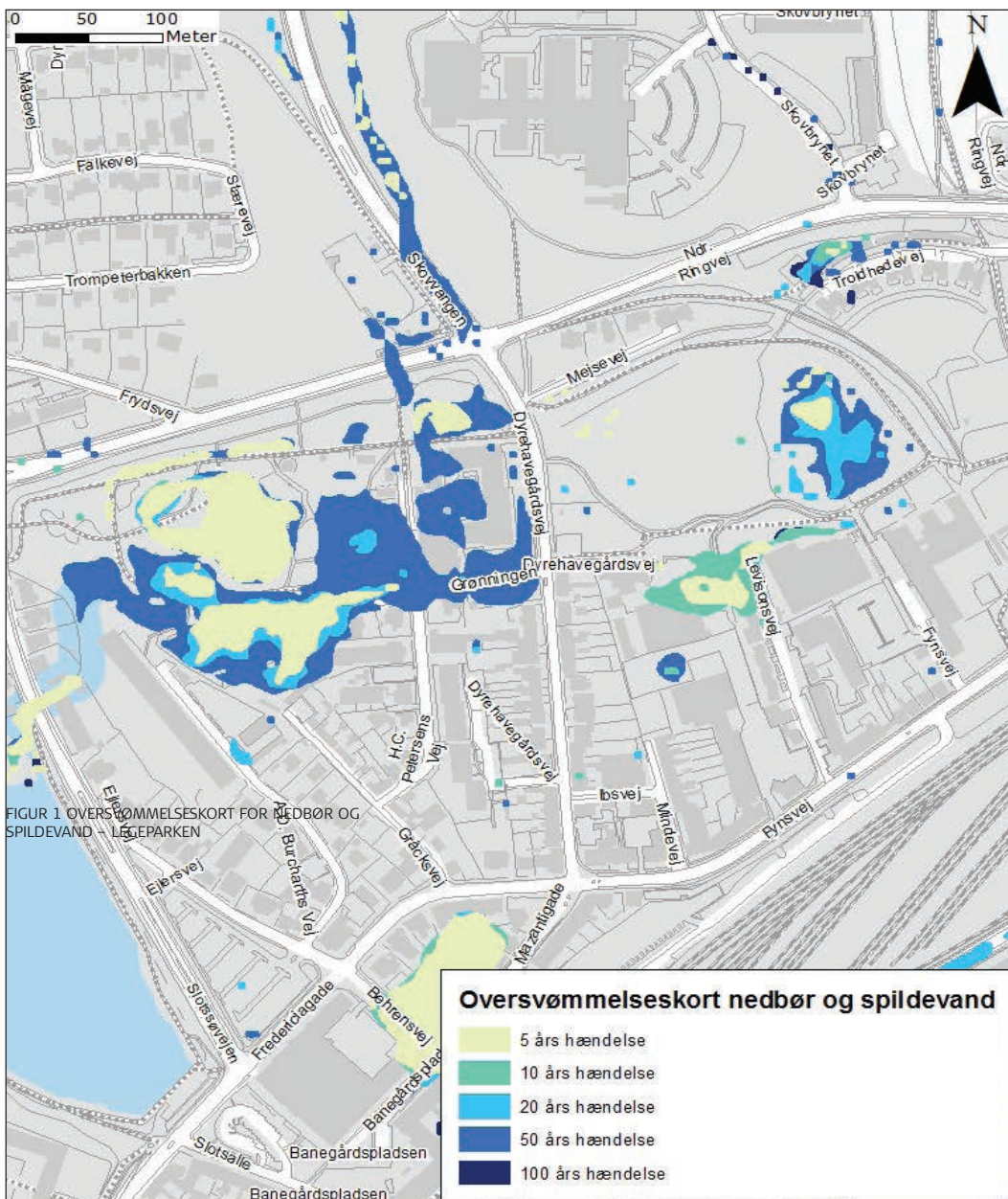
I forbindelse med udarbejdelse af oversvømmelseskortene er der udarbejdet matematiske modeller for de områder i Kolding Kommune, der har et afløbssystem, der afleder vand fra terrænoverfladen. Disse modeller kaldes matematiske afløbsmodeller, og de indeholder alle de vigtigste kloakbrønde og ledninger samt pumpestationer, overløb og bassiner, hvor der magasineres vand. For yderligere detaljer, se bilag 2a.

Beregningerne er udført med 5 nedbørshændelser med forskellig nedbørsintensitet.

Statistisk set vil de nedbørshændelser, der er beregnet oversvømmelse for, indtræffe én gang hvert 5., 10., 20., 50. og 100. år. Der er i forbindelse med bestemmelse af nedbørshændelserne indregnet en sikkerhed, der tager højde for modelusikkerhed og usikkerhed i forhold til klimaændringer.

100 ÅRS HÆNDELSEN

En 100 års hændelse er så kraftig, at det svarer til 4 skybrud lige efter hinanden (ca. 60 mm på 2 timer).

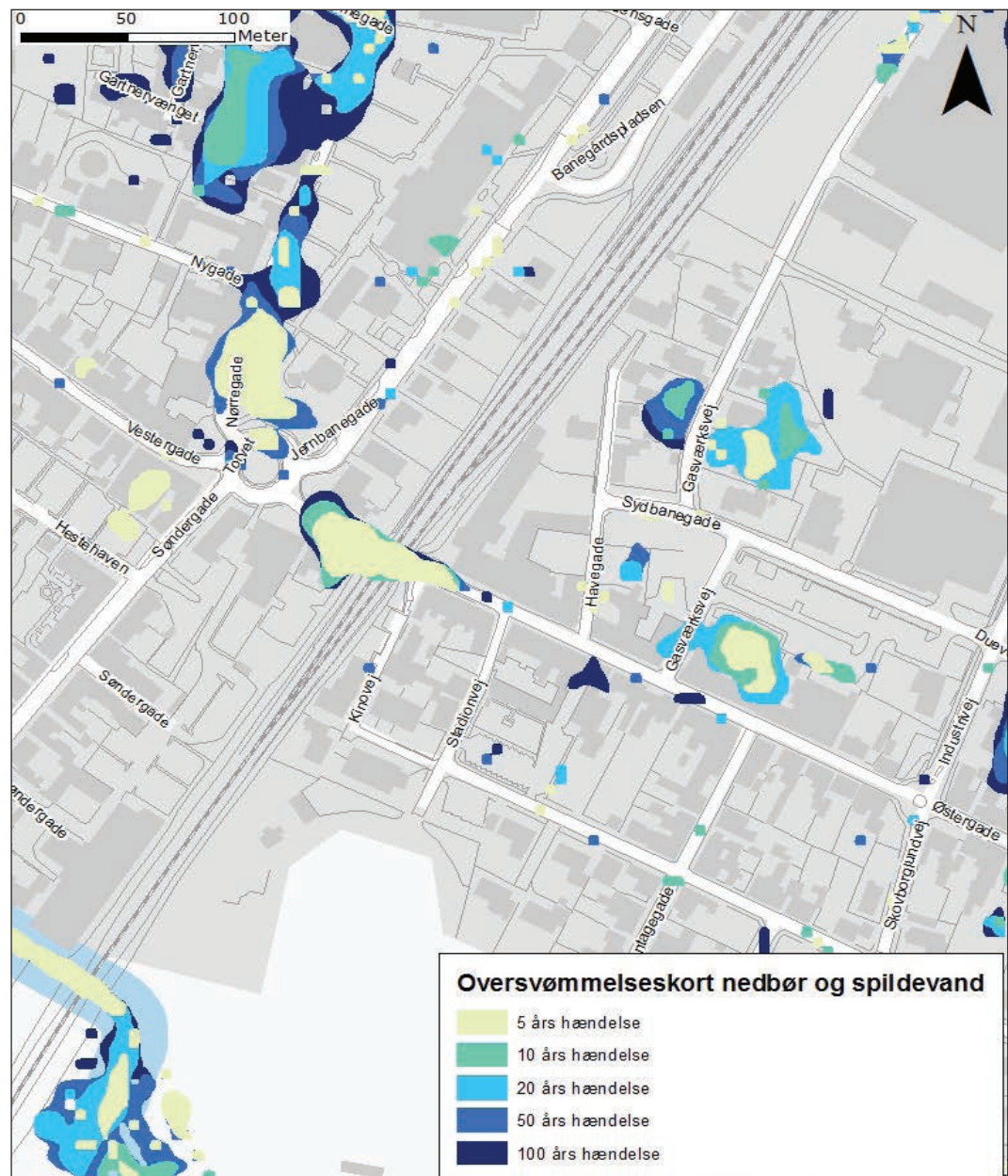
FIGUR 1 OVERSVØMMELSESKORT FOR NEDBØR OG SPILDEVAND - LEGEPARKEN.

I beregningerne er effekterne af en øget havvandstand ligeledes medtaget. Vandstanden i Kolding Fjord og Kolding Å er beregningsmæssigt sat til en stigning på en halv meter over normalvandstanden i dag. Det kan visse steder i Kolding by have indflydelse på udløbene fra afløbssystemet, og dermed har det en effekt på vandudbredelsen på terræn.

Oversvømmelserne vises i form af en oversvømmelsesudbredelse på terrænoverfladen for hver nedbørshændelse, se bilag 3a. Der er udvalgt 4 steder i kommunen, hvor oversvømmelsens udbredelse vises mere detaljeret, se figur 1 til 4.

I ekstreme nedbørssituationer er vandløbssystemerne i Legeparken i Kolding overbelastet af tilstrømmende overfladevand. En stor del af vandet kommer fra et regnvandsbassin ved Kolding Sygehus og befæstede arealer ved Kolding Storcenter. Afstrømningen fra bassinet løber under Skovvangen og Nordre Ringvej og ned i den lavtliggende Legepark. Det har konsekvenser for de omkringliggende huse, der tilsvarende ligger lavt, og derfor får oversvømmede kældre m.v., se figur 1.

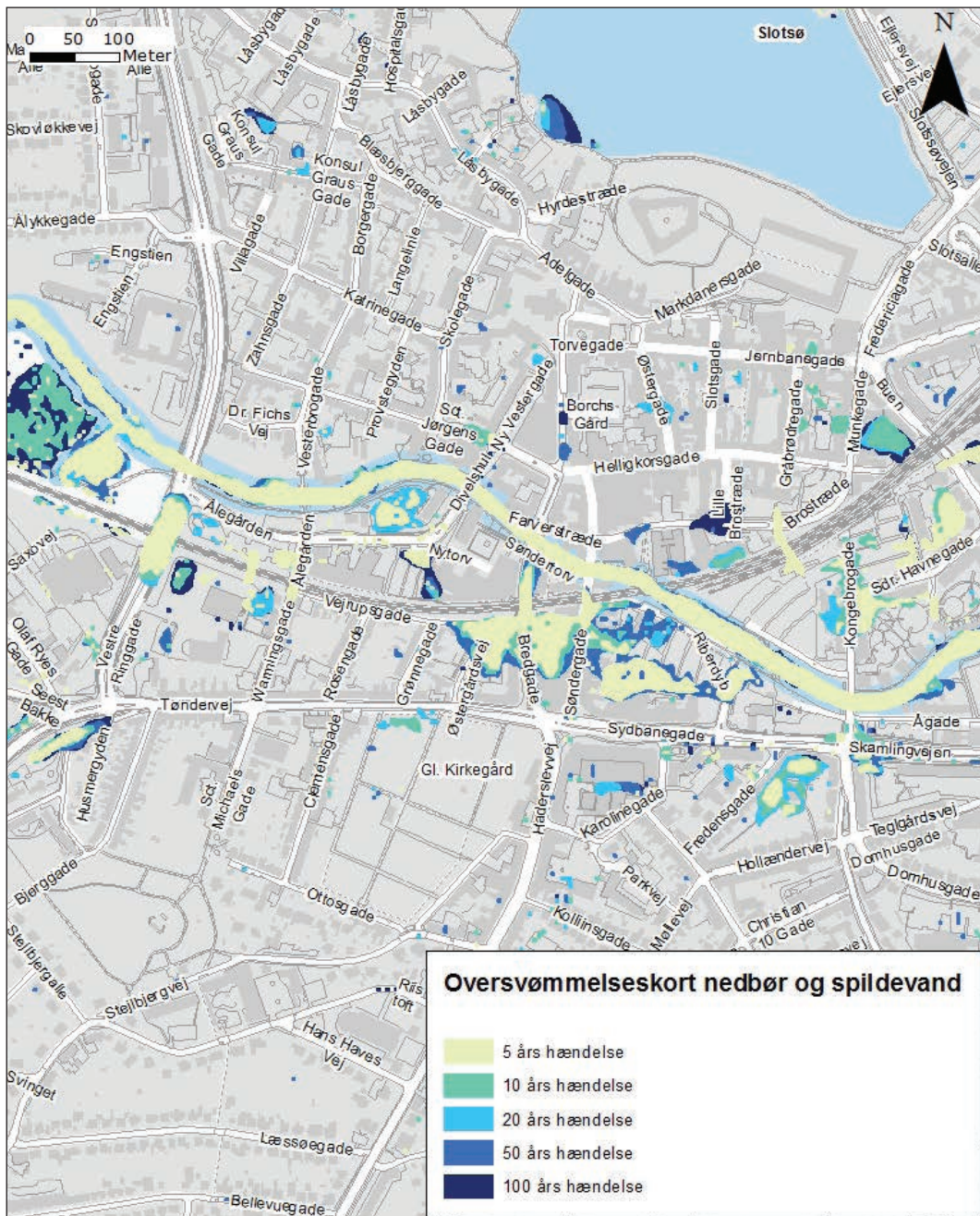
Ved viadukten i Østergade i Vamdrup er det et kendt problem, at vandet samles under kraftige nedbørshændelser, se figur 2.

FIGUR 2 OVERSVØMMESKORT FOR NEDBØR OG SPILDEVAND I VAMDRUP - VIADUKTEN I ØSTERGADE.

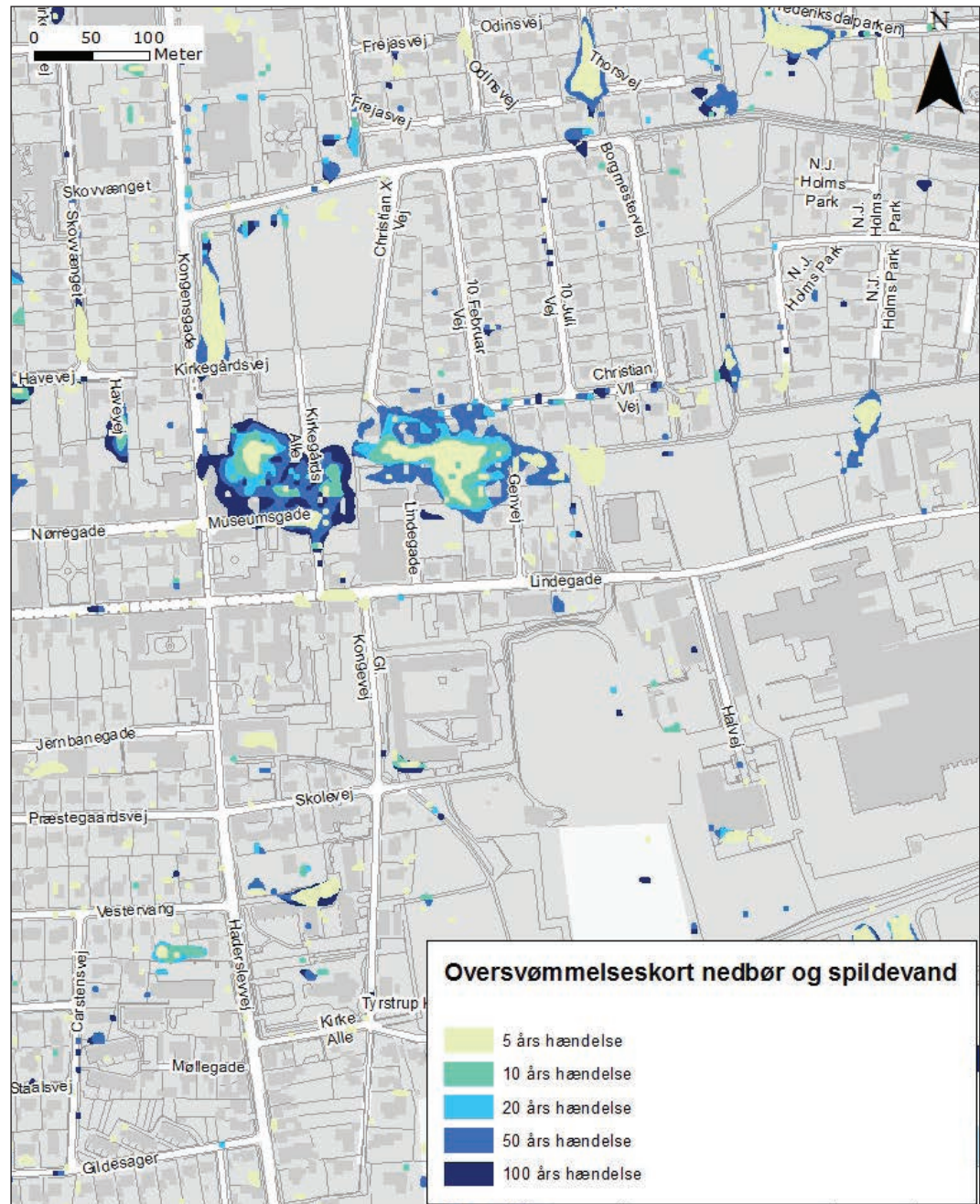
2. RISIKOBILLEDET

I ekstreme nedbørssituationer er mange af de ånære områder i fare for oversvømmelse i Kolding by. Vandet kommer som overfladeafstrømning og fra de overfyldte kloakker. Det vil medføre, at områderne står under vand med risiko for skader til følge, se figur 3.

FIGUR 3 OVERSVØMMELSESKORT FOR NEDBØR OG SPILDEVAND - OMRÅDET LANGS KOLDING Å I KOLDING.

Kloakkerne i Museumsgade og Christian VII Vej i Christiansfeld overbelastes ved ekstreme nedbørshændelser. Vandet kommer fra overfladen samt fra overfyldte kloakledninger, se figur 4.

FIGUR 4 OVERSVØMMELSESKORT FOR NEDBØR OG SPILDEVAND – CHRISTIANSFELD.

2.4.3 VANDLØB

Kommunen har fået udført beregninger af, hvor der vil kunne ske oversvømmelser, når vandløbene løber over sine bredder som følge af ekstreme nedbørshændelser.

Beregningerne er lavet som modelberegninger på baggrund af data fra 7 relevante målestationer i vandløbene. Der er anvendt data fra de årlige maksimale afstrømninger i vandløbene. Data er statistisk behandlet og 5, 10, 25, 50 og 100 års hændelserne er estimeret.

Beregningerne er i denne første klimatilpasningsplan kun lavet for de større vandløbssystemers hovedløb. Det drejer sig om Vester Nebel Å, Kolding Å, Kongeå, Fovs Å, Spangs Å, Taps Å og Kær Mølleå. Det vil typisk være i de større vandløb, at der vil kunne ske oversvømmelser med større værditab til følge, på grund af de meget store vandmasser.

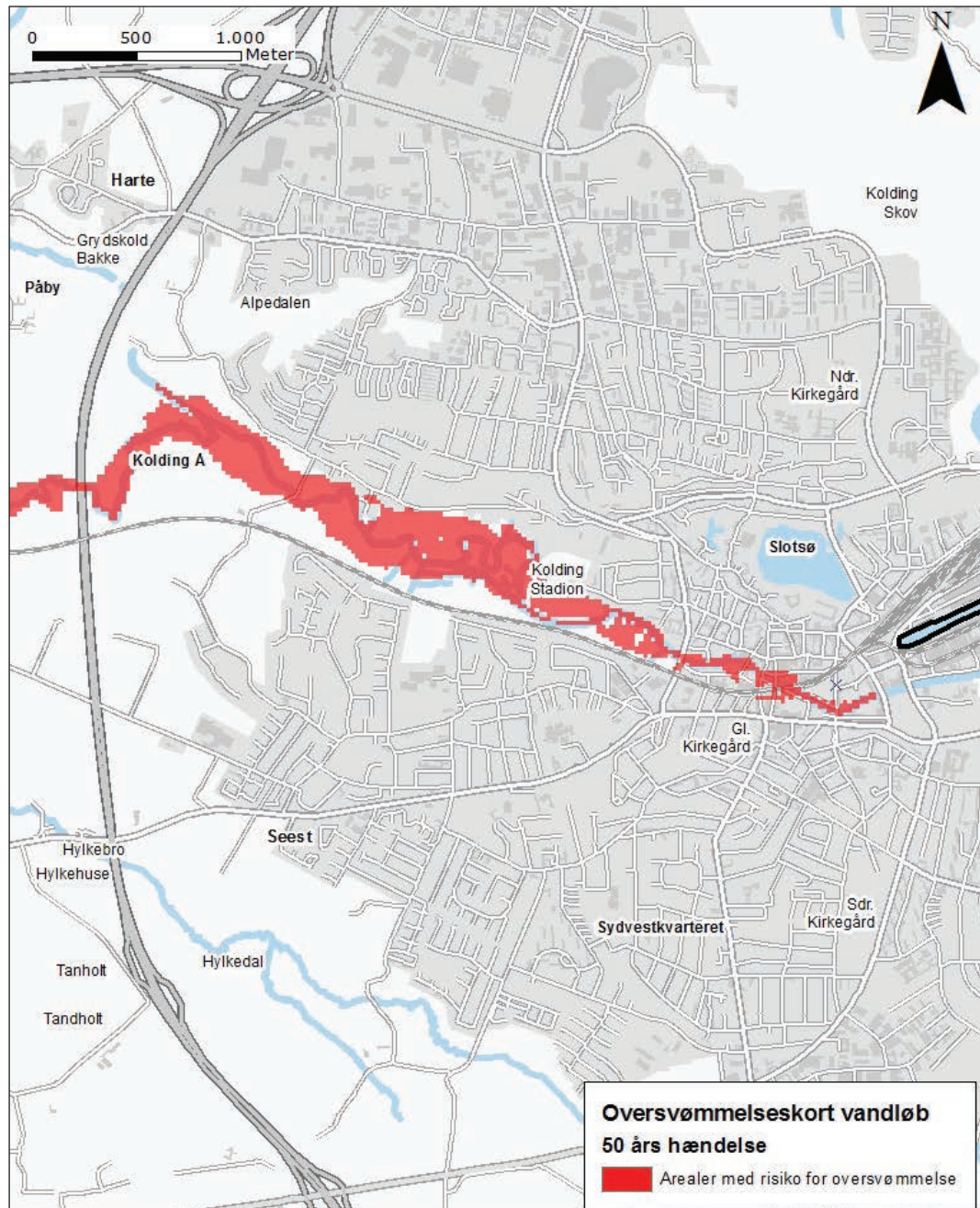
Områder med risiko for større oversvømmelser er angivet på oversvømmelseskortet i bilag 3b.

I vurderingen af, hvor der fra vandløbene vil kunne ske oversvømmelser, er der desuden skelet til Naturstyrelsens kort over oversvømmelser fra vandløbene (publiceret på www.klimatilpasning.dk) samt beregninger foretaget af COWI for Kolding Kommune i 2006 i Kongeåen. Selvom disse beregninger er behæftet med ret store usikkerheder.

Generelt er der i Kolding Kommune ikke særlig store problemer med oversvømmelser fra vandløb, der kan give anledning til skader på bygninger eller andre væsentlige værdier. Dette hænger først og fremmest sammen med, at mange af vandløbene i kommunen har en ret stor hældning. Det betyder, at vandet relativt hurtigt løber nedad i vandløbene, uden at svømme over.

Et af de kritiske steder er Kolding Å på strækningen mellem motorvejen og ned mod Kolding by. Her kan store dele af ådalen oversvømmes ved kraftig eller langvarig regn eller tøbrud. Risikoen for oversvømmelser af huse og veje er dog ret lille. Ved flere lejligheder er vejen, Plovfuren, dog set oversvømmet kortvarigt. Figur 5 viser oversvømmelsen ved en 50 års hændelse.

FIGUR 5 OVERSVØMMELSE AF KOLDING Å VED EN 50 ÅRS HÆNDELSE.

I Vamdrup by er der noget, der tyder på, at Kongeåen og Vamdrup Å ved ekstreme hændelser vil kunne svømme over og give problemer.

I forbindelse med helt ekstreme hændelser vil der kunne opstå oversvømmelser af huse m.v. flere steder i kommunen. Det var fx tilfældet i Christiansfeldt i 2007, hvor et plejehjem og flere huse blev oversvømmet. Hændelsen blev efterfølgende beregnet til at ligge i mellem en 500 og 1000 års hændelse.

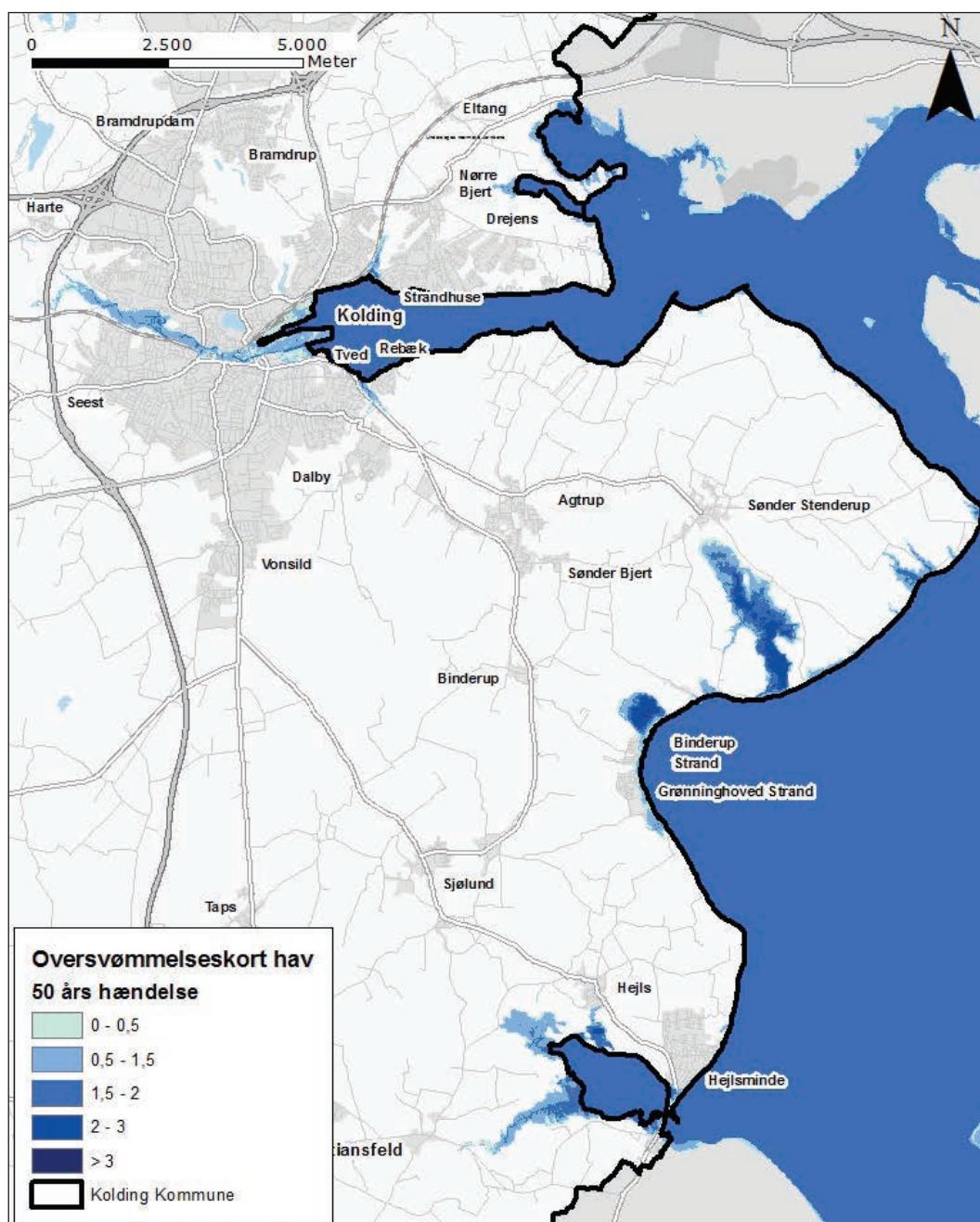
2.4.4 HAV

Til at beskrive klimaændringernes effekt på stigende havvand i forbindelse med stormflod, er der udarbejdet oversvømmelseskort, der viser forventet fremtidig udbredelse af 20 års stormflod, 50 års stormflod og 100 års stormflod. Kortene repræsenterer den forventede fremtidige situation i år 2050.

Fremtidig stormflodskote er baseret på flere bidrag:

- Statistisk behandling af årlige højvandsmålinger (Kystdirektoratet 2012)
- Forventet landhævning år 2012 til år 2050
- Forventet havstigning år 2012 til år 2050

Bidragene er beskrevet i detaljer i bilag 2c.

FIGUR 6 OVERSVØMMELSESKORT MED UDBREDELSE AF 50 ÅRS HÆNDELSEN I METER - ÅR 2050.

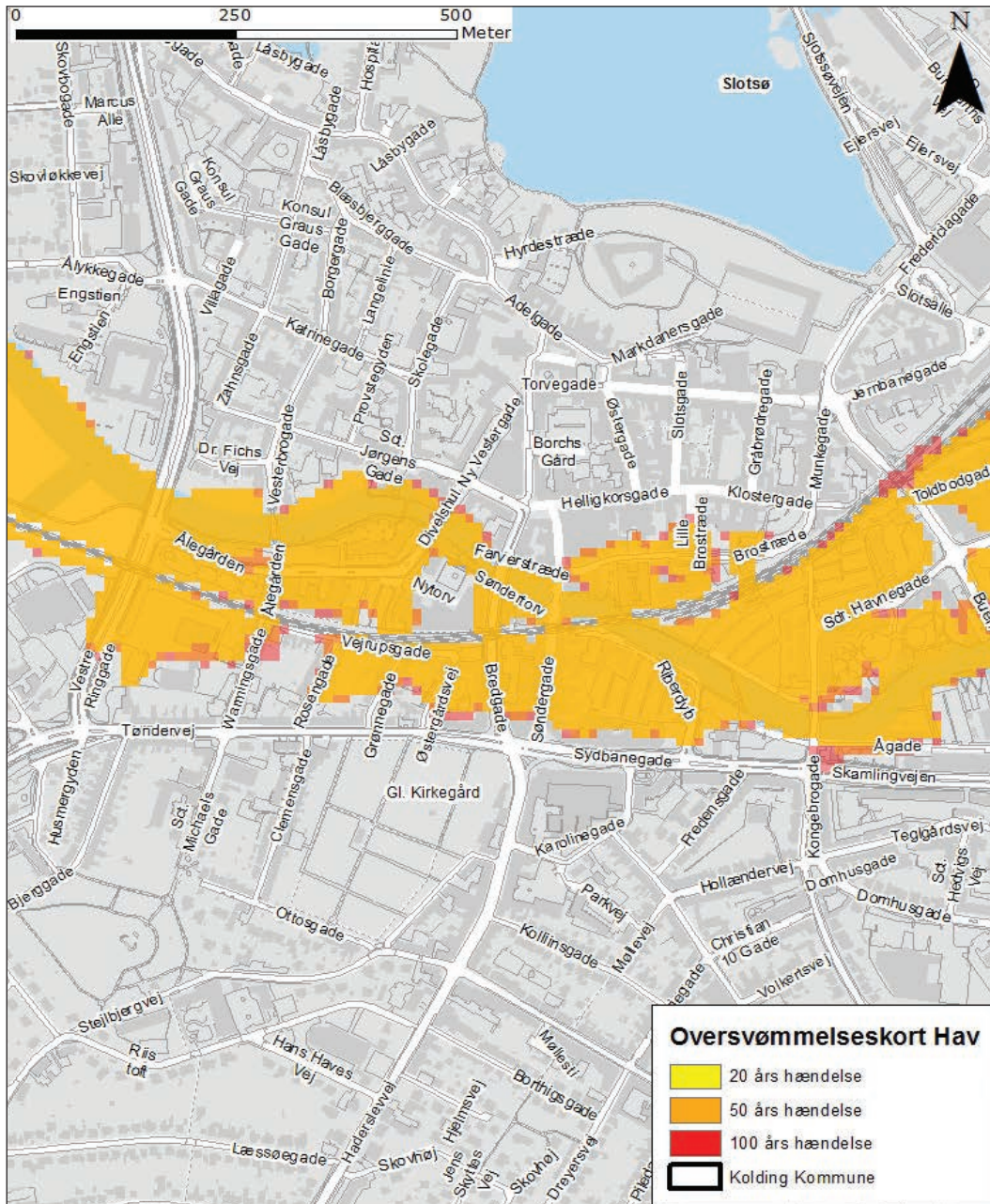
Højvandsstatistikken for Kolding Havn er i forbindelse med udarbejdelse af oversvømmelseskortene, antaget at gælde for hele Kolding Kommunes kyststrækning, da der ikke er andre højvandsregistreringer langs kommunens kyst. Det er dog sandsynligt, at højvandet langs kommunens kyststrækning til Lillebælt, ikke vil have samme niveau som Kolding Havn, da Kolding Havn ligger i bunden af Kolding Fjord, hvorved den er mere stuvningspåvirket ved stormflodshændelser.

Havvandsstigningen frem mod år 2050 er i forbindelse med udarbejdelse af oversvømmelseskortene for Kolding Kommune antaget at være 30 cm. Det skal her bemærkes, at der ved oversvømmelseskort for nedbør og spildevand i afsnit 2.4.2 regnes med en havvandsstigning på 50 cm.

Der er udarbejdet 3 oversvømmelseskort for hav for henholdsvis 20, 50 og 100 års hændelsen, se figur 6 og bilag 3c.

Som det fremgår af figur 6 er det lavtliggende kystnære arealer, og arealer der har direkte tilknytning til de mange å-udløb til havet, der påvirkes af en stormflodssituation. Det drejer sig primært om Kolding Havn og områder i Kolding midtby, der ligger lavt. Men også lavtliggende områder langs kysten, som sommerhusområderne i Binderup og Grønninghoved samt Havnevejen og boliger i Hejlsminde er udsatte områder for oversvømmelser fra havet. Der er ligeledes flere naturområder langs kysten, der ifølge oversvømmelseskortene vil blive påvirket af oversvømmelse. En del af disse områder er i dag udpeget som lavbundsarealer, og er enten allerede etablerede vådområder eller potentielle vådområder.

I Kolding midtby vil der ske store oversvømmelser som følge af stormflod. Allerede ved en 20 års hændelse i 2050 vil store områder i den centrale bydel langs Kolding Å blive oversvømmet, som det fremgår af figur 7. Ligeledes vil vigtige trafikale knudepunkter i bymidten blive påvirket af oversvømmelse.

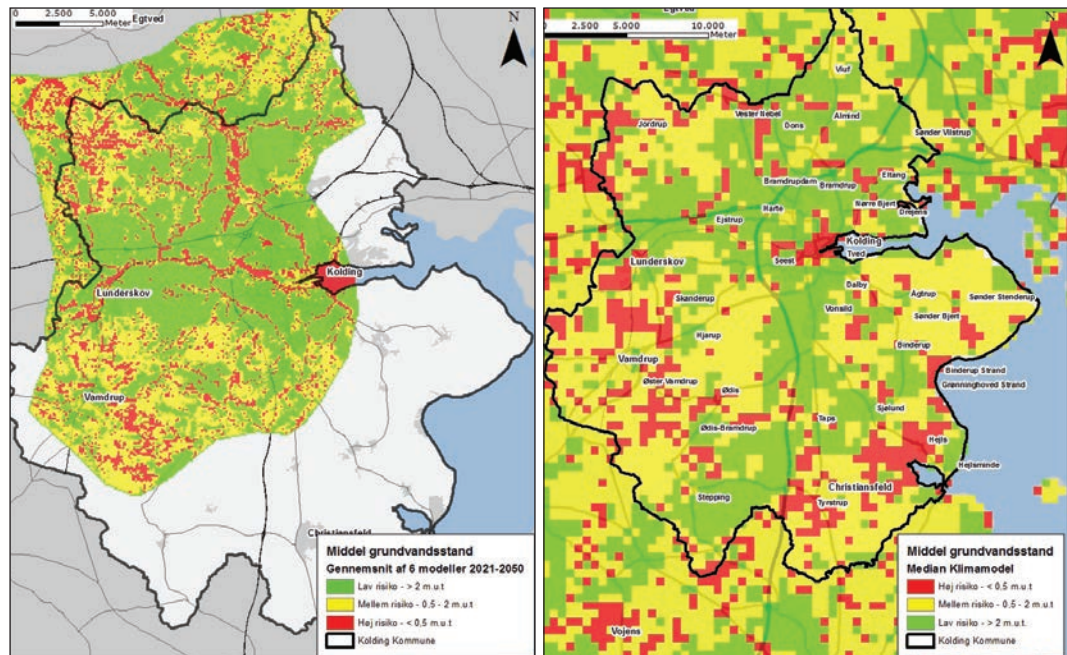
FIGUR 7 EKSEMPEL PÅ UDBREDELSE AF 20, 50 OG 100 ÅRS HÆNDELSE I KOLDING MIDTBY - ÅR 2050.

2.4.5 GRUNDEVAND

Kolding Kommune har benyttet to forskellige modeller til at beskrive klimaændringernes effekt på det terrænnære grundvand. Der benyttes henholdsvis en mindre detaljeret regional grundvandsmodel, der dækker hele Kolding Kommune, og en mere detaljeret lokal klimagrundvandsmodel, der kun dækker en del af Kolding Kommune. Oversvømmelseskortene er udført for perioden 2021 – 2050. Der fokuseres på områder, hvor grundvandsstanden står mindre end 0,5 meter under terræn, idet disse områder har høj risiko for oversvømmelse. Resultaterne vurderes ligeledes i forhold til, hvor grundvandsspejlet står i dag.

Oversvømmelseskortene for det terrænnære grundvand kan ses på figur 8 samt i bilag 3d. Oversvømmelseskortene på figur 8 viser resultater fra begge modeller. Oversvømmelseskortet beregnet med den regionale grundvandsmodel viser et scenarie med en median våd klimamodel, mens oversvømmelseskortet beregnet med den lokale klimagrundvandsmodel viser et gennemsnit af 6 overvejende våde klimamodeller. Bilag 2d indeholder en teknisk beskrivelse af grundvandsmodellerne, deres begrænsninger og forudsætninger.

I forbindelse med udpegningen af risikoområder vurderes resultaterne i forhold til både våde, median og tørre klimascenarier samt eksisterende område med overfladevand og vådområder.

FIGUR 8 OVERSVØMMELSESKORT MED MIDDLE GRUNDVANDSSTAND I KOLDING KOMMUNE BEREGNET MED EN LOKAL OG EN REGIONAL GRUNDVANDSMODEL.

Modellerne viser som forventet, at områder med høj risiko ofte falder sammen med overfladevand og vådområder, og at områderne, der støder op til både overfladevand og vådområder, har højtstående terrænnært grundvand. Grundvandsstanden inden for områder med høj risiko stiger næsten overalt frem imod 2050, og flere steder udvides områder lidt arealmæssigt, når der ses bort fra de tørre klimascenarier. Eksempler på større sammenhængende områder med høj risiko for oversvømmelse er sammenstillet i tabel 5.

De arealanvendelser, der kan blive påvirket af en højtstående grundvandsstand i områder med høj risiko, er bl.a. bygninger/kældre, veje, jernbane, indvindingsboringer og landbrugsarealer.

OMRÅDE
KOLDING BY, KOLDING HAVN OG OMRÅDET SYD OG NORD FOR KOLDING Å
NORD FOR DONSSØERNE
KNUDSBØL/JORDRUPOMRÅDET
EGHOLTOMRÅDET
LUNDERSKOVOMRÅDET
VAMDRUP/ØDISOMRÅDET
CHRISTIANSFELDOMRÅDET
HEJLSOMRÅDET
MOSVIGOMRÅDET
SOLKÆR ENGE

TABEL 5 STØRRE SAMMENHÆNGENDE OMRÅDER MED HØJ RISIKO FOR OVERSVØMMELSE.

Det er dog vigtigt at være klar over, at modelberegninger altid er forbundet med en vis usikkerhed, og det er oversvømmelseskortene derfor også. Den regionale grundvandsmodel, der dækker hele Kolding Kommune, kan overvejende benyttes til at vurdere tendenser, mens den lokale klimagrundvandsmodel kan benyttes med lidt større sikkerhed. Den lokale klimagrundvandsmodel dækker dog ikke hele Kolding Kommune. Alle resultaterne skal ses som en screening, der kræver yderligere undersøgelser.

2.5 KENDTE OVERSVØMMELSESHÆNDELSER

Kolding kommune berøres primært af klimaændringer i form af hyppigere og voldsommere forekomst af ekstremvejr som fx skybrud, stormflod og storme. Dertil kommer varmere og tørre somre, der giver øget forekomst af naturbrande. I vinterhalvåret vil ekstremnedbør i form af sne give større risiko for tagsammenstyrtninger samt oversvømmelser i forbindelse med tøbrud.

Kolding kommune har oplevet flere skybrud, hvor et af de seneste i nyere tid var i 2007, hvor ældrecentret, Kongebrocenteret, i Christiansfeld blev oversvømmet. Dog har Kolding Kommune indtil videre været forskånet for ekstreme hændelser, som København oplevede i 2011.

Kolding kommune oplever forhøjet vandstand i Kolding Fjord 2-4 gange om året. Det er dog sjældent, at disse bliver over 1,30 m over dagligt vande. Det ses, at hyppigheden og den generelle vandstand er stigende, og der må forventes hyppigere og større stigninger i fremtiden. Kolding Brandvæsen assisterer årligt 3 – 6 hændelser forårsaget af oversvømmelser.

KENDTE OVERSVØMMELSEHÆNDELSER I KOLDING KOMMUNE

- Stormflodshændelse i 2010 – Havnevejen ved Hejlsminde var ved at skylle væk.
- Skybrudshændelse i 2007 – store nedbørmængder samt oversvømmelser fra Taps Å forårsagede oversvømmelser i Christiansfeldområdet (Kongebrocentret og Tyrstrup Kro).
- Skybrudshændelse i 2005 – Skybrud der var større end en 200 års hændelse. I løbet af de første 10 minutter kom der, hvad der svarer til en 50 til 100 års hændelse. Skybruddet forårsagede en del oversvømmelser i Kolding Kommune og bl.a. Skidenbækken i Sdr. Bjert gik over sine bredder. Almind var ligeledes ramt af et lokalt skybrud i 2005.
- Skybrudshændelser i 2003 – Kolding Kommune blev ramt af to skybrud i henholdsvis pinsen og Skt. Hans aften. Skybruddene nærmede sig henholdsvis en 20 års hændelse og en 50 års hændelse. Skybruddene var årsag til mange oversvømmede kældre og oversvømmelse ved Søndergade i Kolding.

ANDRE OMRÅDER DER HAR VÆRET OVERSVØMMET

- Viadukten ved Vester Ringgade og Bredgade
- Søndertorv ved Citybåden
- Plovfuren
- Grønninghoved Strand
- Ålegården (p-plads bag OK-klubben)
- Varegården ved Nytorv 11
- P-plads ved Ålegården (mod jernbanen og Warmingsgade)
- Ribergyb
- Viadukten ved Søndergade
- Toldbodgade
- Viadukten ved Bredgade
- Binderup Strand
- Kolding Havn
- Hejlsminde
- Lyshøj Allé
- Solgården og Holmsminde p-plads

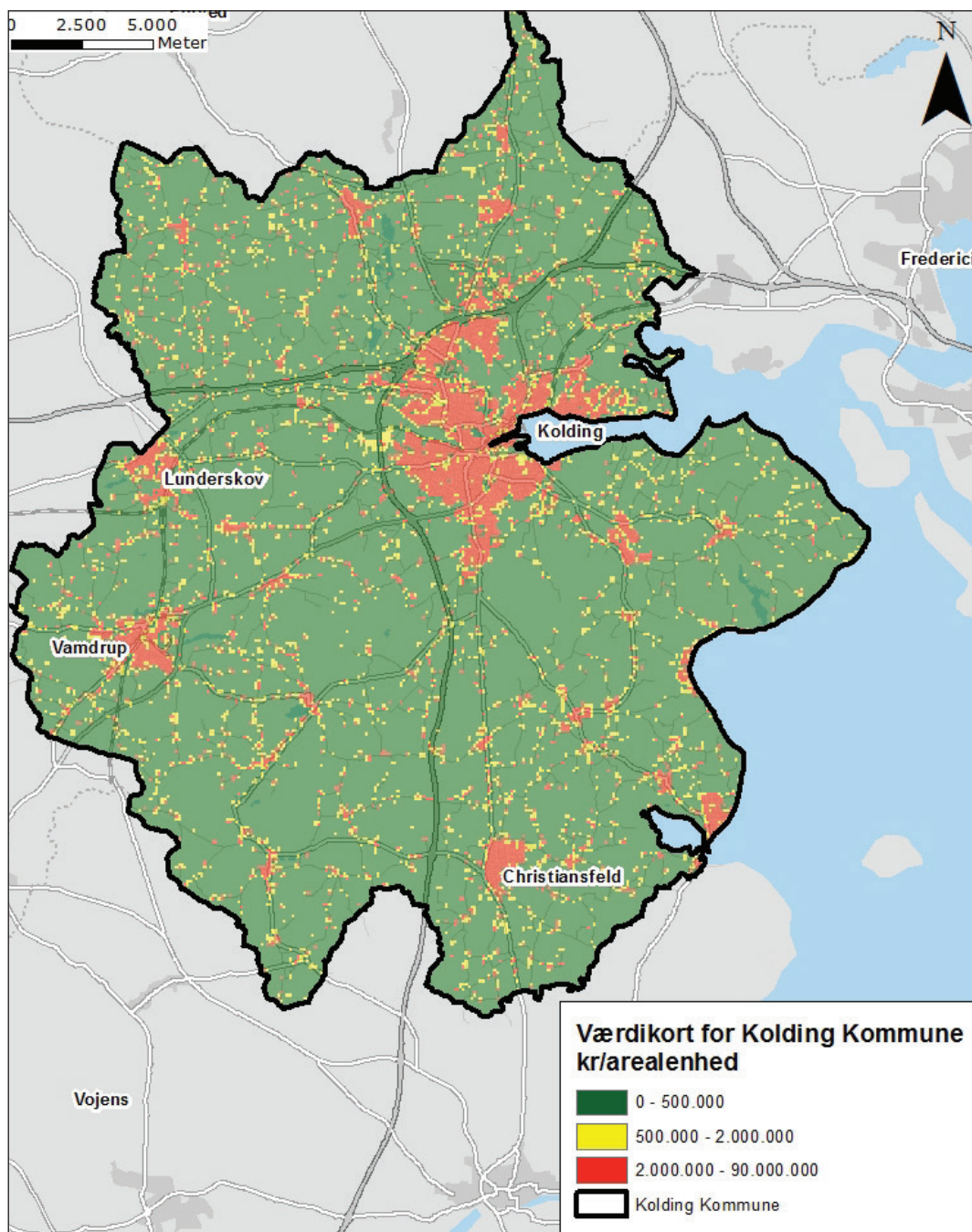
2.6 VÆRDIKORT OG HOTSPOTKORT

Kolding Kommune har valgt at benytte både et værdikort og et hotspotkort til at udpege de problematiske områder i forhold til oversvømmelser fra nedbør, spildevand, hav, vandløb og grundvand.

2.6.1 VÆRDIKORT

Kolding Kommunes værdikort er udført i 100 x 100 meter celler, så der sikres en vis anonymitet. Værdierne præsenteres med trafiklyskode (i tre intervaller), sådan at de største værdier præsenteres med farvekode rød og de laveste værdier med farvekode grøn.

Værdikortet tager udgangspunkt i skadesomkostninger pr. m² fra Region Midt's skabelon (Region Midt og COWI, 2013). Skadesomkostningerne inddeles i 5 forskellige grupper med en række anvendelser under hver. Grupperne består af: bebyggelse, anlæg, landbrug, kulturarv og natur. Bilag 4b viser skadesomkostninger fra de forskellige anvendelser, og værdikortet kan ses på figur 9.

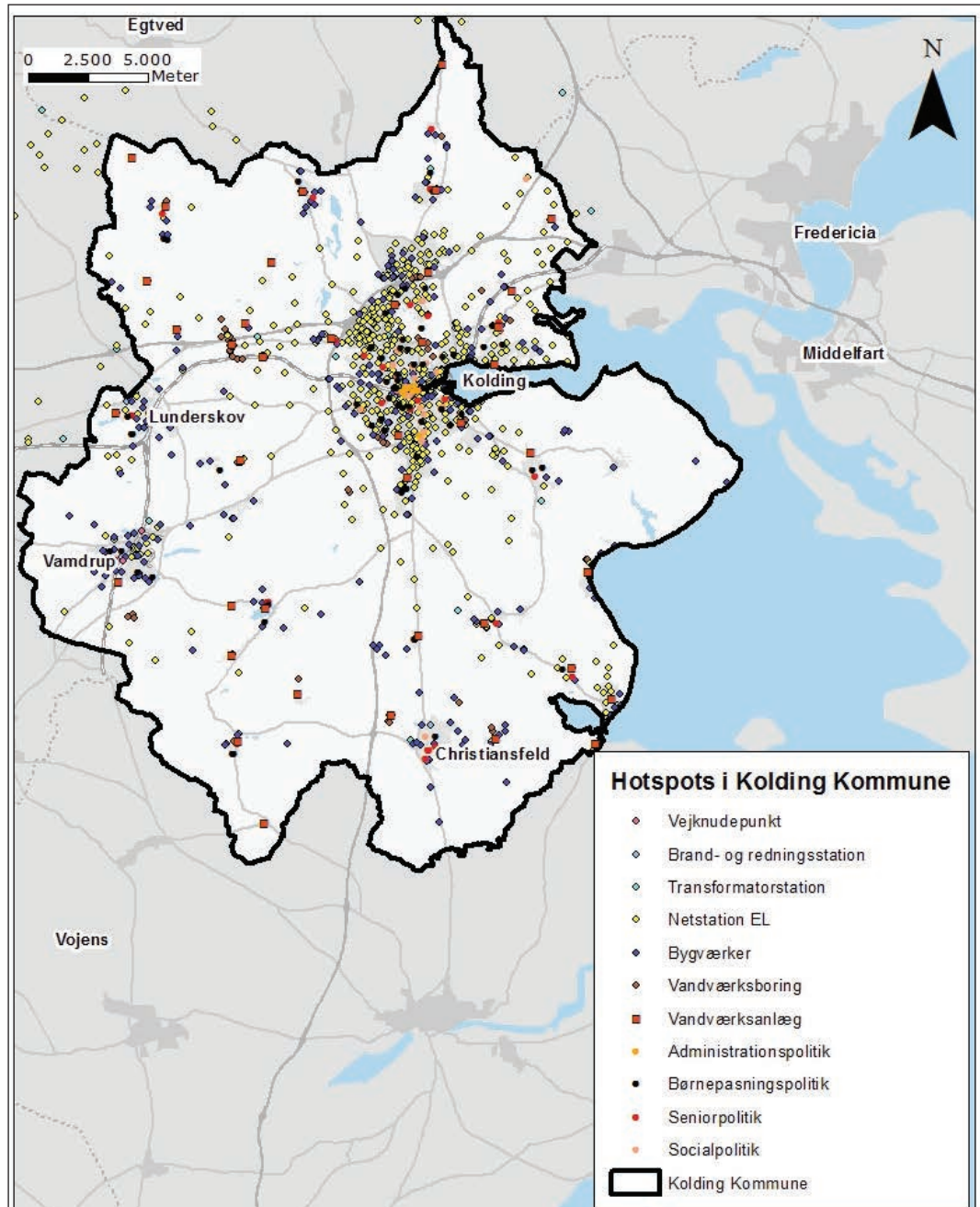
FIGUR 9 VÆRDIKORT FOR KOLDING KOMMUNE.

2.6.2 HOTSPOTKORT

Kolding Kommune har endvidere udvalgt forskellige anlæg, bygninger, veje og særligt værdifulde naturområder som hotspots, se tabel 6. De forskellige hotspots er ligeledes indplaceret i de 5 grupper i bilag 4b. De udpegede hotspots er sammen med risikokortene benyttet til at udpege oversvømmelsestruede områder, der skal undersøges nærmere. Det er dog i første handleplan besluttet at se bort fra "særlig værdifuld natur" og "internationale naturbeskyttelsesområder". Disse hotspots medtages i en senere handleplan.

Hotspots, der er lagt til grund for udpegningen af områder til nærmere undersøgelse ses på figur 10, mens de øvrige kan ses på bilag 5b.

FIGUR 10 HOTSPOTS I KOLDING KOMMUNE.

HOTSPOTS

VEJKNUDEPUNKTER OG JERNBANE

BRAND- OG REDNINGSTATIONER

TRANSFORMATORSTATIONER

NETSTATIONER

BYGVÆRKER FOR SPILDEVANDSLEDNINGER MV.

VANDVÆRKSBORINGER

VANDVÆRKSBYGNINGER

BYGNINGER TIL BØRNEPASNING

BYGNINGER TIL ÆLDREPLEJE

BYGNINGER TIL INSTITUTIONER

EF FUGLEBESKYTTELSESOMRÅDER

EF HABITATOMRÅDER

RAMSAROMRÅDER

SÆRLIG VÆRDIFULD NATUR

TABEL 6 HOTSPOTS.

2.7 RISIKOKORT

Risikokortet er en udpegning af de mest kritiske arealer ud fra en afvejning af sandsynligheden for oversvømmelse sat op imod de værdier, der kan gå tabt. Risikokortet er beregnet som følgende:

Risiko = sandsynlighed for oversvømmelse x skadesværdi

Risikoen er beregnet på 100 x 100 meter celler ligesom værdikortet. Kortet giver alene et overblik over de steder, hvor der er størst og mindst økonomisk risiko forbundet med ekstreme klimapåvirkninger. Der er således tale om et økonomisk risikokort.

Ændres der på den nuværende arealanvendelse eller foretages der indgreb, der vil mindske sandsynligheden for oversvømmelse, vil risikobilledet selvfølgelig påvirkes.

Der er udarbejdet risikokort for nedbør og spildevand, havvand, vandløb og grundvand, se en oversigt i tabel 7.

	5 ÅRS HÆNDELSE	10 ÅRS HÆNDELSE	20/25 ÅRS HÆNDELSE	50 ÅRS HÆNDELSE	100 ÅRS HÆNDELSE	ANDET
NEDBØR OG SPILDEVAND	X	X	X	X	X	
HAVVAND			X	X	X	
VANDLØB	X	X	X	X	X	
GRUNDEVAND						X

TABEL 7 RISIKOKORT FOR NEDBØR/SPILDEVAND, HAVVAND, VANDLØB OG GRUNDEVAND FOR FORSKELLIGE HÆNDELSER.

Ændringer i grundvandsstanden sker ikke som en pludselig hændelse - men gradvist.

Sandsynlighederne for de forskellige oversvømmelseshændelser kan ses i tabel 8. Sandsynligheden for en 5 års nedbørshændelse er 20 %. Tilsvarende er en 5 års hændelse for stormflod på 20 %.

At de beregnede grundvandsstigninger frem til 2050 indtræffer, antages at ske med 100 % sandsynlighed.

HÆNDELSE	SANDSYNLIGHED I %
5 ÅRS	20
10 ÅRS	10
20 ÅRS	5
50 ÅRS	2
100 ÅRS	1
GRUNDEVAND	100

TABEL 8 SANDSYNLIGHEDER FOR FORSKELLIGE OVERSVØMMELSESHÆNDELSER.

Værdierne på risikokortene præsenteres med trafiklyskode (i tre intervaller), sådan at den største risiko præsenteres med farvekoden rød og de laveste risici med farvekoden grøn. Farvekoden grøn er yderligere inddelt i tre nuancer, så variationerne ved lave sandsynligheder for oversvømmelseshændelser ligeledes kan ses på risikokortene, se tabel 9.

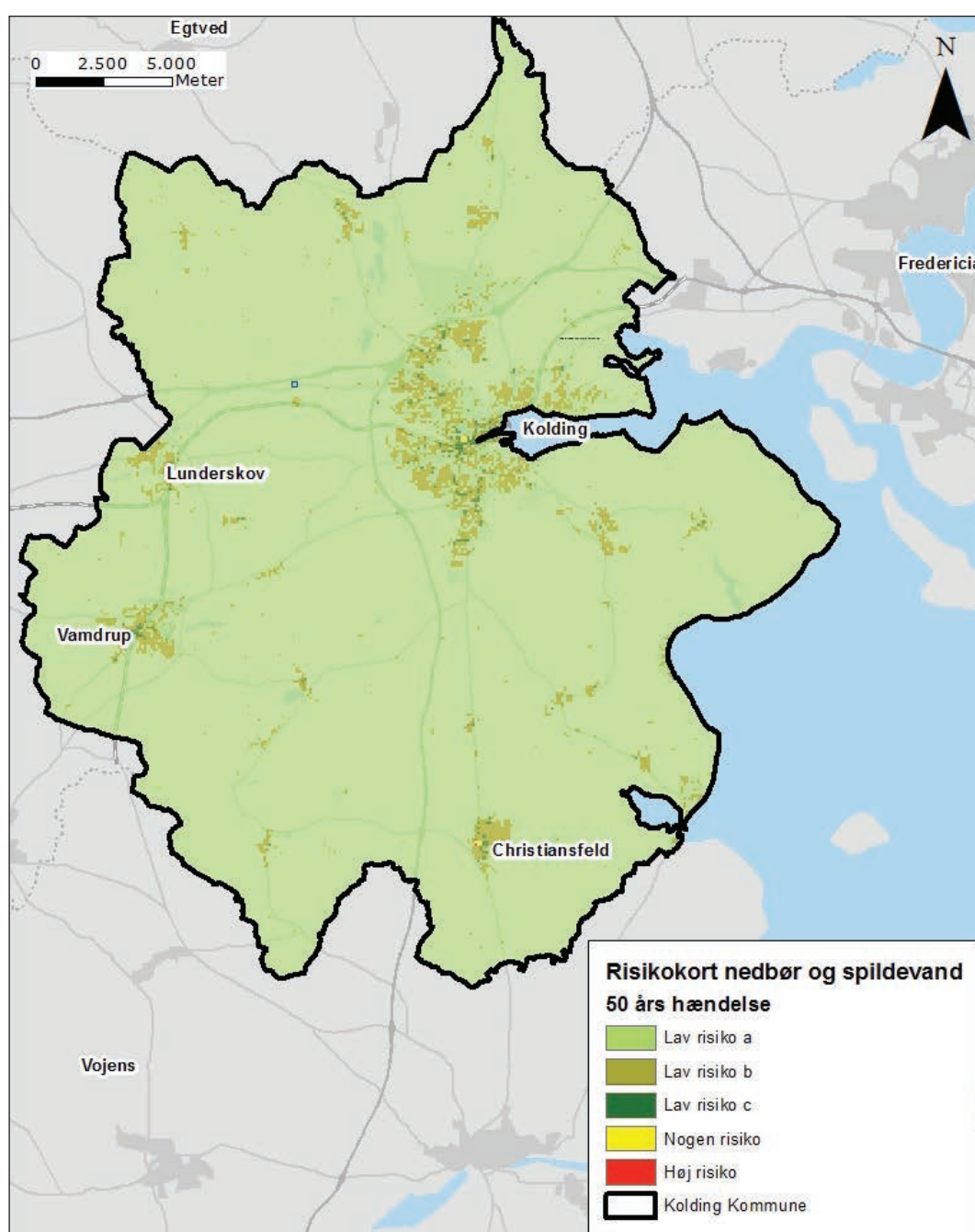
RISIKOINTERVAL	(KR./AREALENHED)
LAV RISIKO A	0 TIL 50.000
LAV RISIKO B	50.000 TIL 200.000
LAV RISIKO C	200.000 TIL 500.000
NOGEN RISIKO	500.000 TIL 1.500.000
HØJ RISIKO	>1.500.000

TABEL 9 RISIKOINTERVALLER.

2.7.1 RISIKOKORT FOR NEDBØR OG SPILDEVAND

Figur 11 viser risikokortet for nedbør og spildevand. Det er valgt at vise risikokortet ved en 50 års hændelse. Der er fremstillet tilsvarende kort for 5, 10, 20 og 100 års hændelser, se bilag 6a.

Områder med høj risiko ses overvejende i de større byer, hvor der vil være store skadesomkostninger forbundet med en oversvømmelse - i dette tilfælde en 50 års hændelse.

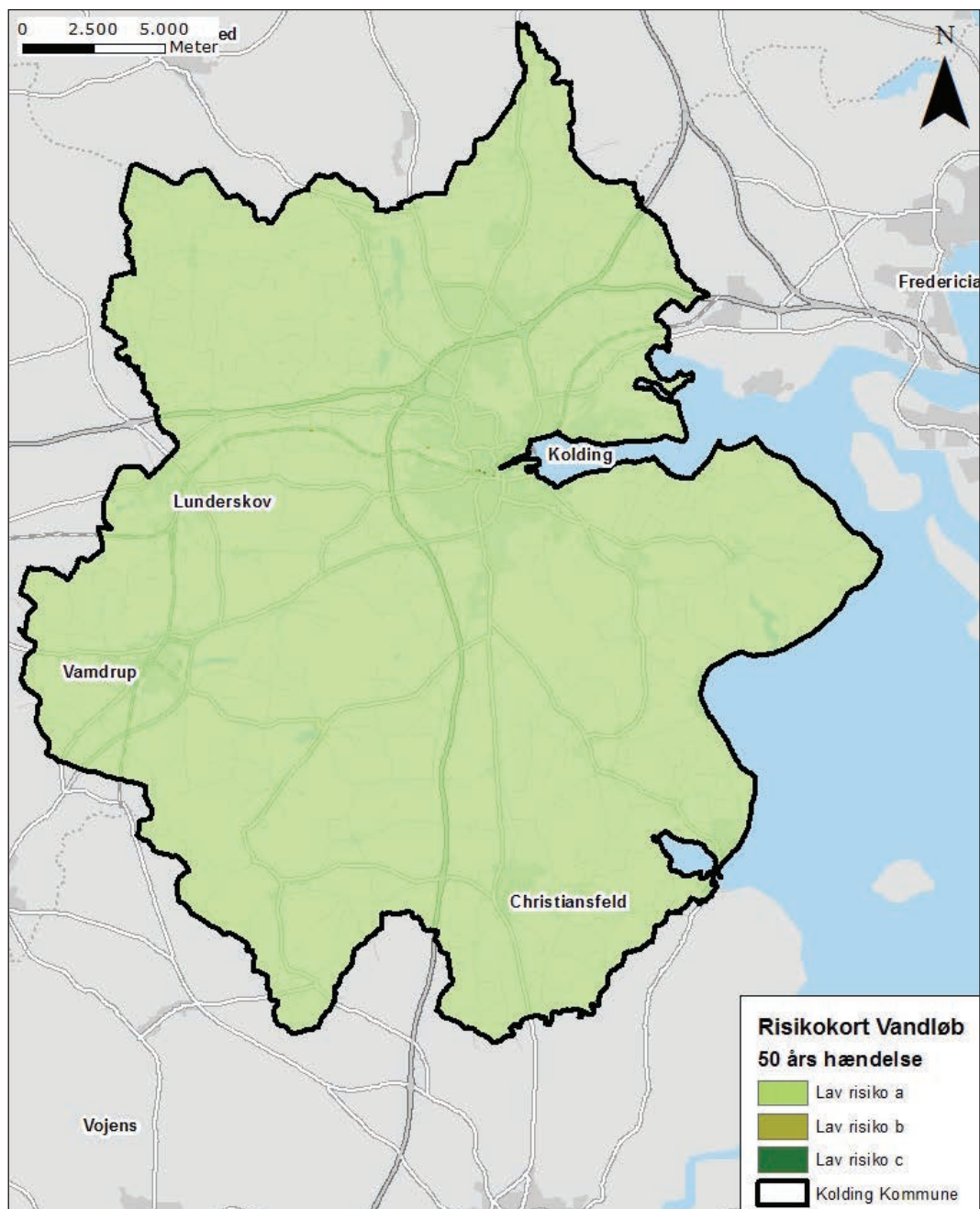

FIGUR 11 RISIKOKORT FOR NEDBØR OG SPILDEVAND.

2.7.2 RISIKOKORT FOR VANDLØB

Figur 12 viser risikokortet for vandløb. Det er valgt at vise risikokortet ved en 50 års hændelse. Der er fremstillet tilsvarende kort for 5, 10, 25 og 100 års hændelser, se bilag 6b.

Der er ingen områder med høj risiko i forhold til oversvømmelser fra vandløb ved en 50 års hændelse. Alle oversvømmelser ved en 50 års hændelse har lav risiko. De største værdier findes langs Kolding Å - gennem Kolding by.

FIGUR 12 RISIKOKORT FOR VANDLØB.

2.7.3 RISIKOKORT FOR HAV

Figur 13 viser risikokortet for hav. Det er valgt at vise risikokortet ved en 50 års hændelse. Der er fremstillet tilsvarende kort for 20 og 100 års hændelser, se bilag 6c. Risikoområderne er alle lavrisikoområder. Områder med størst risiko (lav risiko b og c) ligger langs Kolding Å, ved Binde-rup strand og ved Hejlsminde.

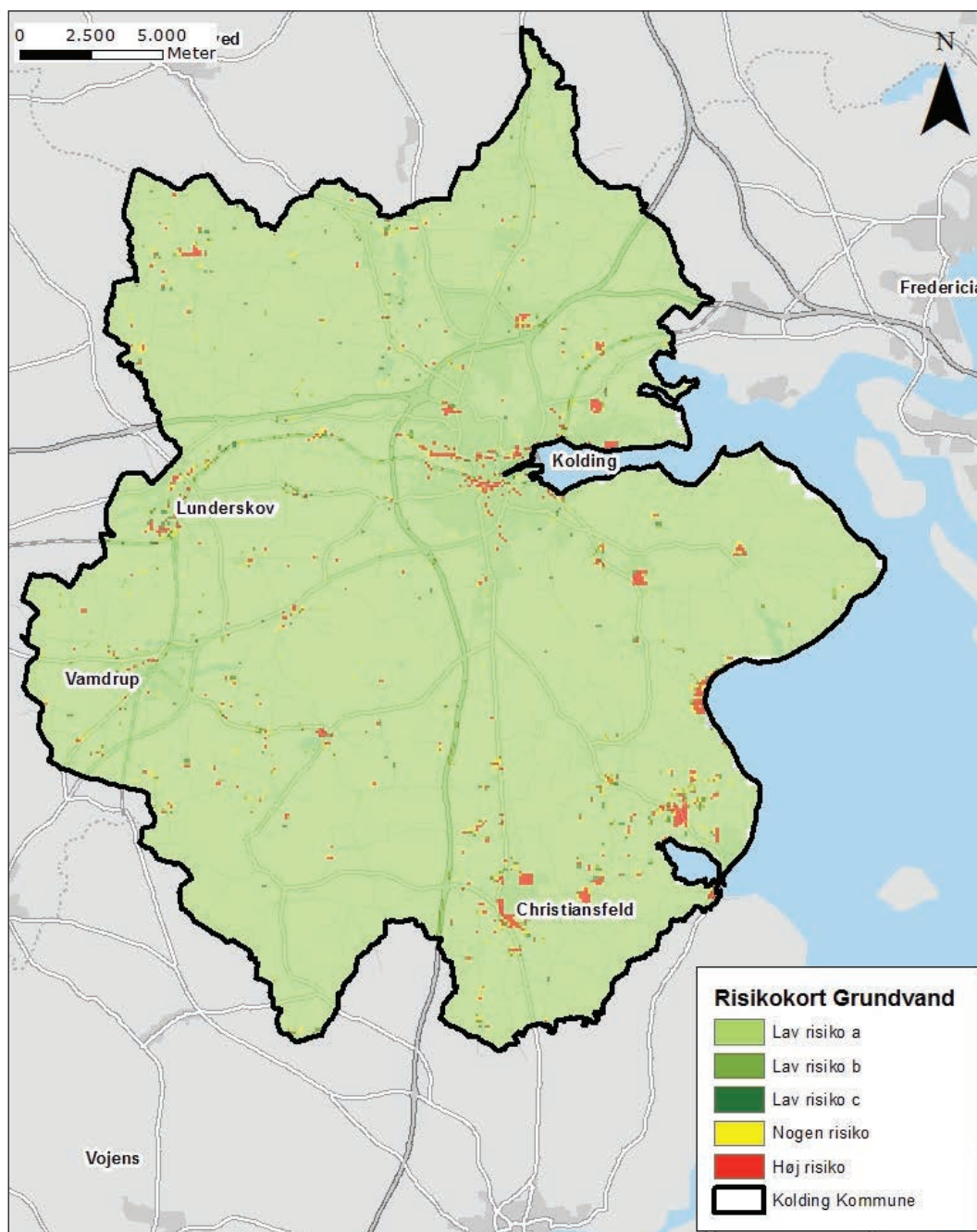

FIGUR 13 RISIKOKORT FOR HAV.

2.7.4 RISIKOKORT FOR GRUNDEVAND

Figur 14 viser risikokortet i forhold til stigende terrænnært grundvand. Da stigende grundvand ikke kan kobles direkte til en nedbørshændelse, er der ikke fremstillet risikokort for forskellige hændelser som ved nedbør og spildevand, hav og vandløb.

Risikokortet er sammensat af risikokort fra to grundvandsmodeller. Områder med høj risiko ses med rød signatur på figur 14. Den største risiko ses overvejende ved de større byer, hvor der vil være store skadesomkostninger forbundet med en stigende grundvandsstand.

FIGUR 14 RISIKOKORT FOR GRUNDEVAND.

4. Handleplan for klimatilpasning

4.1 RESUME

Der er 25 mindre områder med prioritet 1 fordelt på 5 steder i Kolding Kommune, hvor klimatilpasningstiltag og anslået økonomi i nogle tilfælde er belyst. Hvis der skal arbejdes videre med et eller flere af de 5 områder, vil det kræve en mere tilbundsående analyse. Ud over de prioriterede områder er der en række tiltag som umiddelbart kan implementeres i Kommunens fremtidige planlægning, administration og information.

4.2 HANDLEPLAN

Klimatilpasning er en dynamisk proces, hvor vi hele tiden får mere viden og bedre modeller til at forudsige oversvømmelser. Det betyder, at indsatser og fokusområder vil blive justeret løbende sandsynligvis hvert 4. år i forbindelse med revision af kommuneplanen.

Før en indsats igangsættes, er det vigtigt at have et overblik over samtlige oversvømmelses-truede områder i kommunen. På den måde kan en rækkefølge for indsatser bedre vurderes, og det kan fx planlægges ikke at byudvikle i områder, der er truet af oversvømmelse. Det er endvidere vigtigt at få vurderet, hvad en oversvømmelse koster. Derefter kan det vurderes, om ødelæggelserne overstiger omkostningerne ved at forebygge. Det er ligeledes vigtigt at lægge sig fast på et serviceniveau, og dermed hvor tit en oversvømmelse kan accepteres.

4.2.1 OMRÅDER MED RISIKO FOR OVERSVØMMELSER I KOLDING KOMMUNE

Der er registreret 172 områder i Kolding Kommune, hvor der er risiko for større eller mindre oversvømmelser fra nedbør, spildevand, hav, vandløb eller grundvand. Områderne er udpeget på baggrund af hotspotkortet, risikokortene, oversvømmelseskortene, værdikortene og kendte hændelser. Udpegningerne på baggrund af risikokortene (5 års hændelser) er overvejende sket i områder med høj risiko, mens enkelte udpegninger er sket på baggrund af oversvømmelsens omfang - uafhængig af risiko.

Udpegningen af risikoområder i forhold til oversvømmelser fra vandløb er suppleret med statens oversvømmelseskort for 1 meter vandstandsstigning.

Der er ikke beregnet 5 års hændelser for oversvømmelser fra hav. Udpegning af risikoområder er derfor sket ved hjælp af værdikortet og oversvømmelsernes udbredelse ved 20, 50 og 100 års hændelser.

Der er ikke beregnet 5 års hændelser for oversvømmelser forårsaget af grundvand. Udpegningen af risikoområder er derfor sket ved at se på sammenhængende områder, hvor grundvand står mindre end 0,5 meter under terræn.

4.2.2 KRITERIER FOR UDVÆLGELSE AF OMRÅDER TIL NÆRMERE UNDERSØGELSE

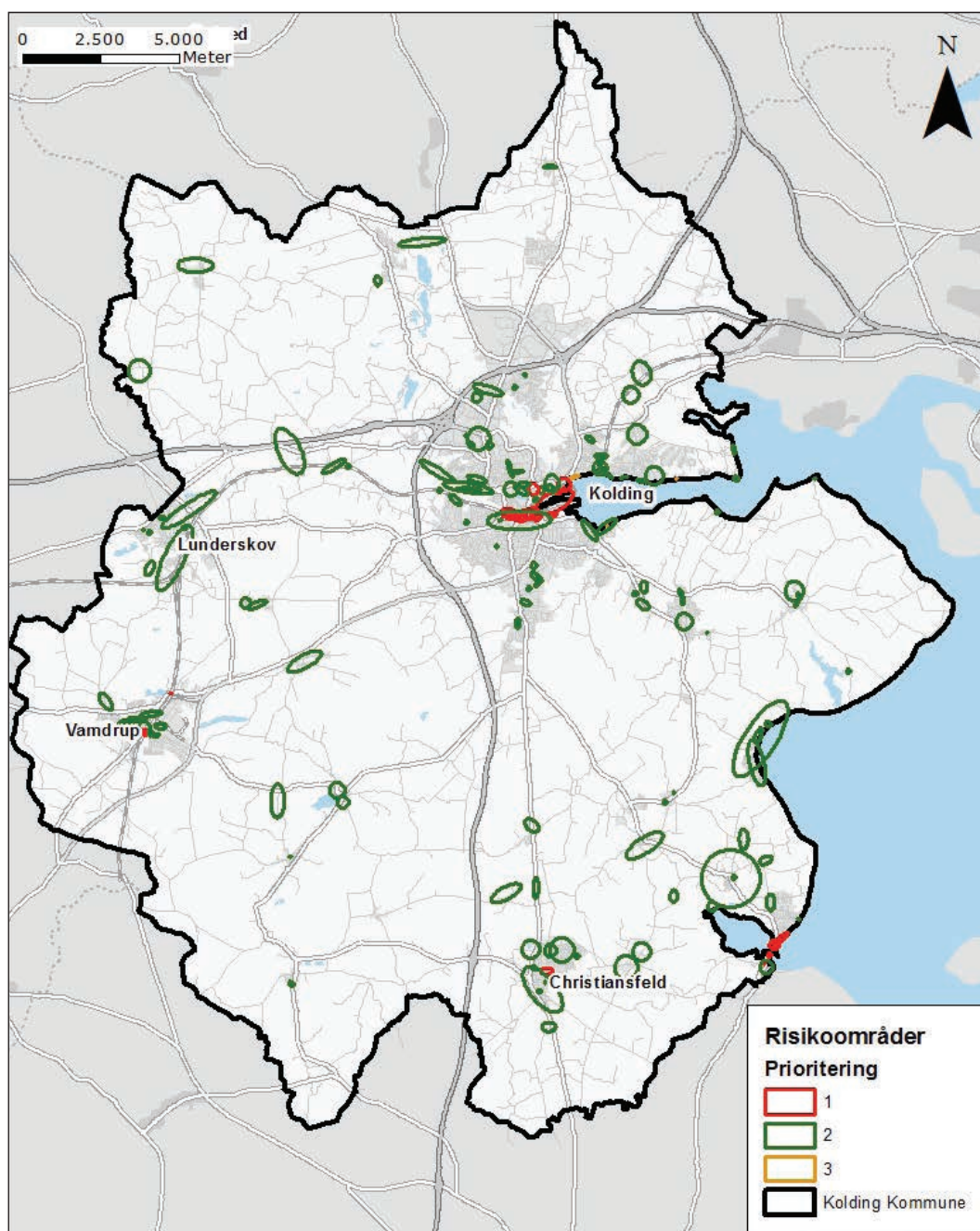
De 172 områder er efterfølgende prioriteret med en prioritet 1 til 3. At et område har prioritet 1 betyder, at området er udvalgt til nærmere undersøgelse i forbindelse med Kolding Kommunes første handleplan. Prioritet 2 betyder, at området vurderes i forbindelse med en senere handleplan, og prioritet 3 betyder, at der ikke foretages yderligere undersøgelser. Der er 25 områder, der har fået prioritet 1, og der er 129 områder, der har fået prioritet 2. Endelig er der 18 områder, der har fået prioritet 3. Områderne kan ses på figur 15 og på bilag 7. Områder med prioritet 1 er udvalgt efter følgende kriterier:

- Kendte hændelser
- Høj risiko ved 5 års hændelser (høj skadesomkostning x høj sandsynlighed for oversvømmelse)
- Langsigtet planlægning
- Kritiske hotspots

Der er flere områder fra prioritet 2, der falder ind under overstående kriterier, men som af forskellige årsager ikke er indplaceret i prioritet 1.

Der fokuseres på oversvømmelser forårsaget af nedbør, spildevand, hav og i mindre grad vandløb i Kolding Kommunes første handleplan. Stigende grundvandsstand er en langsom fremadskridende proces. Det er derfor besluttet, at disse områder medtages i en senere handleplan, så der i første omgang fokuseres på mere akutte problemstillinger.

De prioriterede områder ligger i Kolding midtby, Kolding havn, i Hejlsminde, i Christiansfeld og i Vamdrup.

FIGUR 15 PRIORITERING AF RISIKOOMRÅDER TIL NÆRMERE UNDERSØGELSE. PRIORITERING 1 UNDERSØGES I DENNE HANDLEPLAN OG PRIORITERING 2 UNDERSØGES I EN SENERE HANDLEPLAN. PRIORITET 3 UNDERSØGES IKKE NÆRMERE.

4.2.3 OMRÅDER LANGS KOLDING Å

Årsag til udpegning og problemstilling

Områderne med prioritet 1 langs Kolding Å udgøres af 14 større og mindre områder, der er udpeget pga. oversvømmelser fra hav, nedbør, spildevand og vandløb, se figur 16. Området med prioritet 2 langs Kolding Å bliver påvirket af stigende grundvand, og er derfor ikke prioriteret i denne handleplan.

Flere af de prioriterede områder langs Kolding Å har tidligere været oversvømmet ved høj vandstand i Kolding Fjord og Kolding Å. Problemstillingen ses overvejende i forbindelse med pålandsvind i kombination med megen nedbør. Kolding midtby rummer generelt store værdier. De kendte hændelser har været medvirkende til en stor del af udpegningerne i dette område. Områderne rummer endvidere de lokalplanlagte bolig- og erhvervsområder, Holmstaden og Kolding Åpark, der begge fremadrettet kommer til at rumme store værdier. Inden for de udpegede områder er der endvidere flere vigtige hotspots, som bl.a. brand- og redningsstation, ældrepleje og flere vejknodepunkter.

Områderne, der er påvirket af nedbør og spildevand, er alle påvirket i større eller mindre grad ved en 5 års hændelse. Flere af de påvirkede områder udvides betydeligt ved en 50 års hændelse. Områderne, der er påvirket af hav, forekommer ved en 20 års hændelse og udvides lidt ved en 100 års hændelse, mens de mindre områder, der er påvirket af vandløb, allerede forekommer ved en 5 års hændelse.

Risikoområdet ved Kolding Åpark er endnu ikke fuldt udbygget. En del af området påvirkes af forhøjet havvandsstand helt op til Skamlingsvejen allerede ved en 20 års hændelse.

Forslag til løsning af oversvømmelsesproblematikken

For at reducere oversvømmelsesrisikoen med spildevand i områderne langs Kolding Å, er det nødvendigt at foretage forskellige tiltag, så risikoen minimeres. Der er generelt ikke mulighed for at nedsive regnvand i større mængder i Kolding midtby pga. højtstående grundvand og uegnede jordbundsforhold mange steder – specielt ikke i skybrudssituationer. Det er dog væsentligt at have fokus på muligheden for at nedsive mindre mængder regnvand spredt i området. Men i en skybrudssituation har nedsivning en tvivlsom effekt, hvorfor der bør sikres overløbsmuligheder.

For at reducere oversvømmelsesrisikoen langs Kolding Å skal der bringes flere løsninger i spil.

Ved normal vandstand i Kolding Å kan store mængder regnvand fra skybrudssituationer ledes direkte dertil, så kloakkerne i området ikke overbelastes.

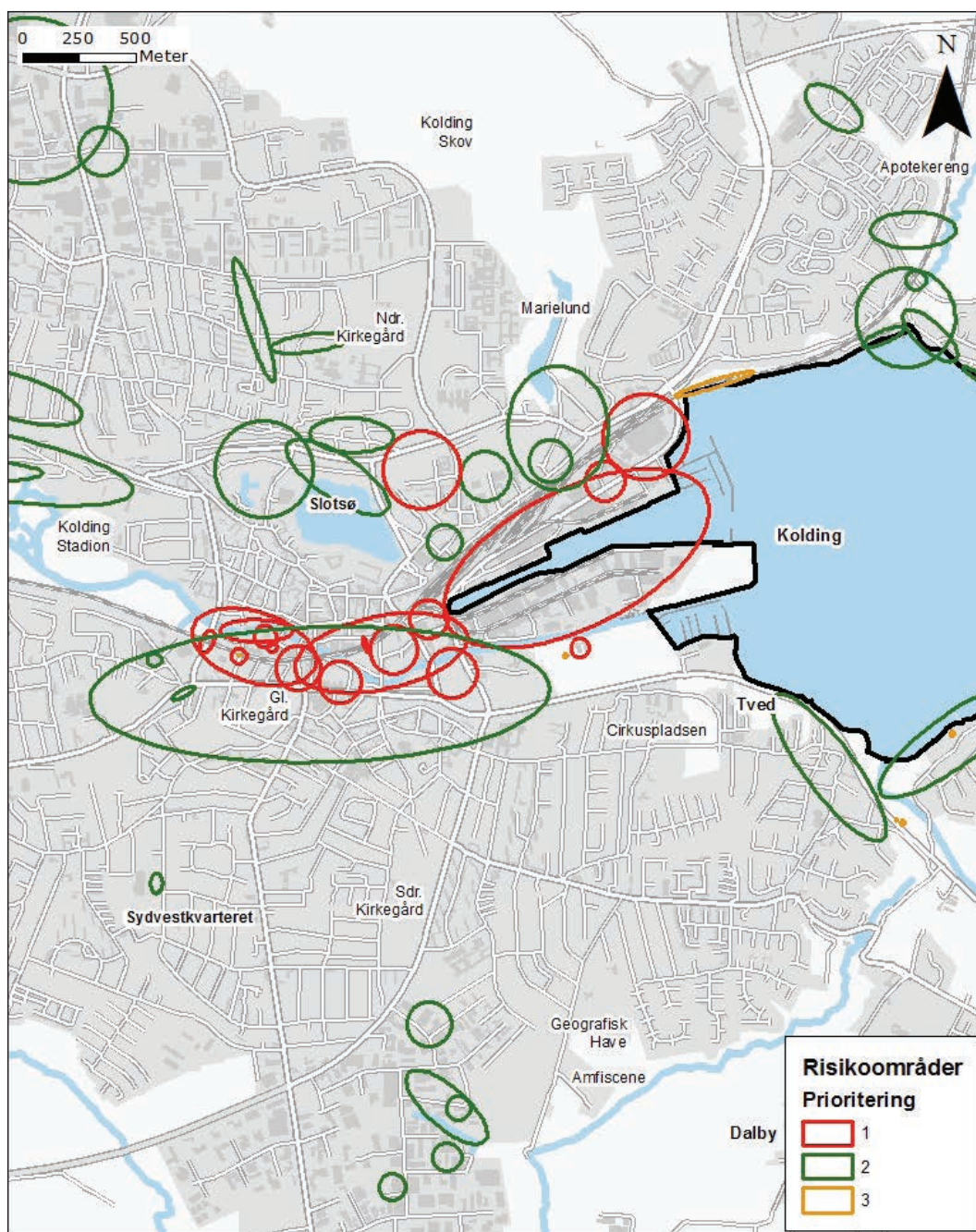
Står vandstanden i Kolding Å derimod højt, er der brug for forsinkelse af regnvandet både i nærområdet og ude i oplandet, så kloakkerne i området langs Kolding Å ikke overbelastes. Det betyder, at der flere steder i Kolding by skal etableres mulighed for at forsinke regnvandet. Vandet kan dermed tilbageholdes indtil vandstanden i åen er faldet, og åen igen har kapacitet til at modtage regnvand. Forsinkelsesbassinerne kunne fx have udformning af mindre regnvandssøer eller lign. Åvandet fra oplandet skal samtidig forsinkes fx via aflastningsarealer. Aflastningsarealer kunne være i form af vådområder eller andre arealer, hvor der ligger en aftale om periodiske oversvømmelser. Som supplement kan der separeres mere regnvand fra længere oppe i afløbssystemerne. Her kan tag- og overfladevand nedsives lokalt.

Forsinkelsesbassiner og aflastningsarealer kan evt. etableres, så de giver by og land en rekreativ værdi og gør områderne mere attraktive at opholde sig i. Der er ikke på nuværende tidspunkt udpeget områder til forsinkelse af regnvandet.

I den østlige del af området ved Kolding Åpark er der et § 3 område, som i perioder mangler vand. Det kunne være en mulighed at lede regnvand til dette område fra området syd for Kolding Åpark.

Et rådgivende firma har arbejdet med det lokalplanlagte område Holmstaden, og er i den forbindelse kommet med forslag til klimatilpasning af dette område.

Holmstaden er tænkt som en moderne fortolkning af en middelalderby med små torve og stier. Placeringen i midtbyen er meget sårbar overfor skybrud og højvande. Ved anlæg af render og bassiner med tilløb til Kolding Å, skal der indtænkes særlige løsninger, for eksempel med riste, der ikke forringer adgangen til bebyggelsen. De nye anlæg kan skabe variationer og oplevelser, der tilfører bymiljøet væsentlige kvaliteter.

FIGUR 16 PRIORITERING AF POTENTIELLE RISIKOOMRÅDER TIL NÆRMERE UNDERSØGELSE I KOLDING. DE PRIORITEREDE OMRÅDER ER MARKERET MED RØDT.

Der planlægges endvidere for en højt beliggende indkørsel til p-kælderen, som skal kunne klare en stormflod på op til 4 meter over normal vandstand.

Økonomiske udgifter til projekterne

Projekterne skal belyses nærmere – herunder de økonomiske omkostninger, så det kan vurderes, om de beskrevne løsninger er rentable i forhold til skadesomkostningerne.

Der skal afsættes økonomi til en detaljeret undersøgelse af projektet, hvis det ønskes realiseret.

4.2.4 KOLDING HAVN

Årsag til udpegning og problemstilling

Der er udpeget tre områder med prioritet 1 ved Kolding havn pga. oversvømmelsesrisiko fra hav, nedbør og spildevand, se figur 16. I områdets sydvestlige del ligger Koldings brand- og redningsstation, der er en hotspot i forhold til prioriteringen. Oversvømmelse af området er allerede en kendt hændelse i dag.

De øvrige omkringliggende risikoområder har fået en prioritet 2, da de ikke ligger lige så udsat for oversvømmelse fra havet.

Oversvømmelse fra havet sker ved en 20 års hændelse, mens store dele af havneområdet allerede er oversvømmet af nedbør og spildevand ved en 5 års hændelse.

Oversvømmelse af havneområdet i forbindelse med stormflodssituationer håndteres i dag ved afværgeforanstaltninger.

Forslag til løsning af oversvømmelsesproblematikken

For at reducere oversvømmelsesrisikoen af Kolding by og Kolding havn i forbindelse med stormflod, kan der fx. etableres en dæmning rundt langs havnen (kajkanten) og de omkringliggende områder med en sluse ved udmundingen af Kolding Å. Under normale vandstandsforhold er slusen åben, så passage er mulig for vandtrafik og fisk. I forbindelse med stormflodssituationer lukkes slusen og dermed forhindres vandet i Kolding Fjord i at løbe ind i Kolding Å. Når sluseporten er lukket, er det nødvendigt at pumpe vand fra Kolding Å forbi slusen og ud i fjorden, så åen ikke løber over sine bredder i Kolding midtby. Det store projekt vil være en fremtidssikring af både by og havneområde.

I forhold til oversvømmelse af havnematriklen med nedbør og spildevand skal problematikken undersøges nærmere, da området har sit eget kloaksystem og årsagen til oversvømmelsesproblematikken ikke kendes.

Økonomiske udgifter til projekterne

Det store projekt med dæmning og sluse mv. skal belyses nærmere – herunder de økonomiske omkostninger, så det kan vurderes, om den beskrevne løsning er rentabel i forhold til skadesomkostningerne. Tilsvarende skal det belyses, om den beskrevne løsning er rentabel i forhold til økonomien på de andre projekter langs Kolding Å, som sluseprojektet kan erstatte.

Der skal afsættes økonomi til en detaljeret undersøgelse af sluseprojektet, hvis det ønskes realiseret.

Der er igangsat et tilsvarende projekt i Århus, hvor omkostningerne til selve sluseløsningen er estimeret til ca. 44 mio. kr.

4.2.5 OMRÅDET SYD FOR KOLDING SYGGEHUS OG LEGEPARKEN

Årsag til udpegning og problemstilling

Området er udpeget pga. risikoen for oversvømmelse ved nedbør og spildevand, se figur 16. Oversvømmelserne ses allerede ved en 5 års hændelse og bliver meget omfattende ved en 20 års hændelse.

I ekstreme regnvejrssituationer er vandløbssystemerne i Legeparken overbelastet af tilstrømmende overfladevand. En stor del af vandet kommer fra et regnvandsbassin ved sygehuset, idet afstrømningen fra bassinet løber under Skovvangen og Nordre Ringvej og ned i den lavtliggende Legepark. Det har konsekvenser for de omkringliggende huse, der tilsvarende ligger lavt, og derfor får oversvømmede kældre m.v.

Legeparken modtager ligeledes vand fra Marielundsøen. Vandmængden reguleres i en gammel reguleringsbrønd, der ligger midt i Nordre Ringvej. Der er i dag ikke de store reguleringsmuligheder.

Forslag til løsning af oversvømmelsesproblematikken

Problemet kan til dels afhjælpes ved at omdirigere vandet fra regnvandsbassinet, således at det ledes ud i havnebassinet via den såkaldte Marielundledning, som er et rørlagt vandløb, fra Marielundsøen frem til Kolding Fjord. Dette tiltag vil kræve en investering i et nyt bygværk på Marielundledningen (ved Skovvangen), hvor ledningen fra regnvandsbassinet krydser denne ledning. Ved hjælp af nogle skot eller spjæld vil det være muligt at styre vandet i de kritiske situationer fra bygværket. Modelberegninger viser, at der er plads i Marielundledningen til også at føre en stor del af dette vand.

Vandet, som Legeparken modtager fra Marielundsøen via omtalte reguleringsbrønd, bør forbedres i et nyt bygværk med forbedrede reguleringsmuligheder, således at der skabes bedre mulighed for at regulere vandtilførslen fra Marielundsøen.

Alternativt kan dele af det grønne areal i den østlige del af Byparken fungere som et reservoir, der kan aflaste regnvandssystemet ved skybrudshændelser.

Økonomiske udgifter til projekterne

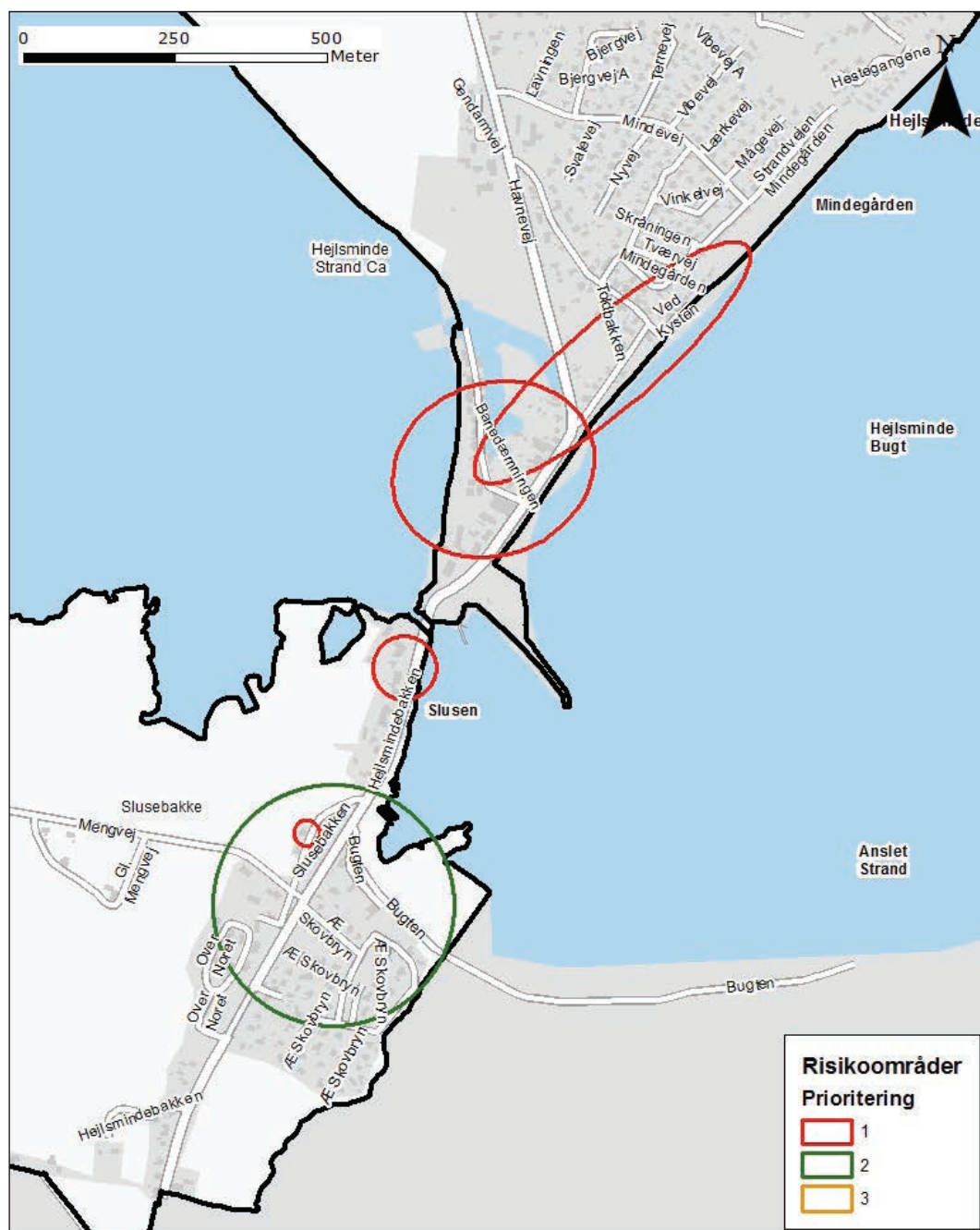
Investeringen skønnes samlet til ca. 3 mio. kr.

4.2.6 OMRÅDET VED HEJLSMINDE

Årsag til udpegning og problemstilling

Der er udpeget fire områder med prioritet 1 ved Hejlsminde pga. oversvømmelsesrisiko fra havet, se figur 17. Området langs kysten, der oversvømmes ved stormflod (20 års hændelse), er dog større end de 4 udpegede områder, som kun udgør områder med høj skadesværdi.

De øvrige områder er udpeget som prioritet 2 fordi problematikken her er stigende grundvand.

FIGUR 17 PRIORITERING AF POTENTIELLE RISIKOOMRÅDER TIL NÆRMERE UNDERSØGELSE I HEJLSMINDE. DE PRIORITEREDE OMRÅDER ER MARKERET MED RØDT.

Oversvømmelse af Havnevejen langs Hejlsminde bugt er et kendt problem, og vejen har senest været undermineret i forbindelse med en stormflod i 2010. Sikres kyststrækningen ikke mod højvande og bølgepåvirkninger fra havet, kan der være fare for, at vejen tager skade.

Forslag til løsning af oversvømmelsesproblematikken

For at sikre Havnevejen mod underminering vil det dels kræve at kyststrækningen sikres mod stormflod. En måde at sikre selve vejen på, er at etablere en skræntfodssikring med store sten.

Økonomiske udgifter til projekterne

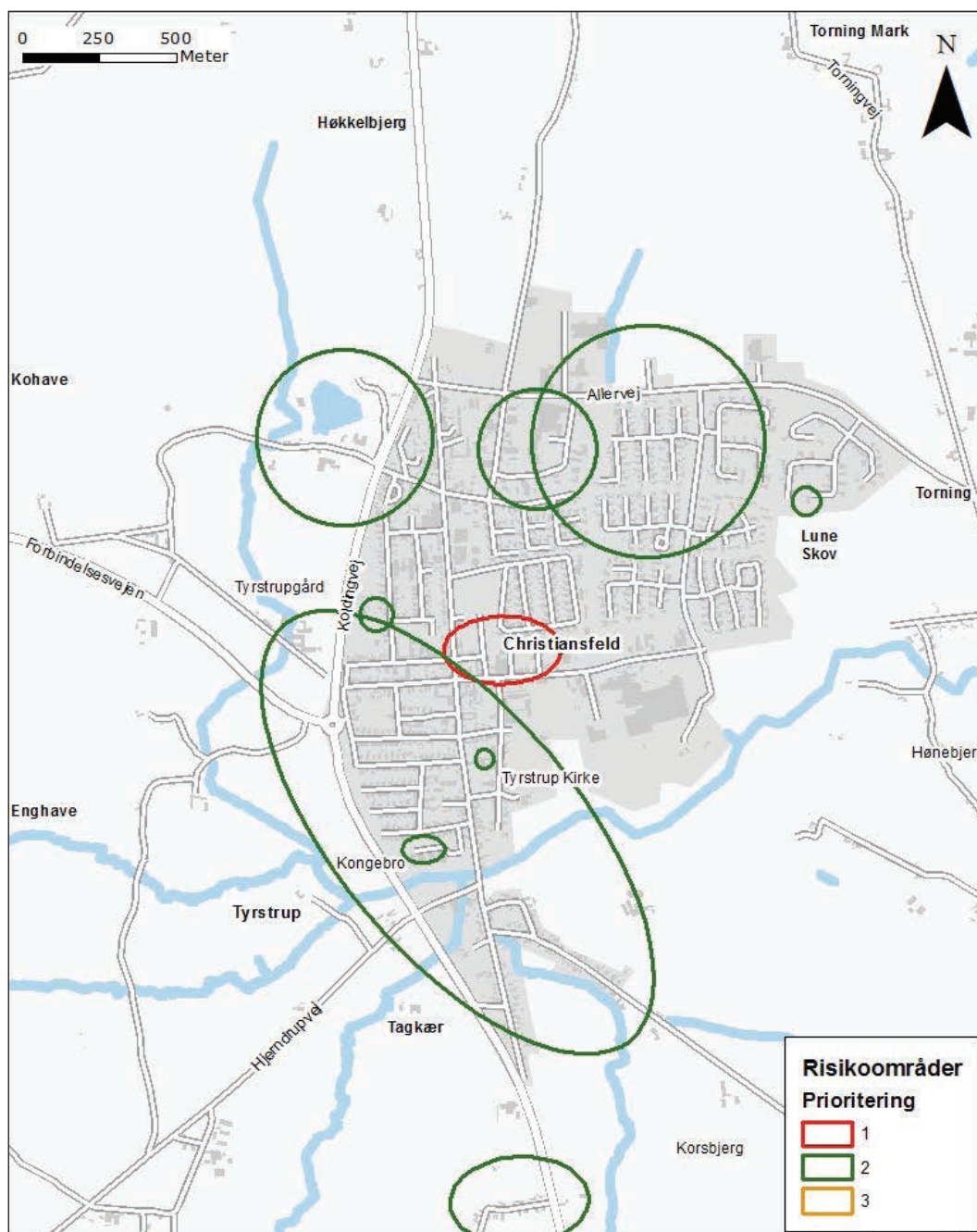
Udgifter til en skræntfodssikring af strækningen er anslået til 800.000 kr., mens et overslag på reetablering af vejen (afhængig af hvor lang en strækning der ødelægges) ligger på 500.000 til 4 mio. kr.

4.2.7 CHRISTIANSFELD BY

Årsag til udpeging og problemstilling

Der er udpeget et område med prioritet 1 i Christiansfeld by, se figur 18. Området er udpeget på grund af risiko for oversvømmelse fra nedbør og spildevand. Oversvømmelsen kan registreres ved en 5 års hændelse og bliver meget markant ved en 50 års hændelse. Området har kulturhistorisk værdi og høj risiko (jf. risikokortet). Mange af de kulturhistoriske bygninger i bymidten har endvidere kældre. De øvrige udpegede områder i Christiansfeld har fået prioritet 2, da ingen af disse har kulturhistorisk værdi. Disse områder er udpeget i forhold til risiko for oversvømmelse fra nedbør og spildevand og grundvand.

En mulig oversvømmelse af området, som det fremgår af risikokortet, er ikke en hændelse, der er kendt på forhånd.

FIGUR 18 PRIORITERING AF POTENTIelt RISIKOOMRÅDE TIL NÆRMERE UNDERSØGELSE I CHRISTIANSFELD. DET PRIORITEREDE OMRÅDE ER MARKERET MED RØDT.

Forslag til løsning af oversvømmelsesproblematikken

Kolding Spildevand er i gang med en saneringsplan for kloaksystemet i Christiansfeld by, og problemet kan evt. afhjælpes ved separering eller en semiseparering af kloaksystemerne. Da der ikke er tale om en kendt hændelse, skal problematikken vurderes nærmere.

Hvis spildevandet er separeret, kan regnvandet i ekstremesituationer ledes til andre områder af byen, fx en nærliggende sportsplads eller p-plads, som ikke vil tage skade af en kortvarig oversvømmelse. Ved at bortlede regnvandet til andre områder af byen enten på overfladen (fx vha. render i vejen) eller via rør, kan man lave et styret forløb af oversvømmelsens udbredelse, og derved minimere de skader, den forvolder.

Hvis der bliver behov for at bortlede vandet over jorden, skal eventuelle tiltag udføres, så gademiljøet bevares.

Økonomiske udgifter til projekterne

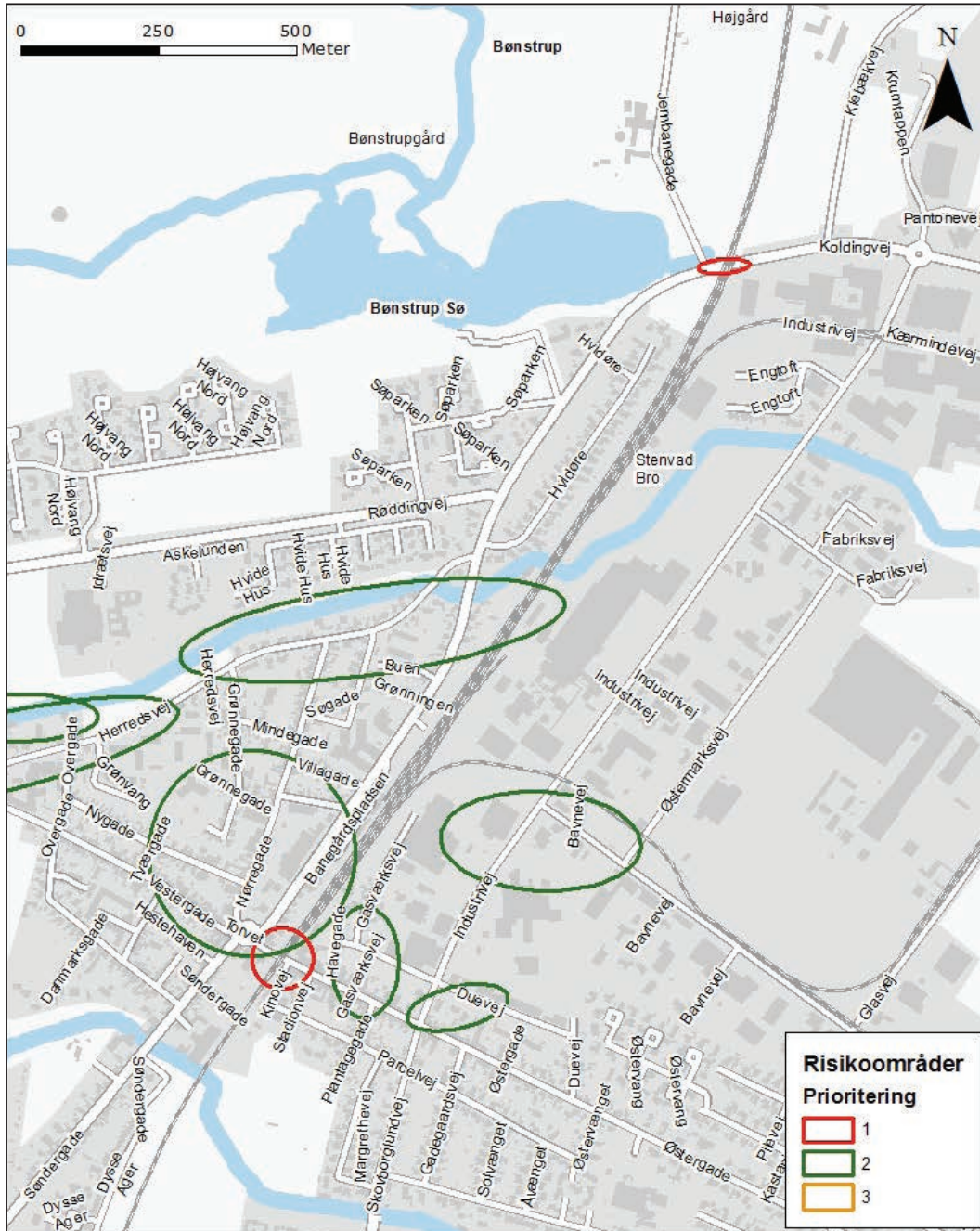
Projekterne skal belyses nærmere – herunder de økonomiske omkostninger, så det kan vurderes, om de beskrevne løsninger er rentable i forhold til skadesomkostningerne.

Der skal afsættes økonomi til en detaljeret undersøgelse af projektet, hvis det ønskes realiseret.

4.2.8 VAMDRUP**Årsag til udpegning og problemstilling**

Der er to områder i Vamdrup by, der er udpeget med prioritet 1, se figur 19. Områderne er udpeget pga. risiko for oversvømmelse fra nedbør og spildevand, fordi de er hotspots (vigtige vejknudepunkter), og fordi de er kendte hændelser. De øvrige områder er udpeget med en prioritet 2 pga. oversvømmelser fra nedbør og spildevand, vandløb og grundvand.

Oversvømmelseshændelserne ved de to vejknudepunkter vil indtræffe allerede ved en 5 års hændelse. Oversvømmelserne betyder, at vejene under jernbaneoverskæringerne oversvømmes med nedbør og spildevand til gene for trafikken.

FIGUR 19 PRIORITERING AF POTENTIELLE RISIKOOMRÅDER TIL NÆRMERE UNDERSØGELSE I VAMDRUP. DET MARKEREDE OMRÅDE ER MARKERET MED RØDT.

Forslag til løsning af oversvømmelsesproblematikken

For at mindske risikoen for oversvømmelser under jernbanebroen ved det nordlige vejknudepunkt kan grøften ændres, så vandmængden, der samles under jernbanebroen, mindskes. Grøften kan graves ud med modfald, og der kan etableres faskiner i bunden.

Ved det sydlige vejknudepunkt er der ingen umiddelbar løsning på oversvømmelsesproblematikken. Kolding Spildevand arbejder på en saneringsplan af kloaknettet i området, og det skal derfor undersøges, om dette kan være med til at løse problemet.

DSB skal endvidere udvide sporet gennem Vamdrup langs begge problemområder. Det bør derfor undersøges, om der kan indtænkes en LAR løsning i forbindelse med arbejdet, som kan imødegå oversvømmelsesproblematikken de to steder.

Økonomiske udgifter til projekterne

Et samlet overslag på projektet ved det nordlige vejknudepunkt ligger på 100.000 – 200.000 kr.

Ved det sydlige vejknudepunkt skal projektet belyses nærmere – herunder de økonomiske omkostninger, så det kan vurderes, om de beskrevne løsninger er rentable i forhold til skadesomkostninger.

Der skal afsættes økonomi til en detaljeret undersøgelse af projektet, hvis det ønskes realiseret.

4.3 ØVRIGE TILTAG

Ud over de forskellige handlinger og retningslinjerne nævnt i kapitel 3 og 4, er der forskellige andre tiltag Kolding Kommune og BlueKolding vil indarbejde i administration og planlægning:

KOLDING KOMMUNE VIL:

IMPLEMENTERING I ANDRE PLANER

- Implementere klimatilpasningsplanens tiltag i kommunens øvrige sektorplaner i takt med at de revideres.

SAGSBEHANDLINGSVÆRKTØJ

- Udarbejde et It-værktøj med relevante korttemaer (et gis-værktøj med en samling af gis-temaer), der gør det muligt hurtigt at screene for klimapåvirkninger. Gis-værktøjet skal benyttes til den fremtidige sagsbehandling og planlægning i forhold til klimatilpasning.

AFLASTNINGSAREALER

- Udpege aflastningsarealer – overvejende i byområder.

INFRASTRUKTUR

- Lade viden om klimaændringer indgå i planlægningen ved renovering og nyanlæg af veje.

BYGGESAGER

- Lade viden om klimaændringer indgå i sagsbehandlingen af byggesager.
  - I kvitteringsskrivelsen gøre opmærksom på en evt. konflikt i forhold til oversvømmelsesrisiko fra hav, spildevand og nedbør, vandløb eller grundvand.

BEREDSKAB

- Lægge sig fast på beredskabets fremadrettede serviceniveau i forhold til materiel og uddannelse.

HAVVAND

- Lægge sig fast på et fremadrettet serviceniveau i forhold til oversvømmelser fra havet.

INFORMATION

- Informere private ejere af netstationer, transformatorstationer, vandværksboringer og -bygninger, pumpestationer og renseanlæg om risiko for oversvømmelse fra nedbør/spildevand, hav, vandløb og grundvand.

BLUEKOLDING VIL:

SANERINGSPLANER

- Inddrage viden om risikoområder i forhold til saneringsplanerne.

4.4 LANGSIGTEDE LØSNINGER

Klimaændringerne giver anledning til fremadrettet at tænke oversvømmelser ind i den fremtidige planlægning på en kreativ måde.

Tag- og overfladevand skal håndteres så tæt på kilden som muligt. Hvis regnvandet kan nedsi- ves på stedet, vil det tilmed danne nyt grundvand lokalt. Skal regnvandet opsamles, kan brugen af vandet tænkes ind både i erhvervsvirksomheder og i rekreative arealer. Ved bortledning kan der skabes blå og grønne miljøer til gavn for både natur og mennesker.

Nedbør kan eksempelvis anvendes til:

- anlæg af spejlbasiner og vandrender;
- rekreative grønne anlæg med vådområder og søer;
- fritidsanlæg for vandsport og skøjtebaner;
- havevanding.

4.5 KONKLUSION

På baggrund af resultaterne i klimatilpasningsplanen konkluderes det, at der er brug for tiltag til at reducere de negative påvirkninger af ekstreme vejrhændelser forårsaget af klimaændringer både på kort og længere sigt. Der er ligeledes brug for et beredskab, der kan håndtere de pludselige og uforudsete hændelser, klimaændringerne giver anledning til. Beredskabets serviceniveau skal derfor fastlægges i forhold til både materiel og uddannelse.

De i afsnit 4.3 nævnte "øvrige tiltag" implementeres fremadrettet i Kolding Kommunes administration og planlægning. Derudover tages der løbende beslutninger om hvilke klimatilpasningstiltag, der skal igangsættes på baggrund af nærmere analyser og muligheder for eksterne samarbejder og økonomiske tilskud via fonde og puljer.

5. Litteraturliste

GEUS, 2012. Klimaeffekter på hydrologi og grundvand - (Klimagrundvandskort).

<http://anvisninger.dk/Publikationer/Sider/Smaahuse.aspx> , Uddrag af anvisningens kapitel om dræning.

http://bygningsreglementet.dk/br10_o3_id74/o/42 ,Bygningsreglement BR10.

<http://huseftersyninfo.dk/file/211559/oversigtoverbyggeskikogbyggeteknik.pdf>
Dansk byggeskik gennem tiderne.

<http://huseftersyninfo.dk/file/216703/o5muremesterhus.pdf> Byggeskik vedr. kloak og dræning, side 4.

Kolding Kommune, 2012. Vandforsynings- og grundvandsbeskyttelsesplan 2011-2021.

Krüger, 2013. Oversvømmelseskort – BlueKolding – Oversvømmelseskort for Kolding Kommune af 15. august 2013.

Kystdirektoratet, 2012. Højvandsstatistikker.

Region Midt og COWI, 2013. Skabelon til klimatilpasningsplan.

www.Klimatilpasning.dk , Klimaændringer i Danmark.

6. Miljøvurdering

Titel

Klimatilpasningsplan for Kolding Kommune 2013-2025, Tillæg 6 til Kommuneplanen 2013-2025.

Miljøscreeningsdato

15.10.2013

Grundlaget for miljøscreeningen

Kolding Kommune har vurderet at Klimatilpasningsplanen er omfattet af miljøvurderingslovens § 3 nr. 3, da planen udstikker overordnede retningslinjer for fremtidig arealanvendelse. Da retningslinjerne er overordnede og på nuværende tidspunkt ikke fastlægger præcise rammer for konkrete områder, er miljøvurderingen ligeledes foretaget på et overordnet niveau. Miljøscreeningen er primært foretaget med udgangspunkt i afsnittene Lokale retningslinjer og Rammer for lokalplanlægning. Mange af de efterfølgende indsatser vil blive miljøvurderet eller miljøscreenet enkeltvis fx. i forbindelse med en ny lokalplan.

Estimeringen af potentielle miljøpåvirkninger

6.1.1.1 Parameter	*	Eksempel
Natur	■	Anlæg i naturen
Jord	■	Anlæg i geologiske værdifulde områder
Vand	■	Sluse i Kolding Å
Luft	■	Ingen øget luftforurening
Klima	■	Ingen øget CO ₂
Folkesundhed	■	Oversvømmelse af fritidsarealer
Landskab	■	Anlæg i landskabet
Kulturarv	■	Anlæg ved kulturarv
Ressourcer	■	Udtagning af landbrugsjord

*RØD: VÆSENTLIG NEGATIV PÅVIRKNING.

*GUL: PÅVIRKNING AFHÆNGIG AF UDFØRELSE.

*GRØN: NEUTRAL ELLER POSITIV PÅVIRKNING.

Sammendrag af konsekvensvurderingen af de væsentligste parametre

Natur og vand

Effekterne af planen vurderes primært at få positive konsekvenser for naturen og vandet, set i forhold til de naturændringer der vil ske som følge af klimaændringerne. Dette skyldes, at hovedparten af tiltagene vil fremme naturlige processer såsom genopretning af naturlige vådområder, genskabe vandets naturlige veje igennem jorden og på jorden og ikke mindst medføre færre spildevandsoverløb på grund af mere separering af kloakvand og regnvand. Omvendt kan det ikke udelukkes, at nogle tiltag vil påvirke naturen og vandet i en negativ retning, såfremt der er andre store samfundsværdier, som skal sikres såsom infrastrukturanlæg og værdifulde bygninger, og det samtidigt ikke er muligt at iværksætte en anden fornuftig løsning.

Folkesundhed

Planen vil sandsynligvis medføre flere rekreative områder samt større sandsynlighed for fastholdelse af de eksisterende, som ligger i områder med oversvømmelsesrisiko. Omvendt vil flere oversvømmelser af disse områder også begrænse fritidsanvendelsen.

Landskab og jord

Overordnet set vurderes planen at få positiv indvirkning på landskabet, da planen vil fastholde og understøtte de naturlige elementer i landskabet såsom vådområder og åbne naturlige vandafledninger. Omvendt vil nogle af indsatserne også medføre etablering af anlæg i landskabet, herunder i geologiske beskyttede områder og dermed også kunne påvirke dette negativt.

Konklusion

Planen skal ikke miljøvurderes. Planens indvirkninger på miljøet vurderes hverken hver for sig eller samlet set som væsentlige. Planen vurderes overvejende at få positive indvirkninger på miljøet.

7. Bilag

Bilag 1

Beredskab og serviceniveau

Dagligt beredskab

På alle udrykninger deltager en holdleder, hvor igennem indsatslederen udfører sin ledelse.

Kolding Brandvæsen råder i dag over flere køretøjer, som anvendes til det akutte beredskab til brand, færdselsuheld, kemikalieuheld mm. Mandskabet og køretøjerne vil kunne trækkes ind i opgaveløsningen ved ekstreme klimahændelser. Dog er deres anvendelse begrænset, da både materiel og deres uddannelse er målrettet akutte opgaver. Brandkøretøjerne er lavet til at levere vand med stort tryk til brandslukning, og ikke til at flytte meget vand som ved pumpning. I forbindelse med skybrud vil regnvandet evt. være forurenset med spildevand, som vil ødelægge brandpumperne.

Det akutte beredskab vil kun på nuværende tidspunkt kunne blive anvendt til opgaveløsningen i kort tid, indtil andre styrker, der har bedre udstyr og uddannelse til at løse opgaven, tager over.

Til støtte for det akutte beredskab har Kolding Brandvæsen et frivilligt beredskab, som er delt ud på forskellige tjenestegrene. Det frivillige beredskab består af personel, som ikke er i vagtordning, og der kan derfor ikke stilles garanti for, hvor meget personel de stiller med. Det frivillige beredskab råder over pumpemateriel, der egner sig til at flytte forurenset vand. Kapaciteten er i dag begrænset.

Til støtte for de operative indsatser råder Kolding Brandvæsen over et kommunikationskøretøj, til hjælp for indsatslederen, som bemannes af det frivillige beredskab.

Beredskabsstyrelsen

Til støtte for kommunens beredskab har vi Beredskabsstyrelsen, hvor nærmeste center har til huse i Haderslev. Deres opgave er at stille med tilstrækkeligt mandskab og materiel i en given situation.

Såfremt Kolding Kommune rammes af en naturhændelse, må vi forvente, at vi ikke er den eneste kommune, der er berørt. Vore nabokommuner og andre i regionen må forventes i en eller anden grad også at være berørt af hændelsen. Dette betyder at Beredskabsstyrelsens ressourcer vil blive fordelt blandt kommunerne via den Lokale Beredskabsstab*, som det forventes bliver nedsat.

*LOKAL BEREDSKABSSTAB – POLITIET INDKALDER ALLE MYNDIGHEDER OG SAMARBEJDSPARTNERE TIL AT MØDES I EN FÆLLES STAB FOR AT KOORDINERE OPGAVER I ALLE KOMMUNERNE I POLITIKREDSEN.

Bilag 2

Teknisk beskrivelse af beregningsmetoder og modeller

BILAG 2A NEDBØR OG SPILDEVAND

Nedbør i ukloakerede områder

Bluespotkortet er udført som en digital analyse, hvor gis-applikationen ArchHydro er benyttet. Input til programmet er kommunens digitale terrænmodel, der er hydrologisk korrigeret (dvs. broer er fjernet). Screeningen for bluespots i terrænet er udført med forskellige afstrømningsoplande (topografiske oplande) på henholdsvis 3000 m³, 6000 m³ og 10.000 m³. Efter pre-screeningerne har det vist sig, at bluespots i det åbne land bedst visualiseres med et afstrømningsopland på 10.000 m³. Kortet viser en worst case situation.

Nedbør og spildevand i kloakerede områder

I forbindelse med udarbejdelse af oversvømmelseskortene har BlueKolding's database dannet baggrund for udarbejdelse af matematiske modeller for de områder i Kolding Kommune, der har et afløbssystem, der afleder vand fra terrænoverfladen. Disse modeller kaldes matematiske afløbsmodeller, og de indeholder alle de vigtigste kloakbrønde og ledninger samt pumpestationer, overløb og bassiner, hvor der magasineres vand.

Modellerne indeholder endvidere en beskrivelse af, hvor meget vand der ledes til de enkelte kloakbrønde under regn. Det afhænger af, hvor let vandet har ved at sive ned i jorden i de enkelte delområder. På baggrund af hydrauliske formler kan modellerne beregne, hvordan regnvandet transporteres gennem kloaksystemet og ud til renseanlægget eller recipienten, og hvor højt vandet stuver op, når der ikke er plads.

I oversvømmelsesberegningerne er de matematiske afløbsmodeller koblet til en terrænmodel. En terrænmodel er en beskrivelse af terrænets højde over havniveau med stor nøjagtighed. Når terrænmodellen er koblet til den matematiske afløbsmodel, vil vandets vej på terrænet blive beregnet i det øjeblik den matematiske afløbsmodel beregner, at der ikke er plads i kloakken. I beregningerne vil vandet løbe ned i kloakken igen såfremt det "rammer" en kloakbrønd, og der er plads i kloakken igen. Beregningerne kører indtil vandet har nået et endeligt bestemmelsessted – eksempelvis en lavning, et vandløb eller Kolding Fjord.

Beregningsusikkerheder og forudsætninger

I forbindelse med opbygning af den matematiske afløbsmodel, der ligger til grund for oversvømmelseskortet, er der gjort nogle forudsætninger. Disse forudsætninger er af teknisk karakter, og har været nødvendige, hvor databasen over afløbssystemet har manglet data, eller af hensyn til tidsplanen. Dette kan f.eks. være forudsætninger omkring manglende koter og ledningsdiametre, hvor værdierne er skønnet ud fra andre data. Terrænmodellen som kobles til afløbsmodellen har gennemgået en kvalitetssikring. Bl.a. har det været nødvendigt at etablere åbninger fx. gennem broer, eller vejunderføringer, for at opnå overensstemmelse med virkeligheden. Etableres der ikke åbninger vil disse i den oprindelige terrænmodel fremstå som diger, der hindrer vandets bevægelighed.

I den anvendte terrænmodel er alle objekter (huse osv.) over terræn fjernet. Dette gør at vandets udbredelse vises uafhængig af bebyggelse. Når bygninger herefter lægges på som et lag, ses det tydeligere, hvilke bygninger der vil være påvirket af en oversvømmelse. I modsat fald vil vandet "lægge sig op ad" bygningerne i alle henseender. Ulempen herved er dog, at større bygningers eventuelle effekt på vandets strømretning ikke medtages.

Vandspejlsniveau i åer og vandløb er lagt ind i modellen som et fast niveau. Overfladeafstrømningen til vandløbene vil derfor blive medtaget som et tillægsniveau til vandspejlet i terrænmodellen, og er derfor ikke det sandfærdige billede af vandniveauet, da der ikke er korrigeret for afstrømning i selve vandløbet. Dette vurderes ikke at have effekt på resultatet på terræn.

For en nærmere beskrivelse og opstilling af usikkerhedsfaktorer og forudsætninger henvises til den tekniske rapport vedr. oversvømmelseskortene (Krüger a/s, 2013).

BILAG 2B VANDLØB

Modelopsætningen for beregningerne af oversvømmelserne fra vandløb er baseret på DK modellens MIKE11 vandløbsopsætning. Tværsnit er modificeret manuelt, hvor der er fundet uoverensstemmelser mellem terrænmodellen og brinkkoter i tværsnitsdatabasen. Horizontal linjeføring er ligeledes modificeret, hvis linjeføringen af vandløb i modellen afviger væsentligt fra virkeligheden.

Beregningerne baserer sig på data fra årlige maksimale afstrømninger fra i alt 7 relevante stationer. Data er statistisk behandlet, og 5, 10, 25, 50 og 100 års hændelserne estimeret. Resultaterne er samlet i nedenstående tabel:

STATION	EKSTREM VÆRDI ANALYSE (L/S)										
	ST. NR.	5 ÅR	10 ÅR		25 ÅR		50 ÅR		100 ÅR		
		ALECTIA	NST	ALECTIA	NST	ALECTIA	NST	ALECTIA	NST	ALECTIA	NST
KÆR MØLLEÅ	37.10	776		910		1079		1205		1330	
VESTER NEBEL Å	34.02	9766	8752	11237	10269	13096	11725	14474	13608	15843	15020
KOLDING Å, EJSTRUP	34.03	9856	5179	10677	5931	11714	6655	12484	7593	13248	8296
SEEST MØLLEÅ	34.08	3895		4593		5473		6127		6775	
KONGEÅ	36.07	5847		6745		7880		8722		9557	
GRAM Å	38.08	15645		17569		20000		21804		23594	
TAPS Å	37.04	7256	5364	8266	6122	9543	7792	10490	8497	11430	8497

Resultaterne for udbredelsen af oversvømmelserne bør vurderes med følgende forbehold:

- Den benyttede vandløbsmodel er ikke kalibreret
- Vandløbsopsætningen i DK-modellen har vist sig ikke at indeholde hydrauliske bygværker som culverts, stemværker, broer etc. Bygværker som disse kan ændre udbredelsen af oversvømmelserne.
- Randbetingelsen ved havet svarende til en 1 års hændelse i år 2050 er subjektivt valgt og bunder ikke i en analyse og vurdering af sammenhængen og/eller sandsynligheden for sammentræf af en ekstrem hændelse i vandløbet kombineret med en ekstrem havvandstand.

BILAG 2C HAV

Der er udarbejdet kort, der viser forventet fremtidig udbredelse af 20 års stormflod, 50 års stormflod og 100 års stormflod. Kortene repræsenterer den forventede fremtidige situation i år 2050.

Fremtidig stormflodskote er baseret på flere bidrag:

- Statistisk behandling af årlige højvandsmålinger (Højvandsstatistikker, Kystdirektoratet 2012)
- Forventet landhævning år 2012 til år 2050
- Forventet havstigning år 2012 til år 2050

Bidragene er beskrevet i de følgende afsnit.

Statistisk behandling af årlige højvandsmålinger

Kystdirektoratet har udgivet en højvandsstatistik for 68 målestationer i Danmark, heriblandt for Kolding Havn.

Den statistiske middel højvandsstand for 20, 50 og 100 års situationen er beregnet, og resultatet er vist i Tabel 1.

	VANDSTAND (CM)	SPREDNING (CM)
100 ÅR	173 CM	13
50 ÅR	164 CM	11
20 ÅR	152 CM	9

TABEL 1 BEREGNET HØJVANDSSTATISTIK FOR KOLDING HAVN, KYSTDIREKTORATET.

Højvandsstatistikken er i forbindelse med udarbejdelse af oversvømmelseskort for Kolding Kommune, antaget gældende for hele Koldings Kommunes kyststrækning.

Fremtidig forventet havvandsstigning

Kystdirektoratet har udarbejdet kurver for forventet udvikling af fremtidige stormvandstande frem til år 2200. Som baggrund for fremskrivningen er anvendt DMI's publikation "Ændringer af havniveauet i Danmark de næste 100-200 år". Den fremtidige indsats for at reducere klimaforandringerne kan betyde, at scenarierne ændres, så klimaændringernes effekt reduceres.

Den seneste udmelding angående forventet havvandsstigning frem mod år 2050 svarer til 30 cm ± 20 cm (Kilde bla.: Højvandsstatistikker, Kystdirektoratet 2012).

Havvandsstigningen frem mod år 2050 er i forbindelse med udarbejdelse af oversvømmelseskort for Kolding Kommune, antaget at være 30 cm.

Landhævning

På grund af en påvirkning fra isen under istiden oplever Danmark i dag en generel landhævning. Landhævningen omkring Kolding Kommune vurderes at ligge på ca. 0,7 mm/år eller svarende til 26,6 mm frem til år 2050.

Havstigningskort

Der er udarbejdet 3 havstigningskort for henholdsvis 20, 50 og 100 års hændelsen med de i tabel 2 viste koter.

Kortene er udarbejdet i 1,6 x 1,6 m GRID og leveret i både 1,6 x 1,6 m og resamplet 10 x 10 m GRID.

	1 ÅR	20 ÅR	50 ÅR	100 ÅR
HAVVANDSSTAND 2012 (MM)	1060	1520	1640	1730
LANDHÆVNING 2012-2050 (38ÅR, 0.7MM/ÅR)	-26,6	-26,6	-26,6	-26,6
HAVSTIGNING 2012-2050 (38ÅR, 7.9MM/ÅR)	300,2	300,2	300,2	300,2
TILLÆG HAVSPEJL* (MM)	20	20	20	20
I ALT KOTE 2050 (MM)	1353,6	1813,6	1933,6	2023,6

TABEL 2. FORVENTEDE STORMFLODSVANDSSTANDE ÅR 2050.

*DE 2 MILLIMETER SOM ER LAGT TIL, SKYLDES AT DEN LINEÆRE TREND FRA DNN TIL DVR90 ER EKSTRAPOLERET TIL 2012 I HØJVANDSSTATISTIKKERNE. MEN DA VANDSPEJLET ER ACCELERERENDE SKAL DER LÆGGES 2 CM TIL.

Usikkerhed på metoden

De beregnede havvandsstigninger er forbundet med en vis usikkerhed, som primært knytter sig til, hvad der kommer til at ske i fremtiden, altså hvor meget havvandsstanden reelt kommer til at stige. Havberegningerne knytter sig derudover til en vandstandsstatistik, som der er en relativt lille spredning på, og denne er derfor temmelig sikker.

BILAG 2D GRUNDTVAND

Fremtidens grundvandsspejl

Kolding Kommune har benyttet to forskellige grundvandsmodeller til at beskrive klimaændringerens effekt på grundvandsstanden i det terrænnære grundvand. Grundvandsstanden er beskrevet vha. GEUS regionale DK-model og en mere detaljeret lokal klimagrundvandsmodel, der er opstillet af GEUS for Region Syddanmark. DK modellen dækker hele Kolding Kommune mens den lokale detaljerede klimamodel kun dækker en del af kommunen. Modellerne er begge opstillet i MIKE SHE/MIKE11 koden.

De to modeller er integrerede grundvands- og overfladevandsmodeller, der beskriver samtlige komponenter i ferskvandskredsløbet. Modellerne kan bl.a. beskrive grundvandets strømning, grundvandsstanden, grundvandsdannelsen til magasinerne og vandløbenes afstrømning. Input til en grundvandsmodel er bl.a. klimaparametre og forskellige geologiske og hydrologiske parametre. Til at vurdere det fremtidige terrænnære grundvandsspejl benyttes forskellige klimascenariers bud på bl.a. fremtidig nedbør og fordampning som input i modellerne.

Simulering af det fremtidige terrænnære grundvandsspejl involverer en række usikkerheder, idet en model repræsenterer en forsimpning af virkeligheden. Denne fejl skal der tages forbehold for, når resultatet af fremtidens grundvandsstand vurderes. Resultaterne skal derfor ses som en screening, der kræver yderligere undersøgelser.

DK-modellen (regional model)

På portalen klimatilpasning.dk stilles der klimakort med grundvandsstand og grundvandsdannelse til rådighed for kommunernes arbejde med klimatilpasningsplanen. Til fremskrivning af klimaforholdene er hovedresultater fra A1B emissionsscenarioet benyttet for perioden 2021-2050. Der er anvendt regionale klimamodeller, der beskriver henholdsvis et tørt, et vådt og et median klimascenarie.

Oversvømmelseskort fra DK-modellen

Oversvømmelseskortene beregnet med DK-modellen har bl.a. resulteret i følgende:

- Middel grundvandsstand for det terrænnære grundvand beregnet for perioden 1991-2010 samt ændringerne for perioden 2021-2050 i forhold til en referenceperioden (1961-1990) for et tørt, median og vådt klima.

Der tages udgangspunkt i medianscenariet i klimatilpasningsplanen. Resultaterne sammenholdes dernæst med de tørre og våde scenarier. Resultaterne vises som oversvømmelseskort, der angiver områder med høj risiko ($< \frac{1}{2}$ m.u.t.), middel risiko ($\frac{1}{2}$ -2 m.u.t) og lav risiko (> 2 m.u.t.) for højtstående terrænnært grundvand.

Forudsætninger og usikkerheder ved modellen

Der er en del forudsætninger, man skal kende, når resultaterne fra oversvømmelseskortene benyttes. Hvis dybden til grundvandsspejlet (periode 1991-2010) på kortene ikke stemmer overens med faktiske pejlinger i et område, vil ændringerne i grundvandsspejlet som følge af klimaændringerne generelt være upræcise. Derudover er der en række antagelser bl.a.:

- Alt grundvand 0,5 m.u.t løber i dræn.
- Der tages ikke højde for opstuvning i dræn, grøfter og vandløb.
- Stop og start af pumper på kildepladser er ikke medtaget.
- Der tages ikke højde for lokale ler- og sandlag samt makroporer og sprækker.
- Der tages ikke højde for en stigende havvandstand i randbetingelserne.

Der vil endvidere være større usikkerheder på resultaterne i byområder, da modellen kun kan give en grov vurdering af ændringer i grundvandsspejlet i disse områder, da forholdene omkring befæstede arealer, traceer med kloakker og regnvandsledninger, lokal afledning af regnvand mv. er komplekse.

Modellen er opstillet med 500 X 500 meter celler, så det er en meget grov model.

Modelberegningerne vil være behæftet med en vis usikkerhed. Oversvømmelseskortene for ændringer i det terrænnære grundvand skal derfor kun bruges til at søge efter helheder og tendenser og ikke til at fokusere på den enkelte matrikel.

Lokal klimamodel

Den lokale klimamodel er en del af et pilotprojekt, som Region Syddanmark har stået for. Der er henholdsvis opstillet en klimamodel for et område øst for israndslinjen (delområde af Kolding Kommune) og et område vest for israndslinjen (delområde af Billund Kommune). Delområdet i Kolding Kommune dækker hele oplandet til Kolding Å samt en mindre del af oplandet til Kongeåen. Projektområdet er ca. 420 km². Til fremskrivning af klimaforholdene er hovedresultater fra A1B emissionsscenarioet benyttet for perioderne 2021-2050 og 2071-2100.

Den fremtidige grundvandsstand er beregnet vha. 6 regionale klimamodeller. Der er kun fokuseret på modeller, som forudsiger stigende nedbør i fremtiden, da det giver worst case situationen, og da de fleste af klimamodellerne forudsiger øget nedbør i fremtiden.

Oversvømmelseskort fra den lokale klimamodel

Oversvømmelseskortene, beregnet med den lokale klimamodel, har resulteret i følgende kort:

1. Middel grundvandsstand af det frie grundvandsspejl (vand over terræn) for perioden 1990-2011.
2. Basiskort over den nutidige middel grundvandsstand (1981-2010).
3. Middel grundvandsstand for den nære fremtid for perioden 2021 – 2050 som et gennemsnit af 6 våde klimamodeller.
4. Middel grundvandsstand for den nære fremtid for perioden 2021 – 2050 med den mest våde model (ECHAM5-HIRHAM5).
5. Middel grundvandsstand for den fjerne fremtid for perioden 2071 – 2100 som et gennemsnit af 6 våde klimamodeller.
6. Middel grundvandsstand for den fjerne fremtid for perioden 2071 – 2100 med den mest våde model (ECHAM5-HIRHAM5).

Resultaterne vises som oversvømmelseskort, der angiver områder med høj risiko (< ½ m.u.t.), middel risiko (½-2 m.u.t) og lav risiko (> 2 m.u.t.) for højtstående terrænnært grundvand og dermed risiko for oversvømmelse. Der tages udgangspunkt i scenarierne med et gennemsnit af de 6 mest våde klimamodeller i planen. Resultaterne sammenholdes med det mest våde scenarie og resultater fra DK-modellen.

Forudsætninger og usikkerheder

Den detaljerede grundvandsmodel er baseret på GEUS DK-model, men den er forbedret på flere områder i forhold til DK-modellen.

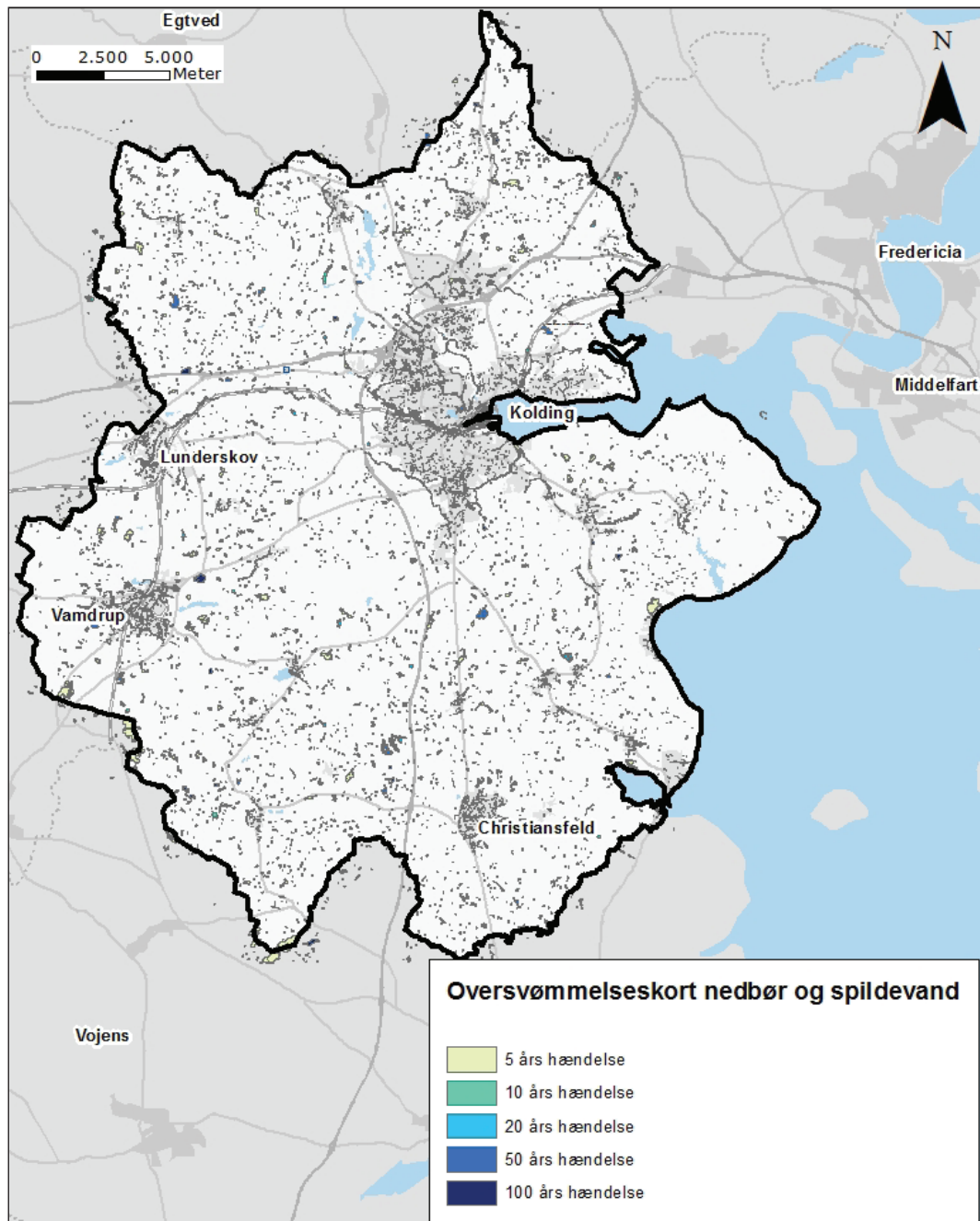
- Modellens beregningsnet (celler) er på 100 x 100 m.
- Vandløbssystemerne er mere udbyggede.
- Drænene er mere detaljerede.
- Den terrænnære geologi er mere detaljeret.
- Modellen er kalibreret mod et forbedret og større datasæt.

I grundvandsmodellen stiger grundvandet, indtil det når drænene. Det er derfor vigtigt, at der er fokus på placeringen af dræn, når det er grundvandsstigninger, der skal beskrives. Der er lagt dræn ind i modellen i forhold til det potentielle drænbehov i et område (høj eller lav dræning).

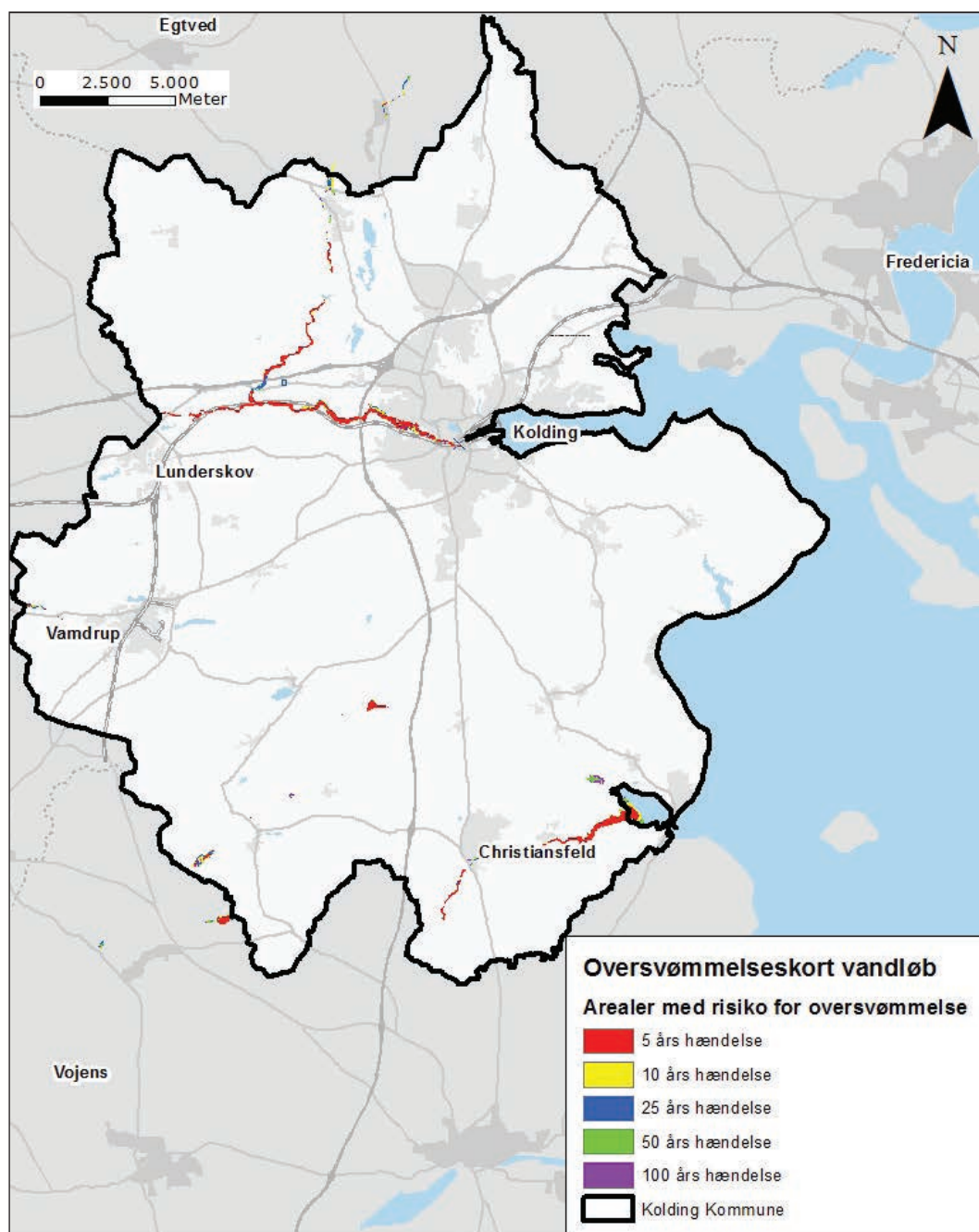
Det er vigtigt at vide, at der er mange usikkerheder forbundet med en grundvandsmodel, da der er mange antagelser. Resultaterne skal derfor bruges med forsigtighed. Resultaterne fra den lokale klimagrundvandsmodel er mere sikre end fra den grove DK-model.

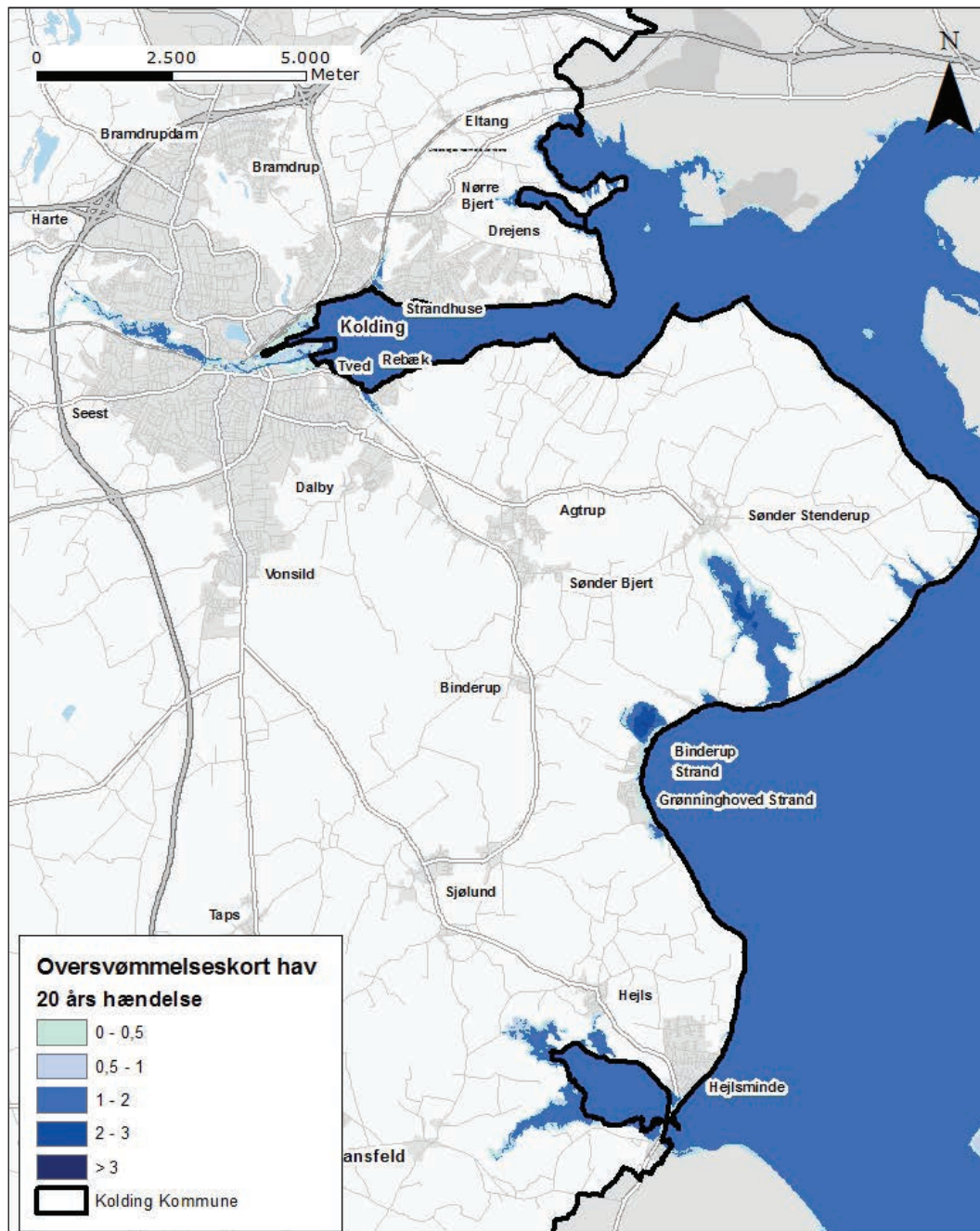
Bilag 3 Oversvømmelseskort

BILAG 3A NEDBØR OG SPILDEVAND – 5, 10, 20, 50 OG 100 ÅRS HÆNDELSER

BILAG 3B VANDLØB – 5, 10, 25, 50 OG 100 ÅRS HÆNDELSE

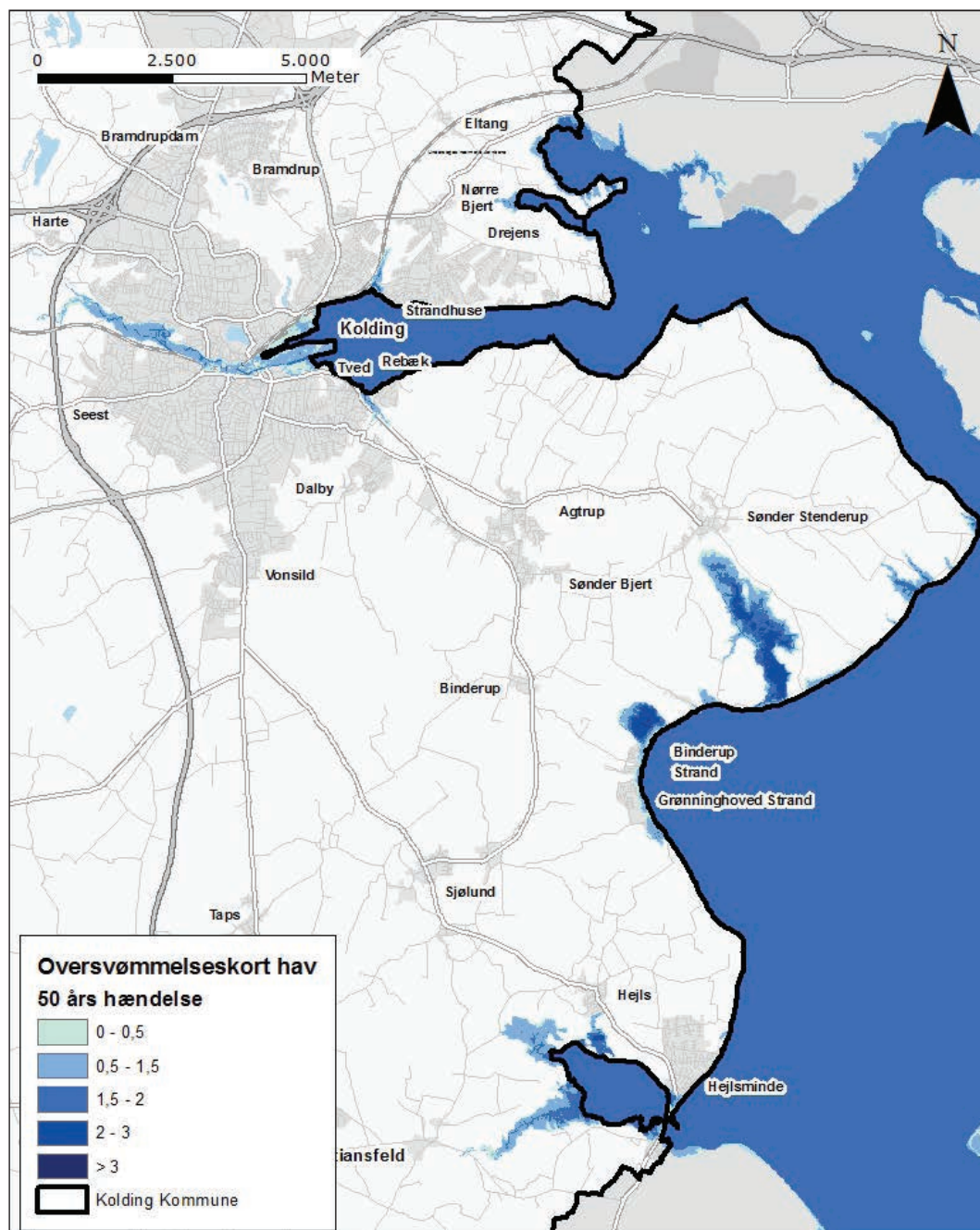
BILAG 3C HAV – 20 ÅRS HÆNDELSE

OVERSVØMMELSE I METER

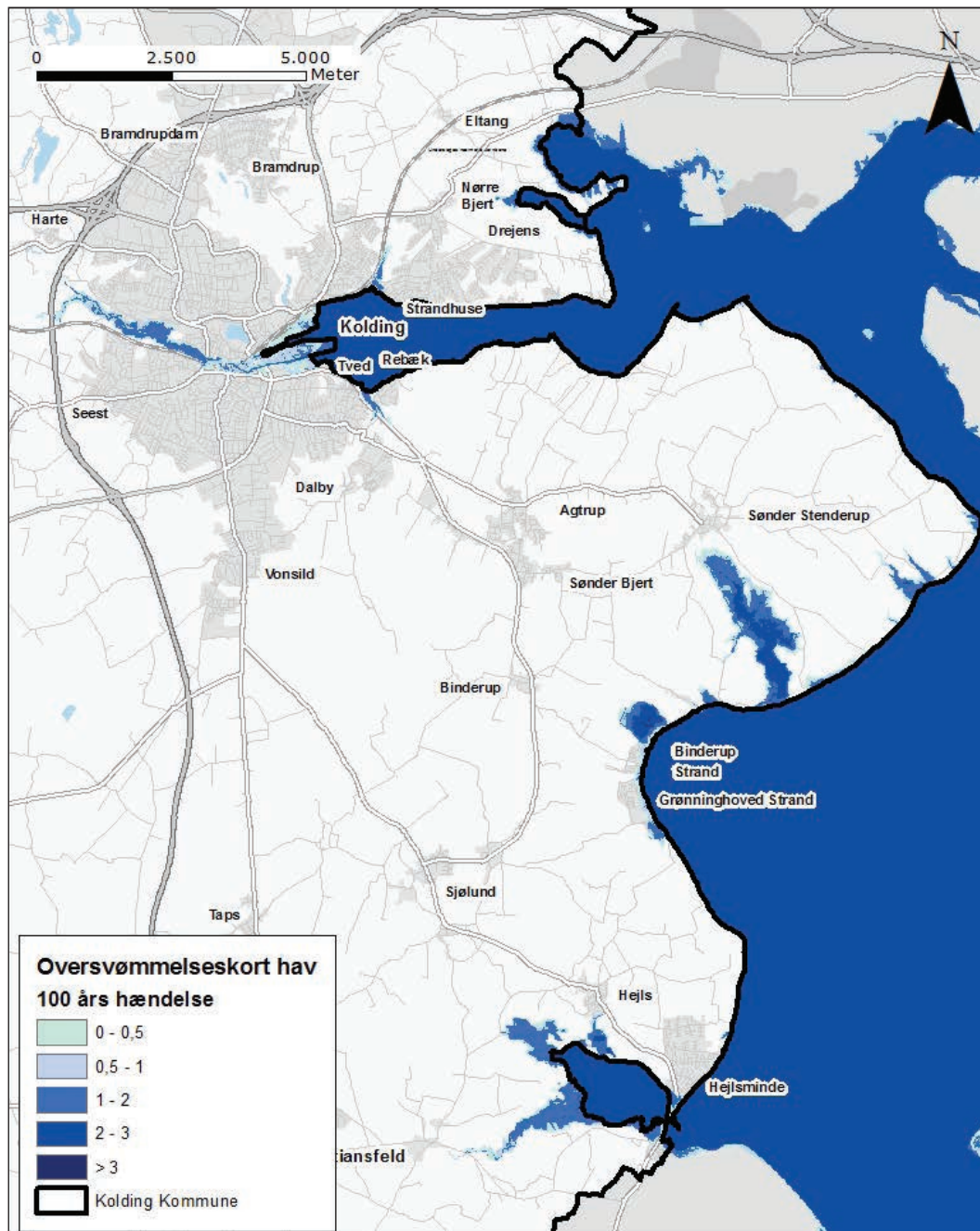

BILAG 3C HAV – 50 ÅRS HÆNDELSE

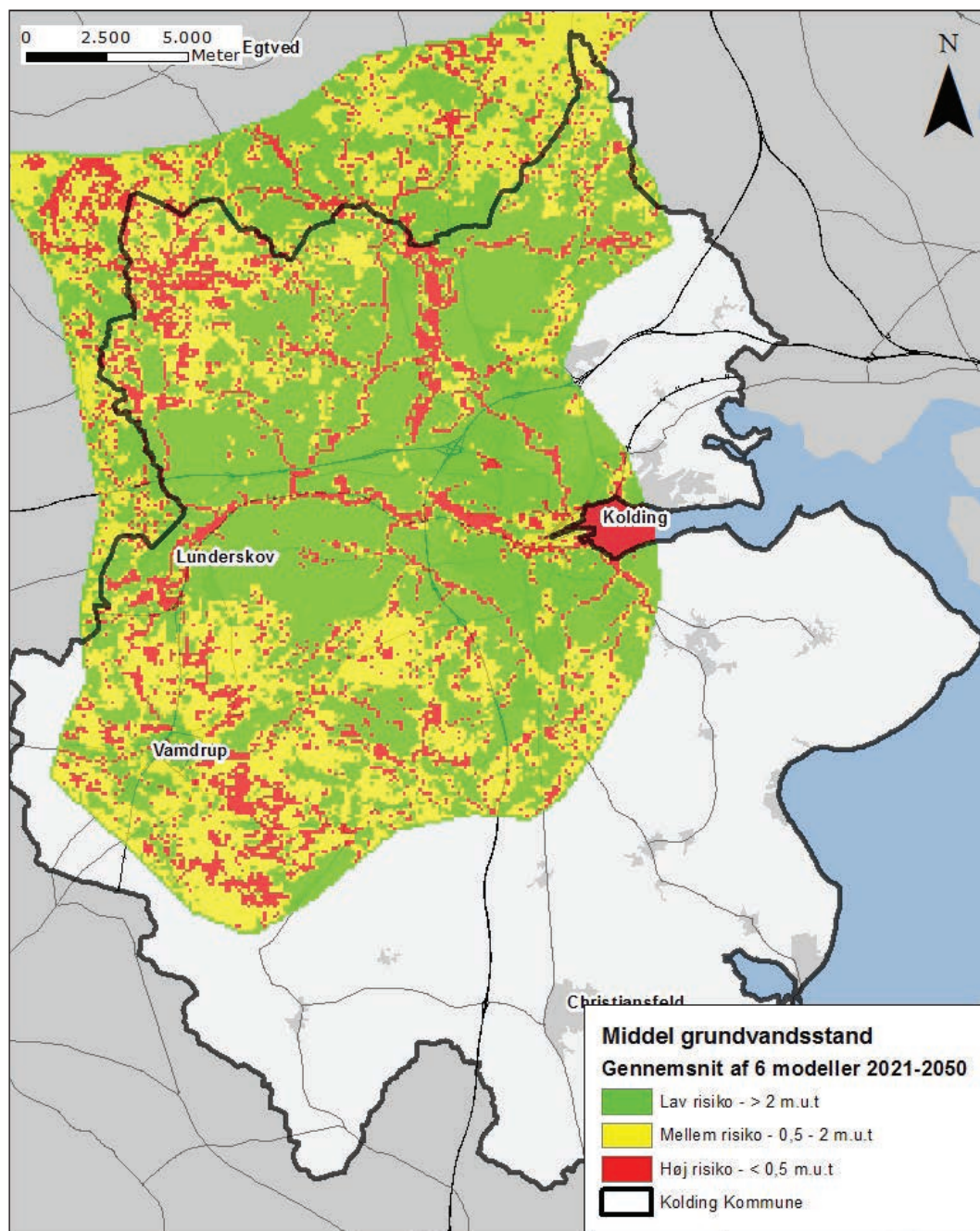

OVERSVØMMELSE I METER

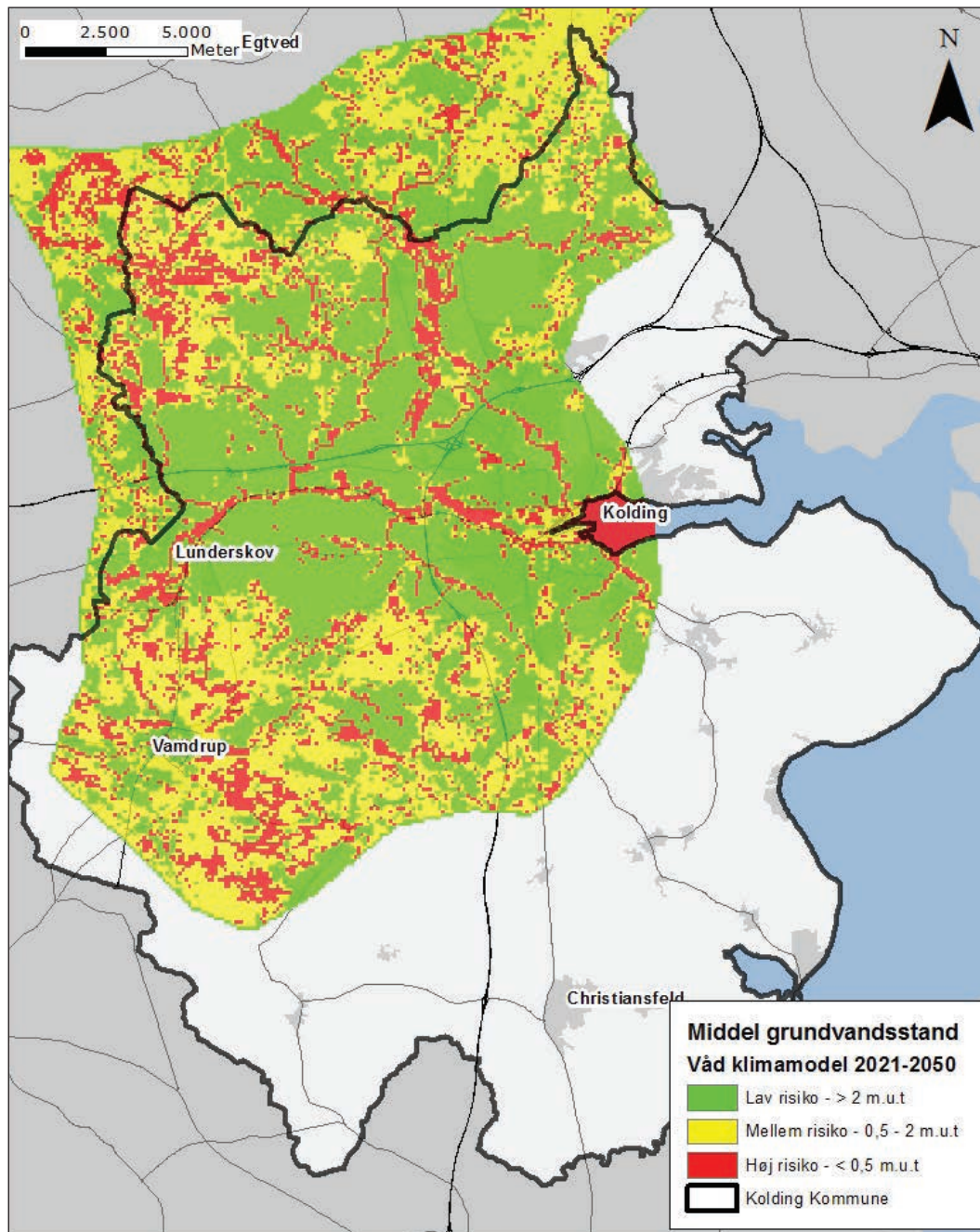
BILAG 3C HAV – 100 ÅRS HÆNDELSE

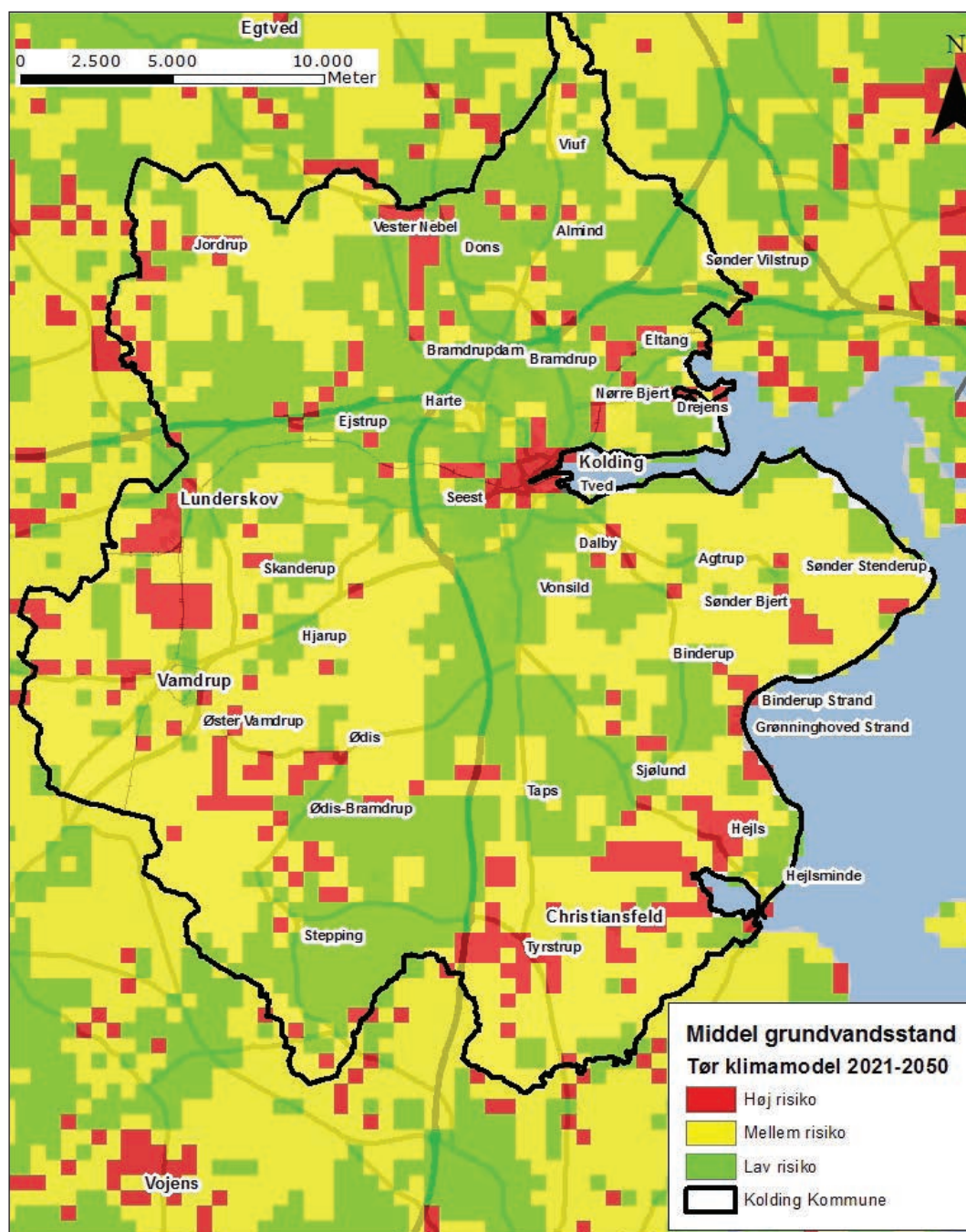
OVERSVØMMELSE I METER

**BILAG 3D GRUNDVAND – LOKAL KLIMAMODEL
– GENNEMSNIT AF 6 MODELLER**

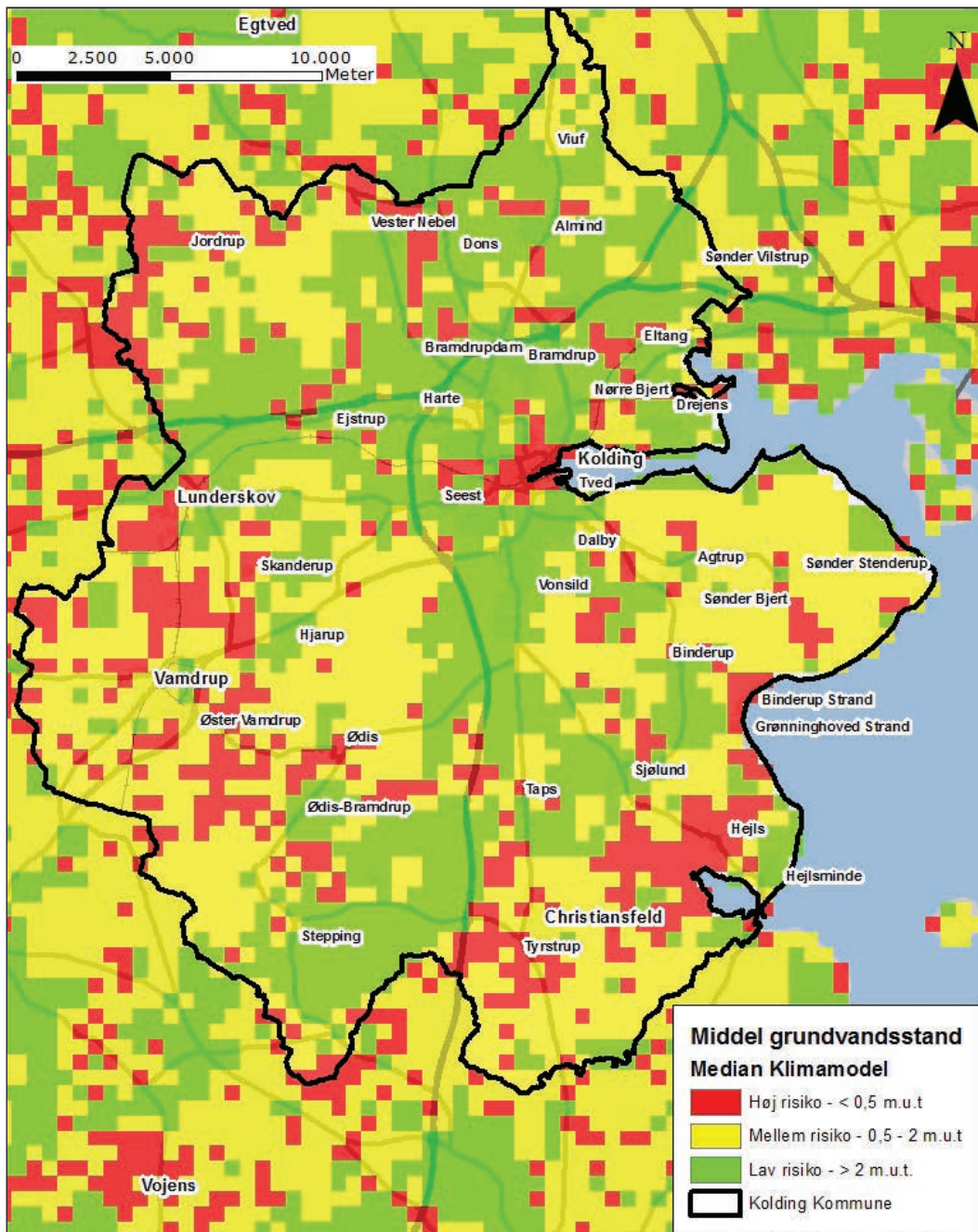
BILAG 3D GRUNDTVAND – LOKAL KLIMAMODEL – VÅDESTE MODEL

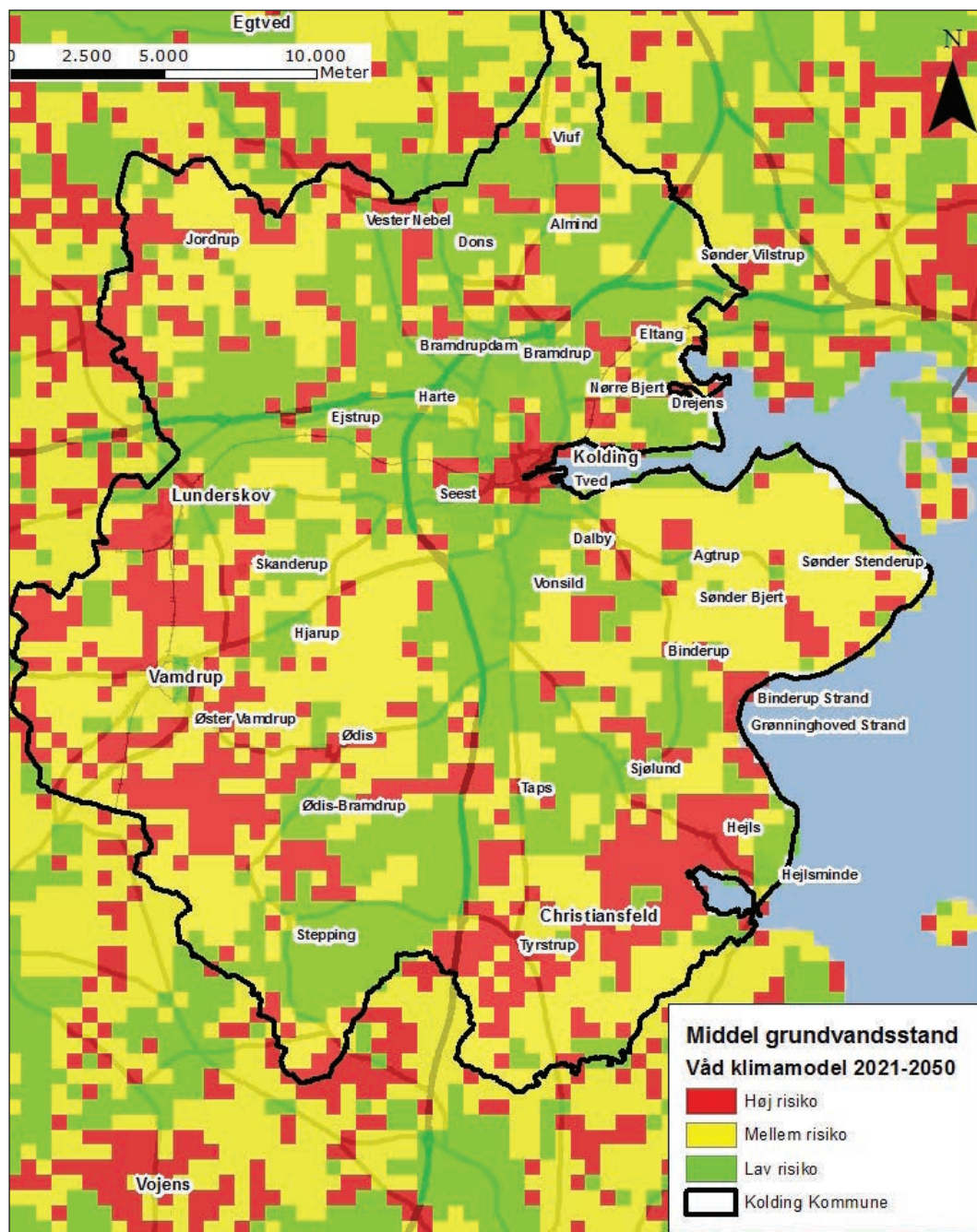
BILAG 3D GRUNDVAND – REGIONAL KLIMAMODEL – TØR MODEL

BILAG 3D GRUNDVAND – REGIONAL KLIMAMODEL – MEDIAN MODEL

BILAG 3D GRUNDVAND – REGIONAL KLIMAMODEL – VÅD MODEL

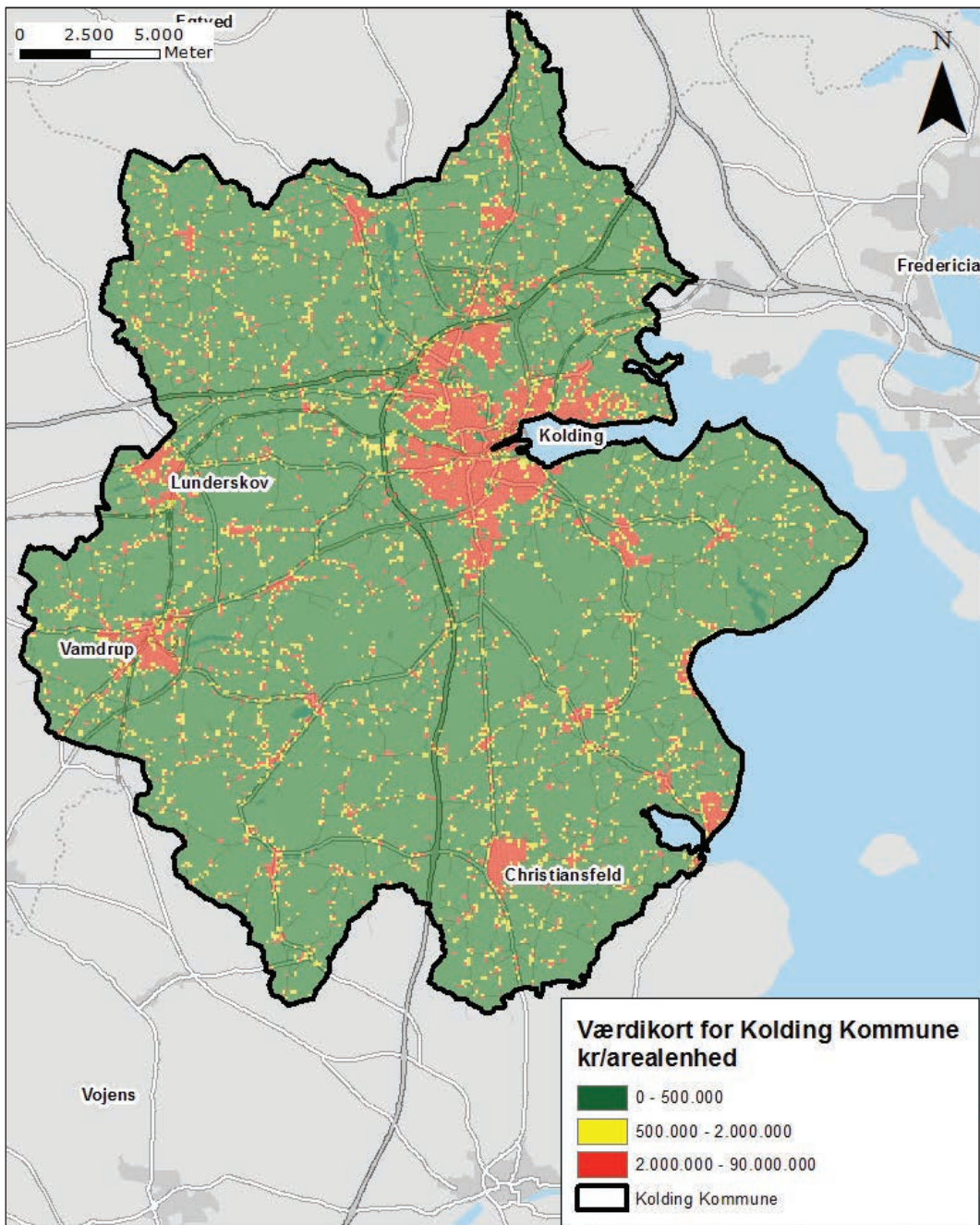

Bilag 4 Værdikort

BILAG 4A VÆRDIKORT

BILAG 4B VÆRDIKORT – FORUDSÆTNINGER

Skadesomkostningerne ved oversvømmelser i kr./m² er udregnet ved at værdisætte skadesomkostningerne ved oversvømmelser af fx et parcelhus og derefter beregne husets andel af celler på kortet. Hvis polygonet for huset ikke fylder hele cellen beregnes i stedet antal m² i en cellen. De enkelte typer anvendelse er tildelt en værdi og inden for hver celle beregnes, hvor meget de pågældende anvendelser udgør af det samlede celleareal og dermed, hvilken værdi cellen repræsenterer.

Vægtningen omfatter følgende grupper og anvendelser.

GRUPPE	ANVENDELSE	BEMÆRKNING	VÆRDI (KR./M ²)
BEBYGGELSE	INDUSTRI ¹ OG HANDEL	BBR	1000
	BOLIGER	BBR	600
	FRITIDSBOLIGER	BBR	400
	OFF. FORMÅL/SERVICE ²	BBR	3000
	FREDEDE BYGNINGER O.L. ⁶	BBR	10000
	BRAND- OG REDNINGSSTATIONER ⁷	GIS-TEMA	HOTSPOT
	KOMMUNALE EJENDOMME ⁸	GIS-TEMA	HOTSPOT
ANLÆG	MOTORVEJ OG MOTORTRAFIKVEJ	STANDARDDBREDDE	45
	ANDEN VEJ	STANDARDDBREDDE	10
	KNUDEPUNKTER (VEJE)	GIS-TEMA	HOTSPOT
	JERNBANE	STANDARDDBREDDE	90
	KIRKEGÅRD	GIS-TEMA	100
	AFFALDSDEPONIER (V1 OG V2)	GIS-TEMA	100
	TEKNISK FORSYNING ⁴	GIS-TEMA	HOTSPOT
LANDBRUG	HØJ BONITET (JB5, 6 OG 7) ⁵	GIS-TEMA	0,65
	MIDDEL BONITET (JB3 OG 4)	GIS-TEMA	0,55
	LAV BONITET (JB1 OG 2)	GIS-TEMA	0,35
	ØVRIG LANDBRUGSJORD (JB8, 9, 10 OG 11)	GIS-TEMA	0,35
KULTURARV	FORTIDSMINDER	GIS-TEMA	3000
NATUR	SÆRLIGT VÆRDIFULDE NATUROMRÅDER	GIS-TEMA	HOTSPOT
	INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER	GIS-TEMA	HOTSPOT

¹ INDUSTRI INDEHOLDER OGSÅ SLAGTERIER, RISIKOVIRKSOMHEDER (KEMIKALIEOPLAG) OG LANDBRUG.

² OFFENTLIG SERVICE INKLUDERER BL.A. SYGEHUSE, PLEJEHJEM, PLEJECENTRE, SKOLER MV.

³ ANLÆG DÆKKER OVER ALLE SLAGS INFRASTRUKTURANLÆG, HERUNDER LUFTHAVNE.

⁴ FORSYNINGSANLÆG OMFATTER; TRANSFORMERSTATIONER, ENERGIFORSYNINGSANLÆG, VANDVÆRKER, RENSNINGSANLÆG, M.M.

⁵ BONITET ER HER UDTRYK FOR HØSTUDBYTTE (MIDDELVÆRDI FOR 3 ÅR) OG IKKE DIREKTE UDTRYK FOR JORDENS KVALITET.

⁶ HERUNDER OGSÅ KIRKER.

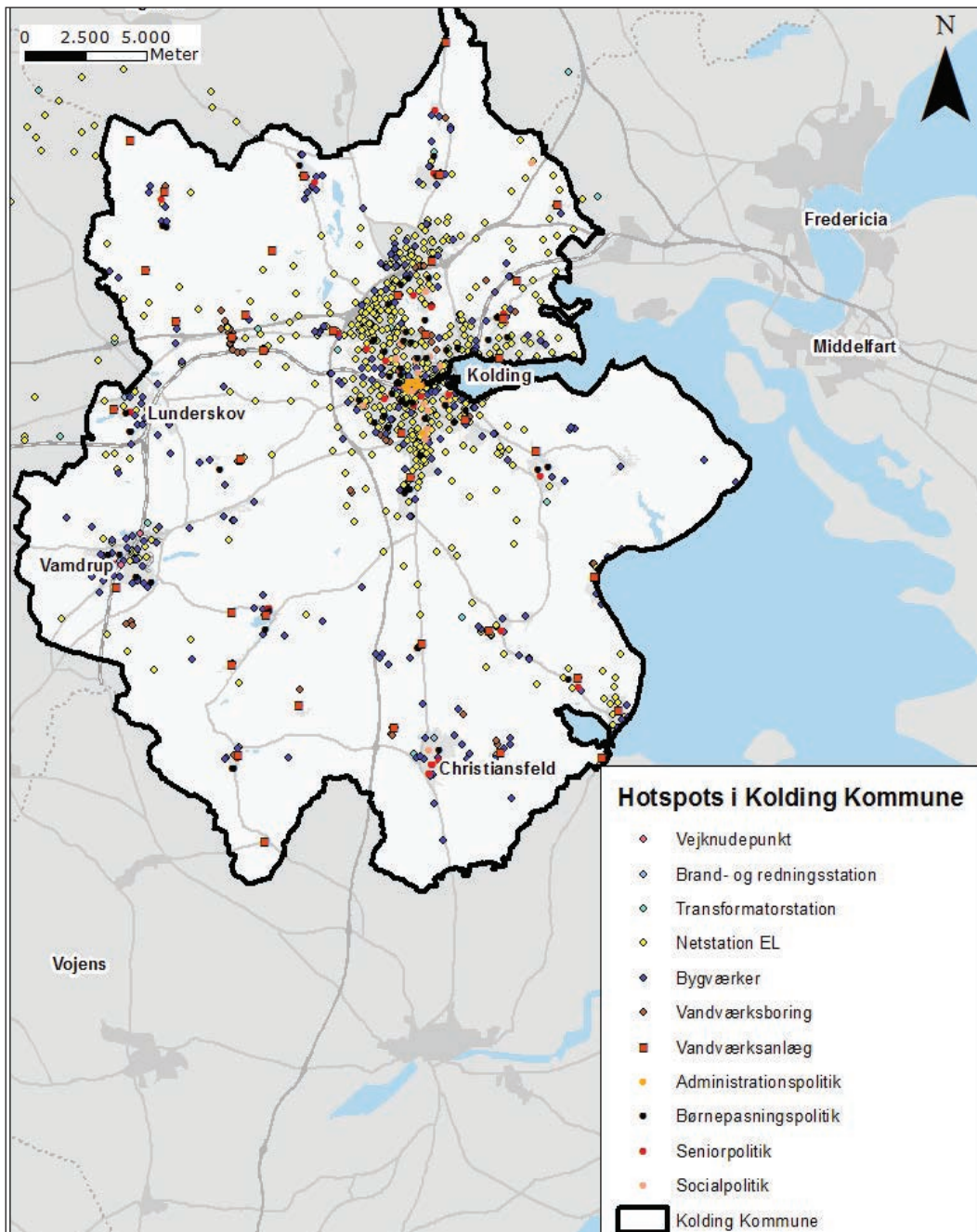
⁷ HERUNDER OGSÅ POLITI.

⁸ HERUNDER ADMINISTRATIVE BYGNINGER, BØRNEPASNING OG ÆLDREPLEJE.

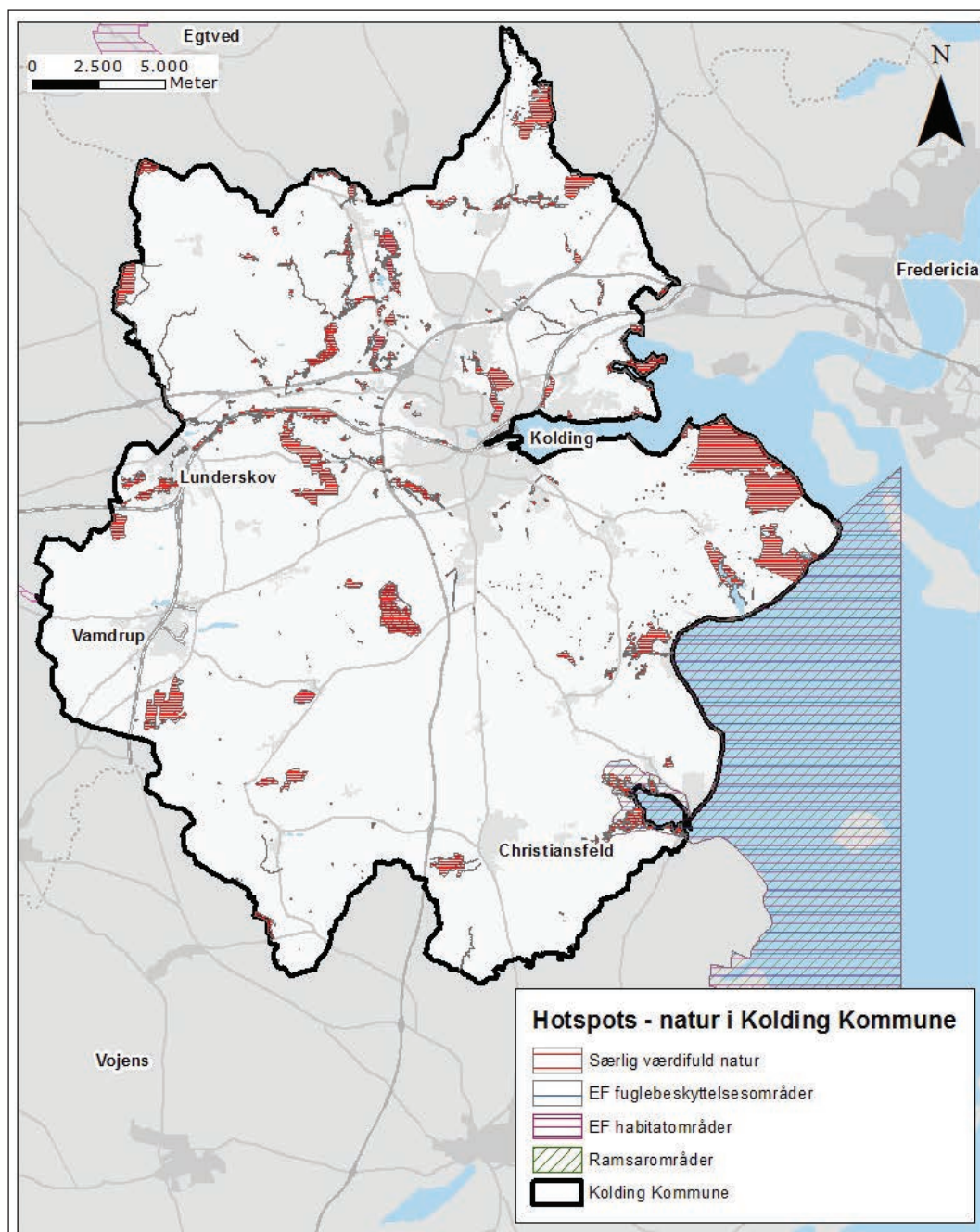

Bilag 5 Hotspotkort

BILAG 5A ANLÆG, BYGNINGER OG VEJE

BILAG 5B NATUR

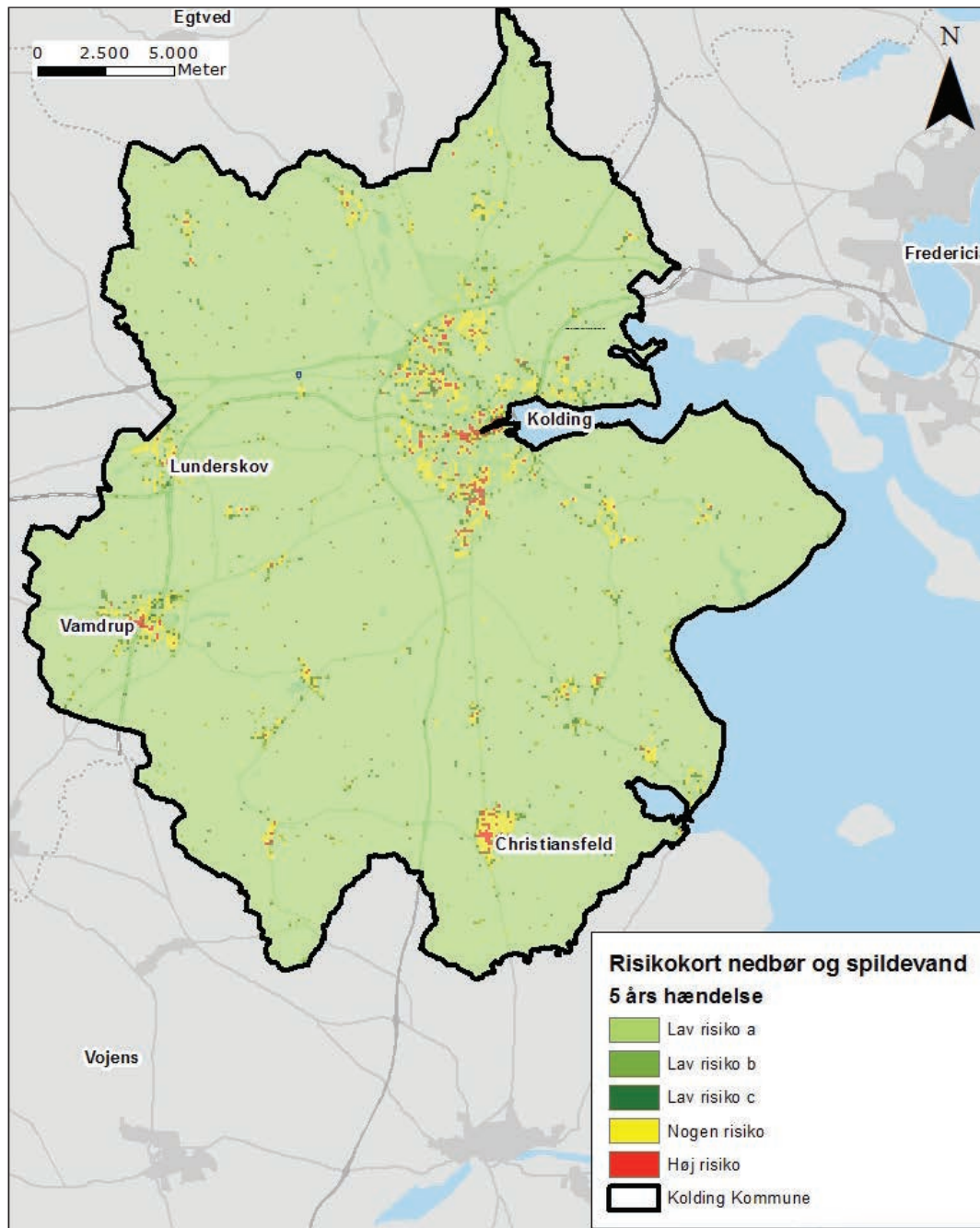

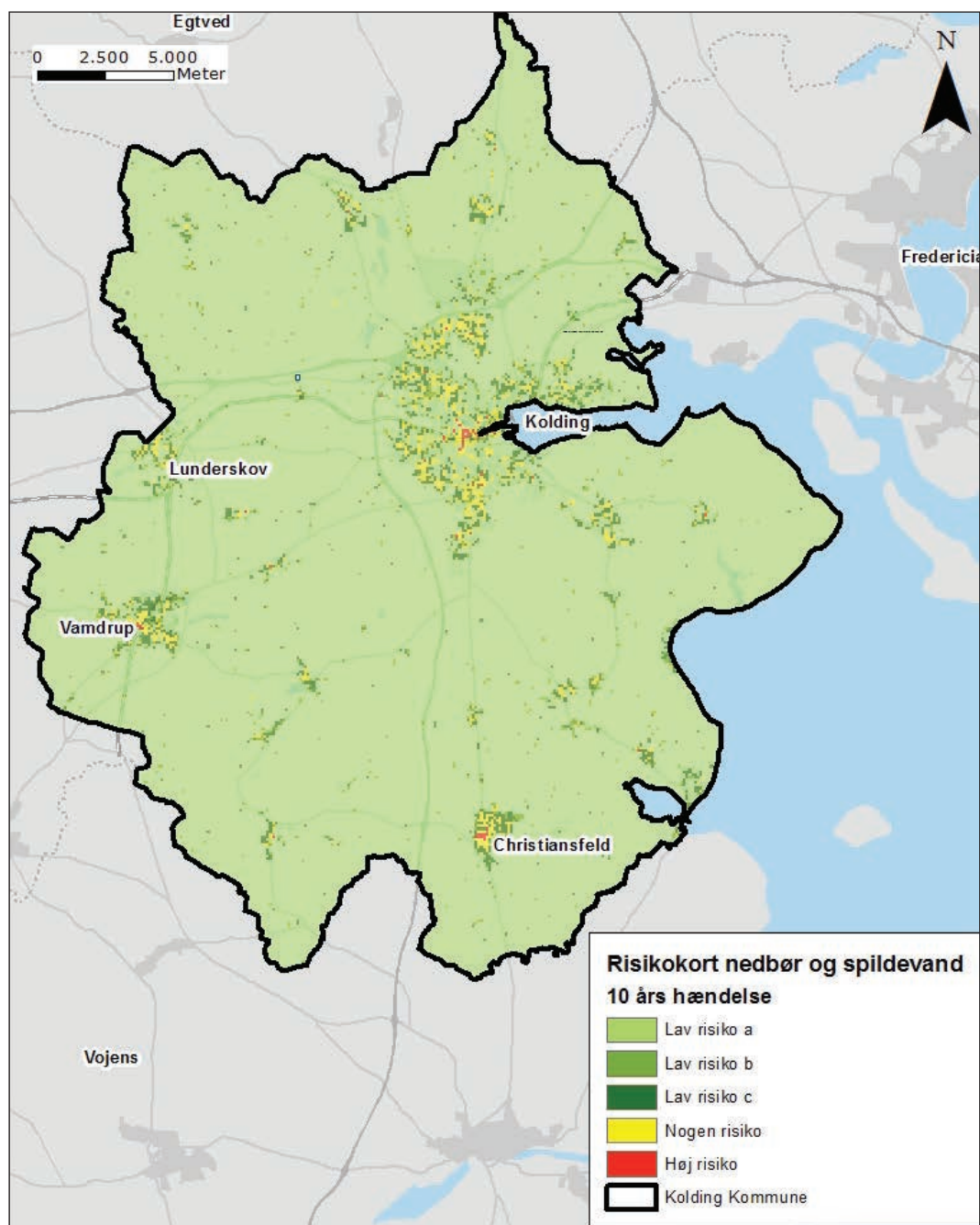

Bilag 6 Risikokort

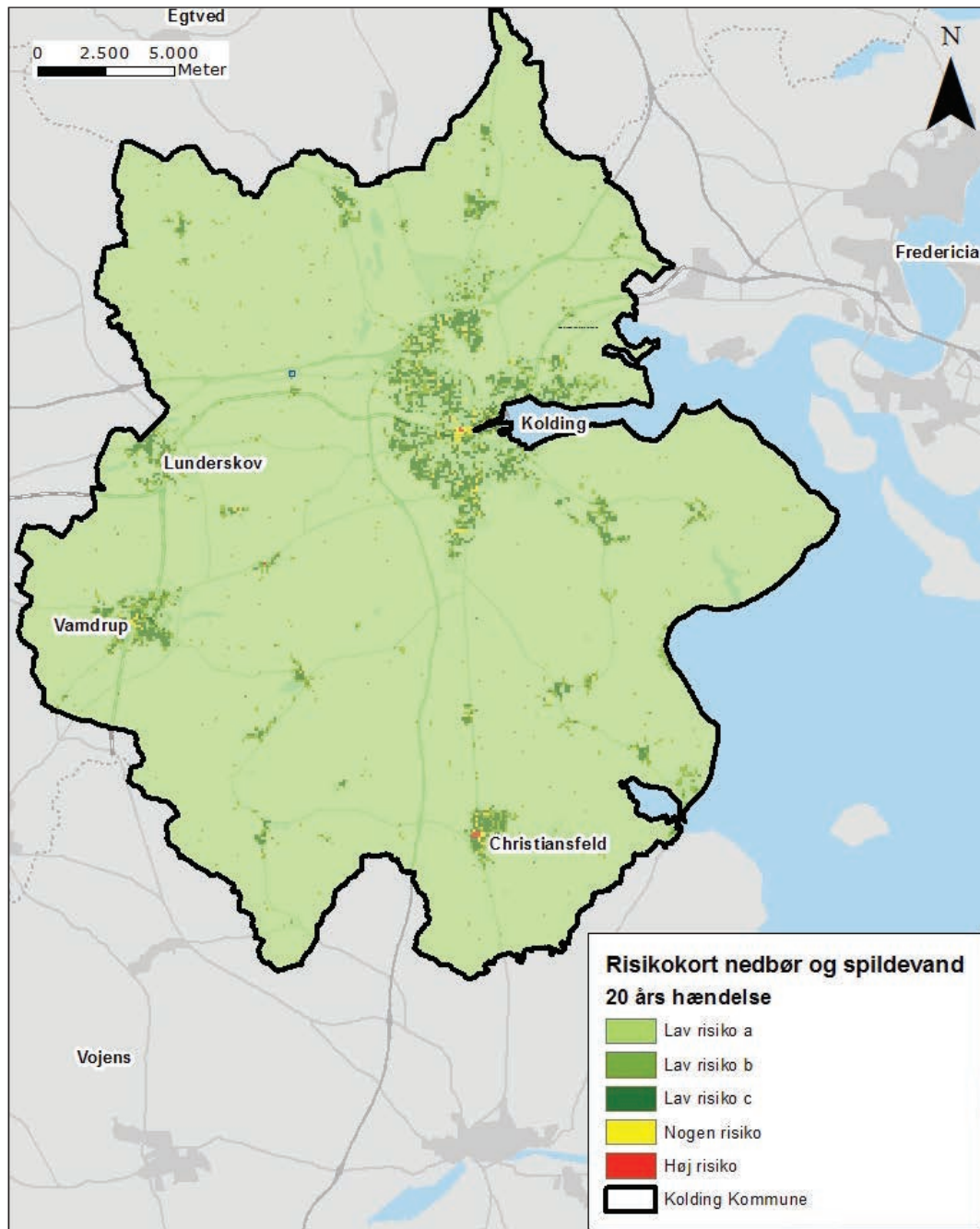
BILAG 6A NEDBØR OG SPILDEVAND – 5 ÅRS HÆNDELSE

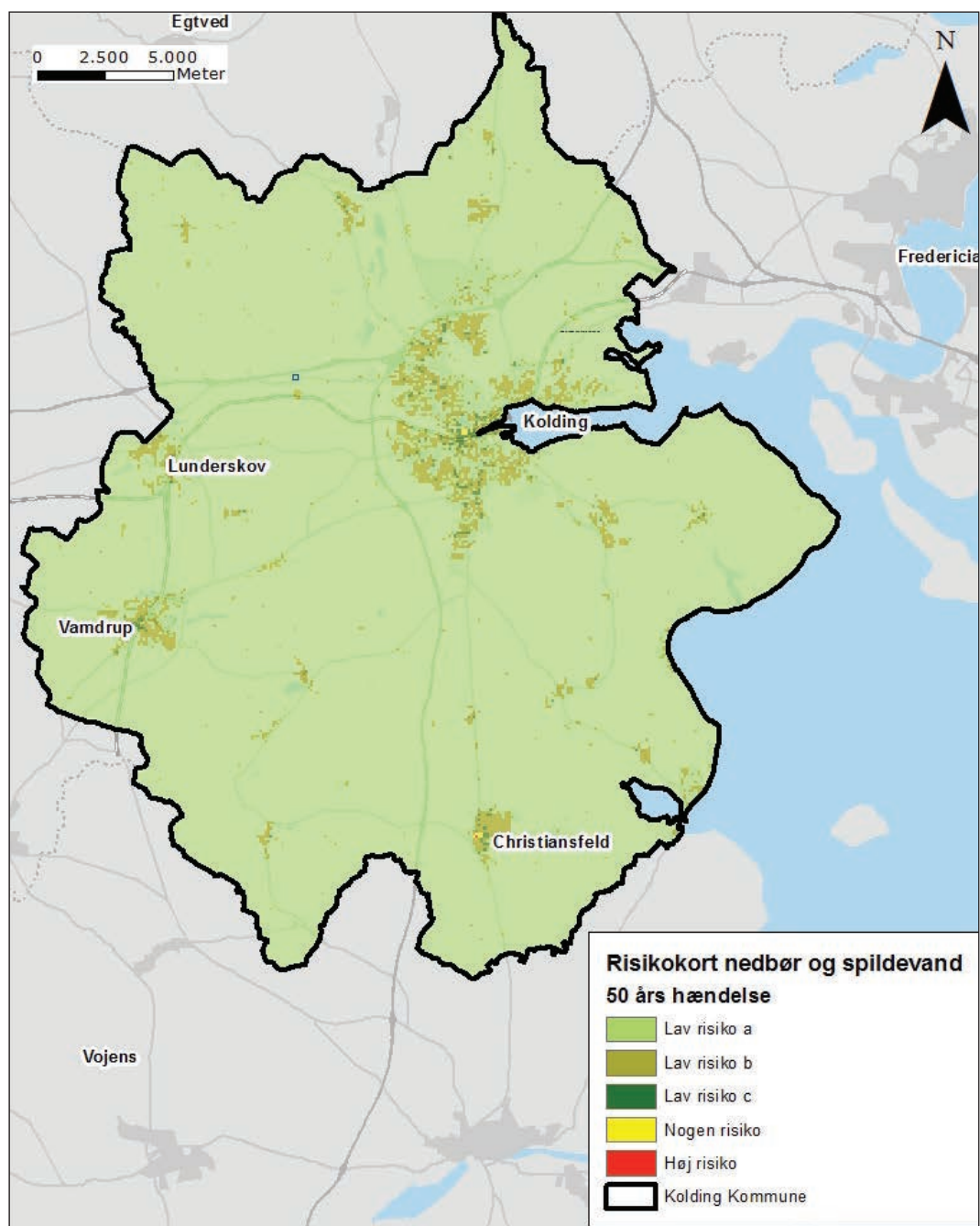
BILAG 6A NEDBØR OG SPILDEVAND – 10 ÅRS HÆNDELSE

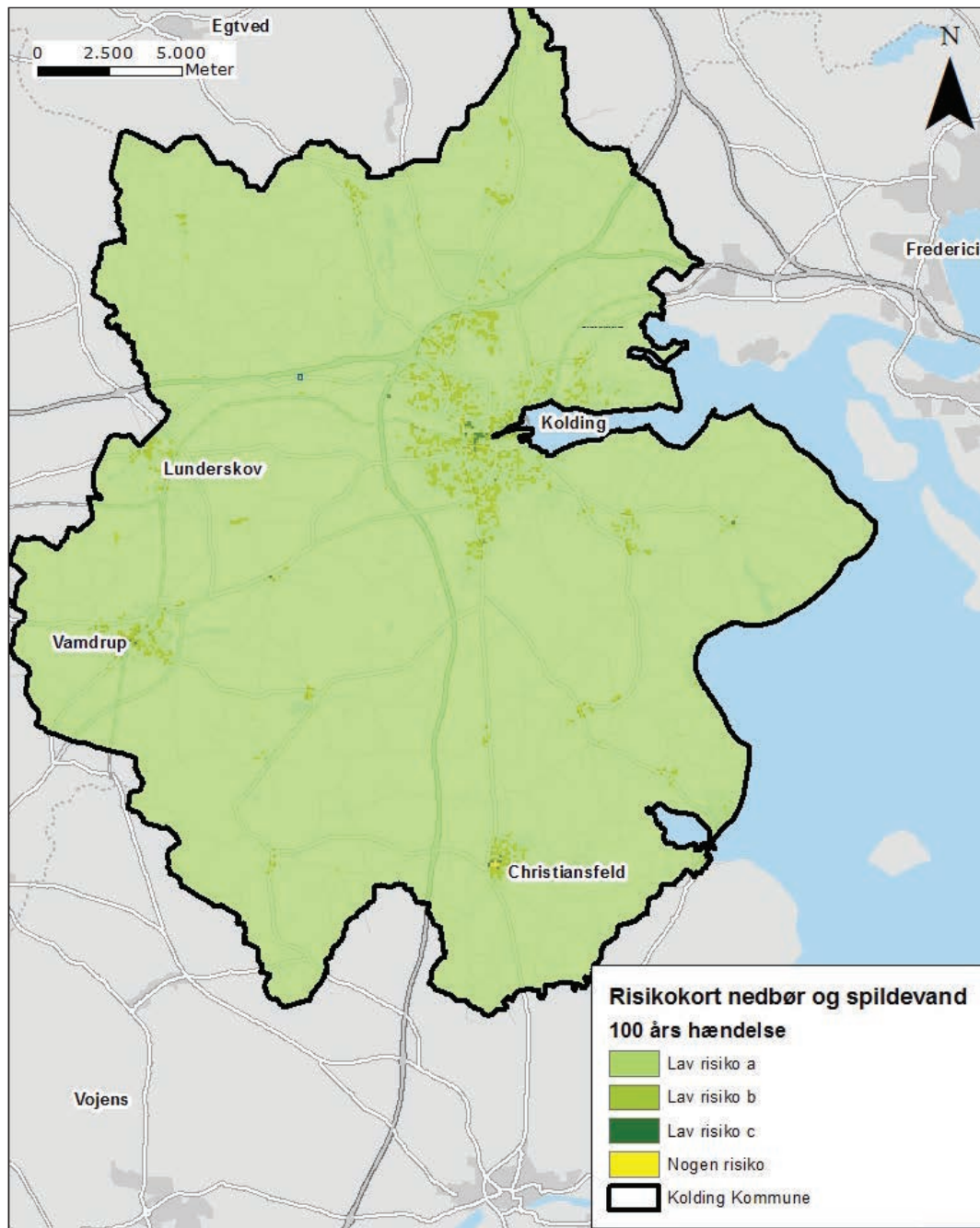
BILAG 6A NEDBØR OG SPILDEVAND – 20 ÅRS HÆNDELSE

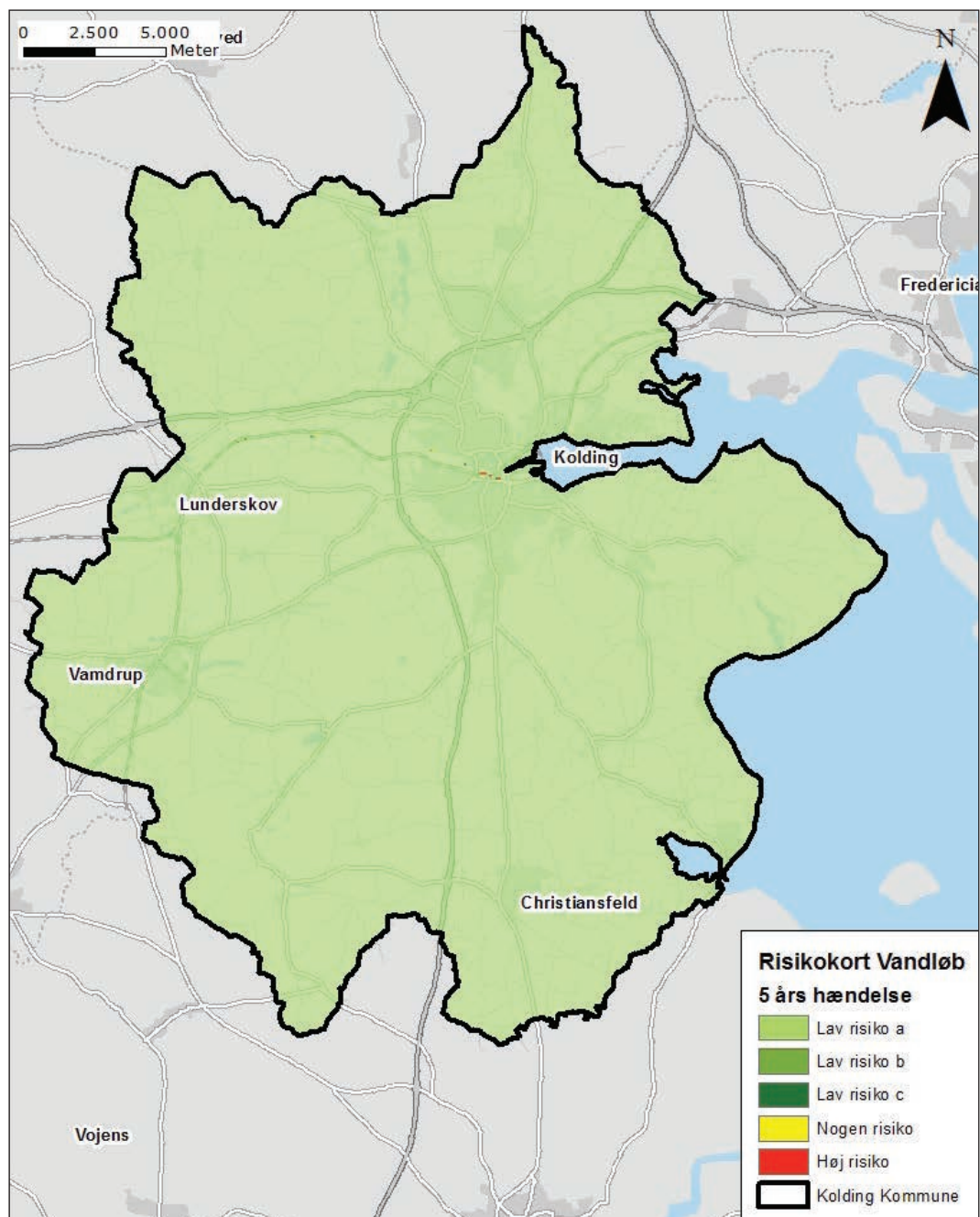
BILAG 6A NEDBØR OG SPILDEVAND – 50 ÅRS HÆNDELSE

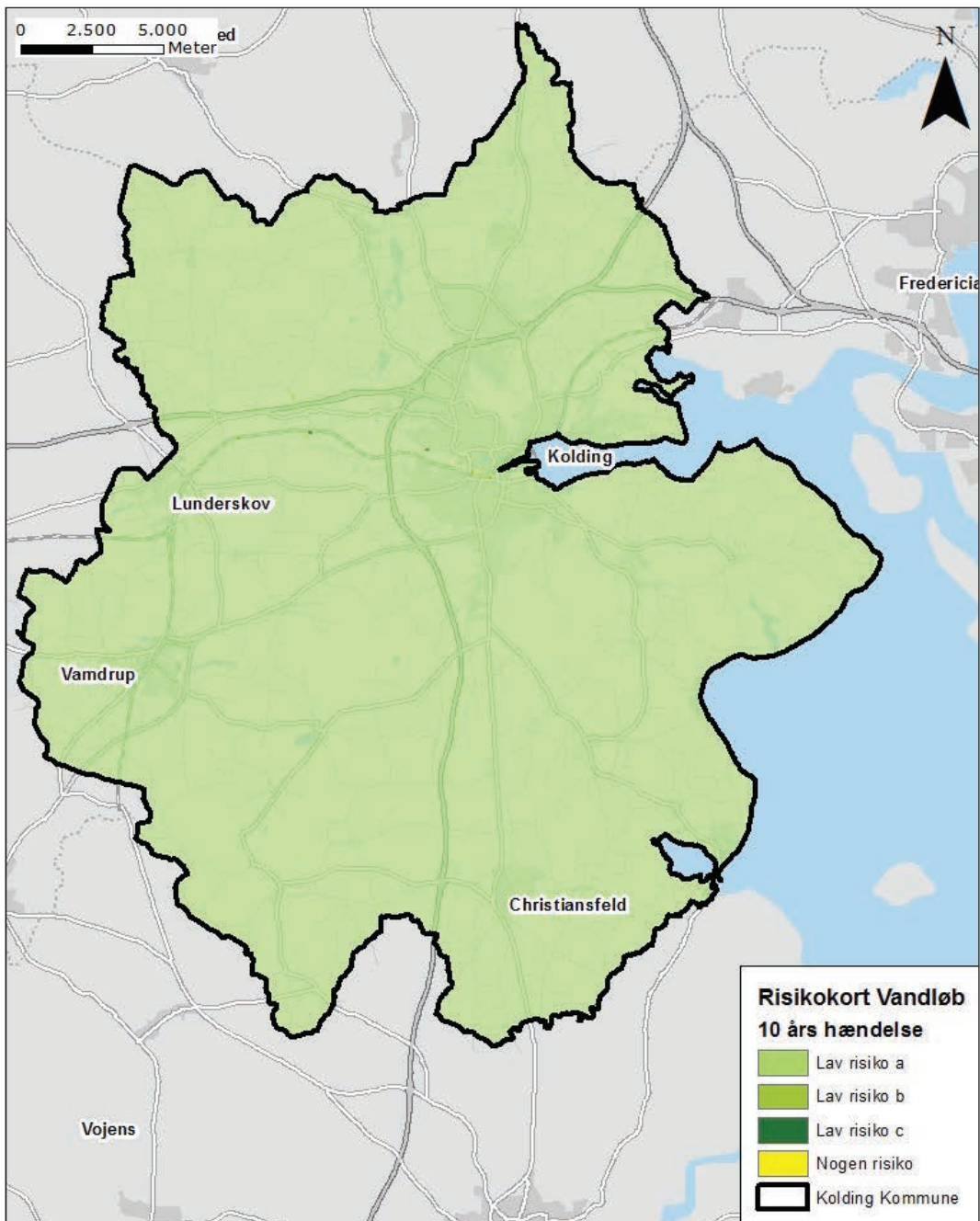
BILAG 6A NEDBØR OG SPILDEVAND – 100 ÅRS HÆNDELSE

BILAG 6B VANDLØB – 5 ÅRS HÆNDELSE

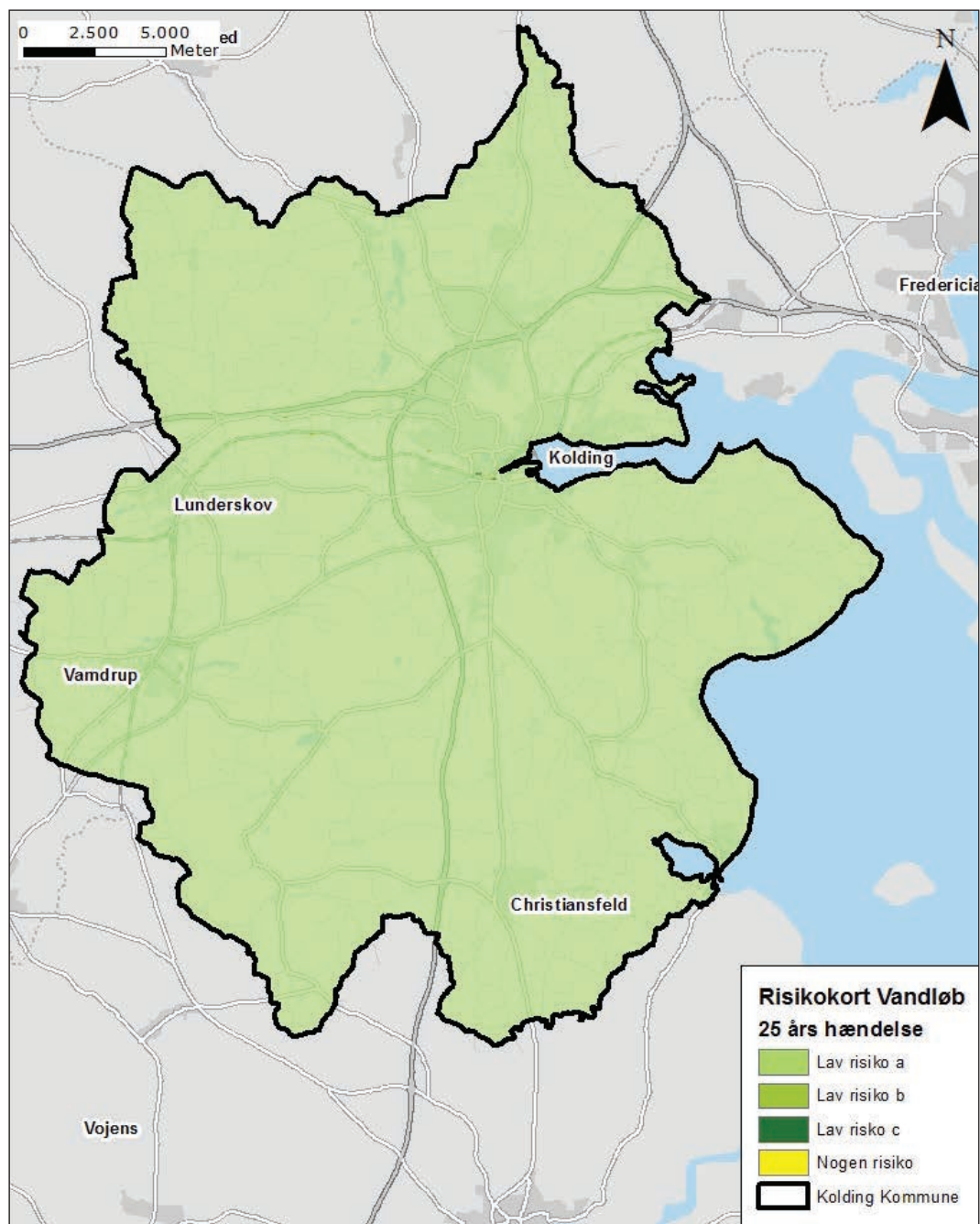

BILAG 6B VANDLØB – 10 ÅRS HÆNDELSE

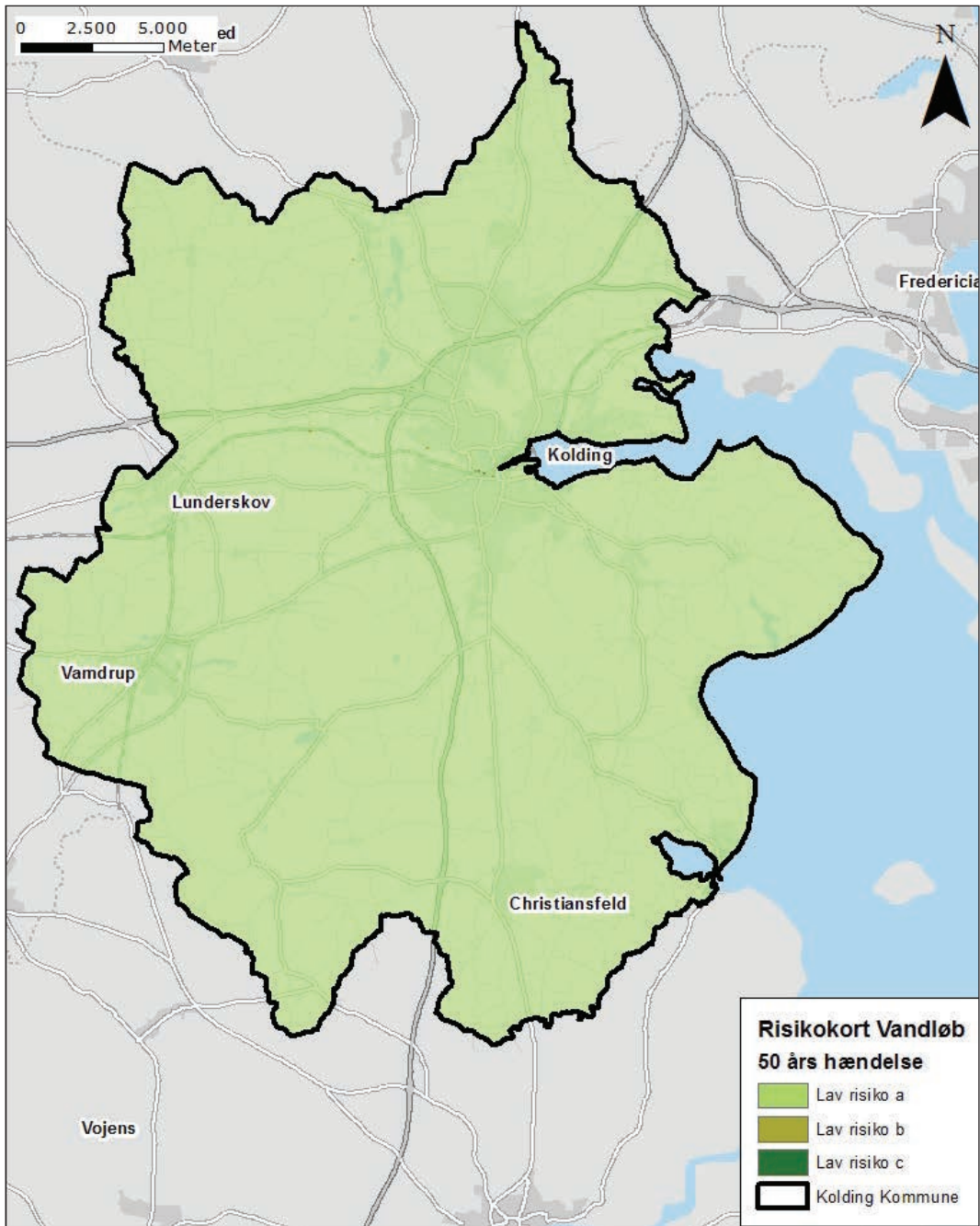

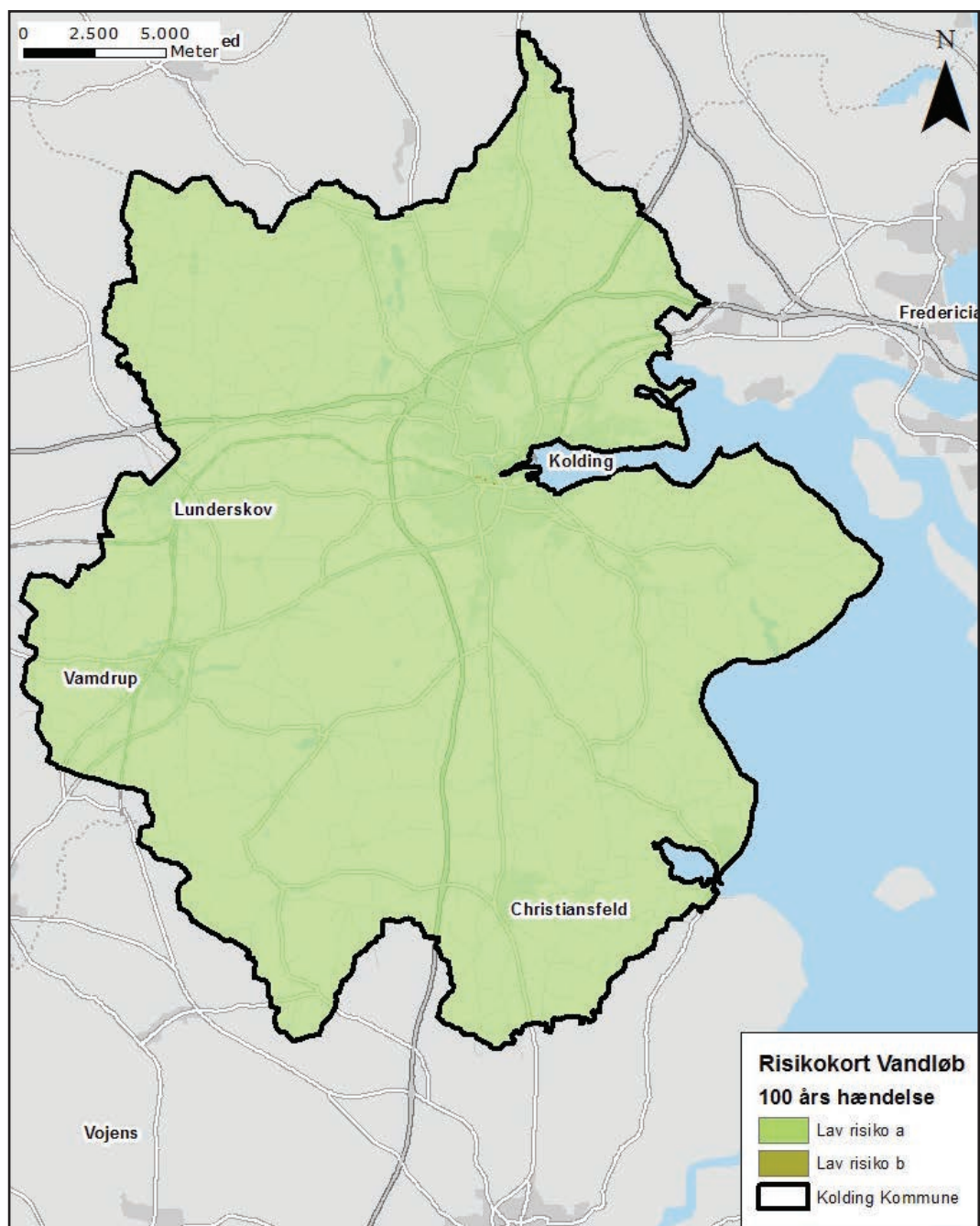
BILAG 6B VANDLØB – 25 ÅRS HÆNDELSE

BILAG 6B VANDLØB – 50 ÅRS HÆNDELSE

BILAG 6B VANDLØB – 100 ÅRS HÆNDELSE

BILAG 6C HAV – 20 ÅRS HÆNDELSE

BILAG 6C HAV – 50 ÅRS HÆNDELSE

BILAG 6C HAV – 100 ÅRS HÆNDELSE

Bilag 7 Prioriteringer

BILAG 7 PRIORITERINGER – KATEGORI 1, 2 OG 3

